

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

**ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ**

Β΄ ΦΑΣΗ

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2003

Δ. ΠΑΛΟΥΜΠΗΣ – Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	σελ.
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α	
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	2
A.1. Καθορισμός Στρατηγικής.....	2
A.1.0. Μεθοδολογία.....	2
A.1.1. Γενικά συμπεράσματα Α΄ Φάσης.....	3
A.1.2. Συμπεράσματα Α΄ Φάσης της μελέτης για τα χαρακτηριστικά του τουρισμού και τις προοπτικές της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Θεσσαλίας.....	3
A.1.2.1. Χαρακτηριστικά της παρούσας κατάστασης, προβλήματα και αιτίες.....	3
A.1.2.2. Κατηγορίες περιοχών ανάλογα με τους τουριστικούς πόρους και την τουριστική προσφορά τους.....	8
A.1.2.3. Οι προοπτικές της Θεσσαλίας για βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.....	9
A.1.2.4. Συμπεράσματα της Α΄ φάσης για τις προοπτικές βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης στις ώριμες ή/και δυναμικές τουριστικά περιοχές της Θεσσαλίας.....	10
A.2. Καθορισμός των Στρατηγικών Στόχων της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Θεσσαλίας.....	16
A.3. Εναλλακτικά σενάρια ακολουθητέας στρατηγικής.....	18
A.3.1. Ανάπτυξη σεναρίου 1: των « 6 ώριμων τουριστικών πόλων».....	19
A.3.1.1. Περιγραφή σεναρίου 1.....	19
A.3.1.2. Αναμενόμενες επιπτώσεις Στρατηγικής.....	20
A.3.2 Ανάπτυξη Σεναρίου 2. «Πολυπολική τουριστική ανάπτυξη».....	23
A.3.2.1. Περιγραφή σεναρίου 2.....	23
A.3.2.2. Αναμενόμενες επιπτώσεις της Στρατηγικής του σεναρίου 2.....	23
A.3.3. Ανάπτυξη Σεναρίου 3. «Θεματικές δικτυώσεις των 6 τουριστικών πόλων έλξης».....	26
A.3.3.1. Περιγραφή σεναρίου 3.....	26
A.3.3.2. Αναμενόμενες επιπτώσεις της Στρατηγικής του σεναρίου 3.....	29
A.3.4. Επιλογή του καταλληλότερου σεναρίου.....	32
A.3.5. Η ανάπτυξη μορφών θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού. Δικτυώσεις και συνεργασίες.....	33
A.3.6. Άξονες δράσης, μέτρα πολιτικής και προτεραιότητες στόχων.....	36
A.3.6.1. Προτάσεις που περιλαμβάνονται στη Α΄ φάση.....	36
A.3.6.2. Άξονες Δράσης.....	52

A.3.6.3. Στόχοι Προγράμματος Δράσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας.....	σελ. 55
A.3.6.4. Μέτρα Πολιτικής Προγράμματος Δράσεων.....	60

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ.....	61
B.1. Υπουργεία.....	61
B.1.1. Υπουργείο Ανάπτυξης.....	61
B.1.2. Υπουργείο Περιβάλλοντος – Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ).....	63
B.1.3. Υπουργείο Πολιτισμού (ΥΠΠΟ).....	64
B.1.4. Λοιποί Κεντρικοί Δημόσιοι Φορείς -Υπουργεία.....	65
B.1.4.1. Υπουργείο Γεωργίας.....	65
B.1.4.2. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών.....	66
B.1.4.3. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας.....	66
B.1.4.4. Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.....	67
B.1.5. Λοιποί Τοπικοί Δημόσιοι Φορείς.....	67
B.1.5.1. Γενική Γραμματεία Περιφέρειας Θεσσαλίας.....	67
B.1.5.2. Δήμοι Περιοχών Μελέτης Περιφέρειας Θεσσαλίας.....	68
B.1.6. Αρμόδιοι κεντρικοί, τοπικοί και φορείς για την υλοποίηση δράσεων.....	69
B.1.6.1. Κύριοι/αρμόδιοι δημόσιοι (κεντρικοί & τοπικοί) φορείς για την υλοποίηση δράσεων.....	70
B.1.6.2. Συναρμόδιοι δημόσιοι (κεντρικοί & τοπικοί) φορείς για την υλοποίηση δράσεων.....	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ & ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ.....	72
Γ.1. Γενικά.....	72
Γ.1.1. Μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα.....	73
Γ.1.2. Μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα μέσω συνεργασιών Δημόσιου – Ιδιωτικού τομέα.....	75
Γ.2. Μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα.....	80
Γ.2.1. Δικτυώσεις και συνεργασίες.....	80

	σελ.
Γ.2.2. Οι ιδιωτικοί φορείς ως αρμόδιοι ή συναρμόδιοι για την υλοποίηση του Προγράμματος.....	84
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ.	
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ.....	85
Δ.1. Κατηγορίες Δράσεων.....	85
Δ.1.1. Εκπόνηση ειδικών μελετών.....	85
Δ.1.2. Αναγκαία κατασκευαστικά έργα.....	90
Δ.1.3. Ενέργειες κατάρτισης, επιμόρφωσης και ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης.....	94
Δ.1.4. Προτάσεις Θεσμικών ρυθμίσεων.....	95
Δ.2. Στρατηγική Μάρκετινγκ και επικοινωνιακή στρατηγική.....	96
Δ.2.1. Χρήσιμες διαπιστώσεις για την στρατηγική μάρκετινγκ.....	96
Δ.2.2. Χώρες Στόχοι.....	98
Δ.2.3. Στρατηγική Μάρκετινγκ –Στόχοι.....	100
Δ.2.4. Σύνδεση Στόχων Μάρκετινγκ με την Επικοινωνιακή Στρατηγική.....	100
Δ.2.5. Άξονες επικοινωνιακής στρατηγικής.....	102
Δ.2.6. Χώρες Στόχοι της Επικοινωνιακής Πολιτικής.....	103
Δ.2.7. Κοινό - Στόχος.....	106
Δ.2.8. Επικοινωνιακή Στρατηγική.....	107
Δ.2.9. Τα μέσα για μια ολοκληρωμένη επικοινωνιακή πολιτική.....	109
Δ.3. Συνολικό Πρόγραμμα Δράσης.....	110
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ.....	111
Δ.4. Αναμενόμενες επιπτώσεις.....	179
Δ.5. Συσχέτιση προτάσεων και Δράσεων Προγράμματος Χωροταξικού Σχεδίου Θεσσαλίας με το προτεινόμενο Πρόγραμμα Δράσεων της Μελέτης Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας.....	183
Δ.6. Συσχέτιση ενταγμένων έργων στο Γ΄ ΚΠΣ, προτάσεων της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER plus με τα έργα/δράσεις που εντάσσονται στο προτεινόμενο Πρόγραμμα Δράσεων.....	190
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ –ΠΗΓΕΣ.....	200

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΦΑΣΗ Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

A.1. Καθορισμός Στρατηγικής.

A.1. 0. Μεθοδολογία.

Προκειμένου να γίνει η τελική επεξεργασία των προτάσεων για την ακολουθητέα στρατηγική προώθησης της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Θεσσαλίας, ακολουθείται η παρακάτω μεθοδολογία:

α. Λαμβάνονται υπ' όψη τα συμπεράσματα της Α΄ Φάσης και ιδιαίτερα των μελετών εκτίμησης της φέρουσας ικανότητας για τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Θεσσαλίας και καθορίζονται οι στρατηγικοί στόχοι.

β. Εντός του παραπάνω πλαισίου αναπτύσσονται σενάρια ακολουθητέας στρατηγικής για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Επιδιώκεται να αναδειχθούν οι διαφορές στα αποτελέσματα των επιλογών και των στόχων προτεραιότητας που θα προκύψουν κατά την εφαρμογή των διαφορετικών σεναρίων, με σκοπό να γίνουν διακριτοί οι λόγοι που θα οδηγήσουν στην επιλογή του καταλληλότερου από αυτά.

γ. Συγκρίνονται τα αναμενόμενα αποτελέσματα των σεναρίων μεταξύ τους ως προς τις τεθείσες προϋποθέσεις και την προώθηση των στρατηγικών στόχων καθώς και τις προτεραιότητες και αναδεικνύεται το καταλληλότερο σενάριο.

δ. Οι άξονες δράσης του επιλεγέντος σεναρίου αναπτύσσονται σε μέτρα πολιτικής και κατανέμονται σε χρονικούς ορίζοντες.

A.1.1. Γενικά συμπεράσματα Α΄ Φάσης.

Τα χαρακτηριστικά και οι προοπτικές της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης στη Θεσσαλία έχουν αναλυθεί διεξοδικά κατά την Α΄ Φάση της παρούσας μελέτης.

Βάση για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης θεωρήθηκε «η εναρμόνιση της συνολικής κατάστασης του κάθε τόπου παρέμβασης με τα περιφερειακά και εθνικά συμφέροντα, που πετυχαίνει μια αρμονική διαχείριση των πόρων που αποτελούν έλξη για τον τουρισμό καθώς και των σχεδιασμένων τουριστικών δραστηριοτήτων, με την οπτική της αγοράς και με τη φυσιογνωμία του τουριστικού προϊόντος και που πετυχαίνει επίσης τον σεβασμό προς τους περιορισμούς που έχουν τεθεί για το περιβάλλον, τις κοινωνικο-πολιτιστικές, οικονομικές και πολιτικές πλευρές». (Σύμφωνα με τον ορισμό που περιλαμβάνεται στα :“Guidelines for Carrying Capacity assessment for tourism in Mediterranean coastal areas”. UNEP 1997).

Τα συμπεράσματα από την μελέτη της Α΄ Φάσης αφορούν τόσο στο σύνολο του χώρου της Περιφέρειας Θεσσαλίας, όσο και στις επί μέρους περιοχές οι οποίες, λόγω των χαρακτηριστικών της τουριστικής τους ανάπτυξης, μετά από συνεννόηση της ομάδας Μελέτης με την Επιτροπή Παρακολούθησης, κρίθηκαν ως ώριμες και ως δυναμικές και αποτέλεσαν αντικείμενο μελέτης της Φέρουσας Ικανότητάς τους για τη Βιώσιμη Τουριστική Ανάπτυξη.

A.1.2. Συμπεράσματα Α΄ Φάσης της μελέτης για τα χαρακτηριστικά του τουρισμού και τις προοπτικές της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Θεσσαλίας.

A.1.2.1. Χαρακτηριστικά της παρούσας κατάστασης, προβλήματα και αιτίες.

Ως προς το τουριστικό προϊόν η Θεσσαλία συγκεντρώνει μια αξιόλογη ποικιλία οικοσυστημάτων και ένα περιβάλλον με ιδιαίτερα υψηλή αισθητική, πολιτιστική και

ιστορική αξία και ιδιαίτερο φυσικό κάλλος. Οι συνθήκες του περιβάλλοντος είναι γενικά ανταγωνιστικές με διεθνή κριτήρια, ιδίως αν ληφθούν υπ' όψη οι δυνατότητες περαιτέρω βελτίωσης.

Ταυτόχρονα η υψηλή περιβαλλοντική ποιότητα και ευαισθησία συνοδεύεται από **περιορισμούς θεσμοθετημένης ή μη προστασίας της φύσης** και της πολιτιστικής κληρονομιάς και τοπίων φυσικού κάλλους (Θαλάσσιο Πάρκο Σποράδων, Όλυμπος, Κοιλάδα Τεμπών, Αμπελάκια, Πήλιο Σκιάθος, Σκόπελος, Μετέωρα, Λίμνη Πλαστήρα, Ασπροπόταμος, Πίνδος, Περτούλι κλπ.). Πρόβλημα καταγράφεται στην εφαρμογή της προστασίας του φυσικού πλούτου από τις πιέσεις της τουριστικής ανάπτυξης, μιας και δεν έχουν ακόμα θεσμοθετηθεί τα προβλεπόμενα διαχειριστικά σχέδια και οι περισσότερες περιοχές δεν καλύπτονται από θεσμοθετημένο χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό και δεν έχουν ακόμα ενταχθεί στο Κτηματολόγιο.

Οι συνθήκες περιβάλλοντος και ποιότητας ζωής στον οικιστικό χώρο είναι εν γένει ικανοποιητικές, καταγράφονται όμως ακόμα **σημαντικές ελλείψεις στις υποδομές** (π.χ. διαχείριση λυμάτων και απορριμμάτων, συγκοινωνίες), παρά την προσπάθεια εκσυγχρονισμού που έχει γίνει κατά την τελευταία δεκαετία.

Ο τουρισμός, παρ' όλο το κενό που παρουσιάζει κυρίως στο χώρο του Θεσσαλικού κάμπου, αποτελεί για τη Θεσσαλία **αξιόλογη οικονομική δραστηριότητα** και κατέχει κυρίαρχη θέση στον τριτογενή τομέα. Σημαντικότερη είναι η θέση του στην οικονομία της Μαγνησίας, όπου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος των ξενοδοχειακών υποδομών με έμφαση το Πήλιο και τις Βόρειες Σποράδες. Με εξαίρεση τη Σκιάθο και λιγότερο τη Σκόπελο, η τουριστική δραστηριότητα στις τουριστικές περιοχές της Θεσσαλίας είναι αρκετά ισορροπημένη σε σχέση με τις άλλες οικονομικές δραστηριότητες.

Η ανάπτυξη όμως του τουρισμού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, η ένταση της χρήσης των φυσικών και πολιτιστικών πόρων παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές από τη μια περιοχή στην άλλη.

Η τουριστική ανάπτυξη που -στον ένα ή τον άλλο βαθμό- παρουσιάζουν οι περιοχές για τις οποίες στα πλαίσια της Α΄ Φάσης εκπονήθηκαν οι μελέτες εκτίμησης της φέρουσας ικανότητας, διαχέεται πολύ λίγο στον υπόλοιπο χώρο της Θεσσαλίας με τη μορφή της τουριστικής κίνησης. Συσχέτιση των τουριστικών πόλων με τις υπόλοιπες

περιοχές της Θεσσαλίας υπάρχει κυρίως στο οικονομικό πεδίο π.χ. με την τροφοδότηση των τουριστικών πόλων με αγροτικά και άλλα προϊόντα και με την πραγματοποίηση επενδύσεων σε τουριστικές επιχειρήσεις. Επίσης η επικοινωνία-συμπληρωματικότητα των τουριστικών περιοχών, είναι σε κάθε περίπτωση περιορισμένη και αφορά κυρίως στη σχέση μεταξύ αστικών κέντρων και των κοντινών τους τουριστικών περιοχών, καθώς και των Σποράδων μεταξύ τους.

Παρά την εμφάνιση **νέων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού** (π.χ. μορφών τουρισμού περιπέτειας κυρίως στους τουριστικούς πόλους του Ν. Τρικάλων, οικοτουρισμού στην Αλόνησο) σε γενικές γραμμές κυριαρχεί ο **μαζικός τουρισμός** (του τύπου «ήλιος-θάλασσα» στα παράλια και στα νησιά και εκδρομικός τουρισμός στα Μετέωρα).

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες έχουν μεγάλα περιθώρια αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού, οι δε τουρίστες ανήκουν κυρίως στις μέσες και χαμηλότερες εισοδηματικές κατηγορίες.

Παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει για την αναβάθμιση της τουριστικής υποδομής και της τουριστικής ανωδομής, η ανάπτυξη του τουρισμού στην Περιφέρεια παραμένει σχετικά περιορισμένη (πραγματοποιούνται λιγότερο από το 3% των συνολικών διανυκτερεύσεων της χώρας) και άνισα κατανομημένη χωροταξικά.

Η κατάταξη των Νομών ανάλογα με την τουριστική κίνηση δίνει πρώτη τη Μαγνησία με 61%, δεύτερο το Ν. Λάρισας με περίπου 20% των διανυκτερεύσεων, τρίτο τον δυναμικά ανερχόμενο, κυρίως σε σχέση με τις διανυκτερεύσεις ξένων τουριστών, Ν. Τρικάλων με σχεδόν 13% και πιο αδύναμο από όλους το Ν. Καρδίτσας, με περίπου 6%.

Σε αντιστοιχία με την τουριστική κίνηση κατατάσσονται οι νομοί και ως προς την τουριστική προσφορά. Σε ότι αφορά στους ρυθμούς αύξησης της τουριστικής προσφοράς κατά τη δεκαετία του '90 παρατηρείται αυξητική τάση και στους τέσσερις νομούς, με πρώτους σε ρυθμούς αύξησης τους Νομούς Τρικάλων (ετήσια αύξηση 8,12%) και Καρδίτσας (5,78%), ενώ χαμηλότερους ρυθμούς παρουσιάζουν οι Νομοί Μαγνησίας (3,3%) και Λάρισας (2,23%) όπου υπάρχει ήδη τουριστική ανάπτυξη που κατά περιοχές αγγίζει τα όρια του κορεσμού.

Το 60% σχεδόν της τουριστικής ζήτησης επικεντρώνεται στους μήνες από Ιούνιο μέχρι και Σεπτέμβριο (έναντι του 65,4% σε εθνικό επίπεδο), παρ' όλο που πολλά χαρακτηριστικά της Θεσσαλίας ευνοούν την ανάπτυξη του χειμερινού τουρισμού, ενώ η μεγαλύτερη πληρότητα σημειώνεται τον Αύγουστο. Μόνο στα θέρετρα του Ν. Τρικάλων υπάρχει ισορροπημένη κατανομή καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου.

Βασικές αιτίες για τα παραπάνω, οι οποίες αναφέρονται και στο Χωροταξικό Σχέδιο της Θεσσαλίας, είναι:

- ▶ Το χαμηλό επίπεδο των τουριστικών υπηρεσιών που προσφέρονται μέχρι σήμερα.
- ▶ Οι ελλείψεις σε όλες τις μορφές υποδομών (οδικό δίκτυο, διεθνή αεροδρόμια, κ.λ.π).
- ▶ Η υπο-ανάπτυξη των νέων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού, παρά την ύπαρξη κατά περιοχές σημαντικών τουριστικών πόρων, όπως το φυσικό περιβάλλον, οι αρχαιολογικοί χώροι, οι παραδοσιακοί οικισμοί, η έντονη πολιτισμική παράδοση.

Παρά τη συνολική αύξηση της τουριστικής κίνησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, **οι ρυθμοί αύξησης της τουριστικής κίνησης κατά τη δεκαετία του '90 (30% για τη Θεσσαλία) παραμένουν αρκετά μικρότεροι από τους μέσους ρυθμούς της χώρας (36%) και ο βαθμός πληρότητας των τουριστικών καταλυμάτων, σταθερά μικρότερος από το αντίστοιχο εθνικό μέγεθος.**

Πρόβλημα επίσης αποτελεί η πολύ χαμηλή μέση διάρκεια παραμονής των τουριστών στη Θεσσαλία.

Οι χαμηλές αυτές επιδόσεις οφείλονται κατά κύριο λόγο στο μικρό ρόλο που παίζει ο εξωτερικός τουρισμός στη Θεσσαλία.

Αν και ο ρόλος του εξωτερικού τουρισμού είναι μεν σχετικά μικρός, τα τελευταία χρόνια εμφανίζει αυξητική τάση (το 1996 οι διανυκτερεύσεις¹ αλλοδαπών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ήταν το 33,15% του συνόλου, ενώ το 2001 αυξήθηκε στο 38,98%, σημειώνοντας αύξηση κατά 36,14% την περίοδο 1996 - 2001).

¹ Η τουριστική κίνηση αφορά στο σύνολο διανυκτερεύσεων αλλοδαπών & ημεδαπών τουριστών μόνο σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (πηγή: www.into.go)

Χαρακτηριστική ένδειξη είναι η λειτουργία του αεροδρομίου Αγχιάλου, η οποία εξυπηρετεί τα τελευταία χρόνια τις πτήσεις charter.

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, τα έτη 1996 και 2001			
Έτος	ημεδαποί	αλλοδαποί	σύνολο
1996	1.050.475	520.845	1.571.320
% 1996	66,85%	33,15%	100,00%
Μεταβολή 1996 - 2001	5,68%	36,14%	15,77%
2001	1.110.105	709.084	1.819.189
% 2001	61,02%	38,98%	100,00%

Πηγή: www.gnto.gr / ΙΟΥΛΙΟΣ 2003

Πέρα από τις προαναφερθείσες αιτίες - και κυρίως την αιτία που αφορά στην υπο-ανάπτυξη νέων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού-, πρόσθετες αιτίες που προέκυψαν από τις μελέτες φέρουσας ικανότητας των επί μέρους τουριστικών περιοχών και ερμηνεύουν το μικρό ρόλο του εξωτερικού τουρισμού, είναι:

- ▶ η μικρού βαθμού οργάνωση που υπάρχει στη Θεσσαλία για την καλλίτερη δυνατή διαπραγμάτευση με τα ξένα πρακτορεία,
- ▶ η ελλιπής προβολή του τουριστικού προϊόντος -φυσικού και πολιτιστικού- στο εξωτερικό,
- ▶ η καταγεγραμμένη χαμηλή πολιτική φέρουσα ικανότητα των φορέων της Περιφέρειας (π.χ. στο προγραμματικό κείμενο της Νομαρχίας Μαγνησίας «Η Τουριστική ανάπτυξη της Μαγνησίας» 1997) απέναντι στον αλλοδαπό τουρισμό καθώς και η αντίστοιχη χαμηλή κοινωνική-πολιτιστική φέρουσα ικανότητα μέρους του πληθυσμού (π.χ. της Σκοπέλου) και η προτίμησή του στον ημεδαπό τουρισμό.

A.1.2.2. Κατηγορίες περιοχών ανάλογα με τους τουριστικούς πόρους και την τουριστική προσφορά τους.

Η αξιολόγηση των τουριστικών πόρων δείχνει συγκέντρωση των πόρων σε μεγάλες χωρικά ζώνες με γεωγραφική συνέχεια (Πήλιο–Μαυροβούνι–Όσσα–Όλυμπος, Σκιάθος–Σκόπελος–Αλόνησος και Πίνδος) και σε μεμονωμένες χωρικά ζώνες (π.χ. η περιοχή Αργιθέας και Σμοκόβου στο Νομό Καρδίτσας, η περιοχή Όθρυος και η παραθαλάσσια περιοχή Αλμυρού στο νομό Μαγνησίας).

Η αξιολόγηση της τουριστικής προσφοράς ανά Δημοτικό Διαμέρισμα που βασίστηκε στα κριτήρια κλίμακας, έντασης και διαφοροποίησης της τουριστικής προσφοράς και στους αντίστοιχους δείκτες ανέδειξε τη συγκέντρωση των τουριστικών δραστηριοτήτων σε 3 ζώνες: στη ζώνη των νησιών των Β. Σποράδων, στη ζώνη της ανατολικής Θεσσαλίας –από τον Όλυμπο μέχρι και το Βόλο- και στη ζώνη της δυτικής ορεινής πλευράς της Θεσσαλίας. Ο συνδυασμός της αξιολόγησης της τουριστικής προσφοράς και των τουριστικών πόρων, οδηγεί στη διάκριση των περιοχών στις παρακάτω κατηγορίες:

α) Ώριμες περιοχές, οι οποίες αποτελούν και το βασικό τουριστικό προϊόν της Θεσσαλίας και απετέλεσαν αντικείμενο μελετών εκτίμησης φέρουσας ικανότητας: Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόνησος, Πήλιο, Όσσα-Μαυροβούνι, Καλαμπάκα-Μετέωρα.

β) Δυναμικές περιοχές ως προς την τουριστική ανάπτυξη, για τις οποίες επίσης εκπονήθηκαν μελέτες φέρουσας ικανότητας και είναι οι: Όλυμπος, Πύλη-Ελάτη-Περτούλι, Λίμνη Πλαστήρα, Αστικά κέντρα: Λάρισσα-Βόλος-Τρίκαλα-Καρδίτσα.

γ) Δυνητικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης, που σήμερα δεν παρουσιάζουν τουριστική ανάπτυξη αλλά είναι αξιοποιήσιμες τουριστικά βάσει της αξιολόγησης των τουριστικών πόρων, (π.χ. περιοχή Αργιθέας και Σμοκόβου, ορεινή περιοχή Καλαμπάκας και Ασπροπόταμος, περιοχή Φαρσάλων, Ελασσώνα, περιοχή Όθρυος, περιοχή Αλμυρού).

δ) Ως αναξιοποίητες χαρακτηρίζονται όλες οι πεδινές περιοχές της ενδοχώρας, όπου το αγροτικό στοιχείο παραμένει μέχρι σήμερα πολύ έντονο.

A.1.2.3. Οι προοπτικές της Θεσσαλίας για βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη.

Η Θεσσαλία εμφανίζει θετικές προοπτικές για βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, με ανταγωνιστικούς όρους στο σύγχρονο διεθνές περιβάλλον, κυρίως χάρις στο γεγονός ότι ο φυσικός και πολιτιστικός πλούτος των νησιωτικών, παραθαλάσσιων και ορεινών περιοχών της, ακόμη και των ώριμων τουριστικά μεταξύ αυτών, ευνοεί την ανάπτυξη των θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Σήμερα στις περισσότερες περιοχές αυτές οι μορφές τουρισμού είναι υπο-αναπτυγμένες, ενώ σε κάποιες, όπως οι ορεινές περιοχές του νομού Τρικάλων και η Αλόννησος, παρουσιάζουν ήδη δυναμική ανάπτυξης.

Επομένως η «δεξαμενή» από όπου μπορεί να αντλήσει η προσπάθεια για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας περιλαμβάνει κατά πρώτο τις ώριμες και κατά δεύτερο τις δυναμικές τουριστικά περιοχές και στον αναπροσανατολισμό του τουρισμού τους.

Παράλληλα η κατανομή του τουριστικού προϊόντος που περιλαμβάνει και τις «δυνητικές» κατά την αξιολόγηση της Α΄ φάσης της παρούσας μελέτης περιοχές τουριστικής ανάπτυξης, προσφέρει δυνατότητες για μια πιο ευρεία και ισόρροπη χωροταξική κατανομή της τουριστικής ανάπτυξης στο χώρο της Περιφέρειας.

Για την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, την αύξηση της παραμονής, την προσέλκυση υψηλότερων εισοδηματικών τάξεων, την αύξηση του μεριδίου του αλλοδαπού τουρισμού, χρειάζεται:

- ▶ Η ανάπτυξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- ▶ Η βελτίωση και ο εκσυγχρονισμός του επιπέδου των προσφερόμενων τουριστικών υπηρεσιών.
- ▶ Η κάλυψη, με χωρικές και χρονικές προτεραιότητες, των ελλείψεων σε όλες τις μορφές υποδομών (μεταφορές, διαχείριση απορριμμάτων και λυμάτων, τηλεπικοινωνίες, πληροφορική).
- ▶ Η προστασία και ανάδειξη του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.
- ▶ Η εκπαίδευση ανθρώπινου δυναμικού και η οργάνωση διαφοροποιημένων τουριστικών προϊόντων που να καλύπτουν όλη τη διάρκεια του χρόνου σε μια ή

σε διαφορετικές περιοχές ανάλογα με το προϊόν τους και τα συγκριτικά τους πλεονεκτήματα.

- ▶ Η εκπαίδευση των επιχειρηματιών και του πολιτικού προσωπικού των τοπικών φορέων στις σύγχρονες αντιλήψεις περί βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης επιχειρήσεων.
- ▶ Η οργάνωση των σχέσεων με τα ξένα τουριστικά πρακτορεία.
- ▶ Η προβολή του τουριστικού προϊόντος της Θεσσαλίας στο εξωτερικό.

A.1.2.4. Συμπεράσματα της Α΄ φάσης για τις προοπτικές βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης στις ώριμες ή/και δυναμικές τουριστικές περιοχές της Θεσσαλίας.

Από τις αξιολογήσεις του τουριστικού προϊόντος, της τουριστικής προσφοράς, της δυνητικής ζήτησης και από την μελέτη εκτίμησης της φέρουσας ικανότητας των ώριμων ή/και δυναμικών περιοχών της Θεσσαλίας, για την κάθε μια από αυτές συνάγονται συμπεράσματα και αναδεικνύονται προοπτικές για τη βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού.

◆ **Σκιάθος:** Πολύ δυναμική και ώριμη τουριστική περιοχή, με κορεσμένη φέρουσα ικανότητα βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης στο νότιο τμήμα του νησιού. Η Σκιάθος είναι ο τουριστικός προορισμός με την πιο έντονη τουριστική κίνηση στη Θεσσαλία καθώς διαθέτει το 25% των κλινών της Περιφέρειας, ενώ στο νομό Μαγνησίας που είναι ο πλέον τουριστικός της Θεσσαλίας κατέχει το 37,59% των διανυκτερεύσεων. Το πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης «ήλιος-θάλασσα» παρ' όλο που εμφανίζονται και νέες μορφές τουρισμού, είναι κυρίαρχο. Τα τελευταία όμως χρόνια, ορισμένα ποιοτικά χαρακτηριστικά της τουριστικής ανάπτυξης της Σκιάθου παρουσιάζουν πτώση. Αυξάνονται συγκριτικά τα ποσοστά των τουριστών μεσαίων και χαμηλότερων εισοδημάτων, μειώνεται η διάρκεια παραμονής και επίσης μειώνεται το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών έναντι των ημεδαπών. Υπάρχει όμως ενδιαφέρον και δυνατότητες για αναπροσανατολισμό του μαζικού τουρισμού της Σκιάθου, όπως προτείνει το

σενάριο που επελέγη στα πλαίσια της μελέτης εκτίμησης φέρουσας ικανότητας, προς το πρότυπο της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, καθώς και για την ανάπτυξη μορφών θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού (θαλάσσιος, συνεδριακός, πολιτιστικός, αθλητικός, οικοτουρισμός, αγροτουρισμός).

◆ **Σκόπελος:** Ωριμη τουριστική περιοχή με τουριστική αναπτυξιακή πορεία, στην οποία συντελείται ήδη μια στροφή -η οποία συνοδεύεται από κάμψη της τουριστικής κίνησης- από τον μαζικό προς ένα επιλεκτικό τουρισμό υψηλότερων εισοδημάτων, με περιβαλλοντικά ενδιαφέροντα. Παρουσιάζεται όμως ταυτόχρονα και τάση επανασυγκέντρωσης της τουριστικής κίνησης στους θερινούς μήνες, ενώ η παραμονή στο νησί είναι μικρή. Υπάρχει ενδιαφέρον και δυνατότητες για την ανάπτυξη των πλησιέστερων προς τα χαρακτηριστικά της φέρουσας ικανότητας του νησιού, μορφών θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού (θαλάσσιος, οικοτουρισμός, αγροτουρισμός, θρησκευτικός, πολιτιστικός, αθλητικός τουρισμός).

◆ **Αλόννησος:** Ωριμη περιοχή με πραγματικές δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης που χρειάζεται να εναρμονισθούν με τη χαμηλή φέρουσα ικανότητά της λόγω της περιβαλλοντικής κυρίως σημασίας και των περιορισμών που συνδέονται με το Θαλάσσιο Πάρκο. Η συνολική αύξηση που σημείωσε κατά την περίοδο 1993-2000 το μικρό, έναντι της Σκιάθου και της Σκοπέλου, σχετικό βάρος της Αλοννήσου ως προς την τουριστική κίνηση δείχνει ότι στην περιοχή ανοίγονται ορίζοντες για μια εναλλακτική μορφή νησιωτικού τουρισμού. Με επίκεντρο την Αλόννησο παράλληλα με τον τύπο «ήλιος-θάλασσα», αναπτύσσεται ήδη ο οικοτουρισμός με θετικές προοπτικές για το μέλλον, ενώ θετικές είναι και οι προοπτικές για την ανάπτυξη αγροτουρισμού και πολιτιστικού τουρισμού. Το γεγονός όμως ότι μεταξύ 1993 και 2000 σημειώθηκε πτώση των αφίξεων κατά 19% δείχνει ακριβώς ότι αυτού του τύπου οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού απαιτούν τον αναπροσανατολισμό του μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης της Αλοννήσου, από αυτό του μαζικού τουρισμού προς ένα ηπιότερο και ενταγμένο στην «περιορισμένη» μορφή της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης.

Συμπερασματικά θα λέγαμε ότι στις Σποράδες την περίοδο 1996 – 2000 έχουμε μείωση στην κίνηση των αφίξεων και των διανυκτερεύσεων μόνο στον μαζικό τουρισμό.

Την περίοδο **1996 – 2000** παρατηρείται μικρή αύξηση στον αριθμό των διανυκτερεύσεων που πραγματοποιούνται στο σύνολο των Σποράδων (+3,02%).

Οι τάσεις που διαμορφώθηκαν επηρεάστηκαν από την μεγάλη μείωση που υπέστη η τουριστική κίνηση στον αριθμό των αφίξεων (-6,78%) στη Σκόπελο και στον αριθμό των διανυκτερεύσεων (σχεδόν διπλάσια μείωση, -13,02%).

Σημαντική ωστόσο είναι η αύξηση που σημειώθηκε στην τουριστική κίνηση της Αλοννήσου (+92,95% στον αριθμό των αφίξεων και +22,69% στον αριθμό των διανυκτερεύσεων).

Σε μικρά επίπεδα κινήθηκε η μεταβολή των αφίξεων και των διανυκτερεύσεων στη Σκιάθο, με τον αριθμό των αφίξεων να αυξάνονται κατά 21,23% και τον αριθμό των διανυκτερεύσεων κατά 5,83%.

ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΦΙΞΕΩΝ & ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ την χρονική περίοδο 1993 - 2000							
ΕΤΗ	ΠΕΡΙΟΧΗ	ΑΦΙΞΕΙΣ			ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ		
		Ημεδαποί	Αλλοδαποί	Σύνολο	Ημεδαποί	Αλλοδαποί	Σύνολο
1993	Αλόννησος	1.408	4.735	6.143	6.294	46.207	52.501
	Σκιάθος	13.358	37.907	51.265	54.605	323.043	377.648
	Σκόπελος	13.186	12.411	25.597	50.432	80.346	130.778
	ΣΠΟΡΑΔΕΣ	27.952	55.053	83.005	111.331	449.596	560.927
Μεταβολή 1993-2000	Αλόννησος	162,07%	72,40%	92,95%	78,27%	39,40%	22,69%
	Σκιάθος	81,13%	0,12%	21,23%	89,80%	-8,36%	5,83%
	Σκόπελος	22,68%	-38,08%	-6,78%	24,98%	-36,86%	-13,02%
	ΣΠΟΡΑΔΕΣ	57,64%	-2,27%	17,90%	59,79%	-8,55%	3,02%
2000	Αλόννησος	3.690	8.163	11.853	11.220	64.412	64.412
	Σκιάθος	24.196	37.954	62.150	103.641	296.032	399.673
	Σκόπελος	16.177	7.685	23.862	63.030	50.727	113.757
	ΣΠΟΡΑΔΕΣ	44.063	53.802	97.865	177.891	411.171	577.842

Πηγή: ΕΟΤ ΒΟΛΟΥ, 2000.

❖ **Η περιοχή του Πηλίου:** Ζώνη ώριμης τουριστικής ανάπτυξης με αξιόλογη προσφορά τουριστικών υπηρεσιών και τουριστική αναπτυξιακή πορεία. Το Πήλιο συγκεντρώνει το 22,60 % των αφίξεων τουριστών του Ν. Μαγνησίας. Η διάρκεια παραμονής των τουριστών είναι όμως πολύ μικρή και παρουσιάζει τάσεις

περαιτέρω μείωσης (από 3,5 ημέρες το 1993 σε 2,6 το 1997). Μικρή είναι και η μέση πληρότητα των ξενοδοχείων που κυμαίνεται στο 29%.

Η μελέτη των χαρακτηριστικών της τουριστικής προσφοράς και ζήτησης ανέδειξε την ανάγκη αναπροσανατολισμού του υπάρχοντος προτύπου προς ένα πιο ποιοτικό πρότυπο στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, καθώς και της παράλληλης ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού που συμβάλλουν στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου. Το πλούσιο τουριστικό προϊόν του Πηλίου κρίνεται πρόσφορο για τον οικολογικό τουρισμό και τον αγροτουρισμό, τον πολιτιστικό και θρησκευτικό τουρισμό κ.ά.

❖ Τα **Αστικά κέντρα της Περιφέρειας**, Λάρισα, Βόλος, Τρίκαλα και Καρδίτσα κατά σειρά αξιολόγησης της τουριστικής τους προσφοράς, για τα οποία θεωρούμε ότι υπάρχουν πραγματικές δυνατότητες περαιτέρω ανάπτυξης της τουριστικής προσφοράς. Οι δυνατότητες αυτές αφορούν κυρίως στην ανάπτυξη τουρισμού πόλεων, συνεδριακού τουρισμού και επαγγελματικού τουρισμού.

❖ Η περιοχή **Καλαμπάκας-Μετεώρων**, η οποία αξιολογείται ως μια ώριμη τουριστική περιοχή με αναπτυξιακή πορεία. Η περιοχή παρουσιάζει εδώ και χρόνια, λόγω των πολύ σημαντικών τουριστικών πόρων, μια υψηλή τουριστική ανάπτυξη που βασίζεται, από πλευρά προσφοράς, τόσο στην ύπαρξη μονάδων υψηλών κατηγοριών όσο και στη διαφοροποίηση των τουριστικών δραστηριοτήτων. Παρά τη βελτίωση των τελευταίων χρόνων η μέση ετήσια πληρότητα των ξενοδοχείων συνεχίζει να είναι πολύ χαμηλή (περί το 15%).

Στην περιοχή αυτή όπου κυριαρχεί ο εκδρομικός τουρισμός με χαρακτηριστικά μαζικού τουρισμού, ήδη αναπτύσσονται παράλληλα μορφές θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού. Η κατάλληλη για την περιοχή μορφή βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης προσεγγίζει προς ένα σενάριο περιορισμένης τουριστικής ανάπτυξης, εναλλακτικού τουρισμού. Πρόκειται για την προσαρμογή του κυρίαρχου υπάρχοντος προτύπου στα όρια της φέρουσας ικανότητας της περιοχής και ιδιαίτερα όσον αφορά στο κηρυγμένο από την UNESCO φυσικό και πολιτιστικό Μνημείο των Μετεώρων. Υπάρχει ενδιαφέρον και δυνατότητες για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως: πολιτιστικού, θρησκευτικού, οικοτουρισμού, αθλητικού και τουρισμού περιπέτειας.

- ◆ Η περιοχή **Ολύμπου**, όσον αφορά στο τουριστικό προϊόν, αξιολογείται ως μια ζώνη με δυνατότητες ανάπτυξης υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ενώ η περιοχή **Όσσας – Μαυροβουνίου** η οποία, στα πλαίσια της παρούσας μελέτης, εξετάσθηκε μαζί με τον Όλυμπο ως μια ενότητα, αξιολογείται ως ώριμη με περαιτέρω δυνατότητες ανάπτυξης. Βεβαίως ο Όλυμπος, λόγω της Διεθνούς του ακτινοβολίας και του συμβολισμού του, μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο για τη τουριστική ανάπτυξη της εν λόγω ενότητας, αλλά και της Θεσσαλίας. **Η έλλειψη βασικών υποδομών θεωρείται ως ένα σημαντικό μειονέκτημα για την περιοχή και για την διατήρηση της τουριστικής ανάπτυξης εντός των ορίων της φέρουσας ικανότητας.**
- ◆ Η περιοχή **Πύλης-Ελάτης-Περτουλίου** αξιολογείται ως μια ώριμη περιοχή για ανάπτυξη ήπιων μορφών τουρισμού. Η περιοχή θεωρείται ιδιαίτερα αξιόλογη λόγω των πόρων που ανταποκρίνονται σε νέες μορφές τουρισμού, της γεινιάσής της με αστικά κέντρα (Τρίκαλα, Καρδίτσα), των θετικών αναπτυξιακών της χαρακτηριστικών και της οικολογικής της αξίας.

Αποτελεί μια από τις παραδοσιακότερες παραθεριστικές περιοχές. Κατά τη θερινή περίοδο ο πληθυσμός των οικισμών της περιοχής πολλαπλασιάζεται και αλλάζουν τόσο η σύνθεσή του όσο και τα κοινωνικο-πολιτιστικά χαρακτηριστικά. Οι οικισμοί της Ελάτης, Περτουλίου και Νεραϊδοχωρίου συνθέτουν επίσης μια κατεξοχήν ζώνη χειμερινού τουρισμού.

Διαθέτει πλούσιους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους και συνιστά τον δεύτερο πόλο τουριστικής ανάπτυξης του νομού Τρικάλων, μετά τα Μετέωρα Τα καταλύματα συγκεντρώνονται στις υποπεριοχές της Πύλης και Ελάτης. Σημαντικό πόλο έλξης στην περιοχή, πέρα από το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον, αποτελεί και το χιονοδρομικό κέντρο του Περτουλίου.

Η βελτίωση των βασικών υποδομών της περιοχής (οδικό δίκτυο, διαχείριση των απορριμμάτων και των λυμάτων τουριστική υποδομή, κ.α.) που απαιτείται, θα πρέπει να λάβει υπόψη της τις αυξητικές τάσεις της τουριστικής ζήτησης που παρουσιάζονται τα τελευταία χρόνια. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην προστασία του περιβάλλοντος μιας και αυτό αποτελεί τον βασικό πόλο έλξης καθώς και στην διατήρηση της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς. Οι κατευθύνσεις αυτές οδηγούν στην υιοθέτηση ενός σεναρίου ήπιας βιώσιμης τουριστικής

ανάπτυξης και ταυτόχρονα στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο οικοτουρισμός, ο αγροτουρισμός και ο τουρισμός περιπέτειας.

❖ **Η περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα**, αξιολογείται ως μια ζώνη με δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης, βασισμένης κυρίως στις ήπιες μορφές τουρισμού.

Ο σημαντικότερος πόλος έλξης της περιοχής είναι η τεχνητή λίμνη, σε συνδυασμό με το υπέροχο φυσικό ορεινό τοπίο. Η περιοχή διαθέτει επίσης πολιτιστικούς πόρους που αποτελούνται κυρίως από βυζαντινές και μεταβυζαντινές εκκλησίες και μοναστήρια και κάποιες εναπομείνουσες κατοικίες ως μνημεία παραδοσιακής αρχιτεκτονικής. Οι σύγχρονες παρεμβάσεις στον χώρο στα πλαίσια της ισχύουσας ΖΟΕ μπορούν να χαρακτηριστούν ως «ήπιες».

Η τουριστική κίνηση παρουσιάζεται αυξητική από έτος σε έτος, γεγονός που δείχνει ότι η τουριστική ζήτηση παρουσιάζει φαινόμενα συνεχούς μεγέθυνσης. Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της μελέτης φέρουσας ικανότητας η μελλοντική τουριστική ανάπτυξη της περιοχής πρέπει να προσανατολισθεί προς την ήπια, βιώσιμη ανάπτυξη καθώς η απρογραμματίστη τουριστική μεγέθυνση συνεπάγεται σημαντικές πιέσεις στο περιβάλλον του τουριστικού προορισμού, που αποτελεί και συγκριτικό του πλεονέκτημα.

Οι μελέτες εκτίμησης φέρουσας ικανότητας, ανέδειξαν επίσης θετικές προοπτικές που συνδέονται με τη δικτύωση και τις συνεργασίες τουριστικών περιοχών στη βάση π.χ. κοινών ή συμπληρωματικών μορφών τουρισμού, είτε μεταξύ τους σε διάφορες κλίμακες, (π.χ. δίκτυα οικοτουρισμού σε Σποράδες-Πήλιο, αλλά και στο ευρύτερο τουριστικό τόξο με την περιοχή-Μαυροβουνίου-Όσσας-Ολύμπου, σε Καλαμπάκα-Μετεώρα με την περιοχή Πύλης-Ελάτης –Περτουλίου), είτε με άλλες που ανήκουν στις περιοχές δυνητικής τουριστικής ανάπτυξης (π.χ. οικοτουρισμός ή περιηγητικός τουρισμός στην περιοχή Καλαμπάκας-Μετεώρων με την ορεινή περιοχή Καλαμπάκας και με τα χωριά του Ασπροποτάμου, τουρισμός 3^{ης} ηλικίας π.χ. στο Πήλιο και ιαματικά λουτρά στο Σμόκοβο).

Θετικές τέλος προοπτικές αναδείχθηκαν από τη δικτύωση των περιοχών βάσει υποδομών αλλά και δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον τουρισμό. (π.χ. μαρίνα Σκιάθου για τις Σποράδες και το Πήλιο, στελέχωση εναλλακτικών μορφών τουρισμού με ανθρώπινο δυναμικό από άλλες περιοχές της Θεσσαλίας για τουριστικές περιοχές -

όπως η Σκιάθος και η Σκόπελος- όπου το τοπικό δυναμικό δεν επαρκεί, συνεργασίες οικονομικού τύπου κ.α).

Α.2. Καθορισμός των Στρατηγικών Στόχων της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Θεσσαλίας.

Οι γενικοί στρατηγικοί αναπτυξιακοί στόχοι της Περιφέρειας όπως αναφέρονται στο Γ΄ ΠΕΠ Θεσσαλίας, είναι:

- ▶ Να διαμορφώσει ένα νέο βιώσιμο τομεακό «μίγμα» ενσωματώνοντας τους σύγχρονους τομείς υψηλής τεχνολογίας και σύγχρονης οργάνωσης,
- ▶ Να αξιοποιήσει την εξειδίκευση των περιοχών της, τις ικανότητες και την συσσωρευμένη τεχνογνωσία του ανθρώπινου δυναμικού της,
- ▶ Να δημιουργήσει κρίσιμα μεγέθη κλίμακας και να αξιοποιήσει τις νέες αγορές που διανοίγονται στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης αλλά και της νέας ενδοχώρας που διαμορφώνεται στα Βόρεια σύνορα της Χώρας.

Οι στόχοι αυτοί πρέπει να επιτευχθούν χωρίς να θιγεί η προσπάθεια για την άρση των ανισοτήτων (διάχυση των ευκαιριών παντού) την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος των φυσικών πόρων και των περιοχών ιδιαίτερου κάλλους, και την διατήρηση της κοινωνικής συνοχής που κινδυνεύει να θιγεί λόγω της επιτάχυνσης της μετάβασης προς το νέο αιώνα και την διαφοροποίηση (μετεξέλιξη) των τομέων της προς ένα νέο σημείο ισορροπίας.

Το Γ΄ ΠΕΠ θα πρέπει επομένως να έχει περισσότερο «ολοκληρωμένη προσέγγιση» μεγαλύτερη επικέντρωση σε τομείς με σημαντικό συγκριτικό πλεονέκτημα ή ιδιαίτερων προβλημάτων που δεν έχουν επιλυθεί και να εστιαστεί επιλεκτικά σε συγκεκριμένες γεωγραφικές ζώνες που η ανάπτυξη τους θα αποτελέσει πλέον πόλους έλξης αλλά και οχήματα διάχυσης της προς όμορες ζώνες έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα να τείνει προς την αειφόρο και αυτοτροφοδοτούμενη ανάπτυξη επ' ωφελεία όλων.

Οι στρατηγικοί στόχοι της Περιφέρειας για τον τουρισμό, όπως εκφράζονται στο ΠΕΠ 2000-2006, είναι:

1. Η αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας του βασικού τουριστικού προϊόντος της Θεσσαλίας (Νησιά Β. Σποράδων, Πήλιο, Μετέωρα, παράλια Ν. Λάρισας) και η διατήρηση του μεριδίου του στην Διεθνή Αγορά.
2. Η ενίσχυση των πλεονεκτημάτων που διαθέτει στην ανάπτυξη νέων, εναλλακτικών μορφών τουρισμού τόσο σε ήδη αναδειχθέντες όσο και σε υπό ανάδειξη τουριστικούς προορισμούς. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ανάπτυξη των ήπιων μορφών τουρισμού στις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές που θα πρέπει να αποφύγουν την διαμόρφωση συνθηκών υπερσυσώρευσης και κορεσμού που εμφανίζουν οι νησιωτικές και παράκτιες περιοχές.

Αναφέρεται ακόμα ρητά ότι «η φέρουσα ικανότητα των περιοχών που θα αναπτυχθούν τουριστικά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ...».

Επισημαίνεται τέλος ότι ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη φέρουσα ικανότητα των υπό ανάπτυξη περιοχών των που βρίσκονται σε περιοχές «Natura 2000».

Από τη σύγκριση των παραπάνω με τα συμπεράσματα των μελετών εκτίμησης φέρουσας ικανότητας, προκύπτει συμφωνία με τους 2 στρατηγικούς στόχους που θέτει το Γ΄ ΠΕΠ Θεσσαλίας για τον τουρισμό, η οποία γίνεται σαφέστερη εφ' όσον συμπληρωθεί ο στρατηγικός στόχος 1 ως εξής:

«Η αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας του βασικού τουριστικού προϊόντος της Θεσσαλίας (Νησιά Β. Σποράδων, Πήλιο, Μετέωρα, παράλια Ν. Λάρισας) και η βελτίωση του μεριδίου τους στην Διεθνή Αγορά, με αναπροσανατολισμό τους προς το πρότυπο της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και τις θεματικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού».

Η συμπλήρωση αυτή του στόχου 1 κρίνεται απαραίτητη, διότι όπως αναδείχθηκε στην Α΄ φάση της μελέτης, το πρότυπο στο οποίο είναι βασισμένη η τουριστική ανάπτυξη των συγκεκριμένων τουριστικών πόλων έλξης, χρειάζεται να ενταχθεί στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Τα συμπεράσματα των μελετών φέρουσας ικανότητας δείχνουν επίσης ότι απαιτείται ο αναπροσανατολισμός της τουριστικής τους ανάπτυξης προς τις θεματικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού

προκειμένου να διατηρήσουν την ανταγωνιστικότητά τους στο σύγχρονο Διεθνές περιβάλλον.

Για τη διατύπωση της στρατηγικής λαμβάνεται τέλος υπ' όψη ο στρατηγικός στόχος / προϋπόθεση των προηγούμενων δύο ΠΕΠ Θεσσαλίας να μη «θιγεί η προσπάθεια για την άρση των ανισοτήτων (διάχυση των ευκαιριών παντού) την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος των φυσικών πόρων και των περιοχών ιδιαίτερου κάλλους, και την διατήρηση της κοινωνικής συνοχής».

Α.3. Εναλλακτικά σενάρια ακολουθητέας στρατηγικής.

Αναπτύσσονται τρία εναλλακτικά σενάρια ακολουθητέας στρατηγικής, κάθε ένα από τα οποία, με διαφορετικές χρονικές προτεραιότητες του δημόσιου προγραμματισμού και με διαφορετική μέθοδο, επιδιώκει την τελική επίτευξη των στρατηγικών στόχων που ετέθησαν στην προηγούμενη παράγραφο, στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Θεσσαλίας.

Βεβαίως ο δημόσιος τομέας προγραμματίζει, σχεδιάζει, δημιουργεί τις κατάλληλες υποδομές και ενισχύει τις ιδιωτικές επιχειρηματικές προσπάθειες που εντάσσονται στη στρατηγική του, ταυτόχρονα όμως είναι απαραίτητη και η ανταπόκριση και παράλληλη δράση του ιδιωτικού τομέα. Οι ιδιωτικές επιχειρήσεις πρέπει να συμβάλλουν με την ποιοτική αναβάθμιση των υπηρεσιών τους, με τον εκσυγχρονισμό τους, με καινοτομίες, καθώς και με την ανάπτυξη και την προώθηση των νέων μορφών τουρισμού.

Και στα τρία εναλλακτικά σενάρια που αναλύονται παρακάτω, είναι ενσωματωμένη η λογική της παράλληλης δράσης του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Η διαφοροποίηση που επιχειρείται ανάμεσα στα τρία εναλλακτικά σενάρια ακολουθητέας στρατηγικής, στοχεύει να αναδείξει ποια είναι τα αποτελέσματα και οι προοπτικές που δημιουργούνται βάσει των διαφορετικών προτεραιοτήτων καθ' ενός από αυτά και ποιο, -σε χρονική κλιμάκωση-, εξυπηρετεί καλλίτερα τους στρατηγικούς στόχους στο σύνολό τους.

Πρόκειται για τα σενάρια: των «6 ώριμων τουριστικών πόλων», της «πολυπολικής τουριστικής ανάπτυξης», και των «Τουριστικών δικτύων των 6 ώριμων πόλων έλξης».

A.3.1. Ανάπτυξη σεναρίου 1 των « 6 ώριμων τουριστικών πόλων».

A.3.1.1. Περιγραφή σεναρίου 1.

Δίδεται χρονική προτεραιότητα στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη των **ώριμων** θεσσαλικών περιοχών (Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόνησος, Πήλιο, παράλια Όσσας-Μαυροβουνίου, Μετέωρα), ώστε να αξιοποιηθούν στο έπακρο εντός της περιόδου 2000-2006, οι δυνατότητες τους για ανάπτυξη στο εσωτερικό τους και των άλλων πρόσφορων μορφών θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού, πέρα από την υπάρχουσα και υπό προσαρμογή στο πρότυπο της βιώσιμης ανάπτυξης, μορφή του τύπου «ήλιος – θάλασσα».

Η λογική αυτής της στρατηγικής για την ενίσχυση στο έπακρο της ανταγωνιστικότητας των ώριμων τουριστικών πόλων της Θεσσαλίας, συνοδεύεται από την υπόθεση ότι **έτσι θα δημιουργηθούν «κρίσιμα μεγέθη κλίμακας» και ότι η ανάπτυξη τους θα αποτελέσει πλέον πόλους έλξης αλλά και οχήματα διάχυσης της προς όμορες ζώνες.**

Η ενίσχυση της τουριστικής ανάπτυξης όλων μαζί των λοιπών περιοχών είτε ανήκουν στις «δυναμικές» είτε ανήκουν στις «δυνητικές», μοιράζεται το υπόλοιπο των πόρων της περιόδου 2000-2006, το οποίο κατευθύνεται κυρίως στη θεσμική θωράκιση και σε μέτρα προστασίας των φυσικών και πολιτιστικών πόρων τους, καθώς και στον προγραμματισμό μικρής σχετικά κλίμακας παρεμβάσεων που θα στρέφουν την τουριστική ανάπτυξη προς τις ήπιες, εναλλακτικές και θεματικές, κατά περίπτωση, μορφές τουρισμού.

Στην επόμενη χρηματοδοτική περίοδο και εφ' όσον τότε εκτιμηθεί ότι έχει σε μεγάλο βαθμό προχωρήσει η στρατηγική της παρούσας περιόδου, μεγαλύτερο μέρος της δημόσιας παρέμβασης θα στραφεί προς τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη του υπόλοιπου τουριστικού δυναμικού της Θεσσαλίας.

A.3.1.2. Αναμενόμενες επιπτώσεις Στρατηγικής

(1) Επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη των « 6 πόλων»:

- ▶ Η βραχυπρόθεσμη αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητας τους και η βελτίωση του μεριδίου τους στην ελληνική και Διεθνή Αγορά.
- ▶ Η παράλληλη αύξηση της τουριστικής κίνησης με επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου καθώς και της διάρκειας παραμονής και συνάμα
- ▶ Η προσέλκυση υψηλότερων εισοδηματικών τάξεων.

Παρατηρήσεις:

1. Οι επιπτώσεις στις συγκεκριμένες 6 περιοχές, αναμένεται να είναι συνολικά θετικές και τα αποτελέσματά τους βραχυπρόθεσμα.
2. Παράλληλα στους συγκεκριμένους πόλους αναμένεται να επιτευχθεί η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, της ποιότητας ζωής των κατοίκων και επομένως χρειάζεται να προβλεφθεί η αντιμετώπιση στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, της αύξησης του πληθυσμού μέσω της εισροής κατοίκων από άλλες περιοχές, καθώς και της ανόδου των τιμών γης.
3. Η διάχυση της τουριστικής ανάπτυξης προς τις όμορες περιοχές, αναμένεται να λειτουργήσει λιγότερο προς την κατεύθυνση της εγκατάστασης σε αυτές τουριστικής προσφοράς και περισσότερο προς όφελος των 6 τουριστικών πόλων που θα αποτελούν ορμητήριο προς έναν διαφορετικού τύπου ανάπτυξης περίγυρο.

(2) Επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη των «δυναμικών» και «δυνητικών» τουριστικών περιοχών».

Υπέρ:

- ▶ Η «θεσμική» θωράκιση και ο σχεδιασμός κατευθύνουν εξ' αρχής την τουριστική ανάπτυξη, προς τις ήπιες, εναλλακτικές και θεματικές, κατά περίπτωση, μορφές τουρισμού, στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης.
- ▶ Η διάθεση στην παρούσα χρηματοδοτική περίοδο δημόσιων πόρων για την προστασία των φυσικών και πολιτιστικών τους πόρων.

Μειονεκτήματα:

- ▶ Μέχρι το τέλος της περιόδου 2000-2006, αναμένεται μείωση του συγκριτικού πλεονεκτήματος των «δυναμικών» και «δυνητικών» περιοχών για την ανάπτυξη ήπιων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού απέναντι στους «5 ώριμους πόλους» που στο μεταξύ αναπροσανατολίζουν το τουριστικό τους προϊόν σύμφωνα με το πρότυπο της βιώσιμης ανάπτυξης και αναπτύσσουν ανταγωνιστικά αντίστοιχες μορφές τουρισμού.
- ▶ Η υστέρηση των περιοχών αυτών όχι μόνο όσον αφορά στις δημόσιες χρηματοδοτήσεις για υποδομές, αλλά και στο μεγάλο μέρος των ιδιωτικών επενδύσεων που θα έχει κίνητρα για να κατευθυνθεί προς τους «6 τουριστικούς πόλους».
- ▶ Ο προσανατολισμός του δυναμικού και εκπαιδευμένου μέρους του ανθρώπινου δυναμικού τους προς τους «6 ώριμους πόλους».

(3) Επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας.

Στα υπέρ καταγράφονται:

- ▶ Βραχυπρόθεσμη αύξηση της αναγνωρισιμότητας της Θεσσαλίας σαν αξιόλογου τουριστικού προορισμού, μέσω των αναβάθμισης της ανταγωνιστικότητας των 6 «ώριμων» τουριστικών πόλων.
- ▶ Βραχυπρόθεσμη βελτίωση του μεριδίου της στην τουριστική κίνηση του ελληνικού χώρου και στη Διεθνή αγορά.

- ▶ Διάχυση της ανάπτυξης στις όμορες ζώνες, που αναπτύσσονται δορυφορικά προς τους «πόλους».

Παράλληλα στον υπόλοιπο χώρο της Θεσσαλίας προβλέπεται, να αναπτυχθεί ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας, σε παραγωγή προϊόντων ποιότητας που θα τροφοδοτούν τους «6 πόλους», να αυξηθούν και να γίνουν πιο κερδοφόρες οι ιδιωτικές επενδύσεις που κατευθύνονται προς αυτούς και να αυξηθεί η απασχόληση του ειδικευμένου, στους παραπάνω τομείς, ανθρώπινου δυναμικού.

Στα μειονεκτήματα καταγράφονται:

- ▶ Μεσοπρόθεσμα η ελλιπής αξιοποίηση μεγάλου μέρους του τουριστικού δυναμικού της Θεσσαλίας, το οποίο αντιπροσωπεύουν οι «δυναμικές» αλλά και οι «δυνητικές» τουριστικές περιοχές.
- ▶ Η αύξηση των χωρικών ανισοτήτων, δια της κατεύθυνσης ικανού μέρους των ιδιωτικών επενδύσεων και του δυναμικού τμήματος του πληθυσμού προς τους τουριστικούς πόλους.
- ▶ Η αύξηση της διαφοράς βιοτικού και μορφωτικού επιπέδου καθώς και ποιότητας ζωής και επομένως η ανάπτυξη προβλημάτων κοινωνικής συνοχής μέσα στα όρια της Περιφέρειας.

Παρατήρηση:

Σαν αποτέλεσμα των παραπάνω μειονεκτημάτων αναμένεται η μακροπρόθεσμη αποδυνάμωση των δυνατοτήτων που έχουν οι «δυναμικές» και οι «δυνητικές» τουριστικές περιοχές της Θεσσαλίας για βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη, λόγω της δυναμικής που αναμένεται να δημιουργηθεί για ιδιωτικές επενδύσεις στους, ακόμη ελκυστικότερους λόγω των εναλλακτικών και θεματικών μορφών τουρισμού, 6 ώριμους πόλους.

A.3.2 Ανάπτυξη Σεναρίου 2. «Πολυπολική τουριστική ανάπτυξη»

A.3.2.1. Περιγραφή σεναρίου 2.

Αφορά σε ισοσταθμισμένο χωρικά και χρονικά προγραμματισμό για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη όλων των περιοχών της Θεσσαλίας που διαθέτουν αξιόλογους τουριστικούς πόρους, είτε πρόκειται για τις 6 ώριμες, είτε για τις δυναμικές, είτε ακόμα πρόκειται για τις περιοχές δυνητικής τουριστικής ανάπτυξης.

Η λογική αυτής της στρατηγικής δίνει έμφαση στον 3ο στρατηγικό στόχο «να μη θιγεί η προσπάθεια για την άρση των ανισοτήτων (διάχυση των ευκαιριών παντού) την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος των φυσικών πόρων και των περιοχών ιδιαίτερου κάλλους, και την διατήρηση της κοινωνικής συνοχής».

Έτσι ο πρώτος στρατηγικός στόχος, που αφορά στην τουριστική ανάπτυξη των 6 ώριμων πόλων έλξης, αποκτά ισόβαθμο ειδικό βάρος με τον στρατηγικό στόχο για την ήπια τουριστική ανάπτυξη όλων των υπόλοιπων περιοχών με αξιόλογο τουριστικό προϊόν. Η επίτευξη επομένως των στρατηγικών στόχων με τη στρατηγική του σεναρίου 2 έχει ως ορίζοντα, τουλάχιστον το πέρας της επόμενης, μετά το 2006, χρηματοδοτικής περιόδου.

A.3.2.2. Αναμενόμενες επιπτώσεις της Στρατηγικής του σεναρίου 2:

(1) στην τουριστική ανάπτυξη των 6 ώριμων περιοχών:

- ▶ Η διατήρηση του μεριδίου τους στην ελληνική και Διεθνή Αγορά και η βαθμιαία, με ορίζοντα το πέρας του επόμενου χρηματοδοτικού πλαισίου, αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητάς τους.
- ▶ Η βαθμιαία αύξηση της τουριστικής κίνησης δια μέσου της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου καθώς και της διάρκειας παραμονής.

- Η βαθμιαία και παράλληλη με τη βελτίωση του τουριστικού τους προϊόντος, προσέλκυση υψηλών εισοδηματικών κατηγοριών επισκεπτών.

(2) Επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη των δυναμικών και των δυνητικών τουριστικά περιοχών:

Οι λιγότερο ή και ελάχιστα «αξιοποιημένες» τουριστικά αυτές περιοχές θα αποκτούν προγραμματισμένα και με χρονική κλιμάκωση όλα τα εφόδια, ώστε να οδεύσουν από νωρίς εντός του πλαισίου της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Οι μεν ορεινές περιοχές σύμφωνα με το πρότυπο της ήπιας ανάπτυξης και των θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (π.χ. Για το Σμόκοβο τέτοιες μορφές είναι ο ιαματικός τουρισμός, οικοτουρισμός και αγροτουρισμός), τα δε 4 αστικά κέντρα με την ανάπτυξη τουρισμού πόλεων, συνεδριακού, αθλητικού και λοιπών μορφών θεματικού τουρισμού.

Παρατηρήσεις:

Λόγω του επιμερισμού των δημόσιων πόρων, των οποίων το συνολικό ποσό ανά Περιφέρεια είναι λίγο ως πολύ συγκεκριμένο, σε πολλές περιοχές, η πλήρης ανάπτυξη των παραπάνω θετικών επιπτώσεων δεν θα είναι βραχυπρόθεσμη, μέχρι δηλαδή το 2006, αλλά τουλάχιστον μεσοπρόθεσμη.

Στις περιοχές Α και Β αναμένεται βαθμιαία η ανάλογη με το σημείο εκκίνησης βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, της οικονομικής ευημερίας και της ποιότητας ζωής των κατοίκων και επομένως χρειάζεται να προβλεφθεί στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, η πιθανότητα της κατά περίπτωση αύξησης του πληθυσμού μέσω της εισροής κατοίκων από τις «αναξιοποίητες» περιοχές, καθώς και των τιμών γης.

(3) Επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας.

Στα υπέρ καταγράφονται:

- Η αξιοποίηση του συνόλου των περιοχών με τουριστικό προϊόν που, μακροπρόθεσμα, θα αυξήσει το δυναμικό της Θεσσαλίας για την βιώσιμη τουριστική της ανάπτυξη και θα συμβάλλει στην προσέλκυση περισσότερων κατηγοριών επισκεπτών, διαφορετικών ενδιαφερόντων.

- Η αποτελεσματικότητα που αναμένεται να έχουν οι στοχοθετημένες προς τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη παρεμβάσεις, στις δυναμικές και ακόμα περισσότερο δυνητικές περιοχές, μιας και θα γίνουν βάσει του προγραμματισμού και σχεδιασμού.
- Η άμβλυνση των χωρικών ανισοτήτων, δια της δημιουργίας υποδομών σε περιοχές με μεγάλη διασπορά στο χώρο της Περιφέρειας, δια της κατανομής των επενδύσεων του τριτογενούς τομέα όχι μόνο στις ώριμες αλλά και στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές, καθώς και δια της αξιοποίησης του δυναμικού τμήματος του πληθυσμού για την βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής του.
- Η βελτίωση του βιοτικού και μορφωτικού επιπέδου καθώς και της ποιότητας ζωής σε μεγάλο μέρος του θεσσαλικού χώρου που θα συμβάλλει στην αύξηση της κοινωνικής συνοχής.
- Η βαθμιαία αύξηση της αναγνωρισιμότητας της Θεσσαλίας σαν αξιόλογου τουριστικού προορισμού.
- Η βαθμιαία βελτίωση του μεριδίου της στην τουριστική κίνηση του ελληνικού χώρου και στη διεθνή αγορά.

Παρατήρηση:

Παράλληλα με την τουριστική ανάπτυξη στις συγκεκριμένες περιοχές, στον υπόλοιπο χώρο της Θεσσαλίας πέραν των τουριστικών περιοχών, προβλέπεται να αναπτυχθεί ο πρωτογενής και ο δευτερογενής τομέας, σε παραγωγή προϊόντων ποιότητας που θα τις τροφοδοτούν, να αυξηθούν και να γίνουν πιο κερδοφόρες οι ιδιωτικές επενδύσεις που κατευθύνονται προς αυτούς, και να αυξηθεί η απασχόληση του ειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.

Στα μειονεκτήματα καταγράφονται:

Το χρονικό διάστημα που θα μεσολαβήσει μέχρι την πλήρη ανάπτυξη της δυναμικής του σεναρίου 2, μέχρι δηλαδή να είναι πλήρως αξιοποιήσιμες για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας, όλες οι περιοχές που διαθέτουν αξιόλογο τουριστικό προϊόν, είναι κρίσιμο για την θέση της Περιφέρειας στο ανταγωνιστικό ελληνικό και διεθνές περιβάλλον.

Στο σχετικά μεγάλο διάστημα που θα χρειαστεί, λόγω της διασποράς των προσπαθειών και των πόρων, ο αναπροσανατολισμός του τουρισμού των 6 ώριμων

περιοχών που σήμερα αποτελούν το βασικό τουριστικό προϊόν της Θεσσαλίας, υπάρχει ο κίνδυνος ενώ η ανταγωνιστικότητά τους βαθμιαία θα αναβαθμίζεται, να χάνουν έδαφος ως προς άλλους ώριμους τουριστικούς προορισμούς εκτός Περιφέρειας Θεσσαλίας, που θα καταβάλουν την ίδια προσπάθεια με ταχύτερους ρυθμούς.

A.3.3. Ανάπτυξη Σεναρίου 3. «Θεματικές δικτυώσεις των 6 τουριστικών πόλων έλξης».

A.3.3.1. Περιγραφή σεναρίου 3.

Η λογική της στρατηγικής του τρίτου σεναρίου είναι να αντληθούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τα οφέλη που περιγράφονται και στους τρεις στρατηγικούς στόχους, με την εφαρμογή της πολιτικής των δικτυώσεων και των συνεργασιών, που έχει επιτυχώς δοκιμασθεί στον ευρωπαϊκό αλλά και στον διεθνή χώρο.

Το σενάριο αυτό έχει ως **προτεραιότητα** τη δημιουργία μεγεθών κλίμακας μέσω της δικτύωσης και των συνεργασιών των 6 περιοχών ώριμης τουριστικής ανάπτυξης με τις δυναμικές και κάποιες δυνητικές περιοχές στη βάση π.χ. κοινών μορφών εναλλακτικού ή θεματικού τουρισμού, ομοιότητας ή συμπληρωματικότητας του τουριστικού προϊόντος, συνεργασιών σε οικονομικές δραστηριότητες, καινοτομιών, νέων τεχνολογιών, ανθρώπινου δυναμικού κ.α. Έτσι επωφελούμενες και οι ίδιες από την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και από την άνοδο της εισοδηματικής κατηγορίας των τουριστών που αναμένεται να προκύψει, θα μοιράζονται την πρόσθετη - λόγω του εμπλουτισμού του τουριστικού προϊόντος- τουριστική κίνηση, με τις υπόλοιπες περιοχές των τουριστικών δικτύων. Παράλληλα οι «ώριμες» περιοχές θα διατηρήσουν και θα βελτιώσουν το βασικό τουριστικό τους χαρακτήρα «ήλιος-θάλασσα», ή τα Μετέωρα τον εκδρομικό θρησκευτικό και πολιτιστικό τους τουρισμό, αναπροσανατολίζοντάς τον εντός του πλαισίου της βιώσιμης τουριστικής

ανάπτυξης, κατά το πρότυπο που αναλυτικά περιγράφεται στις μελέτες εκτίμησης φέρουσας ικανότητας.

Οι δυναμικές περιοχές που θα συμμετέχουν, θα επωφεληθούν από την οργάνωση του τουρισμού τους, από την προβολή τους καθώς και από την κατασκευή έργων απαραίτητων για την προώθηση των δικτύων θεματικού τουρισμού.

Στο πλαίσιο της στρατηγικής των δικτυώσεων, οι 6 ώριμες τουριστικά περιοχές, θα ηγούνται στην ανάπτυξη των πρώτων δικτύων και συνεργασιών που θα δημιουργηθούν, μέχρις ότου και οι «δυναμικές» τουριστικές περιοχές της Θεσσαλίας που θα αποτελούν και αυτές προνομιακούς εταίρους, αναπτύξουν ποιοτικά και ποσοτικά την τουριστική τους προσφορά αρκετά, ώστε να μπορούν να παίξουν αντίστοιχο ρόλο.

Η εξειδίκευση-συγκριτικό πλεονέκτημα των μεν **ορεινών δυναμικών περιοχών**, σύμφωνα και με τα συμπεράσματα των μελετών φέρουσας ικανότητας, τις οδηγεί στην ανέλιξή τους σ' αυτές τις εταιρικές μεταξύ περιοχών σχέσεις, μέσω της ήπιας ανάπτυξης και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού, των δε **4 αστικών κέντρων** κυρίως μέσω του τουρισμού πόλεων και μορφών θεματικού τουρισμού. Τα αστικά κέντρα-πρωτεύουσες νομών προβλέπεται εξ' άλλου να φιλοξενήσουν κάποιες από τις κεντρικές δομές οργάνωσης και λειτουργίας των δικτύων και συνεργασιών, ενώ ώθηση στην ανάπτυξη συνολικότερα των πόλεων αναμένεται να δοθεί, μέσω της δημιουργίας οικονομιών κλίμακας για την παροχή προϊόντων και υπηρεσιών ποιότητας από τις επιχειρήσεις του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα.

Οι περιοχές «δυνητικής» τουριστικής ανάπτυξης, οι οποίες χρειάζεται να γίνουν αντικείμενο ειδικής μελέτης τουριστικής ανάπτυξης, αναμένεται να επωφεληθούν αρχικά από τη συνεργασία τους κυρίως με τις όμορες τους ώριμες και δυναμικές περιοχές για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, ενώ παράλληλα θα προχωρεί η προστασία και θεσμική θωράκιση του φυσικού και πολιτιστικού τους πλούτου. Ειδικές δυνατότητες εμφανίζει το Σμόκοβο με τις ιαματικές του πηγές, που μπορεί να αποτελέσει εξ' αρχής μέρος υπερτοπικών «θεματικών» τουριστικών πακέτων ιαματικού τουρισμού αλλά και 3^{ης} ηλικίας, στο βαθμό που η ποσοτική και ποιοτική ανάπτυξη της τουριστικής του προσφοράς το επιτρέπει.

Οι δυνατότητες που προσφέρει η οργάνωση των δικτύων και συνεργασιών, αφορούν και στις «**αναξιοποιήτες**» τουριστικά, κυρίως αγροτικές περιοχές της Θεσσαλίας για

τον αγροτουρισμό, αλλά βασικά για την τροφοδότηση των τουριστικών περιοχών με αγροτικά προϊόντα ποιότητας. Οι οικονομίες κλίμακας που αναμένεται να επιτευχθούν μέσω των δικτύσεων μπορούν να αποτελέσουν εργαλείο για κατάλληλες αναπροσαρμογές στην αγροτική παραγωγή.

Χρονική κλιμάκωση. Σύμφωνα με όσα αναπτύχθηκαν παραπάνω, οι «ώριμες» περιοχές θα είναι οι πρώτες χρονικά, στις οποίες θα εμπλουτισθεί συνολικότερα το τουριστικό προϊόν και θα βελτιωθεί η ανταγωνιστικότητα ως προς την εγχώρια και τη διεθνή αγορά. Συνάμα η λειτουργία δικτύων μεταξύ όσων ώριμων περιοχών γειτονεύουν, καθώς και με τις όμορες τους λιγότερο ανεπτυγμένες τουριστικά περιοχές, θα επιτρέψει τη δημιουργία ή τη βελτίωση κοινών μεγάλων υποδομών, που με την κατάλληλη οργάνωση και παρεμβάσεις θα λειτουργούν προς κοινό όφελος. Έτσι θα αποφεύγεται η σπατάλη των πολλαπλών μεγάλων δημόσιων επενδύσεων, αλλά και η αντίστοιχη καθυστέρηση στην υλοποίησή τους, λόγω στενότητας των πόρων.

Ταυτόχρονα και οι υπόλοιπες περιοχές της Θεσσαλίας, που διαθέτουν αξιόλογο τουριστικό προϊόν, ξεκινώντας από διαφορετικό σημείο εκκίνησης ανάλογα με την ποιοτική και ποσοτική ανάπτυξη της τουριστικής τους προσφοράς, θα κινούνται σε ανοδική τροχιά στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης.

Η προστασία των περιοχών Natura καθώς και επιλεγμένων πολιτιστικών μνημείων, τέλος, αποτελεί προτεραιότητα για όλες τις περιοχές της Θεσσαλίας, ανεξαρτήτως συμμετοχής τους ή μη στην πρώτη φάση δικτύσεων.

Οι βραχυπρόθεσμες δυνατότητες δικτύσεων, όπως αναδείχθηκαν στην Α΄ Φάση.

Οι μελέτες εκτίμησης φέρουσας ικανότητας της Α΄ φάσης, ανέδειξαν κάποιες από τις δυνατότητες θεματικών δικτύσεων και συνεργασιών, οι οποίες στα πλαίσια του παρόντος σεναρίου προτείνεται να ενεργοποιηθούν βραχυπρόθεσμα, περιλαμβάνοντας τις πιο πρόσφορες κατά περίπτωση, από πλευράς τουριστικού προϊόντος και ωριμότητας περιοχές, και στην πορεία να διευρύνονται. Πρόκειται για δίκτυα θαλάσσιου τουρισμού, οικοτουρισμού και αγροτουρισμού, πολιτιστικού τουρισμού, αθλητικού τουρισμού, τουρισμού περιπέτειας, συνεδριακού τουρισμού,

θρησκευτικού, πολιτιστικού τουρισμού, τουρισμού πόλεων και τουρισμού γευσιγνωσίας.

Σύσταση και λειτουργία των δικτύων θεματικού τουρισμού.

Σε πρώτη φάση την πρωτοβουλία για τη σύσταση και λειτουργία των δικτύων καλείται να πάρει η Περιφέρεια, σε συνεργασία με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση και σε αναζήτηση συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα.

Στο σύνολό τους όμως οι δομές, οι μορφές οργάνωσης, το περιεχόμενο, η χρονική κλιμάκωση των σχετικών δράσεων καθώς η διεύρυνση των δικτύων με νέες περιοχές, προτείνεται να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής μελέτης και διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους.

A.3.3.2. Αναμενόμενες επιπτώσεις της Στρατηγικής του σεναρίου 3:

Οι παρακάτω επιπτώσεις της στρατηγικής του σεναρίου 3 στην τουριστική ανάπτυξη αναμένεται για μεν τις ώριμες περιοχές να είναι βραχυπρόθεσμες, για δε τις υπόλοιπες περιοχές αναμένεται χρονική κλιμάκωση παράλληλη με την ανάπτυξη των δικτύων και των συνεργασιών.

(1) Αναμενόμενες επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη των 6 ώριμων περιοχών:

- ▶ Η αναβάθμιση της ανταγωνιστικότητάς τους και η βελτίωση του μεριδίου τους στην ελληνική και Διεθνή Αγορά.
- ▶ Η συνολική αύξηση της τουριστικής κίνησης με επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου καθώς και της διάρκειας παραμονής.
- ▶ Η προσέλκυση υψηλότερων εισοδηματικών κατηγοριών επισκεπτών.

(2) Επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη των δυναμικών και των δυνητικών τουριστικά περιοχών:

- ▶ Η δικτύωση των δυναμικών και των δυνητικών περιοχών αρχικά με τις 6 ώριμες τουριστικές περιοχές και βαθμιαία μεταξύ τους, θα προσελκύσει προς αυτές τουριστική κίνηση που έλκεται από τη διαμορφωμένη ελκυστικότητα των 6 πόλων και των άλλων συνεργαζόμενων περιοχών, καθώς και από τις θεματικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού που θα αποτελούν αντικείμενο του κάθε δικτύου.
- ▶ Η ανάδειξη και προβολή των περιοχών αυτών, μέσω της πολιτικής των δικτύων και δημιουργίας των αντίστοιχων υποδομών, αναμένεται να προσελκύσει ιδιωτικές επενδύσεις και να συμβάλλει στη βαθμιαία εγκατάσταση σε αυτές τουριστικών επιχειρήσεων.
- ▶ Οι περιοχές αυτές που παρουσιάζουν διαβαθμίσεις μεταξύ τους ως προς την τουριστική τους ανάπτυξη, θα οδεύσουν έγκαιρα, πριν αποκτήσουν τα προβλήματα μιας εντατικής τουριστικής ανάπτυξης, εντός του πλαισίου της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και των θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Ο κατάλληλος επομένως για τη βιώσιμη τουριστική τους ανάπτυξη προγραμματισμός και σχεδιασμός θα αναλωθεί σε πολύ μικρότερο βαθμό να ξεπεράσει παγιωμένες καταστάσεις και προβλήματα που πηγάζουν από το ισχύον μέχρι σήμερα μοντέλο της ποσοτικής τουριστικής ανάπτυξης.

(3) Επιπτώσεις στην τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας.

Στα υπέρ καταγράφονται:

- ▶ Η αύξηση του μεριδίου της Θεσσαλίας στην τουριστική κίνηση του ελληνικού χώρου και στη διεθνή αγορά μέσω της βραχυπρόθεσμης δημιουργίας οικονομιών κλίμακας και ανταγωνιστικών τουριστικών «πακέτων» θεματικού κυρίως και εμπλουτισμένου περιεχομένου.
- ▶ Η ταυτόχρονη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των 6 ώριμων τουριστικών περιοχών και της ανάδειξης και των υπόλοιπων περιοχών που βαθμιαία θα συμμετέχουν στα τουριστικά δίκτυα και συνεργασίες.

- ▶ Η μεσοπρόθεσμη αξιοποίηση του συνόλου των περιοχών με τουριστικό προϊόν που θα αυξήσει το δυναμικό της Θεσσαλίας για την βιώσιμη τουριστική της ανάπτυξη, συμβάλλοντας συνολικά στη βιώσιμη ανάπτυξη της Θεσσαλίας και στην κοινωνική της συνοχή.
- ▶ Η αποτελεσματικότητα που αναμένεται να έχουν οι στοχοθετημένες παρεμβάσεις μιας και θα γίνουν βάσει προγραμματισμού και σχεδιασμού καθώς και η εξοικονόμηση δημόσιων χρηματοδοτήσεων με την ορθολογική κατανομή των δράσεων ανάλογα με το δίκτυο που εξυπηρετούν.
- ▶ Η άμβλυνση των χωρικών ανισοτήτων, δια της δημιουργίας των δικτυώσεων και των απαραίτητων για την τουριστική ανάπτυξη υποδομών, σε περιοχές με μεγάλη διασπορά στο χώρο της Περιφέρειας.
- ▶ Αντίστοιχα προβλέπεται η βαθμιαία κατεύθυνση ιδιωτικών επενδύσεων και στις άλλες πλην των 6 ώριμων περιοχών καθώς και η αξιοποίηση του δυναμικού τμήματος του πληθυσμού τους για την βιώσιμη ανάπτυξη της περιοχής του.
- ▶ Η βελτίωση του βιοτικού και μορφωτικού επιπέδου καθώς και της ποιότητας ζωής σε μεγάλο και ισόρροπα κατανομημένο μέρος του θεσσαλικού χώρου

Στα μειονεκτήματα καταγράφεται:

- ▶ Η μικρή εμπειρία που υπάρχει στο πεδίο των δικτυώσεων και συνεργασιών και σε θέματα που, όπως οι δικτυώσεις, απαιτούν υψηλότερο από τον συνήθη βαθμό οργάνωσης. Ως παραδείγματα δικτυώσεων που ήδη λειτουργούν στο χώρο της Θεσσαλίας, αναφέρονται οι «Δρόμοι του κρασιού» και τα δίκτυα πιστοποίησης ποιότητας αγροτικών προϊόντων (Leader +).

Παρατήρηση:

Η χρονική κλιμάκωση των δικτυώσεων, που ξεκινούν από τις ώριμες τουριστικά περιοχές, δίνει το χρόνο ώστε να ανατεθούν και εκπονηθούν μελέτες τουριστικής ανάπτυξης των «δυσνητικών» περιοχών καθώς και οι μελέτες για τις κατάλληλες οργανωτικές δομές των δικτύων, όσο αυτά θα εμπλουτίζονται και θα αυξάνονται.

A.3.4. Επιλογή του καταλληλότερου σεναρίου.

Από τη σύγκριση των επιπτώσεων που θα έχουν τα 3 σενάρια, αναδεικνύεται ως καταλληλότερο το σενάριο 3 με τίτλο «Δίκτυα μεταξύ των 6 ώριμων και των υπόλοιπων τουριστικών περιοχών».

Ανακεφαλαιώνοντας οι βασικοί λόγοι επιλογής του σεναρίου 3, είναι ότι αναμένονται:

1. Η βραχυπρόθεσμη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Θεσσαλίας που ενισχύει το μερίδιό της στην ελληνική και διεθνή αγορά. Ο χρόνος είναι σημαντική παράμετρος μιας και την ίδια στιγμή και άλλες ελληνικές ή ξένες τουριστικές περιοχές βελτιώνονται επιδιώκοντας να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Αυτός ο στρατηγικός στόχος επιτυγχάνεται και με το σενάριο 1 των «6 ώριμων πόλων», όχι όμως με το σενάριο 2 της «Πολυπολικής τουριστικής ανάπτυξης».
2. Επιτυγχάνεται βραχυπρόθεσμα η ενίσχυση αρκετών από τα πλεονεκτήματα που διαθέτει η Θεσσαλία στην ανάπτυξη νέων, εναλλακτικών μορφών τουρισμού τόσο σε ήδη αναδειχθέντες όσο και σε υπό ανάδειξη τουριστικούς προορισμούς. Με τα σενάρια 1 και 2 ο στόχος αυτός έχει μεσοπρόθεσμο ή και μακροπρόθεσμο ορίζοντα, ανάλογα με τους πόρους που πρόκειται να διατεθούν από τα επόμενα χρηματοδοτικά πακέτα.
3. Εξυπηρετείται ο γενικός στρατηγικός στόχος του ΠΕΠ Θεσσαλίας να μη θιγεί «η προσπάθεια για την άρση των ανισοτήτων (διάχυση των ευκαιριών παντού) την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος των φυσικών πόρων και των περιοχών ιδιαίτερου κάλλους, και την διατήρηση της κοινωνικής συνοχής που κινδυνεύει να θιγεί λόγω της επιτάχυνσης της μετάβασης προς το νέο αιώνα και την διαφοροποίηση (μετεξέλιξη) των τομέων της προς ένα νέο σημείο ισορροπίας». Αυτός ο στόχος δεν εξυπηρετείται από το σενάριο 1, ενώ εξυπηρετείται από το σενάριο 2.

4. Οι σύνθετες απαιτήσεις του σεναρίου 3 σε οργάνωση, δομές συνεργασίας και υποδομές, αντιμετωπίζονται με την προβλεπόμενη χρονική κλιμάκωση των δικτυώσεων από τα περισσότερα προς τα λιγότερα «ώριμα» δίκτυα.

A.3.5. Η ανάπτυξη μορφών θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού. Δικτυώσεις και συνεργασίες.

A. Οι μελέτες εκτίμησης φέρουσας ικανότητας της Α΄ Φάσης, ανέδειξαν

α) την ανάγκη αναπροσανατολισμού της τουριστικής ανάπτυξης στις περιοχές που εξετάστηκαν, προς τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και τον «επιλεκτικό» τουρισμό.

β) ότι υπάρχουν οι δυνατότητες και διαγράφονται προοπτικές, βασισμένες για την ανάπτυξη μορφών θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού.

γ) τις δυνατότητες και τη δυναμική που μπορούν να προσδώσουν στην βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας οι θεματικές δικτυώσεις μεταξύ περιοχών, καθώς και οι συνεργασίες του τουριστικού τομέα με άλλους παραγωγικούς τομείς, που καλούνται να ανταποκριθούν με τοπικά προϊόντα ποιότητας (αγροτικά, εδέσματα, σουβενίρ, χειροτεχνήματα.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και με τη στρατηγική που προωθεί το επιλεγέν σενάριο 3, προτείνεται να ενεργοποιηθούν στη βάση της ανάπτυξης θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού και εντός των χρονικών ορίων του παρόντος χρηματοδοτικού πλαισίου (2000 – 2006) οι παρακάτω δικτυώσεις και συνεργασίες:

- 1. Θαλάσσιος τουρισμός.** Δίκτυο μεταξύ των περιοχών Σκοπέλου, Αλοννήσου, Βόλου, Αγ. Ιωάννη, Λουτρακίου, Μηλίνας και Αγιοκάμπου, όπου η παρούσα μελέτη προτείνει τη δημιουργία λιμένων αναψυχής, (πρόκειται για τις προτάσεις της Μελέτης Ανάπτυξης Εθνικού Συστήματος Λιμένων

Αναψυχής), καθώς και της Σκιάθου όπου ήδη δημιουργείται λιμένας αναψυχής.

2. **Οικοτουρισμός – αγροτουρισμός.** Η χωρική κατανομή και ο πλούτος του τουριστικού προϊόντος της Θεσσαλίας που ευνοεί την ανάπτυξη οικοτουρισμού και αγροτουρισμού υποδεικνύει την ανάγκη τη δημιουργία δύο συνδυασμένων -λόγω της συνάφειας δύο αυτών μορφών τουρισμού αλλά και της έκτασης των περιοχών που αφορούν- δικτύων. Το ένα δίκτυο θα περιλαμβάνει τις δυτικές τουριστικές περιοχές (Μετεώρα-Καλαμπάκα, Πύλη-Ελάτη – Κόζιακας- Περτούλι με επέκταση στις δυνητικές ορεινές δυτικές τουριστικές περιοχές) και το δεύτερο θα περιλαμβάνει τις ανατολικές τουριστικές περιοχές (Όλυμπος-Όσσα-Μαυροβούνι, Πήλιο και Σκιάθος, Σκόπελος Αλόνησος). Προτείνεται επίσης να δημιουργηθεί μια δομή που θα συντονίζει αυτά τα δύο δίκτυα.
3. **Πολιτιστικός τουρισμός.** Δίκτυο μεταξύ των περιοχών: Πήλιο, Βόλος-Διμήνι –Σέσκλο, Καλαμπάκα – Μετέωρα, Όλυμπος - Όσσα. Πέρα από τη διεθνή ακτινοβολία του Ολύμπου και των Μετεώρων και οι υπόλοιπες περιοχές, αφ' ενός μεν διαθέτουν αξιόλογους πολιτιστικούς πόρους, αφ' ετέρου δε αρκεί από τους πόρους τους έχουν ήδη σε ένα βαθμό γίνει αντικείμενο προστασίας και ανάδειξης.
4. **Θρησκευτικός τουρισμός.** Δίκτυο μεταξύ των περιοχών: Καλαμπάκα – Μετέωρα, Πήλιο, Σκόπελος και Όλυμπος. Με βάση τον έντονο θρησκευτικό χαρακτήρα των Μετεώρων, προτείνεται η δικτύωση αυτού του «ώριμου» πόλου έλξης με τις άλλες περιοχές που διαθέτουν πολλές και ενδιαφέρουσες για θρησκευτικούς, ιστορικούς και πολιτιστικούς λόγους, εκκλησίες και μοναστήρια.
5. **Αθλητικός τουρισμός.** Δίκτυο μεταξύ της Ολυμπιακής πόλης του Βόλου, των περιοχών – προπονητηρίων της Θεσσαλίας. (Βόλος, Αλμυρός, Σκόπελος, Λάρισα, Τρίκαλα, Καλαμπάκα, Καρδίτσα, Λίμνη Πλαστήρα) και της Σκιάθου που διαθέτει αθλητική υποδομή, για τη μεταολυμπιακή ανάπτυξη αθλητικού και προπονητικού τουρισμού.
6. **Τουρισμός περιπέτειας.** Δίκτυο μεταξύ των περιοχών: Καλαμπάκα – Μετέωρα, Πύλη - Ελάτη – Περτούλι, Πήλιο και Όλυμπος-Κίσσαβος-Μαυροβούνι,

Λάρισα, Αγχίαλος και Σκιάθος. Πρόκειται για περιοχές με ήδη ανεπτυγμένη την ορειβάσια, χιονοδρομικές δραστηριότητες αλλά και διάφορες άλλες μορφές τουρισμού περιπέτειας όπως, αναρρίχηση, σπορ ποταμού και σπορ αέρος. Οι περιοχές που διαθέτουν αεροδρόμια περιλαμβάνονται στο δίκτυο με την προϋπόθεση ότι θα γίνει δεκτή η πρόταση χρήσης τους για την άσκηση αεροπτερισμού και αεροπλοΐας.

7. **Συνεδριακός τουρισμός.** Προτείνεται η δημιουργία Δικτύου συντονισμού συνεδριακών δραστηριοτήτων (Convention Bureau). Ο φορέας αυτός θα έχει βασικό αντικείμενο τα μεγαλύτερα αλλά και τα μικρά συνέδρια που διεξάγονται σε δημόσια κτίρια αλλά και σε ξενοδοχεία, κυρίως στα 4 μεγάλα αστικά κέντρα, στην Καλαμπάκα, Σκιάθο, Σκόπελο και Αλόννησο. Η ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού στη Θεσσαλία δεν κρίνεται τέτοια ώστε να απαιτούνται περισσότερα του ενός Convention Bureau, μπορεί όμως ο ίδιος φορέας λόγω της χωρικής κατανομής των συνεδριακών χώρων της Θεσσαλίας, να λειτουργεί με δύο γραφεία.
8. **Τουρισμός πόλεων.** Δικτύωση κατ' αρχή των 4^{ων} αστικών κέντρων – πρωτευουσών νομών με προοπτική διεύρυνσης και με άλλες από τις μεγαλύτερες πόλεις τις Θεσσαλίας, στη βάση επιχειρηματικών ενδιαφερόντων, αναψυχής, φαγητού-ποτού, shopping, πολιτιστικών ενδιαφερόντων κ.α.
9. **Ιαματικός τουρισμός.** Δημιουργία δικτύου για την ανάδειξη των ιαματικών πηγών Κόκκινου Νερού και Βλαχάβας καθώς και για τον εκσυγχρονισμό των ιαματικών πηγών Σμοκόβου, με στόχο την ανάπτυξη του ιαματικού τουρισμού στη Θεσσαλία.
10. **Τουρισμός γευσιγνωσίας.** Δημιουργία δικτύου μεταξύ των περιοχών Πήλιο, Σποράδες, Πύλη – Ελάτη – Περτούλι, Λίμνη Πλαστήρα, Όλυμπος – Όσσα, οι οποίες διαθέτουν ήδη επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς που προσφέρουν ενδιαφέρουσα τοπική κουζίνα και προϊόντα. Προτείνεται επίσης η σύναψη συνεργασιών του δικτύου γευσιγνωσίας με τα υπάρχοντα δίκτυα όπως οι «Δρόμοι του κρασιού», πιστοποίησης προϊόντων (Leader + κ.α.) για τα βοοειδή της Θεσσαλίας, το χοιρινό, την αιγοπροβατοτροφία και το λάδι, ο θεσμός των οποίων χρειάζεται να επεκταθεί και σε άλλα προϊόντα.

11. Άλλες μορφές τουρισμού. Παράλληλα με την ανάπτυξη των παραπάνω μορφών τουρισμού που συνοδεύεται από δικτύωση μεταξύ περιοχών, προτείνεται στην παρούσα φάση να προωθηθούν και άλλες μορφές τουρισμού, όπως: Τουρισμός τηλεεργασίας, 3^{ης} ηλικίας και παραχείμασης, τουρισμού νέων και εκπαιδευτικού τουρισμού, κοινωνικού τουρισμού, χρονομεριστικού τουρισμού.

Η προώθηση όλων των παραπάνω μορφών τουρισμού προτείνεται να είναι άμεση, θα υπάρξει όμως χρονική κλιμάκωση των σχετικών δράσεων, ανάλογα με την προτεραιότητα που επιβάλλει η λειτουργικότητα της κάθε μορφής τουρισμού και της αντίστοιχης δικτύωσης καθώς και ανάλογα με την «ωρίμανση» κάθε μιας από τις δράσεις.

A.3.6. Άξονες δράσης, μέτρα πολιτικής και προτεραιότητες στόχων.

A.3.6.1. Προτάσεις που περιλαμβάνονται στη Α΄ φάση.

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται ταξινομημένες ανά ενότητα οι προτάσεις που περιλαμβάνουν τα τεύχη της Α΄ Φάσης για όλες τις επιμέρους περιοχές μελέτης. Οι προτάσεις αυτές αποτελούν τη βάση για την δόμηση του προγράμματος Δράσεων που περιλαμβάνει η Β΄ Φάση. Αποτελούν έναν οδηγό κατευθύνσεων όσον αφορά τις ελλείψεις των επιμέρους περιοχών. Ως εκ τούτου, στο Πρόγραμμα Δράσεις δεν περιλαμβάνεται το σύνολο των προτάσεων που παρατίθενται στη συνέχεια, αλλά μόνο μερικές εξ αυτών, καθώς ορισμένες είτε τροποποιούνται είτε παραλείπονται για διάφορους λόγους.

ΣΤΑΘΜΕΥΣΗ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

1. Δημιουργία χώρων στάθμευσης έξω από τους οικισμούς στο Πήλιο.

2. Δημιουργία χώρων στάθμευσης έξω από τους οικισμούς στον Όλυμπο – Κίσσαβο-Μαυροβούνι.
3. Στις περιόδους αιχμής η στάθμευση των αυτοκινήτων και των πούλμαν στα Μετέωρα δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα και για την επίλυσή τους απαιτείται ειδική μελέτη το οποίο μεταξύ άλλων έχει και περιβαλλοντικές διαστάσεις.
4. Δημιουργία περιμετρικών πάρκινγκ, πεζοδρομήσεων στην Καλαμπάκα και ανάπτυξη της συγκοινωνίας για τον περιορισμό των ΙΧ..
5. Οι χώροι πάρκινγκ στη Χώρα και σε κάποιες από τις ακτές κολύμβησης της Σκοπέλου, ξεπερνούν το όριο της φέρουσας ικανότητάς τους. Χρειάζεται αύξηση των λεωφορείων και επιμήκυνση της συγκοινωνιακής σύνδεσης σε όλους τους οικισμούς και τις ακτές όπου οι δρόμοι το επιτρέπουν.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ – ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

1. Κρίνονται αναγκαίες οι ασφαλτοστρώσεις και οι βελτιώσεις δρόμων στο Πήλιο.
2. Αναβάθμιση επιλεγμένων οδικών συνδέσεων στην περιοχή Ολύμπου – Κισσάβου – Μαυροβουνίου.
3. Η περιοχή της Πύλης – Ελάτης – Κόζιακα – Περτουλίου βρίσκεται μακριά από το βασικό εθνικό οδικό σύστημα και δεν εξυπηρετείται άμεσα με σιδηροδρομική γραμμή ή αεροδρόμιο γεγονός που αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την προσβασιμότητα των τουριστών.
4. Το οδικό κύκλωμα της λίμνης Πλαστήρα έχει προβλήματα σε πολλά σημεία λόγω κακής ασφαλτόστρωσης, στενότητας του οδοστρώματος, ύπαρξης πολλών στροφών κ.λ.π. Υπάρχουν επίσης τμήματα του οδικού δικτύου που είναι απαρχαιωμένα και πρέπει να βελτιωθούν.
5. Θεωρείται αναγκαία η βελτίωση της μεταφορικής υποδομής – τοπικών και υπερτοπικών δικτύων στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα.

6. Όσον αφορά τη συγκοινωνία με τα λεωφορεία του Κ.Τ.Ε.Λ. νομού Καρδίτσας τα δρομολόγια σήμερα είναι περιορισμένα και μάλιστα το χειμώνα λόγω των κακών καιρικών συνθηκών και της κακής βατότητας των οδών είναι μέρες που διακόπτονται τελείως και η περιοχή της λίμνης θεωρείται πλήρως αποκλεισμένη από τον υπόλοιπο νομό.
7. Οι χώροι πάρκινγκ στη Χώρα και σε κάποιες από τις ακτές κολύμβησης της Σκοπέλου, ξεπερνούν το όριο της φέρουσας ικανότητάς τους. Χρειάζεται αύξηση των λεωφορειών και επιμήκυνση της συγκοινωνιακής σύνδεσης σε όλους τους οικισμούς και τις ακτές όπου οι δρόμοι το επιτρέπουν.
8. Στην περιοχή της Καλαμπάκας απαιτείται η βελτίωση των δρόμων (ορεινών και μη) π.χ. πλακοστρώσεις σε ορισμένα σημεία και διάστρωση με 3Α αντί για ασφαλτοστρώσεις) και σήμανση των ορεινών δρόμων.
9. Κρίνεται αναγκαία η βελτίωση του οδικού άξονα νότιας Σκιάθου. Στην Σκιάθο επίσης απαιτείται βελτίωση των μονοπατιών και των ορεινών δρόμων (π.χ. πλακοστρώσεις και διάστρωση με 3Α αντί για ασφαλτοστρώσεις).
10. Το οδικό δίκτυο της Σκοπέλου χρήζει βελτιώσεων. Οι ορεινοί δρόμοι καλύπτουν τις ανάγκες του εναλλακτικού τουρισμού (οικοτουρισμός) με τις συγκεκριμένες ποιοτικές τους απαιτήσεις. Βελτίωση των μονοπατιών και των ορεινών δρόμων της Σκοπέλου που δεν πρέπει να συνεχίσουν να ασφαλτοστρώνονται.
11. Η κατάσταση του ασφαλτοστρωμένου οδικού δικτύου της Αλοννήσου χρειάζεται βελτίωση, ενώ αρκετοί ορεινοί μη ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι χρειάζονται διάστρωση με 3Α ώστε να μην είναι δύσβατοι ακόμα και με τα κριτήρια του εναλλακτικού τουρισμού.
12. Προβληματικές είναι οι συνδέσεις μεταξύ κυρίως της Ανάβρας - Αλμυρού και Κεραμιδίου με τη Ζαγορά.
13. Κρίνεται αναγκαία η σταδιακή ανάπτυξη προαστιακού χαρακτήρα δρομολογίων διασύνδεσης Λάρισας-Βόλου με σύγχρονου τύπου οχήματα και πιο πυκνά δρομολόγια έτσι ώστε να εξυπηρετούνται οι κάτοικοι των δύο περιοχών. Σε

πρώτη φάση ίσως αρκεί η ήδη υπάρχουσα σιδηροδρομική γραμμή με τοπικού χαρακτήρα βελτιώσεις που θα επιτρέψουν την αύξηση της μέσης ταχύτητας, στη συνέχεια όμως και με βάση τη μελλοντική ζήτηση η γραμμή αυτή θα πρέπει να γίνει διπλής κατευθύνσεως και ηλεκτροκίνητη.

14. Επέκταση της σιδηροδρομικής γραμμής Παλαιοφαρσάλου – Καλαμπάκας εκατέρωθεν ώστε να υπάρξει διασύνδεση των λιμανιών Ηγουμενίτσας – Βόλου.
15. Ανάπτυξη των θαλασσιών μεταφορών στην περιοχή, τόσο για την προσέλκυση σκαφών αναψυχής, όσο και την εξασφάλιση προϋποθέσεων για την δια θαλάσσης σύνδεση του Ανατολικού Πηλίου με τις Βόρειες Σποράδες καθώς και με τη Θεσσαλονίκη.
16. Οι θαλάσσιες συγκοινωνίες των Β. Σποράδων, με τον αριθμό και τους προορισμούς των σημερινών δρομολογίων κατά τη θερινή περίοδο δεν επαρκούν για να εξυπηρετήσουν τη μεγάλη τουριστική κίνηση. Χρειάζεται σύνδεση με ακτές Πηλίου, τακτικότερη θαλάσσια συγκοινωνία στους μήνες αιχμής, τακτική συγκοινωνία τους μήνες πέραν του θέρους.
17. Τακτικότερη θαλάσσια συγκοινωνία μεταξύ των τριών νησιών των Β. Σποράδων.
18. Η ακτοπλοϊκή συγκοινωνία μεταξύ των Β. Σποράδων χρειάζεται βελτίωση. Τα εκδρομικά πλοία που λειτουργούν υπερπλήρη κατά τους μήνες αιχμής χρειάζεται να αυξηθούν. Χρειάζεται τακτικότερη θαλάσσια συγκοινωνία μεταξύ των τριών νησιών των Β. Σποράδων και πέραν της θερινής περιόδου.
19. Χρήση του στρατιωτικού αεροδρομίου της Λάρισας καθώς και της Αγχιάλου καθ' όλο το χρόνο από την πολιτική αεροπορία.

ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ -ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

1. Ανάπτυξη κεντρικού δικτυακού κόμβου προβολής του Πηλίου.
2. Βελτίωση των τηλεπικοινωνιών της Θεσσαλίας για την προώθηση του τουρισμού τηλεεργασίας.

3. Πληρέστερη αξιοποίηση του Ιντερνέτ για την τουριστική προβολή της Σκιάθου. Βελτίωση των τηλεπικοινωνιών και της υποδομής της πληροφορικής των τουριστικών επιχειρήσεων και για την εξυπηρέτηση του κοινού.
4. Η φέρουσα ικανότητα των τηλεπικοινωνιών της Σκοπέλου είναι χαμηλή για τον ποιοτικό τουρισμό, όπως και για το ενδεχόμενο ανάπτυξης τουρισμού τηλεεργασίας.
5. Βελτίωση των τηλεπικοινωνιών και της υποδομής της πληροφορικής. Πληρέστερη αξιοποίηση του Ιντερνέτ για την τουριστική προβολή της Αλοννήσου.
6. Ανάπτυξη ενός κεντρικού δικτυακού κόμβου (portal) για την αναλυτική τουριστική προβολή της Περιφέρειας.

ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ

1. Κατασκευή Δικτύων αποχέτευσης στο Πήλιο, στην περιοχή Ολύμπου-Κισσάβου-Μαυροβουνίου και στην Πύλη-Ελάτη-Κόζιακα-Περτούλι.
2. Ο τομέας της αποχέτευσης υστερεί πάρα πολύ στην περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα. Στην ευρύτερη περιοχή της Λ. Πλαστήρα υπάρχουν σε περιορισμένο βαθμό δίκτυα αποχέτευσης των όμβριων στις κοινότητες Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Μοσχάτου, Καστανιάς, Κρυονερίου (όχι σε όλη την Κοινότητα) και Κερασιάς.
3. Κατασκευή αποχετευτικού δικτύου, στη νέα περιοχή ένταξης στο Σχέδιο της Καλαμπάκας, στο Καστράκι και στις μονές των Μετεώρων, ώστε να συνδεθούν σύντομα με το βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων.
4. Το δίκτυο της αποχέτευσης στη Σκιάθο είναι ελλιπές. Οι διάφορες συνοικίες συνδέονται όμως προοδευτικά με τον βιολογικό καθαρισμό. Ολοκλήρωση της αποχέτευσης στη Χώρα της Σκιάθου.
5. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στη Αλόννησο.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΙ

1. Κατασκευή βιολογικών καθαρισμών στο Πήλιο, στον Όλυμπο-Κίσσαβο-Μαυροβούνι, στην Πύλη-Ελάτη-Κόζιακα-Περτούλι, στην λίμνη Πλαστήρα στη Σκόπελο και στην Αλόνησο.
2. Βελτίωση της λειτουργίας των μονάδων βιολογικών καθαρισμών στη Σκιάθο.

ΧΩΡΟΙ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΤΑΦΗΣ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ (ΧΥΤΑ)

1. Δημιουργία ΧΥΤΑ στο Πήλιο, στον Όλυμπο-Κίσσαβο-Μαυροβούνι, στην Πύλη-Ελάτη-Κόζιακα-Περτούλι, Λίμνη Πλαστήρα, στην Καλαμπάκα, στην Σκιάθο, Σκόπελο, στην Καρδίτσα.

ΡΥΠΑΝΣΗ

1. Εκπόνηση ειδικού προγράμματος τακτικού καθαρισμού των ακτών του Πηλίου.
2. Παρακολούθηση ποιότητας θαλάσσιων υδάτων.
3. Τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων στις παραλίες.
4. Εφαρμογή προγραμμάτων διαχείρισης απορριμμάτων.
5. Έλεγχος ανεξέλεγκτης ρίψης απορριμμάτων στην περιοχή του Ολύμπου – Κισσάβου-Μαυροβουνίου.
6. Αγορά – τοποθέτηση κάδων για τη συλλογή των απορριμμάτων στην περιοχή του Ολύμπου – Κισσάβου-Μαυροβουνίου.
7. Έρευνα προσδιορισμού της παραγωγής απορριμμάτων ανά τουρίστα.
8. Σε πολλούς οικισμούς της λίμνης Πλαστήρα (πλην του Μεσενικόλα) τα απορρίμματα συσσωρεύονται στα ρέματα με τελικό αποδέκτη τη λίμνη, γεγονός που χρήζει άμεση αντιμετώπισης.
9. Κατάργηση των ανεξέλεγκτων χωματερών στην Καλαμπάκα.

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΡΥΠΑΝΣΗΣ

1. Εφαρμογή προγραμμάτων Περιβαλλοντικής ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης.
2. Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης σε πρώτη φάση στους ώριμους και στους δυναμικούς τουριστικούς στόχους..

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ -ΔΑΣΗ

1. Σημαντικό πρόβλημα αποτελεί η καθυστέρηση στη θεσμοθέτηση του Διαχειριστικού Σχεδίου της περιοχής NATURA που περιλαμβάνει τα Μετέωρα, με αποτέλεσμα η περιβαλλοντική προστασία της περιοχής και ιδιαίτερα στα Μετέωρα να μην έχει λάβει ακόμα υποχρεωτικό χαρακτήρα και να μην υπάρχουν, ο Φορέας Διαχείρισης, οι μηχανισμοί εφαρμογής του ελέγχου και της προστασίας.
2. Χρειάζεται η θεσμοθέτηση του Διαχειριστικού Σχεδίου του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Β. Σποράδων και η εφαρμογή της προστασίας του φυσικού πλούτου και της αισθητικής του τοπίου καθώς και προστασία της καλλιέργειας των αγροτικών εκτάσεων των νησιών.
3. Εκπόνηση Κτηματολογίου – Δασολογίου, σε πρώτη φάση σε όλες τις «ώριμες» και στη συνέχεια σε όλες τις τουριστικές περιοχές.
4. Θεσμοθέτηση των Σχεδίων και των φορέων διαχείρισης των περιοχών Natura.
5. Απαιτείται επιτήρηση των δασών στις τουριστικές περιοχές για πυρκαγιές, καθώς και έλεγχος των χρήσεων και της δόμησης.
6. Απαιτείται ειδική μέριμνα και συνεργασία όλων των αρμόδιων τοπικών φορέων για την προστασία και ανάδειξη της χλωρίδας και πανίδας.
7. Προστασία αγροτικών περιοχών εκτός Σχεδίου, από την πίεση των τουριστικών χρήσεων.
8. Στη Σκιάθο χρειάζονται ανάδειξη και προστασία και οι άλλες δασικές περιοχές πέραν του βιότοπου Κουκουναριών.

9. Στη Σκόπελο εκπόνηση του Δασολογίου, του Κτηματολογίου, του ΣΧΟΟΑΠ Σκοπέλου και του φορέα διαχείρισης της περιοχής Natura. Θεσμοθέτηση και εφαρμογή της προστασίας του φυσικού πλούτου και της αισθητικής του τοπίου καθώς και προστασία της καλλιέργειας των αγροτικών εκτάσεων.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

1. Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή.
2. Προώθηση της κατάρτισης στις ειδικές μορφές τουρισμού.
3. Βασική παράμετρος για τη βελτίωση της ποιότητας του παρεχόμενου τουριστικού προϊόντος είναι η εξειδικευμένη εκπαίδευση και κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών.
4. Περιβαλλοντική εκπαίδευση του πληθυσμού.
5. Εκπαίδευση κατοίκων στις ήπιες εναλλακτικές μορφές τουρισμού.

ΧΩΡΟΤΑΞΙΑ-ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑ - ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ

1. Οργάνωση και έλεγχος των χρήσεων και της δόμησης, διατήρηση παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, παρεμβάσεις αισθητικής αναβάθμισης, περιορισμός αυθαίρετης δόμησης.
2. Στην περιοχή της Καλαμπάκας χρειάζεται σύνταξη ΓΠΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Οικιστικού Νόμου 2508/97, που προβλέπουν ενιαία αντιμετώπιση του αστικού και περιαστικού χώρου.
3. Τήρηση θεσμικού πλαισίου για την προστασία της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στο Καστράκι (Καλαμπάκα), ανάδειξη της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στα χωριά..
4. Εκτός της αξιοθέατης παλιάς πόλης, η πόλη της Καλαμπάκας χρειάζεται πρόγραμμα αισθητικής αναβάθμισης.
5. Έλεγχος της δόμησης στις ρεματιές στη νότια Σκιάθο.

6. Έλεγχος αυθαίρετης δόμησης.
7. Χρειάζεται χωροταξικός σχεδιασμός, ενεργητικότερη προστασία, επιτήρηση για πυρκαγιές, καθώς και έλεγχος των χρήσεων και της δόμησης.
8. Ο χωροταξικός και πολεοδομικός σχεδιασμός είναι άμεσα απαραίτητος, από τη στιγμή που διαπιστώνεται ότι οι πιέσεις της τουριστικής ανάπτυξης, προκαλούν αλλαγή χρήσης βοσκοτόπων, δασικών και καλλιεργημένων εκτάσεων.
9. Πεζοδρομήσεις στους οικισμούς του Πηλίου.
10. Πεζοδρόμηση του χωριού Καστράκι στην Καλαμπάκα.
11. Πεζοδρομήσεις στον πυρήνα των παραδοσιακών χωριών .
12. Δημιουργία χώρων στάθμευσης έξω από τους οικισμούς στο Πήλιο.
13. Δημιουργία χώρων στάθμευσης έξω από τους οικισμούς στον Όλυμπο–Κίσσαβο-Μαυροβούνι.
14. Στις περιόδους αιχμής η στάθμευση των αυτοκινήτων και των πούλμαν στα Μετέωρα δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα και για την επίλυσή τους απαιτείται ειδική μελέτη το οποίο μεταξύ άλλων έχει και περιβαλλοντικές διαστάσεις.
15. Δημιουργία περιμετρικών πάρκινγκ, πεζοδρομήσεων στην Καλαμπάκα και ανάπτυξη της συγκοινωνίας για τον περιορισμό των ΙΧ..

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

1. Εφαρμογή θεσμικού πλαισίου προστασίας αρχιτεκτονικής κληρονομιάς.
2. Εφαρμογή προγραμμάτων διάσωσης και ανάδειξης λαϊκού πολιτισμού.
3. Συστηματική συντήρηση και ανάδειξη μνημείων.
4. Προστασία πολιτιστικών πόρων όλων των περιοχών (προϊστορικά, κλασσικά αρχαία μνημεία, βυζαντινά κ.α.).

5. Οργάνωση μόνιμων λαογραφικών εκθέσεων στις τουριστικές περιοχές όπου δεν υπάρχουν.
6. Ανάδειξη, προστασία και προβολή των μνημείων των τουριστικών περιοχών.
7. Στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα κρίνεται αναγκαία η εκπόνηση μελέτης από την ΙΓ΄ Εφορία για το είδος και την έκταση των αρχαιολογικών χώρων που προτείνονται. Στον καθορισμό της Ζ.Ο.Ε. απλώς σημειώθηκε η θέση των υπό ανάδειξη αρχαιολογικών χώρων.
8. Ανάδειξη της Καλαμπάκας σε κέντρο μιας σύγχρονης πολιτιστικής δραστηριότητας, π.χ. της γλυπτικής, στη βάση της παράδοσης που έχει στην ξυλογλυπτική.
9. Ανάδειξη των ηθών και εθίμων, των τοπικών προϊόντων καθώς και της παραδοσιακής κουζίνας των τουριστικών περιοχών.
10. Ο πολιτιστικός και ο φυσικός πλούτος των Μετεώρων χρειάζεται ενεργή προστασία, έλεγχο και εφαρμογή της προστασίας.
11. Χρειάζεται φορέας διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς του κηρυγμένου από την Ουνέσκο μνημείου των Μετεώρων, στον οποίο να συμμετέχουν το Υπουργείο Πολιτισμού, το Υπουργείο Ανάπτυξης, η Νομαρχία Τρικάλων και ο Δήμος Καλαμπάκας, η μοναστική κοινότητα, καθώς και εκπρόσωπος του Icomos.
12. Πέρα από τη σήμανση των ορεινών μονοπατιών, απαραίτητη είναι και η σήμανση των πολιτιστικών πόρων της υπαίθρου, συνοδευόμενη από επεξηγήσεις για την ιστορία και τη φυσιογνωμία τους.
13. Περαιτέρω ανάπτυξη των σύγχρονων πολιτιστικών δραστηριοτήτων, του χορού, των θεατρικών, λογοτεχνικών και μουσικών δραστηριοτήτων με κατασκευή του κατάλληλου χώρου. Περισσότερες μικρές εκδηλώσεις εντός και εκτός θερινής περιόδου και σε άλλους οικισμούς πλην της Χώρας στη Σκιάθο αλλά και στις άλλες περιοχές της μελέτης.

14. Προβολή και προστασία του πολιτιστικού πλούτου της Σκιάθου (αρχαιότητες, εκκλησίες, παραδοσιακά σπίτια). Συνέχιση των εργασιών ανασύλωσης του Κάστρου, ανάδειξη και προστασία και των υπόλοιπων αρχαιολογικών χώρων. Ανάδειξη των ηθών και εθίμων καθώς και της παραδοσιακής κουζίνας).
15. Δημιουργία στη Σκιάθο αναγκαίας υποδομής για τις θεατρικές και μουσικές παραστάσεις και για τα συνέδρια.
16. Ανάδειξη της πολιτιστικής φυσιογνωμίας κάθε περιοχής.
17. Χρειάζεται διοργάνωση εκδηλώσεων και πέραν της θερινής περιόδου αιχμής.

ΑΚΤΕΣ

1. Δημιουργία εθελοντικού σώματος καθαρισμού των ακτών.
2. Στο Πήλιο, καθορισμός προσπελάσιμων ακτών και των μη προσπελάσιμων μέτρηση του εμβαδού και μέτρηση της ημερήσιας χρήσης των ακτών.
3. Έλεγχος της διαχείρισης των πλαζ.
4. Αξιολόγηση των ακτών ως προς την ποιότητα των νερών κολύμβησης και άλλα χαρακτηριστικά.
5. Επίλυση προβλημάτων στη διαχείριση των ακτών κολύμβησης στη Σκιάθο: ελλιπής καθαρισμός των παραλίων και κυρίως των βορείων, οι ομπρέλες απλώνονται εις βάρος του ελεύθερο χώρου, υπάρχει ελλιπής υγειονομικός έλεγχος των αναψυκτηρίων, κτίζονται ιδιωτικές προβλήτες από μπετόν.
6. Στην Σκόπελο οι προσπελάσιμες ακτές κολύμβησης βρίσκονται στα όρια του κορεσμού και δείχνουν τα όρια της ανάπτυξης του τουρισμού του τύπου «ήλιος-θάλασσα». Χρειάζεται να γίνουν προσπελάσιμες οι ακτές που σήμερα δεν είναι, κυρίως με την οργάνωση τακτικής θαλάσσιας συγκοινωνίας, ώστε με τα σημερινά επίπεδα τουριστικής κίνησης να αποσυμφορηθούν οι υπόλοιπες κυρίως κατά το μήνα αιχμής Αύγουστο.
7. Στην Σκόπελο απαιτούνται περισσότερα λεωφορεία και οργάνωση των πάρκινγκ πλησίον των ακτών κολύμβησης.

8. Στην Αλόννησο και στις νησίδες του Θαλάσσιου Πάρκου, κρίνεται αναγκαία η λήψη ειδικών μέτρων και ο έλεγχος για την προστασία των ακτών.

ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ

1. Καταγραφή ημερήσιων εκδρομέων κυρίως στο Πήλιο, ακτές Ολύμπου-Όσσας-Μαυροβουνίου, Καλαμπάκα-Μετέωρα.
2. Καταγραφή αδήλωτων καταλυμάτων στις τουριστικές περιοχές.
3. Δημιουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων Α΄ κατηγορίας, πολυτελείας για την προσέλκυση τουριστών υψηλών εισοδημάτων την περιοχή του Ολύμπου – Κισσάβου – Μαυροβουνίου.
4. Μελέτη κενών κατοικιών και εκπόνηση έρευνας για τη χρήση των κενών κατοικιών. Καταγραφή παραθεριστικών κατοικιών.
5. Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός ξενοδοχειακών μονάδων.
6. Μετατροπή παλαιών παραδοσιακών κατοικιών / κενών σε ξενώνες. Η αποκατάσταση ερειπωμένων/παλαιών/κενών κατοικιών που διαθέτουν στοιχεία παραδοσιακής αρχιτεκτονικής μπορεί να επιτευχθεί προκειμένου οι κατοικίες να χρησιμοποιηθούν ως τουριστικά καταλύματα.
7. Χρειάζεται αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των καταλυμάτων και βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών από τις εν γένει επιχειρήσεις που εξυπηρετούν την τουριστική κίνηση, (π.χ. τα εστιατόρια στην Καλαμπάκα).
8. Έρευνα, για τον αριθμό των κατοίκων που επιθυμούν να ενταχθούν στις διατάξεις της ΚΥΑ για τον αγροτουρισμό, καθώς και του αναπτυξιακού νόμου για τα παραδοσιακά σπίτια.
9. Ενημέρωση των επιχειρηματιών για την αξιοποίηση των κινήτρων του αναπτυξιακού νόμου, για εκσυγχρονισμό και ανακαίνιση των τουριστικών καταλυμάτων και εν γένει των επιχειρήσεων που παρέχουν υπηρεσίες τουρισμού.

10. Αναβάθμιση των υποδομών των καταλυμάτων στην Σκιάθο καθώς και σε Σκόπελο και Αλόνησο, προκειμένου να είναι σε θέση να φιλοξενούν τουρίστες κατά τη διάρκεια του χειμώνα.
11. Στη Σκιάθο και Σκόπελο ο σχεδιασμός για νέα καταλύματα θα πρέπει να αφορά σχεδόν αποκλειστικά στην επαναχρησιμοποίηση παραδοσιακών κενών κατοικιών, αγροικιών και των αγροτικών «καλυβιών».
12. Συνεχής έλεγχος της σκοπιμότητας, βιωσιμότητας, χωροθέτησης, ποιότητας, λειτουργίας και τήρησης των περιβαλλοντικών όρων που αφορούν στην δημιουργία νέων καταλυμάτων.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

1. Έρευνα καταγραφής της αντιμετώπισης των ντόπιων κατοίκων των τουριστικών περιοχών απέναντι στους τουρίστες (κυρίως αλλοδαπούς).
2. Πρόγραμμα ευαισθητοποίησης των ντόπιων απέναντι στους τουρίστες.
3. Έρευνα για τα στοιχεία που ευχαριστούν ή μη τους τουρίστες.
4. Προσδιορισμός των ημερήσιων εκδρομών.
5. Έλλειψη Περιφερειακού Κέντρου Υγείας στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα ώστε να καλύπτονται οι πρώτες ανάγκες περίθαλψης και να μην είναι απαραίτητη η μετάβαση στην Καρδίτσα για το σκοπό αυτό. Υπάρχει πρόταση για την κατασκευή Περιφερειακού Ιατρείου που θα καλύπτει τις ανάγκες της περιοχής στην Κερασιά.
6. Στις Β. Σποράδες απαιτείται η αποκέντρωση γιατρών, φαρμακείων, τηλεϊατρική, καλλίτερη σύνδεση με μεγάλα αστικά κέντρα.

ΥΔΡΕΥΣΗ - ΕΝΕΡΓΕΙΑ

1. Προσδιορισμός κατανάλωσης ενέργειας από τους τουρίστες στις τουριστικές περιοχές καθώς και επιπέδου κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας την περίοδο αιχμής.

2. Προσδιορισμός του επιπέδου κατανάλωση ύδατος την περίοδο αιχμής.
3. Στη Σκιάθο η φέρουσα ικανότητα του υπάρχοντος υδρευτικού νερού επιβάλλει την άμεση διερεύνηση της δυνατότητας νέων γεωτρήσεων ή αφαλάτωσης νερού.
4. Επίλυση του προβλήματος των διακοπών ηλεκτρικού ρεύματος στη Σκιάθο.
5. Αποκατάσταση και ανανέωση δικτύων ύδρευσης για την εξάλειψη των διαρροών. Ανανέωσή του.
6. Άμεση η αντιμετώπιση της έλλειψης υδρευτικού νερού στην Αλόνησο.

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ - ΔΙΚΤΥΩΣΕΙΣ

1. Στις τουριστικές περιοχές ενημέρωση αγροτών για την ανάπτυξη αγροτουρισμού. Στις ώριμες τουριστικές περιοχές, ενημέρωση των κατοίκων για την προώθηση του αγροτουρισμού που μπορεί να καλύψει και περιόδους χαμηλής τουριστικής κίνησης.
2. Αν και δεν διαφαίνεται τάση αύξησης της ζήτησης του ιαματικού τουρισμού στη χώρας μας, δεδομένου ότι η Περιφέρεια Θεσσαλίας διαθέτει ορισμένες σημαντικές ιαματικές πηγές, η ομάδα μελέτης, όπως προκύπτει από την Α΄ φάση της μελέτης, πιστεύει πως τουλάχιστον θα πρέπει να γίνουν ορισμένες ενέργειες για την βελτίωση των υποδομών και την ανάδειξη των ιαματικών πηγών της Περιφέρειας προκειμένου να προσελκυστούν τουρίστες που ενδιαφέρονται για τον ιαματικό τουρισμό. Η βελτίωση των υποδομών και η ανάδειξή των ιαματικών πηγών, με την κατάλληλη επικοινωνιακή στρατηγική, ίσως θα μπορούσαν να αποτελέσουν έναν αξιόλογο τουριστικό πόλο έλξης. Εξάλλου η χώρα μας διαθέτει παραδείγματα από άλλες περιοχές.
 - ▶ Ανάδειξη πηγών που υπάρχουν στο Κόκκινο Νερό οι οποίες έχουν ανθρακούχες ιδιότητες για το στομάχι
 - ▶ Ανάδειξη περιοχής ιαματικής πηγής στον οικισμό Βλαχάβα (τοποθεσία Βρομονέρι) –Δήμος Αιθίων ΔΔ Ελάτης-. Το νερό της πηγής έχει ιδιότητες τέτοιες που ενδείκνυνται κατά του πονοκεφάλου.

3. Πιλοτική εφαρμογή δημιουργίας σύγχρονου Πάρκου ημερήσιας αναψυχής, υπερτοπικής σημασίας στην περιοχή Ολύμπου-Κισσάβου-Μαυροβουνίου.
4. Ανάδειξη και αξιοποίηση της περιοχής της Αγίας Κισσάβου στην οποία υπάρχει συγκέντρωση πληθώρας χριστιανικών μνημείων και σημαντικών διατηρητέων αστικών οικοδομημάτων.
5. Δημιουργία δικτύων προβολής, προώθησης των τουριστικών περιοχών και πιστοποίησης-πώλησης τοπικών προϊόντων.
6. Ενθάρρυνση της επιχειρηματικότητας στον τουριστικό τομέα, με προώθηση δικτύωσης.
7. Προώθηση της τηλεεργασίας στα τουριστικά καταλύματα της περιοχής.
8. Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.) στην περιοχή της Πύλης-Ελάτης-Κόζιακα-Περτούλι.
9. Στην περιοχή Πύλης-Ελάτης-Κόζιακα-Περτουλίου το υδατικό περιβάλλον θεωρείται αποτελεί ένα κυρίαρχο χαρακτηριστικό της περιοχής και δίδει την ευκαιρία να αναπτυχθούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Το ψάρεμα για παράδειγμα στο οποίο μπορεί να επιδοθεί ο τουρίστας στα ποτάμια της περιοχής αποτελεί μια μορφή εναλλακτικού τουρισμού η οποία σπάνια συναντάται στη χώρα μας.
10. Συνολική ενίσχυση της τεχνικής υποδομής σ' όλα τα επίπεδα στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα
11. Δημιουργία «ελαφριάς» υποδομής ως αναγκαία προϋπόθεση για την υποστήριξη του βιώσιμου τουρισμού (περίπτερα πληροφόρησης και αναψυχής, διαμορφώσεις υπαίθριων χώρων κ.α.) στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα.
12. Προστασία των υπαρχόντων παραδοσιακών οικισμών για την ανάπτυξη πολιτιστικού τουρισμού.

13. Συνεργασία των φορέων της περιοχής (Δ.Ε.Η. Ο.Τ.Α. κλπ) της Λίμνης Πλαστήρα με κύριο σκοπό την ανάπτυξη της περιοχής πάντοτε στα πλαίσια που καθορίζουν οι Νόμοι και οι διατάξεις για την περιοχή.
14. Στις ώριμες τουριστικές περιοχές οι υπάρχοντες τουριστικοί πόροι αποτελούν υπόβαθρο για μορφές τουρισμού διαφορετικών ενδιαφερόντων που στον ένα ή στον άλλο βαθμό έχουν ήδη αρχίσει να αναπτύσσονται. Απαιτείται περαιτέρω εμπλουτισμός και διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος που να δίνει κίνητρο επιμήκυνσης του χρόνου παραμονής στους επισκέπτες όλων των ενδιαφερόντων.
15. Εκπόνηση Ειδικής Περιβαλλοντικής Μελέτης που θα αντιμετωπίσει τα προβλήματα των Μετεώρων στο σύνολό τους και να θέτει συγκεκριμένους όρους για την άσκηση της αναρρίχησης (όριο μέγιστου αριθμού αναρριχητών, όριο μέγιστου αριθμού διαδρομών, καθώς και θέσεις διαδρομών).
16. Εμπλουτισμός του τουριστικού προϊόντος, για εκδηλώσεις, δραστηριότητες, συνέδρια και με ανάδειξη κάποιου χαρακτηριστικού στοιχείου που να διαφοροποιεί το τουριστικό προϊόν της Καλαμπάκας από άλλους τουριστικούς προορισμούς.
17. Εμπλουτισμός των αθλητικών υποδομών στη Καρδίτσα και στη Σκιάθο, καθώς και ανάπτυξη του αθλητικού τουρισμού στη Σκιάθο
18. Σήμανση των ορεινών δρόμων και μονοπατιών για την προώθηση του οικοτουρισμού, του ορειβατικού και περιπατητικού τουρισμού.
19. Προώθηση συνδυασμένης καμπάνιας ενημέρωσης τόσο από τον ΕΟΤ, όσο και από το Δήμο Σκιάθου και τους φορείς των ξενοδόχων, για τις απαιτήσεις της ανάπτυξης των επιδιωκόμενων μορφών «επιλεκτικού» τουρισμού, για τις σύγχρονες απαιτήσεις του τουρισμού του τύπου «ήλιος-θάλασσα», για τις δυνατότητες, τα εργαλεία και τις ενισχύσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν.
20. Ο πολιτιστικός τουρισμός έχει βάση στον πλούτο των πολιτιστικών πόρων της Σκιάθου και μπορεί να αναπτυχθεί με το ξεκίνημα ειδικής καμπάνιας γνωριμίας. Η καμπάνια πρέπει να συνοδεύεται από ένα πρόγραμμα ειδικής σήμανσης που θα

οδηγεί τους επισκέπτες στους διάφορους πολιτιστικούς προορισμούς και θα περιλαμβάνει πληροφορίες για τα ίδια τα μνημεία.

21. Απαιτείται διαπραγματευτική αναβάθμιση των μονάδων καταλυμάτων της Σκιάθου στις σχέσεις τους με τα πρακτορεία και η απαραίτητη προβολή για την επαναπροσέλκυση αλλοδαπών ανάμεσα στις κατηγορίες υψηλότερων εισοδημάτων και επιλεκτικών ενδιαφερόντων, πέραν του μοντέλου του μαζικού τουρισμού.
22. Χρειάζεται η θεσμοθέτηση του Διαχειριστικού Σχεδίου του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου και η εφαρμογή της προστασίας του φυσικού πλούτου και της αισθητικής του τοπίου καθώς και προστασία της καλλιέργειας των αγροτικών εκτάσεων.
23. Εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας και τεχνικοοικονομικές για την εξεύρεση χώρων για νέες δραστηριότητες και τουριστικές μονάδες, για την παρακολούθηση και πιστοποίηση της παρεχόμενης ποιότητας, για τη διαρκή παρακολούθηση θεμάτων τουρισμού με στατιστικές και παρακολούθηση των διεθνών τάσεων.
24. Σύστημα ολοκληρωμένης τουριστικής πληροφόρησης και διαχείρισης τουριστικών παραμέτρων της Περιφέρειας.

A.3.6.2. Άξονες Δράσης.

Οι επισημάνσεις ελλείψεων και οι προτάσεις των μελετών εκτίμησης φέρουσας ικανότητας της Α΄ φάσης της παρούσας μελέτης οι οποίες αναδεικνύουν την ανάγκη αναπροσανατολισμού της Θεσσαλίας προς τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και τον επιλεκτικό τουρισμό και οδηγούν στις προτάσεις για θεματικές δικτυώσεις –

συνεργασίες, σύμφωνα με την τελική τους διαμόρφωση στο επιλεγέν σενάριο 3 κατηγοριοποιούνται στους παρακάτω άξονες δράσης:

1. Προστασία – ανάδειξη τουριστικών πόρων, έλεγχος τουριστικής ανάπτυξης/ Ρυθμίσεις χρήσεων γης.
2. Ανάπτυξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού / Δίκτυα – Συνεργασίες.
3. Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός ή/και συμπλήρωση τουριστικής Προσφοράς.
4. Ανάπτυξη - Βελτίωση άλλων υποδομών / τεχνική υποστήριξη.
5. Προβολή τουριστικού προϊόντος, ενημέρωση και ευαισθητοποίησης, κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού.

ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	
1	Προστασία – ανάδειξη τουριστικών πόρων, έλεγχος τουριστικής ανάπτυξης/ Ρυθμίσεις χρήσεων γης
2	Ανάπτυξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού / Δίκτυα – Συνεργασίες.
3	Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός ή/και συμπλήρωση τουριστικής Προσφοράς.
4	Ανάπτυξη - Βελτίωση άλλων υποδομών / τεχνική υποστήριξη.
5	Προβολή τουριστικού προϊόντος, ενημέρωση και ευαισθητοποίησης, κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού.

Α.3.6.3. Στόχοι Προγράμματος Δράσεων ανά Άξονα Προτεραιότητας

Στόχοι προτεραιότητας του άξονα δράσης 1.

1ος. Προστασία και διάσωση.

Ο φυσικός και πολιτιστικός πλούτος όλης της Περιφέρειας Θεσσαλίας υφίσταται τις πιέσεις διαφόρων χρήσεων, μεταξύ των οποίων σημαντικό ρόλο έχει και η τουριστική ανάπτυξη.

Στα πλαίσια του προτύπου της βιώσιμης ανάπτυξης, προτεραιότητα της περιόδου 2000-2006 πρέπει να αποτελούν τα μέτρα πολιτικής του άξονα 1 που αφορούν στην προστασία όλων των περιοχών Natura και των λοιπών περιοχών και μνημείων θεσμοθετημένης ή μη προστασίας, δια του ελέγχου της τουριστικής ανάπτυξης και των ρυθμίσεων που αφορούν στις χρήσεις γης καθώς και δράσεων προστασίας – διάσωσης στις περιπτώσεις που αυτή είναι αναγκαία.

2ος. Προστασία – ανάδειξη.

Στις περιοχές «ώριμης τουριστικής ανάπτυξης» οι φυσικοί και πολιτιστικοί πόροι δέχονται τις μεγαλύτερες πιέσεις από την τουριστική ανάπτυξη, της οποίας αποτελούν ταυτόχρονα συγκριτικό πλεονέκτημα. Σε αυτές καθώς και στις δυναμικές περιοχές που συμμετέχουν μαζί τους στα αντίστοιχα θεματικά δίκτυα (οικοτουρισμού και πολιτιστικού τουρισμού) προτείνεται η συνδυασμένη και εντός της περιόδου 2000-2006, προστασία και ανάδειξη επιλεγμένων βάσει ειδικής μελέτης, φυσικών και πολιτιστικών πόρων. Η προστασία και ανάδειξη των λοιπών φυσικών και πολιτιστικών πόρων των δικτύων οικοτουρισμού και πολιτιστικού τουρισμού προτείνεται να συνεχιστεί και να ολοκληρωθεί στις μετά το 2006 χρηματοδοτικές περιόδους. Στους φυσικούς πόρους προτεραιότητα για την προστασία-ανάδειξη, αποτελούν οι περιοχές Natura.

Η κατάταξη των υπόλοιπων περιοχών σε χρονική προτεραιότητα παρέμβασης, απαιτεί ειδική μελέτη και εξαρτάται από τον συνδυασμό ή μη από τις διάφορες περιοχές, των κριτηρίων που αφορούν στην αξιολόγηση της τουριστικής τους προσφοράς και στις πιέσεις που δέχονται, μαζί με τα κριτήρια που αφορούν στη συμμετοχή τους στα υπό ίδρυση δίκτυα που προτείνονται παραπάνω.

Στόχος προτεραιότητας του άξονα δράσης 2.**3ος Θεματικός τουρισμός - Δικτυώσεις.**

Βασικός στόχος πρώτης προτεραιότητας, σύμφωνα με τα συμπεράσματα των μελετών φέρουσας ικανότητας, προτείνεται να είναι ο αναπροσανατολισμός της Θεσσαλίας προς το πρότυπο της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης και προς τον «επιλεκτικό» τουρισμό.

Η ενεργοποίηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης θεματικού τουρισμού στις πιο πρόσφορες περιοχές καθώς και των δικτυώσεων και συνεργασιών μεταξύ τους προτείνεται να είναι βραχυπρόθεσμη, μέσα δηλαδή στα όρια της παρούσας χρηματοδοτικής περιόδου. Οι ώριμες περιοχές συμμετέχουν και προσδίδουν τη δυναμική τους σε όλα τα δίκτυα, η κάθε μία ανάλογα με τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτει για την ανάπτυξη της συγκεκριμένης μορφής τουρισμού.

Παράλληλα προετοιμάζεται το έδαφος για περαιτέρω ανάπτυξη των θεματικών δικτύων μετά το 2006 και για την πιθανή διεύρυνσή τους με άλλες περιοχές.

Όπως ήδη αναφέρθηκε κατά την ανάπτυξη του σεναρίου 3, σε πρώτη φάση, εντός της περιόδου 2000-2006, την πρωτοβουλία για τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία των δικτύων που εκτιμώνται ως πιο ώριμα, καλείται να αναλάβει η Περιφέρεια σε συνεργασία με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση και σε αναζήτηση συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα.

Στο ίδιο χρονικό διάστημα προτείνεται, να προετοιμασθεί η δεύτερη φάση λειτουργίας των δικτύων με την οριστική τους μορφή. Προτείνεται δηλαδή το θέμα στο σύνολό του να αποτελέσει αντικείμενο Ειδικής μελέτης που θα αφορά στις δομές, μορφές οργάνωσης, στο περιεχόμενο, στη χρονική κλιμάκωση των σχετικών δράσεων καθώς στη διεύρυνση των δικτύων με νέες περιοχές, προτείνεται να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής μελέτης καθώς και διαβούλευσης με τους κοινωνικούς εταίρους. Η διαφορά φάσεων που προτείνεται μεταξύ της βραχυπρόθεσμης λειτουργίας των «ώριμων» δικτύων της παραγράφου και της μεσοπρόθεσμης πρόβλεψης για τη διεύρυνση, τον εμπλουτισμό και τη συμμετοχή στα δίκτυα ή στις συνεργασίες και νέων περιοχών, επιτρέπει την έναρξη λειτουργίας των πρώτων με την προταθείσα πραγματοποιήσιμη σήμερα μορφή, σύσταση και οργάνωση, ενώ παράλληλα θα εκπονούνται οι μελέτες για τη διάδοχη κατάσταση. Οι μελέτες αυτές προτείνεται να

ανατεθούν σύντομα, ώστε να τεθούν σε εφαρμογή κατά την επόμενη –μετά το 2006- φάση.

Στόχο προτεραιότητας του άξονα δράσης 3

4ος Ανάπτυξη ώριμων περιοχών

Ακολουθείται η ίδια χρονική κλιμάκωση και οι προτεραιότητες της παραγράφου Β.ΙΙ. Το σκεπτικό είναι ότι οι «ώριμες» περιοχές αποτελούν την «ατμομηχανή» για τη τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας που μπορεί δια των δικτυώσεων να «τραβήξει» σε γρηγορότερους ρυθμούς ανάπτυξης και τις υπόλοιπες τουριστικές περιοχές της. Για να είναι η επιζητούμενη ανάπτυξη και ποιοτικότερη προέχει ο αναπροσανατολισμός της τουριστικής προσφοράς κατ' αρχή των ώριμων πόλων, μέσω της αναβάθμισης και του εκσυγχρονισμού της, προς το πρότυπο της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Το πρότυπο αυτό είναι ηπιότερης μορφής, προσελκύει υψηλότερα εισοδήματα και επιμερίζει την τουριστική ζήτηση σε όλη τη διάρκεια του έτους. Η αύξηση επομένως της τουριστικής κίνησης των «ώριμων πόλων» επιζητείται μέσω του στόχου της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου. Η πιθανή συμπλήρωση της τουριστικής προσφοράς τους -στον περιορισμένο βαθμό που υποδεικνύουν οι μελέτες φέρουσας ικανότητας- πρέπει να συνδέεται άμεσα με την ανάπτυξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού που συμβάλλει τόσο στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, όσο και στην ανάπτυξη των δικτύων θεματικού τουρισμού.

Η ένταξη ή μη των υπόλοιπων περιοχών στην ίδια χρονική προτεραιότητα παρέμβασης με τις «ώριμες», εξαρτάται από τον συνδυασμό ή μη από τις διάφορες περιοχές, των κριτηρίων που αφορούν στην αξιολόγηση της τουριστικής τους προσφοράς, μαζί με τα κριτήρια που αφορούν στη συμμετοχή τους σε κάποια από τα υπό ίδρυση θεματικά δίκτυα που προτείνονται παραπάνω.

Στόχος προτεραιότητας του άξονα δράσης 4.

5ος Βελτίωση υποδομών

Οι προτεραιότητες του άξονα 4 καθορίζονται από το κατά πόσο συμβάλλουν τα μέτρα πολιτικής και οι δράσεις στην ανάπτυξη των θεματικών τουριστικών δικτύων

(π.χ. υποδομές μεταφορών και συγκοινωνίες), καθώς και στην ανάπτυξη των διαφόρων μορφών τουρισμού (π.χ. ΧΥΤΑ, βιολογικοί καθαρισμοί και μονοπάτια - οικολογικός τουρισμός, σήμανση-πληροφόρηση για τα μνημεία - πολιτιστικός τουρισμός κ.ο.κ).

Στόχος προτεραιότητας του άξονα δράσης 5.

6ος Προβολή της Θεσσαλίας

Η προβολή του τουριστικού προϊόντος στην εσωτερική και διεθνή αγορά, η αναβάθμιση της διαπραγματευτικής δυνατότητας με τους tour operators, η ενημέρωση -ευαισθητοποίηση του θεσσαλικού πληθυσμού και η εκπαίδευση του ανθρώπινου τουριστικού δυναμικού της Θεσσαλίας, είναι πρώτης προτεραιότητας μιας και έχουν ως κοινό στόχο την αξιοποίηση της στροφής προς τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και τον ποιοτικό τουρισμό καθώς και προς τις θεματικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Το επικοινωνιακό-εκπαιδευτικό αυτό «πακέτο» αποτελεί επίσης ένα εργαλείο που χωρίς να χρειάζεται βαριές επενδύσεις, ανοίγει δρόμους για την επιδιωκόμενη δια μέσου των δικτύσεων περιοχών βραχυπρόθεσμη αξιοποίηση, τόσο των «ώριμων τουριστικών πόλων», όσο και μεγάλου μέρους του τουριστικού προϊόντος της Θεσσαλίας.

ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

ΣΤΟΧΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΑΙΡΕΟΤΗΤΑΣ
1^{ος}. Προστασία και διάσωση	1. Προστασία – ανάδειξη τουριστικών πόρων, έλεγχος τουριστικής ανάπτυξης/ Ρυθμίσεις χρήσεων γης.
2^{ος}. Προστασία – ανάδειξη	1. Προστασία – ανάδειξη τουριστικών πόρων, έλεγχος τουριστικής ανάπτυξης/ Ρυθμίσεις χρήσεων γης.
3^{ος}. Θεματικός τουρισμός - Δικτυώσεις	2. Ανάπτυξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού/ Δίκτυα – Συνεργασίες.
4^{ος}. Ανάπτυξη ώριμων περιοχών	3. Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός ή/και συμπλήρωση τουριστικής Προσφοράς.
5^{ος}. Βελτίωση υποδομών	4. Ανάπτυξη - Βελτίωση άλλων υποδομών / τεχνική υποστήριξη.
6^{ος}. Προβολή της Θεσσαλίας	5. Προβολή τουριστικού προϊόντος, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση, κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού.

Α.3.6.4. Μέτρα Πολιτικής Προγράμματος Δράσεων

Στον Πίνακα 1, παρατίθενται οι άξονες δράσεις και τα μέτρα πολιτικής που αντιστοιχούν στον καθένα από αυτούς:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΗΣ και ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
ΑΞΟΝΑΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΜΕΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
1. Προστασία – ανάδειξη τουριστικών πόρων, έλεγχος τουριστικής ανάπτυξης/ Ρυθμίσεις χρήσεων γης.	1.1.	Προστασία ή/και ανάδειξη φυσικών τουριστικών πόρων
	1.2.	Προστασία ή/και ανάδειξη πολιτιστικών πόρων.
	1.3.	Έλεγχος τουριστικής ανάπτυξης
	1.4.	Ρύθμιση χρήσεων
2. Ανάπτυξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού/ Δίκτυα – Συνεργασίες.	2.1.	Αναπροσανατολισμός προς τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον «επιλεκτικό» Τουρισμό.
	2.2.	Θαλάσσιος τουρισμός
	2.3.	Οικοτουρισμός – αγροτουρισμός
	2.4.	Πολιτιστικός Τουρισμός
	2.5.	Θρησκευτικός Τουρισμός
	2.6.	Αθλητικός τουρισμός
	2.7.	Τουρισμός Περιπέτειας.
	2.8.	Συνεδριακός τουρισμός
	2.9.	Τουρισμός Πόλεων
	2.10.	Ιαματικός Τουρισμός
	2.11.	Τουρισμός Γευσιγνωσίας.
	2.12.	Ανάπτυξη άλλων μορφών τουρισμού.
	2.13.	Ανάπτυξη, οργάνωση, λειτουργία θεματικών δικτύων και συνεργασιών.
3. Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός ή/και συμπλήρωση τουριστικής Προσφοράς.	3.1.	Αναβάθμιση-εκσυγχρονισμός, οργάνωση τουριστικής προσφοράς.
	3.2.	Συμπλήρωση τουριστικής προσφοράς
	3.3.	Αναβάθμιση-εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση, τουριστικής υποδομής
	3.4.	Αναβάθμιση-Εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση υπηρεσιών τουρισμού.
4. Ανάπτυξη - Βελτίωση άλλων υποδομών / τεχνική υποστήριξη.	4.1.	Ανάπτυξη-βελτίωση μεταφορικών υποδομών.
	4.2.	Ανάπτυξη-βελτίωση αστικών υποδομών
	4.3.	Ανάπτυξη-βελτίωση ηλεκτρονικής πληροφόρησης-εξυπηρέτησης τουριστών
	4.4.	Εκσυγχρονισμός τεχνολογίας των τουριστικών επιχειρήσεων
5. Προβολή τουριστικού προϊόντος, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση, κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού.	5.1.	Προβολή τουριστικού προϊόντος
	5.2.	Ενημέρωση/ Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού
	5.3.	Ευαισθητοποίηση πληθυσμού

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

B.1. Υπουργεία.

B.1.1. Υπουργείο Ανάπτυξης.

Το Υπουργείο Ανάπτυξης, είναι το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο για την τουριστική ανάπτυξη της χώρας μας. Το ΥΠ.ΑΝ έχει καταστρώσει και αναπτύξει την στρατηγική του, τις πολιτικές και τις προτεραιότητές του σε εθνικό επίπεδο, προϊόν των οποίων είναι και οι μελέτες Τουριστικής Ανάπτυξης των Περιφερειών, που περιλαμβάνουν τις μελέτες εκτίμησης φέρουσας ικανότητας στα πλαίσια της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την ανά χείρας μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας, στην Α΄ Φάση εκπόνησής της, αναφέρθηκαν εκτενώς οι γενικοί στόχοι, οι προτεραιότητες και οι άξονες παρέμβασης του ΥΠ.ΑΝ. Βάσει αυτών εξετάστηκαν οι εναλλακτικές λύσεις και αναλύθηκε το σενάριο τουριστικής ανάπτυξης των περιοχών που επελέγη ως καταλληλότερο στο πλαίσιο των μελετών εκτίμησης φέρουσας ικανότητας.

Ο ρόλος όμως του ΥΠ.ΑΝ εκτός από επιτελικός, βάσει του οποίου εκπονεί και συνεργάζεται με άλλους φορείς για την εκπόνηση επιτελικών μελετών, είναι και ρυθμιστικός και εκτελεστικός. Εκπονεί ή συνεργάζεται με άλλους φορείς για την εκπόνηση ειδικών μελετών, επιβλέπει την εφαρμογή κανονιστικών όρων και παρακολουθεί την υλοποίηση του προγράμματος ή στοιχείων του και φροντίζει για

την ανάληψη διορθωτικών δράσεων από όποιους φορείς είναι αναγκαίο. Ακόμα εκτελεί ή συμμετέχει στην εκτέλεση έργων ειδικής τουριστικής υποδομής.

Στο πλαίσιο της μελέτης για τη βιώσιμη ανάπτυξη Θεσσαλίας και για την υλοποίηση των προτεινόμενων αξόνων δράσης και μέτρων πολιτικής, προτείνονται συγκεκριμένες δράσεις για τις οποίες το Υπουργείο Ανάπτυξης αποτελεί τον αρμόδιο φορέα για τον προγραμματισμό τους, την παρακολούθηση της πορείας υλοποίησής τους και την ένταξή τους στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Υπουργείου για το Γ΄ ΚΠΣ 2000-2006. Για πολλές από τις δράσεις αυτές απαιτείται η συνεργασία μεταξύ του ΥΠΑΝ με άλλα Υπουργεία ή Τοπικούς Φορείς όπως η Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Θεσσαλίας (Διεύθυνση Τουρισμού), οι Νομαρχίες της Περιφέρειας, καθώς και οι Δήμοι, πρόκειται δηλαδή για συναρμόδιους φορείς και η άντληση πόρων για την χρηματοδότηση των δράσεων μπορεί να γίνει και από άλλα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Γ΄ ΚΠΣ. Όσον αφορά δε τον Τελικό Δικαιούχο (τον φορέα δηλαδή που θα είναι υπεύθυνος για την υλοποίηση μιας προτεινόμενης δράσης και που θα διαχειρίζεται τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του έργου και πιθανόν θα αναλάβει και την υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου του έργου) δεν θα είναι ο ΕΟΤ ή η Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ Ανταγωνιστικότητα, αλλά και άλλοι Δημόσιοι (Κεντρικοί και Τοπικοί Φορείς), καθώς και Ιδιωτικοί (όπως ξενοδόχοι, λοιποί επιχειρηματίες).

Οι δράσεις που προτείνονται στην παρούσα μελέτη για τις οποίες αρμόδιος κεντρικός φορέας είναι το ΥΠΑΝ και που η άμεση ή μη υλοποίησή τους θα συνδράμει στην τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα ο οποίος είναι δομημένος σε Άξονες, Μέτρα, Δράσεις και δίδει περαιτέρω πληροφόρηση όσον αφορά το είδος της κάθε προτεινόμενης δράσης, την προτεραιότητα της δράσης, τους συναρμόδιους φορείς, τους πιθανούς τελικούς δικαιούχους και τον προϋπολογισμό του έργου (όπου αυτός μπορεί να εκτιμηθεί).

B.1.2. Υπουργείο Περιβάλλοντος – Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΥΠΕΧΩΔΕ).

Θα ήταν σημαντική παράληψη αν από τις προτάσεις μιας μελέτης βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης απουσίαζαν έργα που έχουν να κάνουν τόσο με την βελτίωση των ήδη υπάρχοντων υποδομών όσο κυρίως με την κάλυψη σημαντικών ελλείψεων και κυρίως στον τομέα του περιβάλλοντος. Το ΥΠΕΧΩΔΕ, ως αρμόδιο Υπουργείο για ζητήματα τέτοιας φύσεως δεν θα μπορούσε να αγνοηθεί από την παρούσα μελέτη. Τόσο το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον όσο και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Οδικοί Άξονες – Λιμάνια – Αστική Ανάπτυξη του Γ΄ ΚΠΣ χρηματοδοτούν δράσεις που αποσκοπούν στην βιώσιμη (ολοκληρωμένη) ανάπτυξη. Τα έργα αυτά, αν και δεν θεωρούνται ως τουριστικά ωστόσο η απουσία τους συμβάλει σε μια ανάδρομη πορεία παρά σε μια πορεία βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης. Έργα που έχουν να κάνουν με τη διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων, την ανακύκλωση, τη δημιουργία ΧΥΤΑ και την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση θεωρούνται μέγιστης προτεραιότητας από την ομάδα εκπόνησης της παρούσας μελέτης.

Το περιβάλλον (φυσικό και δομημένο) αποτελεί για την Περιφέρεια Θεσσαλίας την βάση πάνω στην οποία στηρίχθηκε και θα συνεχίσει να στηρίζεται ο τουρισμός. Κατά συνέπεια, οι δράσεις θα στοχεύουν στην προστασία του και στην ανάδειξή του, αλλά και στην δημιουργία υποδομών τέτοιων ώστε να κάνουν τους πόλους έλξης τουριστών βιώσιμους, προσφέροντας ένα επίπεδο διαβίωσης υψηλής ποιότητας τόσο για τους τουρίστες όσο και για τους μόνιμους κατοίκους των τουριστικών περιοχών.

Το σύνολο των προτεινόμενων δράσεων στις οποίες εμπλέκεται το ΥΠΕΧΩΔΕ και χρηματοδοτούνται (ή συγχρηματοδοτούνται) από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Υπουργείου στο πλαίσιο του Γ΄ ΚΠΣ παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα. Για τις δράσεις αυτές πέραν του ΥΠΕΧΩΔΕ μπορεί να είναι και άλλοι συναρμόδιοι φορείς και τελικοί δικαιούχοι όπως παρουσιάζονται στον πίνακα. Αυτό συμβαίνει, διότι είτε υπάρχουν και άλλα συμπληρωματικά προγράμματα άλλων φορέων που χρηματοδοτούν δράσεις τέτοιου τύπου, είτε διότι για να υλοποιηθεί ένα έργο θα πρέπει να υποβληθεί στο ΥΠΕΧΩΔΕ (Διαχειριστική Αρχή) συγκεκριμένη πρόταση

(π.χ. από ένα Δήμο) προκειμένου το έργο να τύχει της ένταξης σε κάποιο από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του Υπουργείου.

B.1.3. Υπουργείο Πολιτισμού (ΥΠΠΟ).

Στο πλαίσιο της Α΄ Φάσης εκπόνησης της μελέτης παρουσιάστηκαν τα σημαντικότερα (αν όχι όλα) πολιτιστικά μνημεία των περιοχών μελέτης, καθώς και στοιχεία του λαϊκού πολιτισμού. Η πολιτιστική διαδρομή της Θεσσαλίας, όπως είναι γνωστό, αρχίζει από την αρχαιότητα, όπως και κάθε άλλη περιοχή της χώρας. Η διαφοροποίηση όμως της Θεσσαλίας με τις άλλες περιφέρειες της χώρας στον τομέα αυτό είναι μεγάλη και κλίνει υπέρ της πρώτης. Η ιερότητα της Περιφέρειας αναδεικνύεται από δύο τουλάχιστον παράγοντες, ο πρώτος αφορά στον Όλυμπο ως κατοικία των Θεών και ο δεύτερος στον Ασκληπιό ο οποίος μάζευε βότανα από τα βουνά της Περιφέρειας για να τα μετατρέψει σε φάρμακα.

Με την πάροδο του χρόνου κάθε αιώνας και κάθε εποχή άφηναν στη Θεσσαλία μια σημαντική πολιτιστική κληρονομιά. Στόχος της παρούσας μελέτης είναι η υλοποίηση δράσεων για την αποκατάσταση, ανάδειξη και προβολή των πολιτιστικών μνημείων της Περιφέρειας. Κατά συνέπεια, το Υπουργείο Πολιτισμού ως εμπλεκόμενος φορέας για την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας δεν θα μπορούσε να απουσιάζει από τον προτεινόμενο προγραμματισμό.

Τα έργα που προτείνονται και τα όποια παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα απαιτούν την μέριμνα του Υπουργείου Πολιτισμού και άλλων συναρμόδιων τοπικών φορέων. Πρόκειται για δράσεις που αφορούν τόσο στην αποκατάσταση και ανάδειξη μνημείων όσο και στη διάσωση παραδόσεων και προβολής τους τα οποία θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Για τις προτεινόμενες δράσεις που αναφέρονται στον ακόλουθο πίνακα όπως διαπιστώνεται, πέραν του Επιχειρησιακού Προγράμματος Πολιτισμός του Γ΄ ΚΠΣ, το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας μπορεί να αποτελέσει ένα σημαντικό χρηματοδοτικό μέσο. Τελικοί δικαιούχοι των προτεινόμενων δράσεων

ορίζονται κυρίως κεντρικοί και τοπικοί φορείς του Δημόσιου φορέα και φυσικά εποπτευόμενοι από αυτούς φορείς (π.χ. Δημοτικές Πολιτιστικές Επιχειρήσεις, Πνευματικά Ιδρύματα/Σύλλογοι, κλπ).

B.1.4. Λοιποί Κεντρικοί Δημόσιοι Φορείς -Υπουργεία.

B.1.4.1. Υπουργείο Γεωργίας

Το Υπουργείο Γεωργίας, στο πλαίσιο του Γ΄ ΚΠΣ δίδει ιδιαίτερη βαρύτητα σε δράσεις που προωθούν την ανάπτυξη του αγροτουρισμού και την προώθηση της βιολογικής καλλιέργειας αγροτικών προϊόντων. Όπως γίνεται φανερό, η επίτευξη των στόχων αυτών επιτυγχάνει την προώθηση του βιώσιμου τουρισμού. Ο Αγροτουρισμός αποτελεί μια εναλλακτική μορφή τουρισμού η οποία έχει αναπτυχθεί διεθνώς ενώ στη χώρας μας είναι κάπως παρεξηγημένη (κυρίως ως προς το περιεχόμενό της). Η προώθηση του αγροτουρισμού συμβάλλει όχι μόνο στη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της γεωργίας αλλά και του τουρισμού, καθώς επιτυγχάνεται η διατήρηση παραδοσιακών καλλιεργειών, η παρεμπόδιση της αλλοίωσης των δημογραφικών, κοινωνικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών του αγροτικού χώρου και η ανάδειξή τους διεθνώς μέσω της τουριστικής ανάπτυξης.

Παράλληλα, η προώθηση της καλλιέργειας βιολογικών προϊόντων συμβάλλει στην τροφοδοσία των επιχειρήσεων που ασχολούνται με τον τουρισμό (και κυρίως μονάδες εστίασης) με προϊόντα υψηλής ποιότητας που συμβάλλουν στην ευχαρίστηση του τουρίστα. Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου του Γ΄ ΚΠΣ, σε συνδυασμό με την Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER Plus συμβάλλουν, μέσα από εξειδικευμένους άξονες, σε αυτόν ακριβώς το σκοπό.

Οι τελικοί δικαιούχοι των προτεινομένων δράσεων είναι κυρίως ιδιώτες (αγρότες ή επιχειρηματίες-ιδιοκτήτες αγροτουριστικών καταλυμάτων ή άλλων επιχειρήσεων).

B.1.4.2. Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών

Τα έργα που προτείνονται στον ακόλουθο πίνακα και τα οποία είναι αρμοδιότητας του Υπουργείου Μεταφορών αφορούν στην βελτίωση της προσβασιμότητας σε όλες τις τουριστικές περιοχές της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Το κύριο μέσο για τη χρηματοδότηση των δράσεων αυτών είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Σιδηρόδρομοι – Αεροδρόμια – Αστικές Συγκοινωνίες του Γ΄ ΚΠΣ. Συναρμόδιοι φορείς του Υπουργείου μεταφορών θεωρούνται η Περιφέρεια Θεσσαλίας, οι Δήμοι και κυρίως ο ΟΣΕ για τα σιδηροδρομικά έργα.

Η βελτίωση των μέσων μαζικής μεταφοράς, η ανάπτυξη των συνδυασμένων μεταφορών και η παροχή σειράς εξυπηρετήσεων για τους χρήστες των ΜΜΜ, όπως για παράδειγμα Κέντρα Πληροφόρησης τουριστών, θα πρέπει να αποτελέσουν βασικές προτεραιότητες της υλοποίησης του προγράμματος βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

B.1.4.3. Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας

Στην πρώτη φάση εκπόνησης της μελέτης διαπιστώθηκε και καταγράφηκε το πρόβλημα που αντιμετωπίζει το νησιωτικό σύμπλεγμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας όσον αφορά την άμεση – άνετη και τακτή σύνδεσή του με τη λοιπή Περιφέρεια αλλά και μεταξύ των νησιών. Τα προβλήματα αυτά όπως είναι φυσικό δημιουργούν εμπόδια στην διακίνηση των τουριστών και κυρίως κατά τους χειμερινούς μήνες, περιορίζοντας έτσι τη δυνατότητα της επιμήκυνσης της τουριστικής περιόδου και κατά τους χειμερινούς μήνες.

Οι δράσεις που προτείνονται και παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα, για τις οποίες αρμόδιος φορέας είναι το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, στοχεύουν στην επίλυση του προβλήματος αυτού. Συναρμόδιοι φορείς του Υπουργείου για την υλοποίηση των δράσεων αυτών είναι ιδιωτικές ναυτιλιακές εταιρείες που εκμεταλλεύονται τις συγκεκριμένες γραμμές.

B.1.4.4. Υπουργείο Υγείας – Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων

Οι μονάδες ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης σε μια τουριστική περιοχή αποτελούν κρίσιμης σημασίας παράγοντα για τη δημιουργία ενός αισθήματος ασφάλειας προς τους τουρίστες, αλλά και προς τους μόνιμους κατοίκους. Η κατάσταση της Περιφέρειας Θεσσαλίας στον τομέα αυτόν, σύμφωνα με την ανάλυση που έχει προηγηθεί στην Α΄ Φάση εκπόνησης της μελέτης, κρίνεται ιδιαίτερα ικανοποιητική. Ελλείψεις παρουσιάστηκαν μόνο στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα. Οι δράσεις που προτείνονται στον ακόλουθο πίνακα και των οποίων αρμόδιος φορέας είναι το Υπουργείο υγείας στοχεύουν στην επίλυση του προβλήματος αυτού. Η πηγή χρηματοδότησης των δράσεων αυτών είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Υγεία – Πρόνοια.

B.1.5. Λοιποί Τοπικοί Δημόσιοι Φορείς.**B.1.5.1. Γενική Γραμματεία Περιφέρειας Θεσσαλίας.**

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας για το Γ΄ ΚΠΣ αποτελεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα το οποίο προβλέπει ειδικά μέτρα και δράσεις για την τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας αλλά και την βελτίωση των υποδομών της. Η ανάλυση που έγινε κατά την πρώτη φάση εκπόνησης της μελέτης έρχεται να εντοπίσει συγκεκριμένες ελλείψεις που αφορούν τόσο τον τουριστικό τομέα αυτόν καθ' αυτόν, όσο και άλλους τομείς που έρχονται σε πλήρη συνέργια. Στην παρούσα φάση οι ελλείψεις που παρατηρήθηκαν κωδικοποιούνται και ταξινομούνται ανά άξονα παρέμβασης και μέτρο και μορφοποιούνται σε συγκεκριμένες προτάσεις έργων/δράσεων.

Οι δράσεις αυτές που έρχονται να ικανοποιήσουν τους ίδιους στόχους με εκείνους συγκεκριμένων Μέτρων του ΠΕΠ Θεσσαλίας, θα μπορούσαν να προκηρυχθούν από την Περιφέρεια στο πλαίσιο της εφαρμογής του ΠΕΠ και να επιλεγούν οι κατάλληλοι τελικοί δικαιούχοι που θα διαχειριστούν την υλοποίησή τους.

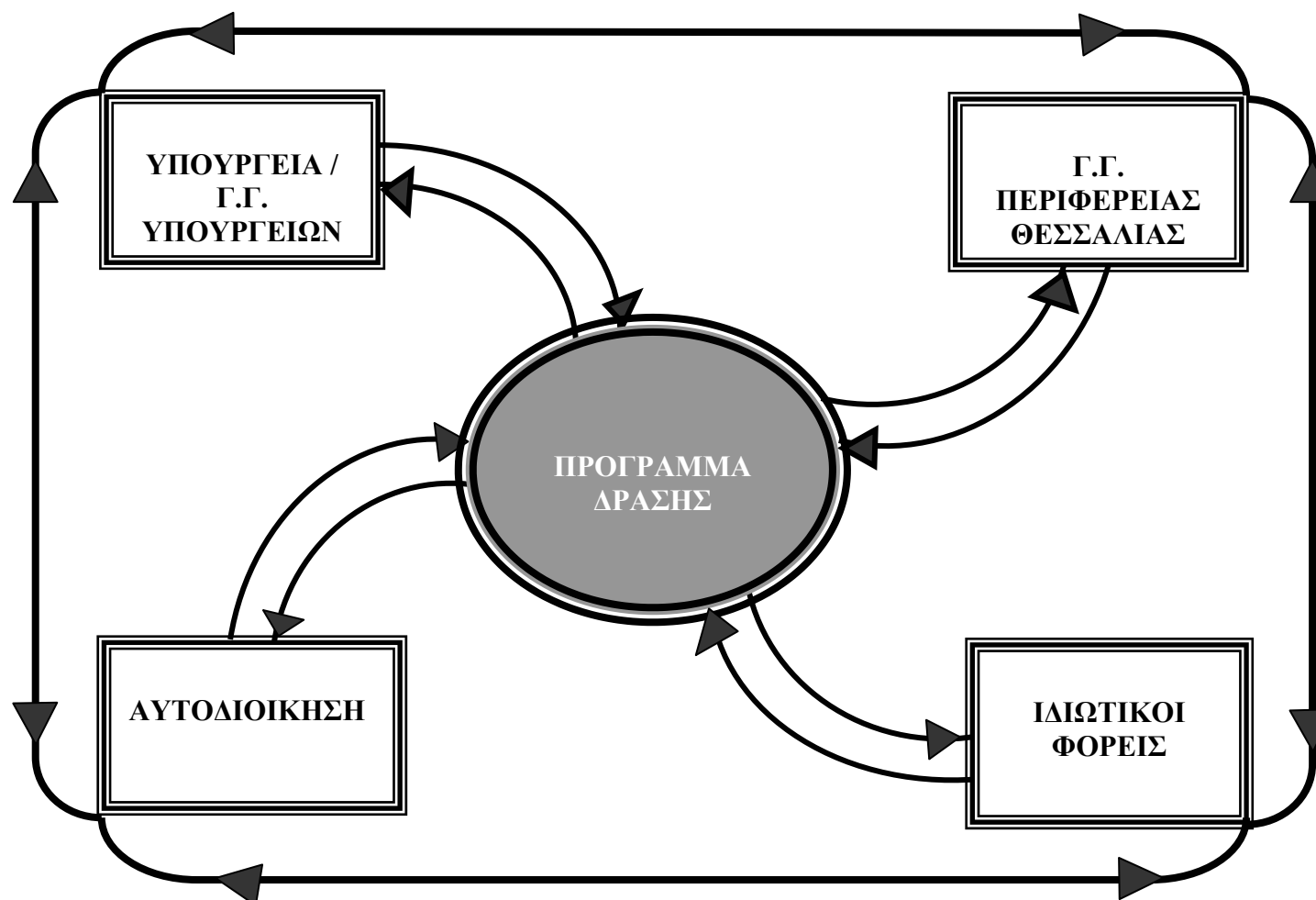
Πολύ συνοπτικά, οι προτεινόμενες δράσεις για τις οποίες αρμόδιος φορέας κρίνεται η Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Θεσσαλίας αφορούν στην οργάνωση και ανάδειξη τουριστικών περιοχών και στην βελτίωση των υποδομών. Οι δράσεις αυτές αναφέρονται στον πίνακα που ακολουθεί, ωστόσο υπάρχει και μια άλλη σειρά δράσεων, όπως συμβαίνει και με άλλους φορείς, που η Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Θεσσαλίας αποτελεί βασικό συναρμόδιο φορέα όπως ήδη έχει διαπιστωθεί από τους πίνακες προτεινόμενων δράσεων που έχουν προηγηθεί.

B.1.5.2. Δήμοι Περιοχών Μελέτης Περιφέρειας Θεσσαλίας

Καταλληλότερος φορέας για την ανάλυση /διαχείριση έργων με τοπικό χαρακτήρα και βαρύνουσας σημασίας για την ολοκληρωμένη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη θεωρείται η Τοπική Αυτοδιοίκηση Α΄ βαθμού (Δήμοι – Κοινότητες). Ο Δήμος, ως η πλησιέστερη Αρχή προς τον πολίτη γνωρίζει καλύτερα και εις βάθος τα προβλήματα της τοπικής κοινωνίας, τις ελλείψεις σε φυσικές και μη φυσικές επενδύσεις και τους τομείς παρέμβασης για την εξάλειψη των προβλημάτων/ελλείψεων αυτών.

Οι δράσεις που προτείνονται στην παρούσα μελέτη και θεωρούνται αρμοδιότητας των Δήμων παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί και αφορούν παρεμβάσεις βελτίωσης οικιστικού ιστού (πεζοδρομήσεις, πλακοστρώσεις, χρήσεις γης), διαχείρισης απορριμμάτων και προστασίας περιβάλλοντος, προβολή των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων και ανάδειξή τους. Για τις δράσεις αυτές οι Δήμοι θεωρούνται ως κύριοι αρμόδιοι φορείς, ενώ για μια σειρά άλλων δράσεων, οι Δήμοι εμφανίζονται ως συναρμόδιοι φορείς (Βλ. προηγούμενους πίνακες).

Β.1.6. Αρμόδιοι κεντρικοί, τοπικοί ιδιωτικοί φορείς για την υλοποίηση δράσεων.

Διάγραμμα 1. Εμπλεκόμενοι φορείς Προγράμματος Δράσης

Β.1.6.1. Κύριοι/αρμόδιοι δημόσιοι (κεντρικοί & τοπικοί) φορείς για την υλοποίηση δράσεων.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΩΝ & ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑΣ
ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ – ΠΡΟΝΟΙΑΣ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ & ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ
ΥΠ. ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΧΩΡΟΤΑΞΙΑΣ & ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ
ΔΗΜΟΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΜΕΛΕΤΗΣ

Β.1.6.2. Συναρμόδιοι δημόσιοι (κεντρικοί & τοπικοί) φορείς για την υλοποίηση δράσεων.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΜΟΝΑΔΑ ΕΜΨΥΧΩΣΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ LEADER PLUS
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ
ΚΤΕΛ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΔΗΜΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ - ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ
ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ
ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ (αναμένεται η θεσμοθέτησή του)
ΤΟΠΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΤΟΠΙΚΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ
ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ
ΑΓΡΟΤΕΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ
ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ
ΟΣΟΙ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΠΙΝΑΚΑ Β.1.6.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΞΟΝΕΣ & ΤΙΣ ΜΟΡΦΕΣ ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ.

Γ.1. Γενικά

Οι αυξανόμενες απαιτήσεις της διεθνούς αγοράς και ο ανταγωνισμός στον τομέα του τουρισμού, υποδεικνύουν την ανάγκη κινητοποίησης του ιδιωτικού τομέα, για τη μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων ανάπτυξης του τουρισμού τόσο στο επίπεδο της χώρας, όσο και των Περιφερειών.

Για να είναι αποτελεσματική η κινητοποίηση αυτή, προτείνεται να έχει την κατεύθυνση των συνεργασιών και συνεργιών των υπαρχουσών αλλά και νέων μορφών φορέων του ιδιωτικού τομέα με το δημόσιο τομέα και μεταξύ τους. Δεν αποκλείεται βέβαια και η αξιοποίηση πρωτοβουλιών μεμονωμένων επιχειρήσεων. Στην Ελλάδα η σχετική εμπειρία είναι μικρή, η διεθνής ωστόσο εμπειρία και ιδιαίτερα η ευρωπαϊκή οδηγούν προς την κατεύθυνση των συνεργασιών και συνεργιών. Οι εμπειρίες άλλων χωρών χρειάζεται να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής μελέτης, για την αναζήτηση των πιο πρόσφορων για τα ελληνικά δεδομένα λύσεων.

Γ.1.1. Μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα

Ι) Στην υπάρχουσα κατάσταση καταγράφεται η λειτουργία στην Ελλάδα Διεθνούς αλυσίδας ξενοδοχείων (Best Western). Η λειτουργία του δικτύου συνίσταται σε επιμερισμό του κόστους προβολής των ξενοδοχείων που συμμετέχουν, εγγύηση ποιότητας μέσω ετήσιων ελέγχων και point system, παροχή τεχνολογικών εφαρμογών, σύγχρονο σύστημα κρατήσεων, διεθνή προγράμματα μάρκετινγκ, συμμετοχή στο σχεδιασμό του μάρκετινγκ, σε διεθνείς συμφωνίες με προμηθευτές και σε διεθνείς εκθέσεις, συνεχή εκπαίδευση μέσω ίντερνετ αλλά και δια ζώσης, πωλήσεις σε ομαδικές αγορές. Σύμφωνα με στοιχεία του δικτύου, οι κρατήσεις στα εν Ελλάδι ξενοδοχεία του εμφάνισαν αύξηση κρατήσεων από πέρυσι κατά 35%.

Η δικτύωση αυτού του είδους συμβάλλει επομένως, στη βελτίωση της θέσης των ξενοδοχείων στη διεθνή αγορά και δι αυτής συμβάλλει γενικότερα στην τουριστική ανάπτυξη. Ωστόσο δεν προβλέπει ευρύτερη και εξωστρεφή κινητοποίηση για την τουριστική ανάπτυξη.

Σχετική με την παραπάνω πρακτική είναι και τα δίκτυα ξενοδοχείων που συμμετέχουν σε διεθνείς αλυσίδες time sharing, που έχει δυνατότητες ανάπτυξης, μιας και ο αριθμός των μονάδων πολυτελείας που συμμετέχουν είναι πολύ μικρότερος από άλλων ανταγωνιστικών χωρών.

ΙΙ) Η περισσότερο γνωστή στην Ελλάδα μορφή συνεργασίας μεταξύ επιχειρηματιών του ίδιου τουριστικού κλάδου είναι η συμμετοχή τους σε Επιμελητήρια όπως το Ξενοδοχειακό και ο ΗΑΤΤΑ (Σύνδεσμος των Τουριστικών και Ταξιδιωτικών Γραφείων), η ΣΕΤΕ (Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων) που παρέχουν υπηρεσίες προς τα μέλη τους και μέχρι τελευταία έπαιζαν κυρίως διεκδικητικό ρόλο προς το κράτος παρά προσέβλεπαν στην πρωτογενή τους δραστηριοποίηση για την τουριστική ανάπτυξη.

Στην κάλυψη αυτού του κενού κινείται –όχι χωρίς δυσκολίες- πρόσφατη πρωτοβουλία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου, που επιδιώκει συνεργασίες με τις επιχειρήσεις άλλων κλάδων, όπως τα τουριστικά γραφεία και οι τουριστικοί

οργανισμοί. Το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο επίσης συζητά με τον ΗΑΤΤΑ για τη διαμόρφωση ενός νέου κώδικα συνεργασίας και συνέργιας μεταξύ των δύο κλάδων.

Από την ευρωπαϊκή εμπειρία καταγράφουμε τη λειτουργία του μεγαλύτερου πολυμετοχικού επιχειρηματικού σχήματος, (Societe Cooperative, Selectour) της Γαλλίας που αριθμεί σήμερα 530 επιχειρήσεις, με ετήσιο τζίρο 1,3 δις ευρώ και 1.100 σημεία πώλησης. Ο «συνεταιρισμός» αυτός περιλαμβάνει επιχειρήσεις από διάφορους κλάδους του τουριστικού τομέα, πραγματοποιεί επενδύσεις και δίνει μερίσματα στους μετόχους του (εταιρείες ή φυσικά πρόσωπα που εισέρχονται καταβάλλοντας τουλάχιστον 6000 ευρώ). Για να αντιμετωπίσει τον έντονο ενδοευρωπαϊκό, κυρίως από ομοειδή σχήματα της Γερμανίας, η Selectour προχώρησε σε συνεργασία με μεγάλους ομίλους ευρωπαϊκών χωρών του νότου, δημιουργώντας τον διακρατικό φορέα τουριστικής συνεργασίας Alliance du Sud.

Όταν ήδη οι συνεργασίες σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν λάβει τόσο προχωρημένη και τέτοιας κλίμακας μορφή και έκταση, το συμπέρασμα είναι ότι και στη χώρα μας χρειάζεται να επιταχυνθούν οι ρυθμοί και να ενταθούν οι προσπάθειες σ' αυτήν την κατεύθυνση.

III. Από πλευράς του ιδιωτικού τομέα καταγράφονται πρωτοβουλίες, όπως για παράδειγμα οι εκθέσεις που δυνδιοργανώνουν ιδιωτικοί φορείς και φορείς της Αυτοδιοίκησης, οι οποίες επιδιώκουν να συμβάλλουν στην κατεύθυνση της δημιουργίας συνεργιών, όπως στην ανάπτυξη τουριστικής συνείδησης σε σειρά περιοχών της χώρας όχι πολύ γνωστών στους έλληνες τουρίστες καθώς και στην καλύτερη οργάνωση των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης και των επιχειρήσεων, ως προς την προσέγγιση των Ελλήνων πελατών.

Γ.1.2. Μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα μέσω συνεργασιών Δημόσιου – Ιδιωτικού τομέα.

◆ Κύρια Πεδία Συνεργασίας Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα.

Σύμφωνα με μελέτες πάνω στην τρέχουσα διεθνή εμπειρία και στις πιθανές μελλοντικές εξελίξεις στη συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα:

1. Σήμερα. Το marketing και η διαφήμιση είναι τα κύρια πεδία τουρισμού στα οποία έχει αναπτυχθεί συνεργασία μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα. Εκτός από τη συμβολή τους στην ανακούφιση από τους περιορισμούς του προϋπολογισμού, οι κυβερνήσεις αναγνωρίζουν επίσης ότι ένας οργανισμός marketing υπό την ηγεσία του δημοσίου είναι συχνά λιγότερο αποτελεσματικός από ένα ο οποίος διοικείται από τον ίδιο κλάδο ή σε συνεργασία μαζί του.

Περιληπτικά μπορούμε να πούμε ότι η συνεργασία δημοσίου και ιδιωτικού τομέα τείνει να εστιάζει σε τέσσερα κύρια πεδία :

- ενίσχυση της ελκυστικότητας ενός προορισμού,
- ενίσχυση της αποδοτικότητας του marketing,
- ενίσχυση της παραγωγικότητας,
- ενίσχυση της γενικής διεύθυνσης του τουριστικού συστήματος,

Ως οι πλέον αποτελεσματικοί τομείς συνεργασίας μεταξύ δημοσίου και ιδιωτικού τομέα αναφέρονται οι παρακάτω :

- βελτίωση υποδομών,
- βελτίωση εικόνας προορισμού,
- συντήρηση πολιτισμικών πόρων εθνικής κληρονομιάς,
- βελτίωση εκπαίδευσης και επιμόρφωσης,
- ενίσχυση ασφάλειας και προστασίας,
- προστασία του περιβάλλοντος,

- βελτίωση κάλυψης και εμβέλειας της αγοράς,
- υπερπήδηση εμπορικών και επενδυτικών εμποδίων,
- ηλεκτρονικό marketing και διανομή (συμπεριλαμβάνεται το διαδίκτυο),
- προστασία καταναλωτών,
- αντιμετώπιση ανταγωνισμού,
- διευκόλυνση επενδύσεων και χρηματοδοτήσεων,
- αξιοποίηση δημοσίων επενδύσεων και χρηματοδοτήσεων,
- Ορισμός ποιοτικών προτύπων,
- Βελτίωση υποδομής μεταφορών και βασικών υπηρεσιών,
- Βελτίωση δημόσιας υγείας και υγιεινής,

II. Στο μέλλον. Όλοι οι τομείς ανάπτυξης και ενίσχυσης προϊόντων, ανάπτυξης υποδομών και ανθρώπινων πόρων και μάρκετινγκ και διαφήμισης, αναμένεται ότι πρόκειται να αποτελέσουν αντικείμενο συνεργασίας του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα.

Αναλυτικότερα πρόκειται για συνεργασίες στους παρακάτω τομείς:

- ανάπτυξη τουριστικών προγραμμάτων εκπαίδευσης / επιμόρφωσης,
- δημιουργία αυξανόμενης προβολής / πληροφόρησης σχετικά με τις τουριστικές πρωτοβουλίες,
- υποστήριξη συμμετοχής κλάδου σε εμπορικές εκθέσεις,
- συμμετοχή σε συνεργατικά προγράμματα marketing,
- παροχή αρχικής / εναρκτήριας οικονομικής υποστήριξης,
- διευκόλυνση διαδικασίας τοπικών εγκρίσεων,
- παροχή αντιπαροχών ή μεταβίβασης δικαιωμάτων ανάπτυξης για την συντήρηση των περιβαλλοντικών αξιών,
- παροχή φορολογικών πιστώσεων για ιστορικές συντηρήσεις,

- παροχή τεχνικής υποστήριξης για πρωτοποριακά προγράμματα ανάπτυξης προϊόντων,
- παροχή ανθρώπινου δυναμικού ή άλλων μη οικονομικών πόρων,

◆ **Συνεργασία του δημόσιου τομέα με τους φορείς του ιδιωτικού τομέα στη χώρα μας.**

Τα τελευταία χρόνια και μέσα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της διεθνούς συγκυρίας, ο δημόσιος τομέας προγραμματικά τείνει –όχι χωρίς προβλήματα-, προς την κατεύθυνση της επιτελικής και αποκεντρωτικής του λειτουργίας, της ενδυνάμωσης του ρυθμιστικού και ελεγκτικού του ρόλου σε βάρος του επιχειρηματικού ρόλου που διαδραμάτισε επί μακρόν.

Με πρόσφατα εξαγγελθείσες πολιτικές, στην αναγκαιότητα της προώθησης από το κράτος του Στρατηγικού Σχεδιασμού για τον τουρισμό, προστίθεται η ανάγκη της ευρείας συναίνεσης και κινητοποίησης όλων ανεξαιρέτως των εμπλεκόμενων φορέων, η ανάπτυξη σύγχρονων μορφών επιχειρηματικότητας και η αξιοποίηση της συνένωσης των δυνάμεων.

Εξ’ άλλου μέσω του Γ’ Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, που προβλέπει για παράδειγμα, στο πλαίσιο που αφορά στην παρούσα μελέτη, τη συγχρηματοδότηση από τους ιδιώτες των δράσεων τουριστικής προβολής (ΠΕΠ, De Minimis) έχει τεθεί επιτακτικά, το ζήτημα της μορφής και του τρόπου υλοποίησης της συνεργασίας δημόσιου – ιδιωτικού τομέα.

- **Το Γραφείο Συνεδρίων και Επισκεπτών Θεσσαλονίκης** (Thessaloniki Convention & Visitors Bureau – TCVB), το οποίο συμπλήρωσε φέτος τρία χρόνια λειτουργίας, είναι το μοναδικό μέχρι σήμερα Convention & Visitors Bureau που λειτουργεί στην Ελλάδα. Πρόκειται για μη κερδοσκοπική εταιρεία που λειτουργεί υπό την αιγίδα του υπουργείου Ανάπτυξης, του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, της νομαρχίας και του δήμου Θεσσαλονίκης. Η υπηρεσία των Convention &

Visitors Bureau είναι ευρύτατα γνωστή στη διεθνή αγορά των συνεδρίων και των ταξιδιών κινήτρων και η χρησιμότητά της αποδεδειγμένη.

Τα 140 μέλη του TCVB, αποτελούνται από τους πιο σημαντικούς φορείς της πόλης, καθώς και από μία σειρά επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον χώρο του συνεδριακού τουρισμού και καλύπτουν με τις υπηρεσίες τους το σύνολο των αναγκών που προκύπτουν από τη διοργάνωση συνεδρίων ή ταξιδιών κινήτρων. Όλες οι «δυνάμεις» της Θεσσαλονίκης συνενώνονται στο TCVB και βοηθούν στην εκπλήρωση του στόχου καθιέρωσης της Θεσσαλονίκης ως «συνεδριούπολη» διεθνούς κύρους.

Το TCVB προβάλλει τους συνεδριακούς χώρους της πόλης και όλες τις επιχειρήσεις που προσφέρουν συνεδριακές υπηρεσίες και προσφέρει πληροφορίες χωρίς χρέωση σε όποιον ενδιαφέρεται να διοργανώσει ένα συνέδριο ή άλλη εκδήλωση στη Θεσσαλονίκη. Συνεργάζεται με την ιδιότητα του μέλους με όλες τις σημαντικές διεθνείς ενώσεις του συνεδριακού χώρου (ICCA, IACVB, MPI, SITE, ITMA). Μία ακόμη σημαντική δραστηριότητα του TCVB αφορά την καταγραφή των συνεδρίων που διεξάγονται πρωτίστως στη Θεσσαλονίκη, αλλά και στην Ελλάδα και την παροχή σχετικών πληροφοριών, μέσω της τήρησης μητρώου συνεδρίων.

- **Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων το 2002 προχώρησε στην ίδρυση Εταιρείας Τουρισμού Ιονίων Νήσων. Πρόκειται για φορέα με μικρή παρουσία του κράτους και δυναμική συμμετοχή της τοπικής αυτοδιοίκησης και του τοπικού επιχειρηματικού κόσμου.** Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας η Περιφέρεια έχει τη θέση του Προέδρου, ενώ από πέντε μέλη εκπροσωπούνται αντίστοιχα η Αυτοδιοίκηση και οι επιχειρηματίες. Σκοπός της Εταιρείας είναι :
 1. Η δημιουργία κατάλληλων υποδομών (γίνονται επενδύσεις σε μαρίνες και αγκυροβόλια, η εσωτερική σύνδεση από αέρος όλων των νησιών του Ιονίου που πρόκειται να ξεκινήσει από φέτος καθώς και η ανάπτυξη γραμμών Ακτίου-Σητείας και Κέρκυρας –Θεσσαλονίκης).
 2. Η εκπαίδευση του έμψυχου δυναμικού.
 3. Η επιτυχής προβολή των υπηρεσιών που παρέχονται.

4. Η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων της νέας τεχνολογίας.

- Το Εθνικό Συμβούλιο Τουρισμού σε συνεδρίασή του στις αρχές του 2003 συζήτησε σχετικά με τις νέες δομές τουρισμού που αναμένεται να υλοποιηθούν και αφορούν :

Τουριστικό Επιμελητήριο: Θα εκπροσωπούνται όλες οι τουριστικές επιχειρήσεις για τη λειτουργία των οποίων απαιτείται το ειδικό σήμα λειτουργίας που χορηγείται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Τουρισμού και τον ΕΟΤ.

Η πρόταση αυτή δεν καταργεί το ΞΕΕ, το οποίο αφορά στον σημαντικότερο αυτό για τον τουρισμό κλάδο, πλην όμως κρίνεται απαραίτητος ένας φορέας συνέργειας τόσο του κλάδου των καταλυμάτων όσο και εστίασης, καθώς και των μεταφορών και μιας σειράς άλλων επιχειρήσεων που συμβάλλουν στον τουρισμό, και που ελέγχονται και παίρνουν σήμα καταλληλότητας από τις αρμόδιες Διευθύνσεις Τουρισμού και τον ΕΟΤ.

Εταιρεία Marketing: Εξετάζεται η δυνατότητα δημιουργίας Εταιρείας Marketing, η οποία θα αναλαμβάνει τη σχεδίαση και υλοποίηση περιφερειακών προγραμμάτων προβολής και διαφήμισης. Προτείνεται να συσταθεί σε κεντρικό επίπεδο με μετόχους τον ΕΟΤ και λοιπούς δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Η δημιουργία της αφορά όχι μόνο στον δημόσιο τομέα του τουρισμού, αλλά και στον ιδιωτικό και για το λόγο αυτό επιδιώκονται άμεσα προτάσεις από τον ιδιωτικό τομέα για το πως μπορεί να υλοποιηθεί η συνεργασία των δύο μερών.

Συμπέρασμα για τις περιπτώσεις της παραγράφου II. :

Οι συνεργασίες με τους φορείς του ιδιωτικού τομέα που επιδιώκονται αυτή τη στιγμή με πρωτοβουλία του δημόσιου τομέα, ανοίγουν νέες προοπτικές για την επιτάχυνση της προώθησης αναγκαίων έργων και υπηρεσιών, για την επιδιωκόμενη βελτίωση της ποιότητας και τον εκσυγχρονισμό του τουριστικού τομέα.

Ωστόσο, χρειάζεται η δέουσα προσοχή και πρόβλεψη, ώστε εκείνοι οι φορείς από τους παραπάνω, που ως εταίρους περιλαμβάνουν κατ' αρχή μόνο φορείς του κεντρικού κράτους μαζί με φορείς του ιδιωτικού τομέα, να αποκτήσουν σύντομα

αποκεντρωμένη δομή σε επίπεδο περιφερειών, ώστε να αξιοποιηθεί η συνέργια με τους τοπικούς φορείς του ιδιωτικού τομέα καθώς και με την Αυτοδιοίκηση. Αυτή η συνέργια σε τοπικό επίπεδο επιτυγχάνεται π.χ. με τη μορφή του Γραφείου Συνεδρίων και Επισκεπτών Θεσσαλονίκης, και της Εταιρίας Τουρισμού Ιονίων Νήσων.

Γ.2. Μορφές κινητοποίησης των φορέων του ιδιωτικού τομέα.

Γ.2.1. Δικτυώσεις και συνεργασίες.

Βασικό σκέλος της Στρατηγικής που επελέγη στο Κεφάλαιο Α΄ για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της Θεσσαλίας, αποτελούν οι θεματικές δικτυώσεις μεταξύ τουριστικών περιοχών και οι συνεργασίες μεταξύ των φορέων των δικτύων και του ιδιωτικού τομέα.

Σε πρώτη μεταβατική φάση προτείνεται η ενεργοποίηση των δικτύων και συνεργασιών από την Περιφέρεια, η ίδια τους όμως η φύση υποδεικνύει την άμεση αναζήτηση και δημιουργία συνεργιών του δημόσιου (Περιφέρεια, Τοπική Αυτοδιοίκηση) με τον ιδιωτικό τομέα και την κοινωνική οικονομία (συλλογικοί φορείς επιχειρηματιών, μεμονωμένοι επιχειρηματίες, δίκτυα πιστοποίησης προϊόντων, μη κυβερνητικές οργανώσεις. Αντίστοιχα, ο ρόλος φορέων του κεντρικού δημόσιου τομέα, όπως ο ΕΟΤ / ΥΠΑΝ αφορά στην κατάστρωση του σχεδιασμού και την χρηματοδότηση (συγχρηματοδότηση) δράσεων μέσω προγραμμάτων που εντάσσονται στο Γ΄ ΚΠΣ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα 2000-2006).

Κατά την πρώτη αυτή φάση η Περιφέρεια θα πρέπει να δημοσιοποιήσει σύντομα τη στρατηγική της. Θα πρέπει επίσης να απευθυνθεί στους τοπικούς επαγγελματικούς φορείς που δραστηριοποιούνται σε κλάδους που αφορούν στις επί μέρους μορφές τουρισμού, όπως και στους αντίστοιχους φορείς της κοινωνικής οικονομίας καθώς

και στις Νομαρχίες για την κατ' αρχή ενίσχυση από μέρους τους της ενεργοποίησης των θεματικών τουριστικών δικτύων.

Ανάλογα με το δίκτυο, ή με τα χαρακτηριστικά του αντικειμένου κάθε φορά της συνεργασίας, αναμένονται προς επίλυση διαφορετικής φύσης ζητήματα.

Η κατασκευή π.χ. λιμένων αναψυχής απαιτεί διερεύνηση για συνεργασία μεταξύ σχετικά λίγων φορέων του ιδιωτικού τομέα, παρουσιάζει όμως σημαντικό βαθμό δυσκολίας λόγω του απαιτούμενου κόστους των επενδύσεων. Αντίθετα για τα δίκτυα π.χ. οικοτουρισμού-αγροτουρισμού θα χρειαστεί να αντιμετωπισθεί ο μεγάλος αριθμός των δυνάμει συνεργαζόμενων φορέων και μεμονωμένων ιδιωτών.

Η συνεργασία –συγχρηματοδότηση που απαιτείται για πράξεις του ΠΕΠ, όπως αυτές που αφορούν στην προβολή, μπορεί να εξυπηρετηθεί κατά τη μεταβατική πρώτη φάση από τη σύναψη προγραμματικής συμφωνίας της Περιφέρειας με τους επαγγελματικούς φορείς, όπως αυτή που περιγράφεται παραπάνω για την Αττική.

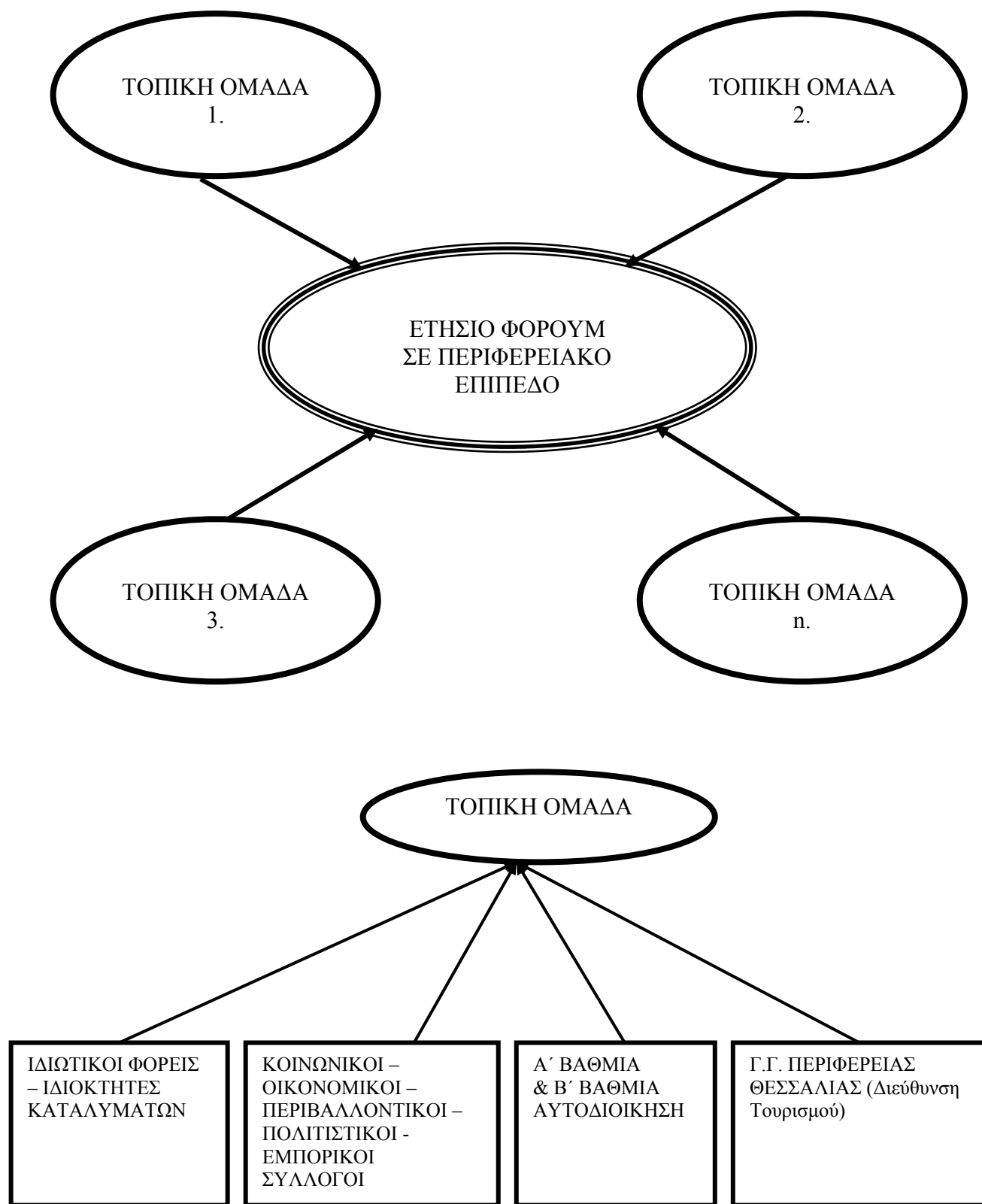
Η καταλληλότερη τελική μορφή των φορέων που θα έχουν τη διαχείριση των θεματικών τουριστικών δικτύων, προτείνεται να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής μελέτης που πρέπει να ανατεθεί άμεσα. Η συγκεκριμένη μελέτη θα λάβει υπ' όψη τη διεθνή και ελληνική εμπειρία αλλά και την τοπικά υπάρχουσα κατάσταση, την ωριμότητα των συνθηκών στη Θεσσαλία και τον ενδεδειγμένο βαθμό εμπλοκής των κοινωνικών εταίρων, ώστε να διαμορφωθεί μια ρεαλιστική και ταυτόχρονα προωθητική πρόταση.

Ήδη με βάση τα στοιχεία που παρατέθηκαν στην παράγραφο Γ.2., συμπεραίνουμε ότι περισσότερο αξιοποιήσιμη είναι η μορφή συνεργασίας και η εμπειρία που έχει ήδη αρχίσει να συσσωρεύεται, από την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων και την λειτουργία της Εταιρίας Τουρισμού της.

Η Ομάδα Μελέτης στην περίπτωση της Περιφέρειας Θεσσαλίας προτείνει την δημιουργία Τοπικών Ομάδων Δράσης και Αξιολόγησης. Σε κάθε Τοπική Ομάδα θα μετέχουν φορείς της Αυτοδιοίκησης, ξενοδόχοι, έμποροι, σύλλογοι, κ.α.. Σκοπός της Ομάδας θα είναι η διαπίστωση των θετικών σημείων και των προβλημάτων της κάθε τουριστικής περιόδου, η χάραξη σχεδίου δράσης για την ενημέρωση / προβολή των τοπικών πλεονεκτημάτων στους δυνητικούς τουρίστες, τις αναγκαίες επενδύσεις σε τοπικό επίπεδο, κ.α..

Σε επίπεδο Περιφέρειας, και όχι τοπικά, όλες οι Τοπικές Ομάδες θα συναντώνται σε ένα ετήσιο Φόρουμ το οποίο θα συγκαλείται στο τέλος κάθε τουριστικής περιόδου.

Οι στόχοι του Φόρουμ θα είναι ίδιοι με εκείνους των Τοπικών Ομάδων, μόνο που στην περίπτωση αυτή το πεδίο αναφοράς θα είναι όλη η Περιφέρεια Θεσσαλίας, με σκοπό την εξάλειψη των αδυναμιών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Θεσσαλίας, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου, την προστασία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, κ.α.

Διάγραμμα 2. Περιφερειακό Φόρουμ τουριστικής ανάπτυξης

Για τον Συνεδριακό τουρισμό η μορφή της πολυσυμμετοχικής μη κερδοσκοπικής εταιρίας της Θεσσαλονίκης, κρίνεται αποδεδειγμένα πρόσφορη.

Όσον αφορά στις συνεργασίες των θεματικών δικτύων με φορείς του ιδιωτικού τομέα, το αντικείμενο είναι μεγάλο. Ως παραδείγματα αναφέρονται οι προτεινόμενες συνεργασίες με τα υπάρχοντα δίκτυα «Δρόμοι του Κρασιού» και Τοπικών Συμφώνων Ποιότητας. Προτείνεται επίσης επέκταση εφαρμογής του θεσμού των Τοπικών Συμφώνων Ποιότητας στις επιχειρήσεις εστίασης.

Στην πορεία τέλος μπορούν να προβλεφθούν Τοπικά Σύμφωνα Ποιότητας και για άλλα προϊόντα που εξυπηρετούν τον τουρισμό, όπως τα σουβενίρ καθώς και οι συνεργασίες τους με τα αντίστοιχα τουριστικά δίκτυα.

Γ.2.2. Οι ιδιωτικοί φορείς ως αρμόδιοι ή συναρμόδιοι για την υλοποίηση του Προγράμματος.

Οι ιδιωτικοί φορείς κατέχουν αρκετά σημαντική θέση στην υλοποίηση του Προγράμματος Δράσεων. Πρόκειται για μεμονωμένους επιχειρηματίες ή δυνητικούς επιχειρηματίες (π.χ. αγρότες που επενδύουν σε αγροτουριστικά καταλύματα, κλπ) ως και συλλογικούς φορείς αυτών (επιμελητήρια) οι οποίοι συμμετέχουν στο πρόγραμμα δράσης ως αρμόδιοι/συναρμόδιοι φορείς για τον προγραμματισμό της υλοποίησης των δράσεων είτε ως τελικοί δικαιούχοι των δράσεων αυτών.

Στο προτεινόμενο Πρόγραμμα Δράσεων, οι φορείς του ιδιωτικού τομέα αποτελούν συναρμόδιους φορείς για μια πληθώρα προτεινόμενων δράσεων. Επίσης, οι φορείς του Ιδιωτικού τομέα εμφανίζονται και ως τελικοί δικαιούχοι σε έναν μεγάλο αριθμό δράσεων γεγονός το οποίο αναδεικνύει την σημαντικότητα της εμπλοκής του ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση του προτεινόμενου Προγράμματος. (βλ. πίνακες που ακολουθούν).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ

Δ.1. Κατηγορίες Δράσεων.

Δ.1.1. Εκπόνηση ειδικών μελετών.

Για την επίτευξη του μέγιστου δυνατού αποτελέσματος από την επίτευξη ενός στόχου που στην συγκεκριμένη μελέτη είναι η βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας, χρειάζεται η εκπόνησης ορισμένων μελετών πριν οι αρμόδιοι φορείς προχωρήσουν στην υλοποίηση ορισμένων έργων (επεμβάσεων στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον). Οι αναγκαίες μελέτες που προτείνονται στο συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δράσεων παρουσιάζονται στη συνέχεια, και πιστεύεται ότι η εκπόνησή τους θα δείξει το επίπεδο και το μέγεθος των επενδύσεων που θα πρέπει να γίνουν σε ένα τόπο.

ΑΞΟΝΑΣ: 1 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ **ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ/ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ**

ΜΕΤΡΟ: 1.1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

1. Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής NATURA που περιλαμβάνει τα Μετέωρα, σύσταση του Φορέα Διαχείρισης, των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχου και προστασίας.
2. Διαχειριστικό Σχέδιο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Β. Σποράδων, σύσταση του Φορέα Διαχείρισης, των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχου και προστασίας.

3. Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και θεσμοθέτηση των Σχεδίων και των φορέων διαχείρισης των υπόλοιπων περιοχών Natura της Θεσσαλίας.
4. Προστασία αισθητικής του τοπίου στις ώριμες τουριστικές περιοχές.
5. Προστασία-ανάδειξη του υδατικού περιβάλλοντος στην περιοχή Πύλης-Ελάτης-Κόζιακα-Περτουλίου.
6. Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη για τα Μετέωρα (επισκεψιμότητα, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, άσκηση της αναρρίχησης, κ.ά.).

ΜΕΤΡΟ: 1.2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

7. Μελέτη αισθητικής αναβάθμισης στην πόλη της Καλαμπάκας.
8. Μελέτη για το είδος και την έκταση των αρχαιολογικών χώρων Λίμνης Πλαστήρα.
9. Παρεμβάσεις προστασίας-ανάδειξης της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στα χωριά του Δήμου Καλαμπάκας.

ΜΕΤΡΟ: 1.4. ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

10. Εκπόνηση Κτηματολογίου – Δασολογίου στις τουριστικές περιοχές.
11. Εκπόνηση, θεσμοθέτηση των κατάλληλων ανά τουριστική περιοχή χωροταξικών και πολεοδομικών Σχεδίων.
12. ΓΠΣ (Νόμου 2508/97) Καλαμπάκας.
13. ΣΧΟΟΑΠ Σκιάθου.

ΑΞΟΝΑΣ: 2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ/ΔΙΚΤΥΑ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ.

ΜΕΤΡΟ: 2.1. ΑΝΑΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ "ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟ" ΤΟΥΡΙΣΜΟ.

ΜΕΛΕΤΕΣ:

14. Δημιουργία «ελαφριάς» υποδομής για υπαίθρια αναψυχή, ψάρεμα και άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού στις παραποτάμιες ζώνες.

ΜΕΤΡΟ: 2.2. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

15. Μελέτη χωροθέτησης και κατασκευή σταθμών εφοδιασμού σκαφών αναψυχής.

ΜΕΤΡΟ: 2.3. ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

16. Περιβαλλοντική μελέτη για τη χωροθέτηση και έργο κατασκευής παρατηρητηρίων για πουλιά στην περιοχή Ολύμπου-Θεσσαλίας-Μαυροβουνίου.
17. Περιβαλλοντική μελέτη για τη χωροθέτηση και έργο κατασκευής παρατηρητηρίων για πουλιά στην περιοχή Καλαμπάκας, Ελάτης – Κόζιακα – Περτουλίου και Λίμνης Πλαστήρα.

ΜΕΤΡΟ: 2.4. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

18. Δημιουργία Κέντρου Μυθολογίας και Ιστορίας Ολύμπου (όπως αναφέρεται στη Μελέτη που εκπόνησε το Γραφείο Μελετών Ι. Πατέλη, 2000, “Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού και των Υποδομών Γκολφ στην Ελλάδα» δεν προβλέπεται η δημιουργία νέων Συνεδριακών χώρων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας).
19. Κέντρο πολιτιστικών και συνεδριακών χρήσεων στη Σκιάθο με την αξιοποίηση υφιστάμενου αξιόλογου κτιρίου.

ΜΕΤΡΟ: 2.7. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.

ΜΕΛΕΤΕΣ:

20. Ανάπτυξη-οργάνωση σπορ αέρος (ανεμοπτερισμός, αεροπλοΐα) με την αξιοποίηση των αεροδρομίων Λάρισας, Αγχιάλου, Σκιάθου καθώς και αεροπτερισμού, αλεξίπτωτου πλαγιάς στην περιοχή Ολύμπου κ.ά.

ΜΕΤΡΟ: 2.8. ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.

ΜΕΛΕΤΕΣ:

21. Σύσταση Φορέα διοργάνωσης συνεδρίων. (Convention Bureau). Μελέτη σκοπιμότητας, καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης, κλπ).

22. Επανάχρηση κτιρίων για μικρές συνεδριακές δράσεις σε Σκόπελο και Αλόννησο.

ΜΕΤΡΟ: 2.9. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

23. Δημιουργία Οδηγών, οργάνωση και ανάδειξη-σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στη Λάρισα, στον Βόλο, στα Τρίκαλα και στην Καρδίτσα.

ΜΕΤΡΟ: 2.10. ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

24. Ανάδειξη των ανθρακούχων πηγών Κόκκινου Νερού.

25. Ανάδειξη ιαματικής πηγής στον οικισμό Βλαχάβα-ΔΔ Ελάτης.

26. Μελέτη εκσυγχρονισμού της ιαματικής πηγής Σμοκόβου.

ΜΕΤΡΟ: 2.13. ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

27. Μελέτη εφαρμογής ανά δίκτυο θεματικού τουρισμού.

ΑΞΟΝΑΣ: 3. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, Η/ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΜΕΤΡΟ: 3.2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

28. Δημιουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων ΑΑ΄ και Α΄ κατηγορίας, στην περιοχή Ολύμπου – Κισσάβου – Μαυροβουνίου.

29. Μετατροπή-επανάχρηση παραδοσιακών παλαιών/κενών/ερειπωμένων κατοικιών των τουριστικών περιοχών σε τουριστικά καταλύματα.

ΑΞΟΝΑΣ: 4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ/ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΜΕΤΡΟ: 4.1. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

- 30. Βελτίωση οδικού δικτύου στο Πήλιο.
- 31. Βελτίωση οδικού δικτύου στην περιοχή Ολύμπου – Κισσάβου – Μαυροβουνίου.

ΜΕΤΡΟ: 4.2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

- 32. Επιλεγμένοι χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς του Πηλίου.
- 33. Επιλεγμένοι χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς Ολύμπου – Κισσάβου - Μαυροβουνίου.
- 34. Στάθμευση στα Μετέωρα.
- 35. Κυκλοφοριακή μελέτη Καλαμπάκας. (Ανάπτυξη αστικής συγκοινωνίας, μέτρα για τον περιορισμό των ΙΧ, πεζοδρομήσεις, περιμετρικά πάρκινγκ).
- 36. Οργάνωση - συμπλήρωση πάρκινγκ στη Χώρα και στις ακτές κολύμβησης της Σκοπέλου.
- 37. Εξασφάλιση επαρκούς πόσιμου νερού στη Σκιάθο, Σκόπελο και Αλόνησο.

ΑΞΟΝΑΣ: 5. ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ & ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΜΕΤΡΟ: 5.1. ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

ΜΕΛΕΤΕΣ:

- 38. Επικοινωνιακό Πρόγραμμα τουριστικής προβολής της Θεσσαλίας και των θεματικών της δικτύων.
- 39. Επικοινωνιακό Πρόγραμμα τουριστικής προβολής των νομών της Περιφέρειας.

Δ.1.2. Αναγκαία κατασκευαστικά έργα.

ΑΞΟΝΑΣ 1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Η/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ
ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ/ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ

ΜΕΤΡΟ 1.2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Η/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

ΕΡΓΑ:

1. Ολοκλήρωση Αναστύλωσης του Κάστρου στη Σκιάθο.
2. Προστασία – ανάδειξη θρησκευτικών μνημείων και διατηρητέων κτιρίων Αγίας Κισσάβου.
3. Παρεμβάσεις προστασίας-ανάδειξης της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στα χωριά του Δήμου Καλαμπάκας.

ΑΞΟΝΑΣ 2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ/ΔΙΚΤΥΑ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ.

ΜΕΤΡΟ 2.2. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.

ΕΡΓΑ:

4. Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στον Αγιόκαμπο (Β΄ Φάση).
5. Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους-κατασκευή πλωτής προβλήτας, στον Αγ. Ιωάννη.
6. Επέκταση της λιμενολεκάνης και κατασκευή κρηπιδώματος για τη διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στο Λουτράκι.
7. Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στη Μηλίνα.
8. Ολοκλήρωση έργων διαμόρφωσης λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στο Πατητήρι Αλοννήσου.
9. Συμπληρωματικά έργα για τη διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στη Σκόπελο.

ΜΕΤΡΟ 2.4. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΕΡΓΟ:

10. Δημιουργία Κέντρου Μυθολογίας και Ιστορίας Ολύμπου.

ΜΕΤΡΟ 2.7. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΙΕΤΕΙΑΣ

ΕΡΓΑ:

11. Βελτίωση ορεινών καταφυγίων.
12. Βελτίωση χιονοδρομικών εγκαταστάσεων Περιφέρειας Θεσσαλίας (Πήλιο, Περούλι, καταφύγιο Καραμανώλη περιοχής Λ. Πλαστήρα, Βρυσοπούλες Ολύμπου).

ΜΕΤΡΟ 2.8. ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΕΡΓΟ:

13. Εκσυγχρονισμός-συμπλήρωση υφιστάμενων συνεδριακών κέντρων σε φορείς και ξενοδοχεία.

ΜΕΤΡΟ 2.10. ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

ΕΡΓΟ:

14. Ανάπτυξη-βελτίωση των υποδομών των ιαματικών πηγών Σμοκόβου, Βλαχάβα, Κόκκινου Νερού.

ΑΞΟΝΑΣ 3. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, Η/ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΜΕΤΡΟ 3.3. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ-ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

ΕΡΓΟ:

15. Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση βιολογικών καθαρισμών τουριστικών καταλυμάτων.

ΑΞΟΝΑΣ 4. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ/ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΜΕΤΡΟ 4.1. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΡΓΑ:

16. Βελτίωση οδικού δικτύου στο Πήλιο.

17. Βελτίωση οδικού δικτύου στην περιοχή Ολύμπου – Κισσάβου – Μαυροβουνίου.
18. Βελτίωση του τοπικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα.
19. Βελτίωση του περιμετρικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα.
20. Βελτίωση της υπεραστικής συγκοινωνίας Λίμνης Πλαστήρα.
21. Βελτίωση του ασφαλτοστρωμένου οδικού δικτύου Δήμου Καλαμπάκας.
22. Διάστρωση με 3Α ή/και τμηματικές πλακοστρώσεις-λιθόστρωτα ορεινών δρόμων του Δήμου Καλαμπάκας.
23. Βελτίωση του ασφαλτοστρωμένου δικτύου Σκιάθου, Σκοπέλου, Αλοννήσου.
24. Βελτίωση των μονοπατιών και των ορεινών χωματόδρομων Σκιάθου, Σκοπέλου, Αλοννήσου.
25. Ανάπτυξη προαστιακού ηλεκτροκίνητου σιδηροδρόμου Λάρισας–Βόλου, διπλής γραμμής.
26. Διασύνδεση των λιμανιών Ηγουμενίτσας – Βόλου με επέκταση της σιδηροδρομικής γραμμής Παλαιοφαρσάλου – Καλαμπάκας.
27. Βελτίωση λιμενικών εγκαταστάσεων Αγ. Ιωάννη και Πλατανιά.

ΜΕΤΡΟ 4.2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΕΡΓΑ:

28. Επιλεγμένοι χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς του Πηλίου.
29. Λοιποί χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς του Πηλίου.
30. Λοιποί χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς Ολύμπου – Κισσάβου - Μαυροβουνίου.
31. Ανάπτυξη αστικής συγκοινωνίας στην Καλαμπάκα.
32. Μέτρα για τον περιορισμό των ΙΧ, πεζοδρομήσεις, περιμετρικά πάρκινγκ στην Καλαμπάκα
33. Πεζοδρομήσεις στο χωριό Καστράκι του Δ. Καλαμπάκας.
34. Πεζοδρομήσεις στα παραδοσιακά χωριά του Δ. Καλαμπάκας.
35. Επιλεγμένα έργα πεζοδρομήσεων στα 4 αστικά κέντρα.

36. Συμπλήρωση των πεζοδρομήσεων και κατασκευή πάρκινγκ περιμετρικά του κέντρου πόλης, στα 4 αστικά κέντρα.
37. Δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου Υγείας στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα καθώς και Περιφερειακού Ιατρείου.
38. Βελτίωση ηλεκτρικού δικτύου Β. Σποράδων.
39. Αποκατάσταση και ανανέωση δικτύων ύδρευσης των Αστικών Κέντρων.
40. Εμπλουτισμός των αθλητικών υποδομών στην Καρδίτσα.
41. Εμπλουτισμός των αθλητικών υποδομών στη Σκιάθο.
42. Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης στους ώριμους και στους δυναμικούς τουριστικούς στόχους.
43. Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης στους δυνητικούς τουριστικούς στόχους.
44. Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Πηλίου.
45. Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Ολύμπου-Κισσάβου-Μαυροβουνίου.
46. Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Πύλης-Ελάτης-Κόζιακα-Περτουλίου.
47. Ολοκλήρωση του αποχετευτικού δικτύου οικισμών Λίμνης Πλαστήρα. (Κοινότητες Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Μοσχάτου, Καστανιάς, Κρυονερίου και Κερασιάς).
48. Κατασκευή αποχετευτικού δικτύου και σύνδεση με το βιολογικό καθαρισμό νέας περιοχής ένταξης Καλαμπάκας, Καστρακίου και μονών Μετεώρων.
49. Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης, σύνδεση με το βιολογικό καθαρισμό Σκιάθου.
50. Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στην Αλόνησο.
51. Τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων στις παραλίες Ν. Λάρισας και Μαγνησίας.
52. Κατασκευή βιολογικών καθαρισμών στο Πήλιο, στον Όλυμπο-Κίσσαβο-Μαυροβούνι, στην Πύλη-Ελάτη-Κόζιακα-Περτούλι, στην λίμνη Πλαστήρα, στη Σκόπελο και στην Αλόνησο.
53. Βελτίωση λειτουργίας βιολογικών καθαρισμών μονάδων καταλυμάτων Σκιάθου.

54. Χωροθέτηση και λειτουργία ΧΥΤΑ με βάση τον Προγραμματισμό της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

ΑΞΟΝΑΣ 5. ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ & ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΜΕΤΡΟ 5.1. ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ

ΕΡΓΟ:

55. Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.).

Δ.1.3. Ενέργειες κατάρτισης, επιμόρφωσης και ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης.

ΑΞΟΝΑΣ 5. ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ / ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

ΜΕΤΡΟ 5.2. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

1. Ενημέρωση των επιχειρηματιών για την αξιοποίηση των κινήτρων και προγραμμάτων, για εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των τουριστικών επιχειρήσεων.
2. Ενημέρωση αγροτών των ώριμων και δυναμικών τουριστικών περιοχών για την ανάπτυξη αγροτουρισμού σε συνδυασμό με την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.
3. Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή).
4. Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών.
5. Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..

6. Ενημέρωση/εκπαίδευση κατοίκων σχετικά με τις ήπιες εναλλακτικές μορφές τουρισμού.
7. Ενημέρωση των επιχειρηματιών των "ώριμων περιοχών" για τον αναπροσανατολισμό από τον μαζικό στον "επιλεκτικό" τουρισμό. απαιτήσεις της ανάπτυξης του "επιλεκτικού" τουρισμού. (δυνατότητες, εργαλεία, ενισχύσεις).

ΜΕΤΡΟ 5.3. ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

8. Εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης του πληθυσμού των τουριστικών περιοχών για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη (ρόλος του στην τουριστική ανάπτυξη, περιβάλλον, σύγχρονα χαρακτηριστικά του τουρισμού και των τουριστών κ.α).

Δ.1.4. Προτάσεις Θεσμικών ρυθμίσεων.

ΑΞΟΝΑΣ 1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ **ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ/ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ**

ΜΕΤΡΟ 1.1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

1. Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και θεσμοθέτηση των Σχεδίων και των φορέων διαχείρισης των υπόλοιπων περιοχών Natura της Θεσσαλίας.
2. Προστασία αισθητικής του τοπίου στις ώριμες τουριστικές περιοχές.
3. Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη για τα Μετέωρα (επισκεψιμότητα, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, άσκηση της αναρρίχησης, κ.ά.).

ΜΕΤΡΟ 1.2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

4. Πρόγραμμα διάσωσης και ανάδειξης λαϊκού πολιτισμού των τουριστικών περιοχών. (Ηθη-έθιμα, τοπικά προϊόντα, κουζίνα).

ΜΕΤΡΟ 1.3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

5. Αντιμετώπιση του προβλήματος της αυθαίρετης και μη δόμησης καθώς και άλλων παρεμβάσεων στις Εκτός Σχεδίου περιοχές των "ώριμων", "δυναμικών" και "δυνητικών" τουριστικών περιοχών. (Προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος, Ειδικές μελέτες για τον εμπλουτισμό και την επικαιροποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων).
6. Αντιμετώπιση των προβλημάτων αισθητικής υποβάθμισης, αυθαίρετης δόμησης και άλλων παρεμβάσεων στις Εντός Σχεδίου περιοχές των "ώριμων", "δυναμικών" και "δυνητικών" τουριστικών περιοχών, (Προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος, Ειδικές μελέτες για τον εμπλουτισμό, επικαιροποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων).
7. Λήψη ειδικών μέτρων ελέγχου προστασίας των ακτών της Αλοννήσου και των νησίδων του Θαλάσσιου Πάρκου.

ΜΕΤΡΟ 1.4. ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

8. Εκπόνηση Κτηματολογίου – Δασολογίου στις τουριστικές περιοχές.
9. Εκπόνηση, θεσμοθέτηση των κατάλληλων ανά τουριστική περιοχή χωροταξικών και πολεοδομικών Σχεδίων.
10. ΓΠΣ (Νόμου 2508/97) Καλαμπάκας.
11. ΣΧΟΟΑΠ Σκιάθου.

Δ.2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Δ.2.1. Χρήσιμες διαπιστώσεις για την στρατηγική Μάρκετινγκ.

Από το σύνολο των επεξεργασιών της Α΄ Φάσης και των περί Στρατηγικής της Β΄ Φάσης, προκύπτουν οι παρακάτω χρήσιμες για τη στρατηγική Μάρκετινγκ διαπιστώσεις.

- ▶ Τα χαρακτηριστικά του τουρίστα αλλάζουν διεθνώς. Ο σημερινός τουρίστας έχει όλο και περισσότερο εξατομικευμένα ενδιαφέροντα, επιζητεί την ποιότητα και επιλέγει προσεκτικά τον τόπο διακοπών με κριτήριο τις προσφερόμενες υπηρεσίες. Η Θεσσαλία έχει το πλεονέκτημα ότι μπορεί να καλύψει μεγάλο φάσμα ενδιαφερόντων, από αυτά που τώρα είναι επίκαιρα.
- ▶ Παρά τον πλούτο των τουριστικών της πόρων και ενώ στη Θεσσαλία ανήκουν μερικοί γνωστοί τουριστικοί στόχοι, η Περιφέρεια αυτή συγκεντρώνει λιγότερο από το 3% των τουριστικών διανυκτερεύσεων της Χώρας. Ακόμη μικρότερο είναι το μερίδιό της στον αλλοδαπό τουρισμό, κυρίως λόγω της πολύ μικρής συμμετοχής τους στην τουριστική κίνηση της ορεινής Θεσσαλίας. Αυτό δείχνει ότι η Θεσσαλία είναι σε ένα βαθμό «άγνωστη γη», τουλάχιστον για το μεγάλο όγκο των τουριστών που εντάσσονται στο πρότυπο του μαζικού τουρισμού. Η εικόνα της Θεσσαλίας προς τα έξω, είναι κυρίως της κατ' εξοχήν αγροτικής περιοχής της Ελλάδας, που περιλαμβάνει μεμονωμένους γνωστούς τουριστικούς στόχους.
- ▶ Οι περιοχές που είναι ευρύτερα γνωστές ως τουριστικοί προορισμοί, αφορούν κυρίως στον τύπο «ήλιος – θάλασσα». Η ιδιομορφία τους ότι συνδυάζουν τις υπέροχες παραλίες και τον πράσινο-ορεινό χαρακτήρα δεν έχει επαρκώς αξιοποιηθεί.
- ▶ Τα τελευταία χρόνια η ορεινή κυρίως Θεσσαλία έλκει κατηγορίες κοινού ειδικών ενδιαφερόντων, οι οποίες προς το παρόν είναι αριθμητικά περιορισμένες. Περιορισμένη όμως είναι και η προβολή των εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο σύνολο της χώρας. Πρόκειται για κοινό με φυσιολατρικά, αθλητικά και πολιτιστικά εν γένει ενδιαφέροντα. Σε αυτό συμβάλλει ο κατάλληλος εμπλουτισμός καθώς και ο εκσυγχρονισμός του τουριστικού προϊόντος που βαθμιαία συντελείται. Ο Όλυμπος και τα Μετέωρα είναι δύο πόλοι έλξης διεθνούς δυναμικής, που μπορούν να αξιοποιηθούν για την προβολή προς το εξωτερικό μερικών από τα θεματικά ενδιαφέροντα που μπορεί να καλύψει η ορεινή Θεσσαλία.
- ▶ Ο μαζικός τουρισμός που συγκεντρώνεται στους «ώριμους» τουριστικούς πόλους δημιουργεί στις συγκεκριμένες περιοχές προβλήματα φέρουσας ικανότητας. Τα προβλήματα αυτά συνδέονται με τις πτωτικές τάσεις της τουριστικής τους

ζήτησης. Απαιτείται επομένως ο αναπροσανατολισμός του μαζικού τουρισμού προς το πρότυπο της βιώσιμης ανάπτυξης και προς τον «επιλεκτικό» τουρισμό που συμβαδίζουν και με τις αλλαγές στις προτιμήσεις των τουριστών.

- Η μικρή διάρκεια παραμονής, και η συγκέντρωση της τουριστικής κίνησης κυρίως στους θερινούς μήνες, δείχνει ότι η μεγάλη πλειοψηφία των τουριστών της Περιφέρειας περνά από εδώ για λίγες μέρες και συνεχίζει τις διακοπές σε τουριστικές περιοχές εκτός Θεσσαλίας ή μοιράζει τις διακοπές του σε περισσότερες από μια θεσσαλικές τουριστικές περιοχές.

Δ.2.2. Χώρες Στόχοι

Πίνακας. Κατανομή αφίξεων και διανυκτερεύσεων στη Περιφέρεια Θεσσαλίας²

	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	% Μεταβολής 93-99
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	518.796	603.084	557.243	571.383	651.561	727.370	703.465	35,6
% Ελλήνων Τουριστών	72,6	69,5	71,5	71,3	69,8	69,4	73,7	37,7
% Ξένων Τουριστών	27,4	30,5	28,5	28,7	30,2	30,6	26,3	30,3
Προέλευση ξένων τουριστών								
- Ευρωπαϊκές Χώρες	83,4	82,4	79,5	80,9	77,7	76,1	74,9	17,0
- Αμερική	9,8	11,2	13,3	12,0	13,3	13,4	12,0	59,9
- Ασία	5,7	5,2	5,7	5,5	7,3	9,4	11,7	166,6
- Αφρική	0,3	0,2	0,3	0,5	0,4	0,4	0,5	128,9
- Αυστραλία –Νέα Ζηλανδία	0,8	0,9	1,0	1,1	1,3	0,7	0,9	44,7
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	% Μεταβολής 93-99
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	1.470.426	1.676.716	1.479.115	1.493.202	1.616.153	1.796.915	1.747.172	18,8
% Ελλήνων Τουριστών	61,2	60,6	64,2	65,8	62,4	63,6	65,3	27,0
% Ξένων Τουριστών	38,8	39,4	35,8	34,2	37,6	36,4	34,7	6,1
Προέλευση ξένων τουριστών								
- Ευρωπαϊκές Χώρες	93,7	92,8	89,6	91,1	89,7	88,4	88,9	0,7
- Αμερική	3,4	4,1	5,5	4,9	5,6	6,2	4,8	50,3
- Ασία	2,4	2,6	4,1	3,1	3,8	4,8	5,5	142,0
- Αφρική	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	85,4
- Αυστραλία –Νέα Ζηλανδία	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	51,8

Αναλυτικά, οι σημαντικότερες χώρες προέλευσης ξένων τουριστών, σύμφωνα με την ανάλυση που έχει προηγηθεί στην Α΄ Φάση της μελέτης, είναι η Γερμανία, η Αγγλία,

² Βλ. Α΄ ΦΑΣΗ, Τόμος Δ΄ - Τεύχος Β΄.

η Ιταλία, οι ΗΠΑ και η Γαλλία οι οποίες συγκεντρώνουν 60% των αφίξεων και 64% των διανυκτερεύσεων. Πρόκειται για τις παραδοσιακές χώρες προέλευσης της ζήτησης οι οποίες όμως παρουσιάζουν μείωση της συμμετοχής τους στη συνολική τουριστική κίνηση αλλοδαπών με εξαίρεση την Αγγλία και τις ΗΠΑ, οι οποίες καλύπτουν όλο και μεγαλύτερο ποσοστό της τουριστικής κίνησης.

Σε επίπεδο Ευρώπης, οι χώρες που παρουσιάζουν τις πιο θετικές εξελίξεις, είναι η Σουηδία, η Ιρλανδία καθώς και οι πρώην ανατολικές χώρες όπως η Πολωνία, η Ρουμανία, η Τσεχία οι οποίες και αποτελούν πραγματικά μια δυνητική ζήτηση για την Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Έστω και αν οι σκανδιναβικές χώρες δεν καλύπτουν μεγάλο ποσοστό της τουριστικής κίνησης στη Περιφέρεια Θεσσαλίας, παρ' όλο αυτά πρέπει να σημειωθεί ότι, η κατά μέσο όρο διάρκεια διαμονής αυτής της ομάδας τουριστών είναι σημαντικά μεγαλύτερη από όλους τους άλλους τουρίστες και φτάνει σχεδόν τις 7 ημερών ανά τουρίστα έναντι 3 μέρες για το σύνολο των αλλοδαπών τουριστών.

Εκτός Ευρώπης, οι χώρες που πραγματικά ξεχωρίζουν, είναι από τη μια πλευρά οι ΗΠΑ και από την άλλη, η Ιαπωνία και το Ισραήλ. Ενώ το 1993, οι Ιάπωνες τουρίστες δεν έφταναν τους 2000, ενώ στο τέλος της δεκαετίας, ξεπερνούν τους 10.000 όμως η κατά μέσο όρο διάρκεια διαμονής τους στην Περιφέρεια είναι πολύ μικρή (1,2).

Τελικά, λαμβάνοντας υπόψη (α) τα ποσοστά μεταβολής και ταυτόχρονα (β) τα απόλυτα μεγέθη των αφίξεων και διανυκτερεύσεων, οι δυνητικές χώρες προέλευσης για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, πέραν τις σημαντικότερες χώρες προέλευσης τουριστών, είναι οι ακόλουθες: Δανία, Ελβετία, Ολλανδία, Σουηδία, Κύπρος, Ρουμανία, Τσεχία και Πολωνία.

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΧΩΡΕΣ
Γερμανία
Αγγλία
Ιταλία
ΗΠΑ
Γαλλία
ΧΩΡΕΣ ΜΕ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ
Σουηδία
Ιρλανδία
Πολωνία
Ρουμανία
Τσεχία

Από την παραπάνω ανάλυση, προκύπτουν τα εξής αποτελέσματα σε επίπεδο Περιφέρειας:

Αν και οι παραδοσιακές χώρες προέλευσης καταλαμβάνουν ακόμα σήμερα το μεγαλύτερο μερίδιο της τουριστικής ζήτησης, το σχετικό βάρος τους μειώνεται σταδιακά.

Τα τελευταία χρόνια, παρουσιάζεται μια σχετική διαφοροποίηση της ζήτησης με την άνοδο της σημασίας των πρώην ανατολικών χώρων οι οποίες αποτελούν δυνητικές χώρες προέλευσης τουριστών.

Τέλος, έμφαση πρέπει να δοθεί στις σκανδιναβικές χώρες με την έννοια ότι, η διάρκεια παραμονής αυτής της ομάδας τουριστών είναι εξαιρετικά μεγαλύτερη από τους άλλους ξένους τουρίστες.

Ειδικότερα οι συγκεκριμένες χώρες - αγορές καθώς και οι προτεραιότητες της τουριστικής προβολής της Θεσσαλίας, αναλύονται παρακάτω στη Στρατηγική Μάρκετινγκ.

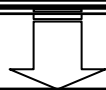
Δ.2.3. Στρατηγική Μάρκετινγκ –Στόχοι.

- Αύξηση του μεριδίου της Θεσσαλίας στον τουρισμό με επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και αύξηση της παραμονής των τουριστών.
- Άνοδος της εισοδηματικής κατηγορίας των τουριστών
- Αύξηση της ξενοδοχειακής πληρότητας.
- Αντιστροφή της τάσης μείωσης των αλλοδαπών τουριστών

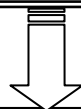
Δ.2.4. Σύνδεση Στόχων Μάρκετινγκ με την Επικοινωνιακή Στρατηγική.

Βάσει των διαπιστώσεων της παραγράφου 4.2.1, για την υλοποίηση των τριών στόχων του Μάρκετινγκ, χρειάζεται να προβληθούν:

Για την αύξηση του μεριδίου της Θεσσαλίας με επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και αύξηση της πληρότητας των καταλυμάτων

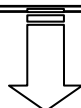

1. Ο συνδυασμός του προτύπου ήλιος-θάλασσα με τον ορεινό χαρακτήρα (καταπράσινες Σποράδες, Πήλιο και Όλυμπος-Όσσα-Μαυροβούνι με υπέροχες παραλίες).
2. Οι πολλές εναλλακτικές δυνατότητες που προσφέρει η Θεσσαλία στον τουρίστα λόγω του πλούτου και της διαφοροποίησης και της οργάνωσης του φυσικού και πολιτιστικού της τουριστικού προϊόντος.

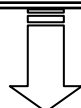

Προβολή των πακέτων των θεματικών δικτύων.

Η Θεσσαλία διαθέτει για τον τουρίστα πόλους έλξης και δραστηριότητες που αξίζει να απολαύσει τις υπόλοιπες εποχές πέραν του θέρους.

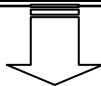

Προβολή της ορεινής φύσης προς το εξωτερικό με αιχμή τον Όλυμπο και τα Μετέωρα

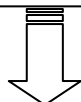

Επιθετική προβολή έναντι των ανταγωνιστικών τουριστικών προορισμών με το επιχείρημα ότι δεν φθάνουν οι καλοκαιρινές διακοπές για να χαρεί κανείς τη Θεσσαλία.

Για την προσέλκυση υψηλότερων εισοδηματικών κατηγοριών

Ο εκσυγχρονισμός, η αναβάθμιση και ο σύγχρονος εξοπλισμός της τουριστικής προσφοράς, η ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Προβολή της σύγχρονης εικόνας της Θεσσαλίας.

1. Η ποιότητα του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος
2. Οι δυνατότητες που παρέχει η Θεσσαλία για θαλάσσιο, συνεδριακό τουρισμό και τουρισμό περιπέτειας, καθώς και τουρισμό πόλεων (4 αστικά κέντρα και Σκιάθος).

Δ.2.5. Άξονες επικοινωνιακής στρατηγικής.

Οι άξονες στους οποίους προτείνεται να στηριχθεί η επικοινωνιακή στρατηγική, είναι:

- ▶ Φυσικό Περιβάλλον
- ▶ Πολιτιστικό Περιβάλλον
- ▶ Εναλλακτικές επιλογές δραστηριοτήτων στις οποίες μπορεί να επιδοθεί ο τουρίστας
- ▶ Σύγχρονο πρόσωπο της Θεσσαλίας

Δ.2.6. Χώρες Στόχοι της Επικοινωνιακής Πολιτικής.

Η τουριστική προβολή της Θεσσαλίας θα πρέπει να κατευθύνεται προς τις παρακάτω χώρες αγορές.

A. Λοιπή Χώρα.

Η Θέση που καταλαμβάνει η Περιφέρεια Θεσσαλίας στον γεωγραφικό ελληνικό χώρο και οι δυνατότητες που θα παρέχονται για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού από την εφαρμογή του προτεινόμενου προγράμματος δράσης αποτελούν συγκριτικά πλεονέκτημα για την προσέλκυση ημεδαπών τουριστών ποικίλων ενδιαφερόντων (θρησκευτικός τουρισμός, τουρισμός περιπέτειας, αγροτουρισμός, τηλεεργασία, κ.α.). Κατά συνέπεια η επικοινωνιακή στρατηγική θα πρέπει να επικεντρωθεί σε αυτούς τους παράγοντες ώστε να αναδειχθεί η Περιφέρεια ως τον πλησιέστερο τουριστικό προορισμό με ποικίλα και ποιοτικά τουριστικά προϊόντα.

B. Ευρώπη.

B.1. Ενωμένη Ευρώπη. Οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελούν παραδοσιακές χώρες προέλευσης αλλοδαπών τουριστών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας με το υψηλότερο επίπεδο συμμετοχής στο σύνολο των αφίξεων και διανυκτερεύσεων. Το γεγονός ότι η χώρα μας είναι μέλος της ΕΕ και των χωρών της Συνθήκης Σέγκεν, και διατηρεί φιλικές σχέσεις με όλες της χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωση, αλλά και λόγω των επιτυχιών που έχει να επιδείξει στον τομέα της διοργάνωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004, αναμένεται να συνεχιστεί η προσέλκυση τουριστών από τις χώρες αυτές και μάλιστα περισσότερο από το παρελθόν καθώς η Θεσσαλία θα αποτελεί μια Περιφέρεια που θα είναι σε θέση να καλύπτει τις ανάγκες τουριστών διαφόρων ενδιαφερόντων.

B.2. «Χώρες πρώην Ανατολικής Ευρώπης». Σύμφωνα με την ανάλυση που προηγήθηκε στην Α΄ Φάση της μελέτης, διαπιστώθηκε ότι οι χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης αποτελούν χώρες με προοπτική όσον αφορά την προσέλκυση τουριστών. Ομοίως, η εγγύτητα της Ελλάδας με τις χώρες αυτές και οι παραδοσιακές φιλικές σχέσεις που διατηρεί αποτελούν παράγοντες που ενισχύουν την προαναφερόμενη προοπτική. Ο θρησκευτικός τουρισμός μπορεί να αναδειχθεί, και υπάρχουν οι αναγκαίες προϋποθέσεις γι' αυτό, σε κυρίαρχο παράγοντα για την ενίσχυση της προσέλευσης τουριστών. Επίσης, η εγγύτητα της Περιφέρειας

Θεσσαλίας στις χώρες αυτές και οι κλιματολογικές συνθήκες αποτελούν κίνητρα για την προσέλκυση τουριστών που ενδιαφέρονται ήλιο και θάλασσα.

Γ. ΗΠΑ.

Δυστυχώς τα διεθνή γεγονότα δεν μας επιτρέπουν να είμαστε αρκετά αισιόδοξοι όσον αφορά την αύξηση των αφίξεων από τις ΗΠΑ. Ωστόσο, το γεγονός ότι οι αφίξεις τουριστών από τις ΗΠΑ έως σήμερα κατέχουν τη δεύτερη θέση μετά τις ευρωπαϊκές χώρες, δεν μας επιτρέπει να αγνοήσουμε τη χώρα αυτή, καθώς η κατάσταση στις διεθνείς σχέσεις – συνθήκες είναι αρκετά ευμετάβλητη. Επίσης, οι ΗΠΑ αποτελούν μια χώρα που προέρχονται τουρίστες με υψηλά εισοδήματα και ελάχιστα επηρεάζονται από διεθνείς οικονομικές και άλλες κρίσεις. Όπως έχει ήδη αναφερθεί ένας από τους βασικούς στόχους του Προγράμματος της τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας αποτελεί η προσέλκυση τουριστών υψηλών εισοδημάτων. Ως εκ τούτου η επικοινωνιακή στρατηγική δεν θα πρέπει να αγνοήσει τις ΗΠΑ, αλλά να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα σε αυτήν και να προβληθούν όλες οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού που θα προσφέρονται, ίσως με ιδιαίτερη έμφαση στον αγροτουρισμό και στην τηλεεργασία.

Δ. Ασία.

Η Ασία και κυρίως η Κίνα αποτελεί μια χώρα από την οποία αναμένεται στο μέλλον να προέρχεται ένα μεγάλο μέρος των αλλοδαπών τουριστών της χώρας μας. Η οικονομική συνεργασία μεταξύ Ελλάδας – Κίνας που προωθείται τον τελευταίο καιρό σε σχέση και με το γεγονός ότι το 2008 το Πεκίνο θα αποτελεί τη διοργανώτρια χώρα των Ολυμπιακών Αγώνων, ενισχύει ακόμη περισσότερο τη συνεργασία των δύο χωρών σε πολλούς τομείς με αποτέλεσμα την εδραίωση στενών σχέσεων μεταξύ των δύο λαών. Η ευκαιρία αυτή που προβάλλεται δεν θα πρέπει να μείνει ανεκμετάλλευτη αλλά να αξιοποιηθεί κατάλληλα για την προσέλκυση τουριστών. Οι πολιτιστικές κ.α. διαφορές που υπάρχουν μεταξύ των δύο λαών αποτελεί μια ένδειξη του γεγονότος πως οποιοδήποτε τουριστικό προϊόν –θεματικό δίκτυο- της Θεσσαλίας και αν προβληθεί στην Κίνα τα αποτελέσματα θα είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικά.

Σύμφωνα με πρόσφατα στατιστικά στοιχεία, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (και κυρίως στο νομό Μαγνησίας) παρουσιάζει σημαντική πτώση. Η διεθνείς εξελίξεις και η ελλιπής τουριστική προβολή του συνόλου της

χώρας μας στο εξωτερικό θεωρούνται ως οι σημαντικότεροι παράγοντες που έχουν οδηγήσει σε αυτή την πτώση.

Για την αντιμετώπιση της κρίσης που παρουσιάστηκε ιδιαίτερα στο νομό Μαγνησίας, η ομάδα μελέτης προτείνει την διερεύνηση ενός ειδικού πλαισίου για την εφαρμογή των παρακάτω:

- ▶ Συγκρότηση επιτροπής διαχείρισης κρίσεων.
- ▶ Εξασφάλιση ενισχυμένου κονδυλίου (συγκεκριμένο ποσό) για αντιμετώπιση κρίσης.
- ▶ Προσφορές εκπτώσεων όλων των συγκοινωνιακών μέσων.
- ▶ Διεκδίκηση από την πολιτεία αυξημένων κονδυλίων προβολής –διαφήμισης και ειδικών προγραμμάτων εσωτερικού και κοινωνικού τουρισμού.
- ▶ Βελτίωση προγραμμάτων ενίσχυσης των τουριστικών επιχειρήσεων με απλούστευση διαδικασιών και περιορισμό της γραφειοκρατίας για την ένταξη των ΜΜΕ στα εν λόγω προγράμματα (Γ΄ ΚΠΣ –Αναπτυξιακός Νόμος, ΕΠΑΝ, ΠΕΠ, κλπ).
- ▶ Ευνοϊκή ρύθμιση για την αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων των τουριστικών δανειακών υποχρεώσεων των τουριστικών επιχειρήσεων προς Τράπεζες – Δημόσιο – ΟΤΑ, κλπ.
- ▶ Μείωση των επιβαρύνσεων των τουριστικών επιχειρήσεων από φόρους και τέλη όπως Τέλος Παρεπιδημούντων – Τέλη Προσγείωσης και εξυπηρέτησης αεροσκαφών – Τέλη ελλιμενισμού τουριστικών πλοιαρίων, κλπ.
- ▶ Θέση σε εφαρμογή ενισχυμένου προγράμματος προβολής και διαφήμισης του τουριστικού προϊόντος.
- ▶ Κατάρτιση προγράμματος δημοσίων σχέσεων.
- ▶ Πρόσκληση – φιλοξενία – ενημέρωση καταξιωμένων δημοσιογράφων τουρισμού και εκπροσώπων σοβαρών ταξιδιωτικών πρακτόρων.
- ▶ Συνεργασία με αθλητικούς φορείς και Συλλόγους για τη διοργάνωση αθλητικών εκδηλώσεων προς τόνωση του Αθλητικού Τουρισμού.
- ▶ Τόνωση του Θρησκευτικού Τουρισμού.

- ▶ Συνεργασία με το Υπ. Παιδείας ή τα Γραφεία Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για την τόνωση του μαθητικού τουρισμού.
- ▶ Προβολή της βελτίωσης των μέτρων ασφάλειας της γενικής και ειδικής τουριστικής υποδομής της περιοχής και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών που έχουν συντελεστεί στο πλαίσιο των Ολυμπιακών Αγώνων του 2004.

Δ.2.7. Κοινό - Στόχος

Κρίνεται απαραίτητη η εστίαση της επικοινωνιακής πολιτικής σε επιμέρους τμήματα των αγορών – στόχων, διότι έτσι αναμένονται καλλίτερα αποτελέσματα με πιο προσιτούς προϋπολογισμούς της καμπάνιας.

Tour Operators για την πώληση τόσο των πακέτων «ήλιος-θάλασσα» για τα παράλια και εκδρομών για τα Μετέωρα, όσο και των θεματικών πακέτων που περιλαμβάνουν και τις υπόλοιπες περιοχές.

Ταξιδιωτικοί πράκτορες για την πώληση σε μεμονωμένους τουρίστες του κυρίαρχου προτύπου τουρισμού ανά περιοχή καθώς και των μορφών που αντιστοιχούν στα δίκτυα θεματικού και εναλλακτικού τουρισμού.

Οργανωτές συνεδρίων για την ενημέρωση των υποδομών που υπάρχουν στην Περιφέρεια μέσα από την αποστολή ειδικού επικοινωνιακού υλικού

Μεμονωμένοι τουρίστες οι οποίοι θα ενημερωθούν μέσα από ειδικές δράσεις – προωθητικές ενέργειες που έχουν να κάνουν με δημοσιεύσεις σε περιοδικά του ξένου Τύπου, σε Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης του εξωτερικού, με κινητή διαφήμιση, εκθέσεις, κ.α.

Ημεδαποί τουρίστες, για την προώθηση της Θεσσαλίας ως τόπο διακοπών και τουρισμού Σαββατοκύριακου λόγω των θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Οι ομάδες στόχος είναι κυρίως : νέοι των 25 και άνω, ζευγάρια, διανοούμενοι και συνταξιούχοι.

Εισοδηματική κατηγορία: Μέση και ανώτερη.

Δ.2.8. Επικοινωνιακή Στρατηγική.

Η Στρατηγική που προτείνουμε επικεντρώνεται στις πολλαπλές επιλογές του κυρίαρχου και του εναλλακτικού τύπου με παράλληλη ανάδειξη του παραδοσιακού αλλά και του σύγχρονου και ποιοτικού προσώπου της Θεσσαλίας. Συγκεκριμένα, μέσα από έναν δικτυακό τόπο, ανάλογο με εκείνων πολλών περιοχών του εξωτερικού, οι δυνητικοί τουρίστες θα μπορούν να πληροφορηθούν για θέματα που αφορούν:

- ▶ Τα καταλύματα της Περιφέρειας έχοντας την ικανότητα να κάνουν on-line κρατήσεις δωματίου και παραπομπή στον συγκεκριμένο δικτυακό κόμβο που μπορεί να έχει το κάθε κατάλυμα,
- ▶ Τις υπηρεσίες που προσφέρει το κάθε κατάλυμα,
- ▶ Πληροφορίες για τον περιβάλλοντα χώρο του κάθε καταλύματος,
- ▶ Την απόσταση μεταξύ του καταλύματος και σημαντικών τουριστικών πόλων έλξης της Περιφέρειας και τα δίκτυα και μέσα μεταφορών,
- ▶ Γενικά ιστορικά στοιχεία της Περιφέρειας,
- ▶ Γενικές πληροφορίες όσον αφορά το φυσικό περιβάλλον,
- ▶ Πληροφορίες για τα μνημεία της περιοχής,
- ▶ Πληροφορίες για τον τρόπο ζωής των ντόπιων κατοίκων,

- ▶ Ανάδειξη τοπικών παραδοσιακών προϊόντων,
- ▶ Πληροφορίες για την διασκέδαση/αναψυχή, σίτιση,
- ▶ Πληροφορίες σχετικά με ειδικές δραστηριότητες στις οποίες μπορεί να επιδοθεί ο τουρίστας (π.χ. ψάρεμα, καταδύσεις, ράφτινγκ, ποδηλασία, ορειβασία, κ.α.),
- ▶ Προβολές video, κ.α.

Πέραν από την δημιουργία ενός τέτοιου κόμβου, οι δυνητικοί τουρίστες θα μπορούσαν να ενημερώνονται για το φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον της Περιφέρειας, για τις δραστηριότητες στις οποίες μπορεί να επιδοθεί ένας τουρίστας, για τα γενικά χαρακτηριστικά της Περιφέρειας, κ.α. μέσα από τη διανομή ειδικών εντύπων είτε στις εκθέσεις που διοργανώνει/συμμετέχει ο ΕΟΤ στο εξωτερικό ή/και να διανέμεται σχετικό πληροφοριακό υλικό στις εισόδους της χώρας μας (π.χ. αεροδρόμια, λιμάνια).

Στο πλαίσιο των ΟΑ του 2004, και δεδομένου ότι στην Περιφέρεια υπάρχει μια Ολυμπιακή Πόλη και πληθώρα Προπονητικών Κέντρων διάσπαρτων σε πολλές πόλεις της Θεσσαλίας, μέσω της Σύμβαση Συνεργασίας που αφορά σε ένα κοινό πρόγραμμα προβολής και μάρκετινγκ των Ολυμπιακών και Παραολυμπιακών Αγώνων του 2004, υπέγραψαν η Οργανωτική Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων "Αθήνα 2004" και ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού, ο ΕΟΤ μέσω της πραγματοποίησης εκθέσεων τουριστικού περιεχομένου για την πληρέστερη παρουσίαση της σύγχρονης εικόνας της Ελλάδας, θα μπορούσε σε συνεργασία με τοπικούς φορείς (Διεύθυνση Τουρισμού Περιφέρειας Θεσσαλίας, Τοπική Αυτοδιοίκηση και Ιδιώτες επιχειρηματίες) να προβληθεί και η Περιφέρεια Θεσσαλίας, όπως και μέσα από τα Κέντρα Ενημέρωσης που προβλέπεται να δημιουργηθούν ανά την Ελλάδα.

Δ.2.9. Τα μέσα για μια ολοκληρωμένη επικοινωνιακή πολιτική.

Μια ολοκληρωμένη επικοινωνιακή πολιτική για τη Θεσσαλία, προϋποθέτει τη χρήση μιας σειράς μέσων που καλύπτουν τόσο τους παραδοσιακούς τρόπους, όσο και τους πιο σύγχρονους και τεχνολογικά προηγμένους, λόγω της γκάμας που καλύπτει το προτεινόμενο κοινό στόχος.

Α. Διαφημιστική καμπάνια που κάνει χρήση όλων των μέσων: Τηλεόραση (κυρίως στα τοπικά ελληνικά κανάλια και εν μέρει στα μεγάλα), Ραδιόφωνο, έντυπες διαφημίσεις, Αφίσες σε περίοπτα σημεία για την Ελλάδα καθώς και για το εξωτερικό μέσω αεροδρομίων, γραφείων ΕΟΤ, Ολυμπιακής, προξενείων, συνεργαζόμενων Tour operators κ.ά.).

Β. Δημόσιες Σχέσεις: Πρόσκληση δημοσιογράφων, tour operators, προσωπικοτήτων σε εκδηλώσεις, συνέδρια, του ενδιαφέροντός τους συνοδευόμενα από ξεναγήσεις. Προβολή στο διεθνή τύπο μέσω άρθρων και στα άλλα μέσα ενημέρωσης με ντοκιμαντέρ κ.ά.

Γ. Ιντερνετ. Στο Πρόγραμμα περιλαμβάνονται πολλές δράσεις που αφορούν στη χρήση του Ίντερνετ για την ενημέρωση, προβολή και διαφήμιση της Θεσσαλίας και των επί μέρους τουριστικών της προϊόντων, από δια-δικτυακές πύλες και από τη δυνατότητα συνδέσεών τους με διάφορες ιστοσελίδες. Και αυτό λόγω της σπουδαιότητας που αποδίδουμε στο δυναμισμό του μέσου καθώς και λόγω της συνάφειάς του με τις ομάδες στόχους που έχουμε επιλέξει. Χρειάζεται επίσης να αναζητηθούν πρόσφορες καταχωρήσεις σε εξειδικευμένες ιστοσελίδες π.χ. των tour operators, ταξιδιωτικών πρακτόρων, οργανωτών συνεδρίων, διεθνών οργανώσεων ή φορέων του τουριστικού τομέα κ.ά.

Δ. Άλλης μορφής προώθηση.

Συμμετοχές σε εκθέσεις, direct mailing, ηλεκτρονικό και μη για την προσέγγιση προεπιλεγμένων τμημάτων αγορών των επιμέρους χωρών όπως οργανωτές συνεδρίων, φορείς του τουριστικού τομέα, πολυεθνικές κ.ά.

Η αναγκαιότητα της χρήσης των σύγχρονων μέσων επικοινωνίας θεωρείται αναγκαία για την περαιτέρω ανάπτυξη του τουρισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Για το λόγο αυτό η ομάδα μελέτης πιστεύει πως θα πρέπει να δημιουργηθεί ένας κεντρικός δικτυακός τόπος ο οποίος θα μπορούσε να συνδέεται με τον δικτυακό τόπο του ΕΟΤ, προβάλλοντας όλα τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Περιφέρειας (πολιτιστικά, φυσικά, και άλλα), τα μεταφορικά μέσα που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο τουρίστας για να φθάσει σε μια συγκεκριμένη περιοχή της Περιφέρειας, το οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο της περιοχής, χάρτη των διαδρομών των λεωφορείων του ΚΤΕΛ, τα καταλύματα της περιοχής (φωτογραφίες εσωτερικού και εξωτερικού χώρου καταλυμάτων, πληροφορίες σχετικά με τις παρεχόμενες υπηρεσίες, On-line booking, κτλ). Στον ίδιο δικτυακό κόμβο θα μπορούσαν να προβάλλονται ακόμη και video από διάφορες περιοχές ή εκδηλώσεις της Περιφέρειας, κ.α.

Πέραν από τη δημιουργία του κεντρικού δικτυακού τόπου, η ομάδα μελέτης θεωρεί αναγκαία την προώθηση της τηλεεργασίας. Ο κατάλληλος εξοπλισμός των καταλυμάτων θα βοηθήσει αφενός στην προσέλωση τουριστών υψηλών εισοδημάτων και αφετέρου στην διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.

Α. 3. Συνολικό Πρόγραμμα Δράσης

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζεται το προτεινόμενο Πρόγραμμα Δράσης για την Τουριστική Ανάπτυξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Όπως παρουσιάζεται στην ενότητα Α.3.6.4. το Προτεινόμενο Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε πέντε Άξονες Δράσεων:

1. Προστασία – ανάδειξη τουριστικών πόρων, έλεγχος τουριστικής ανάπτυξης / Ρυθμίσεις χρήσεων γης.
2. Ανάπτυξη θεματικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού / Δίκτυα – Συνεργασίες.
3. Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός ή/και συμπλήρωση τουριστικής προσφοράς.
4. Ανάπτυξη – Βελτίωση άλλων υποδομών / τεχνική υποστήριξη

5. Προβολή τουριστικού προϊόντος, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση, κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού.

Κάθε ένας από τους παραπάνω Άξονες Δράσεων περιλαμβάνει συγκεκριμένα Μέτρα Πολιτικής τα οποία περιλαμβάνουν συγκεκριμένες Δράσεις.

Στα επόμενα παρουσιάζονται τα Μέτρα του προτεινομένου προγράμματος κατά Άξονα, με μια συνοπτική περιγραφή του ειδικότερου στόχου του καθενός και της σκοπιμότητάς τους, έτσι ώστε να είναι ευχερής η διασύνδεση των προτεινομένων έργων με τις στοχεύσεις του κάθε Μέτρου.

ΑΞΟΝΑΣ 1 : ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ – ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ / ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

ΜΕΤΡΟ 1.1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Το Μέτρο αυτό περιλαμβάνει Δράσεις που αφορούν Μελέτες, Ενέργειες και Έργα που αποσκοπούν στην προστασία και ανάδειξη των φυσικών πόρων της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Καθώς το φυσικό περιβάλλον της Περιφέρειας κρίνεται ιδιαίτερα αξιόλογο και αποτελεί παράγοντα για την προσέλκυση τουριστών, η προστασία και διάσωσή του, καθώς και η περαιτέρω ανάδειξή του αποτελούν κρίσιμους παράγοντες για την βιώσιμη ανάπτυξη της Θεσσαλίας.

Όπως διαπιστώθηκε από τη μελέτη της Περιφέρειας στην Α΄ ΦΑΣΗ, σημαντικό πρόβλημα για την τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας Θεσσαλίας αποτελεί η καθυστέρηση στη θεσμοθέτηση του Διαχειριστικού Σχεδίου της περιοχής NATURA που περιλαμβάνει τα Μετέωρα, με αποτέλεσμα η περιβαλλοντική προστασία της περιοχής και ιδιαίτερα στα Μετέωρα να μην έχει λάβει ακόμα υποχρεωτικό χαρακτήρα και να μην υπάρχουν, ο Φορέας Διαχείρισης, οι μηχανισμοί εφαρμογής του ελέγχου και της προστασίας. Επίσης, στην Α΄ ΦΑΣΗ, διαπιστώθηκε η αναγκαιότητα της θεσμοθέτησης του Διαχειριστικού Σχεδίου του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Β. Σποράδων και η εφαρμογή της προστασίας του φυσικού πλούτου και της αισθητικής του τοπίου καθώς και προστασία της καλλιέργειας των αγροτικών εκτάσεων των νησιών. Η θεσμοθέτηση και λειτουργία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου αποτελεί ένα αξιόλογο προηγούμενο στον ελληνικό χώρο. Ομοίως, με τη θεσμοθέτηση και λειτουργία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Β. Σποράδων, ο Φορέας Διαχείρισης του θα μπορούσε να αντλήσει την εμπειρία του Πάρκου της Ζακύνθου και να υλοποιήσει σημαντικές δράσεις που αφορούν πέραν από την προστασία του περιβάλλοντος και την τουριστική ανάπτυξη.

Παράλληλα, στο πλαίσιο του Μέτρου αυτού προτείνονται δράσεις που αφορούν στην Εκπόνηση Κτηματολογίου – Δασολογίου, προκειμένου να καθοριστούν οι χρήσεις γης της περιοχής ώστε να προστατευτεί το περιβάλλον, να διατηρηθεί το τοπίο, να αποφευχθούν φαινόμενα σύγκρουσης χρήσεων γης και να παρεμποδιστεί η όποια αυθαίρετη τουριστική ανάπτυξη παρατηρείται. Όσον αφορά το ζήτημα της

προστασίας των παράλιων, για το οποίο προτείνονται συγκεκριμένες δράσεις που εντάσσονται στο παρόν Μέτρο, αυτό θεωρείται απολύτως αναγκαίο, καθώς οι παραλίες της Περιφέρειας δέχονται καθημερινά κατά του καλοκαιρινούς μήνες έναν μεγάλο αριθμό λουομένων. Κατά συνέπεια η διατήρηση της οικολογικής ισορροπίας στις παραλίες με πολύ απλά μέτρα που αφορούν κυρίως στη μέριμνα για τον τακτικό καθαρισμό των παράλιων θα έχει ως αποτέλεσμα στην ενίσχυση του σεβασμού προς το περιβάλλον από την πλευρά του λουόμενου καθώς και στην διατήρηση της προσέλκυσης λουομένων και στην ενίσχυση της τοπικής οικονομίας.

Κατά συνέπεια, το Μέτρο αφορά δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και κυρίως συγκεκριμένων περιοχών για τις οποίες κρίθηκε αναγκαία η προστασία του σύμφωνα με την ανάλυση που έχει προηγηθεί στην Α΄ ΦΑΣΗ της Μελέτης. Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων μπορεί να χρηματοδοτηθεί κυρίως από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας και από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Οι φορείς καταθέσεις των προτάσεων για την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων μέσα από αυτά τα Επιχειρησιακά Προγράμματα προτείνεται να είναι η Περιφέρεια Θεσσαλίας, οι Νομαρχίες και οι Δήμοι ανάλογα με το είδος και το μέγεθος της κάθε προτεινόμενης δράσης και κυρίως σύμφωνα με τους Δικαιούχους που αναφέρονται σε κάθε ένα Τεχνικό Δελτίο Μέτρου του Συμπληρώματος Προγραμματισμού των Επιχειρησιακών Σχεδίων.

Δεδομένου όμως ότι δεν θεωρούνται όλες οι προτεινόμενες δράσεις πρωτεύουσας σημασίας, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο βαθμός προτεραιότητας υλοποίησης της κάθε προτεινόμενης δράσης, ο οποίος εξαρτάται φυσικά από τη φύση της δράσης, τον προϋπολογισμό της, του βαθμού αναγκαιότητας της άμεσης υλοποίησής της, το βαθμό του κινδύνου που υπάρχει για το φυσικό περιβάλλον της Περιφέρειας από τη μη άμεση εφαρμογή της δράσης. Επίσης, στον ίδιο πίνακα παρουσιάζεται, για τις δράσεις που δεν απαιτείται ειδική μελέτη, το ύψος του χρηματικού ποσού που απαιτείται για την υλοποίησή της. Έτσι, ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος Μέτρου, ο οποίος ισούται με το άθροισμα του χρηματικού ποσού των δράσεων που μπορούσε να εκτιμηθεί, ανέρχεται σε 1.035.000€ .

ΜΕΤΡΟ 1.2. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Πέραν του φυσικού περιβάλλοντος, και το ανθρωπογενές περιβάλλον αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την τουριστική ανάπτυξη. Η Περιφέρεια Θεσσαλίας, όπως αναλυτικά παρουσιάστηκε στην Α΄ Φάση της παρούσας μελέτης, έχει πληθώρα σημαντικών πολιτιστικών μνημείων, αρχαίων και παραδοσιακών. Οι Δράσεις που περιλαμβάνει το Μέτρο αυτό σκοπεύουν στην προστασία και ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων της Περιφέρειας μέσα από έργα αναστήλωσης μνημείων, προστασίας της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής, διάσωσης και ανάδειξης/διάσωσης του λαϊκού πολιτισμού.

Η προστασία, διάσωση και ανάδειξη των πολιτιστικών στοιχείων ενός τόπου θα έχει ως αποτέλεσμα πέραν από τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και την δημιουργία ενός αστικού περιβάλλοντος ικανού να προσελκύσει τον τουρίστα, και την ανάδειξη νέων μορφών τουρισμού (πολιτιστικός τουρισμός). Στο πλαίσιο αυτό, η προστασία και η ανάδειξη των μνημείων μιας περιοχής που είναι συνδεδεμένα με την ιστορία της, είτε πρόκειται για έργα πολιτισμού (παραδοσιακά αρχοντικά, κρήνες, ναοί, κ.α.), για έργα αντιπολεμικής θωράκισης-προστασίας της περιοχής (κάστρα, τείχη, προμαχόνες, κ.α.), ή ακόμη και για γεφύρια, μοναστήρια, παραδοσιακοί οικισμοί (εγκαταλελειμμένοι) και άλλα αρχαιολογικά ή παραδοσιακά μνημεία, κρίνεται απολύτως αναγκαία, τόσο για την ενίσχυση της τοπικής ταυτότητας των κατοίκων όσο και για την ανάδειξη της τοπικής ιδιαιτερότητας, τον χαρακτηριστικών δηλαδή που την καθιστούν ξεχωριστή από άλλες και μπορούν να αποτελέσουν παράγοντες για την προσέλκυση τουριστών.

Δεδομένου ότι μια τουριστική περιοχή λόγω των επιρροών που δέχεται από τους τουρίστες ο παραδοσιακός πολιτισμός αρχίζει να φθείρεται, το παρόν μέτρο περιλαμβάνει δράσεις για την ανάδειξη του λαϊκού πολιτισμού της Περιφέρειας. Συγκεκριμένα, με την εκπόνηση ενός ειδικού προγράμματος ανάδειξης του λαϊκού πολιτισμού, ο τουρισμός μπορεί να αναδειχθεί σε όχημα ανάπτυξης και όχι φθοράς του λαϊκού πολιτισμού. Η αντίσταση που καλούνται να προβάλλουν οι κάτοικοι μέσω της προβολής στοιχείων του παραδοσιακού τρόπου ζωής τους στους τουρίστες θα συντελέσει στη διάσωση και ανάδειξη του λαϊκού πολιτισμού. Ένα τέτοιο πρόγραμμα μπορεί να αφορά από την δημιουργία ενός απλού φεστιβάλ, μέχρι την

ενίσχυση της λειτουργίας βιοτεχνικών μονάδων που παράγουν παραδοσιακά προϊόντα και την δημιουργία ενός δικτύου προβολής και πώλησής τους.

Όπως και στο προηγούμενο Μέτρο, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο βαθμός προτεραιότητας των προτεινόμενων δράσεων, ο φορέας που θα πρέπει να υποβάλει πρόταση -στους αρμόδιους φορείς (βλ. συγκεκριμένη στήλη)- οι οποίοι είναι η Περιφέρεια, οι Νομαρχίες και οι Δήμοι. Τα προγράμματα στα οποία θα μπορούσαν να ενταχθούν οι προτεινόμενες δράσεις είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Πολιτισμός και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας, των οποίων τα Συμπληρώματα Προγραμματισμού περιλαμβάνουν Τεχνικά Δελτία Μέτρων για συγκεκριμένες δράσεις που έρχονται σε πλήρη συνάφεια με τις προτεινόμενες δράσεις του παρόντος Μέτρου. Οι υπεύθυνοι φορείς (Δήμος, Νομαρχία, Περιφέρεια) για την κατάθεση της αναγκαίας πρότασης προς τον αρμόδιο φορέα (ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπ. Πολιτισμού, Περιφ. Θεσσαλίας) θα πρέπει να ενημερώνεται τακτικά για την προκηρύξεις των Διαχειριστικών Αρχών των συγκεκριμένων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

Όσον αφορά τον αναγκαίο προϋπολογισμό για την χρηματοδότηση των προτεινόμενων δράσεων, ο οποίος προκύπτει από το άθροισμα του προϋπολογισμού των επιμέρους δράσεων του Μέτρου -για όσες μπορεί να υπολογισθεί όταν δεν απαιτείται ειδική μελέτη- ανέρχεται σε 700.000€ .

ΜΕΤΡΟ 1.3. ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Το παρόν μέτρο αφορά δράσεις που στόχο έχουν στον έλεγχο της αυθαίρετης δόμησης. Ασφαλώς η έλλειψη ή η μη εφαρμογή του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου σε μια περιοχή ενδέχεται οι πιέσεις από την τουριστική ανάπτυξη να προκαλέσουν σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον. Ο έλεγχος της αυθαίρετης δόμησης και της αισθητικής υποβάθμισης του τοπίου και του δομημένου περιβάλλοντος, καθώς και έλεγχος της υιοθέτησης ξένων προτύπων αρχιτεκτονικής αποτελούν το κύριο μέλημα του παρόντος Μέτρου.

Κάθε περιοχή της Περιφέρειας Θεσσαλίας, όπως αναλύθηκε στην Α΄ ΦΑΣΗ, έχει μια δική της τοπική αρχιτεκτονική και ένα ιδιαίτερο ξεχωριστό φυσικό περιβάλλον

στο οποίο είναι απόλυτα προσαρμοσμένη η αρχιτεκτονική αυτή. Για το λόγο αυτό, και κυρίως λόγω των πιέσεων που ασκούνται για την ανοικοδόμηση νέων κατοικιών και ξενοδοχειακών μονάδων η αρχιτεκτονική των οποίων δεν συνάδει με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική, κρίνεται αναγκαία η υλοποίηση των δράσεων του παρόντος Μέτρου.

Για παράδειγμα, όσον αφορά την Καλαμπάκα, στην Α΄ ΦΑΣΗ της μελέτης αναφέρεται ότι η πόλη διαθέτει Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο από το 1986. (Φ.Ε.Κ. 523 / Δ / 86), ωστόσο, πρόσφατα νέες περιοχές που είχαν μελετηθεί με την ΕΠΑ, εντάχθηκαν στο σχέδιο με συνέπεια ο τμηματικός σχεδιασμός, δεν μπορεί πλέον να αντεπεξέλθει στις αναπτυξιακές τάσεις της πόλης. Χρειάζεται επομένως η σύνταξη ΓΠΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Οικιστικού Νόμου 2508/97, που προβλέπουν ενιαία αντιμετώπιση του αστικού και περιαστικού χώρου.

Όσον αφορά το Καστράκι, για το οποίο προτείνεται η υλοποίηση συγκεκριμένης δράσης, όπως φαίνεται στον πίνακα που ακολουθεί, αυτό είναι το πλέον ανεπτυγμένο τουριστικά χωριό του νομού Τρικάλων. Οι κάτοικοί του ασχολούνται κυρίως με τον τουρισμό και σε μικρότερη κλίμακα με την γεωργία. Το χωριό διαθέτει ξενοδοχεία, κάμπινγκ, βιοτεχνίες ειδών λαϊκής τέχνης και εργαστήρια αγιογραφίας. Οι πιέσεις που ασκούνται στον οικισμό, λόγω της τουριστικής ανάπτυξης θα πρέπει να ελεγχθούν και να προστατευτεί και αναδειχθεί η παραδοσιακή του αρχιτεκτονική.

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων του Μέτρου, καθώς η υποβολή πρότασης για την χρηματοδότησή τους θα πρέπει να γίνει από τους Δήμους, τις Νομαρχίες, ανάλογα με τη δράση –βλέπε πίνακα που ακολουθεί- καθώς και από τον Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου (εφόσον συσταθεί). Η χρηματοδότηση των δράσεων μπορεί να γίνει μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον, ενώ συναρμόδιοι φορείς για την επίβλεψη της υλοποίησης των δράσεων είναι το ΥΠΕΧΩΔΕ και οι Δήμοι. Το ύψος του απαιτούμενου προϋπολογισμού των δράσεων, οι περισσότερες εκ των οποίων θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας, δεν μπορεί να υπολογισθεί διότι απαιτούνται ειδικές μελέτες.

ΜΕΤΡΟ 1.4. ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ

Το παρόν Μέτρο αφορά σε μέτρα θεσμικού χαρακτήρα που πρέπει να ληφθούν και αφορούν την χωροταξία και πολεοδομία, προκειμένου να προστατευτεί το φυσικό και δομημένο περιβάλλον. Ο έλεγχος της αυθαίρετης δόμησης και η πάταξή της, η προστασία των ακτών και φυσικά η εκπόνηση και θεσμοθέτηση των κατάλληλων πολεοδομικών και χωροταξικών σχεδίων αποτελούν παράγοντες που θα βοηθήσουν στον έλεγχο της αυθαίρετης ανάπτυξης

Όπως αναλύεται διεξοδικά στην Α΄ ΦΑΣΗ της μελέτης, για την Πόλη της Καλαμπάκας κρίνεται αναγκαία η σύνταξη ΓΠΣ σύμφωνα με τις διατάξεις του Οικιστικού Νόμου 2508/97. Το προηγούμενο ΓΠΣ της πόλης συντάχθηκε προ δεκαετίας και σήμερα οι πιέσεις που δέχεται η πόλη λόγω της αύξησης του πληθυσμού και της τουριστικής κίνησης επιβάλλουν την αναθεώρηση του ΓΠΣ με βάση τα νέα δεδομένα, τους στόχους και τις προοπτικές της περιοχής. Ο σχεδιασμός της πόλης πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να προβλέπει πληθυσμιακή αύξηση μεγαλύτερη της περιφερειακής και στην ευρύτερη περιοχή του οικιστικού κέντρου να καθοριστούν χρήσεις γης, να χρησιμοποιηθούν συγκεντρωτικοί χωρικά πολεοδομικοί μηχανισμοί και να περιορισθεί – καταργηθεί η εκτός σχεδίου δόμηση.

Όσον αφορά τη Σκιάθο, παρ' όλο που μαζί με τις Β. Σποράδες έχει ενταχθεί σε λιγότερο ή περισσότερο πρόσφατες χωροταξικές μελέτες οι οποίες όμως εν τέλει δεν θεσμοθετήθηκαν, δεν υπάρχει ισχύων χωροταξικός σχεδιασμός. Ο ισχύων πολεοδομικός σχεδιασμός, αφορά σε περιορισμένης έκτασης ένταξη σε ΓΠΣ και σε οριοθετήσεις οικισμών. Η έλλειψη ισχύοντος σχεδιασμού, μαζί με την, μέχρι σήμερα, έλλειψη Κτηματολογίου και δασικών χαρτών βρίσκεται στη βάση της μείωσης των δασικών περιοχών της Σκιάθου και της υποβάθμισης-αστικοποίησης του φυσικού περιβάλλοντος σε μεγάλο μέρος της νότιας Σκιάθου. Θετικό είναι ότι το Κτηματολόγιο της Σκιάθου έχει αρχίσει να εκπονείται, βρίσκεται δε στην Α΄ ΦΑΣΗ.

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την Φάση αυτή, οι πιέσεις της τουριστικής ανάπτυξης είναι τέτοιες που χρειάζεται ενεργός προστασία του περιβάλλοντος και διαρκείς έλεγχοι, με σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων ελέγχου. Οι ισχύοντες περιορισμοί για την ανάπτυξη της Σκιάθου βάσει των πολλών θεσμοθετημένων και μη περιοχών περιβαλλοντικής προστασίας, είναι πολύ ευάλωτοι, όσο δεν υπάρχει δασολόγιο και Κτηματολόγιο καθώς και όσο δεν προχωρεί

σχεδιασμός χωροταξικής κλίμακας ή όσο δεν προχωρεί έστω το ΣΧΟΟΑΠ που προβλέπεται από τον Οικιστικό Νόμο σε επίπεδο πολεοδομικού σχεδιασμού και αντιμετωπίζει ενιαία τον εντός και εκτός σχεδίου χώρο.

Οι τέσσερις προτεινόμενες δράσεις του παρόντος Μέτρου μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον, του ΥΠΕΧΩΔΕ, μετά από πρόταση των Δήμων. Οι δράσεις αφορούν κυρίως μελέτες και θεσμικές ρυθμίσεις. Αρμόδιοι φορείς για την επίβλεψη των δράσεων αυτών κρίνονται κυρίως οι Δήμοι, ενώ άμεσης προτεραιότητας κρίνεται η σύνταξη ΓΠΣ Καλαμπάκας και ΣΧΟΟΑΠ Σκιάθου. Ο συνολικός προϋπολογισμός που απαιτείται για την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων ανέρχεται 1.200.000 €.

ΑΞΟΝΑΣ 2 : ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ / ΔΙΚΤΥΑ – ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΜΕΤΡΟ 2.1. ΑΝΑΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ "ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟ" ΤΟΥΡΙΣΜΟ

Το Μέτρο αφορά την διενέργεια συγκεκριμένων ερευνών που θα βοηθήσουν στην προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού. Για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού απαραίτητη θεωρείται η μέτρηση της φέρουσας ικανότητας σε μικροεπίπεδο, η έρευνες γνώμης του τοπικού πληθυσμού και οι απόψεις τους για την τουριστική ανάπτυξη, η μέτρηση των μη δηλωμένων καταλυμάτων και άλλα πολύ βασικά ζητήματα για την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού που έχουν να κάνουν με την ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων (συγκεκριμένων χαρακτηριστικών) κάθε τόπου/περιοχής.

Παρά την εμφάνιση τα τελευταία χρόνια νέων και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (π.χ. μορφών τουρισμού περιπέτειας κυρίως στους τουριστικούς πόλους του Ν. Τρικάλων, οικοτουρισμού στην Αλόνησο) σε γενικές γραμμές κυριαρχεί ο μαζικός τουρισμός (του τύπου «ήλιος-θάλασσα» στα παράλια και στα νησιά και εκδρομικός τουρισμός στα Μετέωρα).

Η προώθηση του θαλάσσιου τουρισμού, και η βιώσιμη διαχείρισή του απαιτεί πρώτα από όλα την εκπόνηση ειδικής μελέτης για καταγραφή όλων των παραλιών της Περιφέρειας, την κατάταξή τους σε προσβάσιμες και μη, και φυσικά την εκτίμηση της μέσης ημερήσιας κίνησης λουομένων σε αυτές. Παράλληλα απαιτείται η εκπόνηση ειδικών διαχειριστικών σχεδίων των ακτών, στα οποία θα προβλέπονται οι αναγκαίες παρεμβάσεις σε έργα υποδομής, η διάνοιξη οδών πρόσβασης, η μέριμνα για τον καθαρισμό τους και την προστασία των λουομένων, κ.α. Η προώθηση όμως εναλλακτικών μορφών τουρισμού απαιτεί την σύμφωνη γνώμη του τοπικού πληθυσμού. Για το λόγο αυτό κρίνεται ως αναγκαία η διεξαγωγή ερευνών κοινής γνώμης ώστε να εντοπιστεί μια από τις βασικές παραμέτρους που αφορούν το επιθυμητό επίπεδο τουριστικής ανάπτυξης. Παρόμοιες έρευνες πρέπει να γίνουν και για την έκφραση γνώμης των τουριστών, την καταγραφή δηλαδή του επιπέδου ευχαρίστησης των τουριστών της Περιφέρειας, των επιθυμιών τους, των προβλημάτων που αντιμετώπισαν και των προτάσεών τους.

Όπως έχει αναφερθεί στην Α΄ ΦΑΣΗ της μελέτης, το πλήθος των ημερήσιων εκδρομέων σε ορισμένες περιοχές της Περιφέρειας είναι ιδιαίτερα υψηλό. Το γεγονός αυτό έχει ως συνέπεια τον περιορισμό της φέρουσας ικανότητας των περιοχών αυτών, καθώς και οι ημερήσιοι εκδρομείς όπως και οι τουρίστες επιφέρουν σημαντικές πιέσεις στο περιβάλλον (φυσικό και ανθρωπογενές). Γι' αυτό και το παρόν μέτρο περιλαμβάνει δράση η οποία αφορά την εκτίμηση του πλήθους των εκδρομέων σε συγκεκριμένες περιοχές.

Επίσης, το μέτρο περιλαμβάνει ειδική δράση για την καταγραφή των μη δηλωμένων τουριστικών καταλυμάτων που υπάρχουν στην Περιφέρεια, προκειμένου να ελεγχθεί από πλευράς ποιότητας και ποσότητας η τουριστική προσφορά της Περιφέρειας. Επίσης, άλλες δράσεις που περιλαμβάνει το μέτρο αφορούν στην δημιουργία «soft» υποδομής στην λίμνη Πλαστήρα για την εξυπηρέτηση των τουριστών-εκδρομέων, κυρίως όσον επιδίδονται σε συγκεκριμένες δραστηριότητες. Μία άλλη δράση που περιλαμβάνει το παρόν Μέτρο, αφορά στην πιστοποίηση των τοπικών προϊόντων, με στόχο την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, την ενίσχυση ροών εντός των τοπικών εισοδηματικών κυκλωμάτων.

Οι προτεινόμενες δράσεις του Μέτρου αφορούν κυρίως έρευνες και μελέτες, οι οποίες στην πλειοψηφία τους μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα του Υπουργείου Ανάπτυξης (άλλες πηγές χρηματοδότησης είναι ο Προϋπολογισμός των Δήμων, το ΕΠΤΑ και το ΠΕΠ Θεσσαλίας). Αρμόδιοι φορείς για την κατάθεση προτάσεων για τη χρηματοδότηση των προτεινόμενων δράσεων προς την Διαχειριστική Αρχή του ΕΠ Ανταγωνιστικότητα είναι οι Δήμοι και οι ιδιώτες μελετητές. Επίσης, η πλειοψηφία των προτεινόμενων δράσεων δεν κρίνονται ως άμεσης προτεραιότητας, ενώ ο προϋπολογισμός του Μέτρου που προκύπτει από το άθροισμα του προϋπολογισμού των επιμέρους δράσεων για τις οποίες μπορεί να εκτιμηθεί, ανέρχεται σε 625.000€.

ΜΕΤΡΟ 2.2. ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Την καλοκαιρινή περίοδο η προσέλκυση τουριστών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και κυρίως στις παραθαλάσσιες περιοχές και τα νησιά είναι τόσο μεγάλη που αποτελεί κλασσικό\παράδειγμα μαζικού τουρισμού. Το φυσικό περιβάλλον της περιοχής και

κυρίως η θάλασσα είναι το χαρακτηριστικό εκείνο που προσελκύει χιλιάδες τουρίστες κάθε καλοκαίρι, ντόπιους και αλλοδαπούς, καθώς και ημερήσιους εκδρομείς. Δεδομένου ότι δεν διαφαίνονται τάσεις μείωσης του μαζικού θαλάσσιου τουρισμού παρά την προώθηση του εναλλακτικού τουρισμού κρίνεται αναγκαία η βελτίωση όλων εκείνων των υποδομών που θα διευκολύνουν την θαλάσσια μετακίνησή τους και τον ελλιμενισμό των ιδιωτικών σκαφών αναψυχής προσελκύοντας έτσι τουρίστες υψηλού εισοδήματος.

Στο παρόν Μέτρο, διαμέσου των δράσεων που περιλαμβάνει, προτείνεται η εφαρμογή των όσων περιλαμβάνονται στην ειδική «Μελέτη Ανάπτυξης Εθνικού Συστήματος Λιμένων Αναψυχής – Ε.ΣΥ.Λ.Α.» και αφορούν την Περιφέρεια Θεσσαλίας. Οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν κατασκευαστικά έργα τα οποία θα μπορούσαν να αναλάβουν ιδιώτες επιχειρηματίες / κατασκευαστικές εταιρείες, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις που θα πρέπει να καταγράφονται σε ειδική προκήρυξη. Τα έργα αυτά θα μπορούσαν να ενταχθούν προς χρηματοδότηση, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Οδικοί Άξονες, Λιμάνια, Αστική Ανάπτυξη του ΥΠΕΧΩΔΕ. Άμεσης προτεραιότητα κρίνονται τα έργα που αφορούν τον λιμένα αναψυχής της Σκιάθου, Σκοπέλου και Αλοννήσου. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέρου ανέρχεται σε 10.750.000€.

ΜΕΤΡΟ 2.3. ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας διαθέτει όλα εκείνα τα απαραίτητα χαρακτηριστικά για την προώθηση του οικοτουρισμού και του αγροτουρισμού. Το παρόν Μέτρο σκοπεύει στην ανάπτυξη αυτού του είδους εναλλακτικού τουρισμού μέσα κυρίως από ενέργειες και έρευνες που κυρίως στηρίζουν τα τοπικά παραδοσιακά αγροτικά προϊόντα, την μετατροπή των παραδοσιακών (πιθανόν εγκαταλελειμμένων) παραδοσιακών κατοικιών σε αγροτουριστικά καταλύματα, την χάραξη μονοπατιών οικοτουριστικού ενδιαφέροντος και την βελτίωση των ήδη υπαρχόντων.

Με την υλοποίηση των δράσεων του παρόντος Μέρου, θα υπάρξουν σημαντικές θετικές επιπτώσεις στην ενδοχώρα της περιφέρειας, στις περιοχές δηλαδή που δεν έχουν έως τώρα αναπτυχθεί τουριστικά και που έχουν όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για την προώθηση του οικοτουρισμού και του αγροτουρισμού. Με την προώθηση αυτών των εναλλακτικών μορφών τουρισμού θα αυξηθεί το εισόδημα των κατοίκων

και ενδεχομένως θα παύσει το κύμα ερήμωσης/ εγκατάλειψης πολλών οικισμών της ενδοχώρας. Επίσης, λόγω της φύσεως των μορφών αυτών τουρισμού, θα παρουσιάζεται μια συνεχής ροή τουριστών στις περιοχές αυτές καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Προκειμένου όμως να προωθηθεί ο οικοτουρισμός και ο αγροτουρισμός στην Περιφέρεια, κρίνεται αναγκαία η υλοποίηση μιας σειράς ενεργειών που αφορούν στην στήριξη της συνεργασίας μεταξύ τοπικών παραγωγών και τουριστικών επιχειρήσεων (κυρίως εστιατορίων) προκειμένου να εξασφαλιστεί μια τοπική αγορά για τα προϊόντα του αγροτικού τομέα, βελτιώνοντας κατά συνέπεια τόσο το εισόδημα των γεωργών όσο και την ποιότητα των προσφερόμενων προϊόντων από τις τουριστικές επιχειρήσεις (εστιατόρια).

Παράλληλα, για την αποφυγή πιέσεων στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον από την προώθηση αυτών των μορφών τουρισμού, προτείνεται η διεξαγωγή έρευνας προκειμένου να καταγραφούν και να αξιολογηθούν οι κενές κατοικίες ως ικανές να μετατραπούν σε αγροτουριστικά καταλύματα, ώστε να μην ανοικοδομηθούν νέες κατοικίες και να προστατευτεί έτσι η παραδοσιακή αρχιτεκτονική. Η προώθηση του οικοτουρισμού απαιτεί την δημιουργία της αναγκαίας soft υποδομής όπως για παράδειγμα η σήμανση των μονοπατιών, η τοποθέτηση επεξηγηματικών πινακίδων, καθώς και η εγκατάσταση παρατηρητηρίων της πανίδας.

Οι προτεινόμενες δράσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Υπουργείου Γεωργίας «Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου», από την Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader Plus, από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας και από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον του ΥΠΕΧΩΔΕ. Οι αρμόδιοι φορείς υποβολής πρότασης για την χρηματοδότηση των δράσεων είναι κυρίως οι ιδιώτες (αγρότες) και οι Δήμοι.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο βαθμός προτεραιότητας της κάθε προτεινόμενης δράσης, καθώς και ο προϋπολογισμός της. Ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου ανέρχεται σε 710.000€ πλέον του προϋπολογισμού των δράσεων εκείνων που δεν μπορεί να εκτιμηθεί στην παρούσα φάση λόγω αναγκαιότητας εκπόνησης ειδικής μελέτης.

ΜΕΤΡΟ 2.4. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Το Μέτρο περιλαμβάνει μια σειρά ενεργειών και έργων που στοχεύουν στην προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού στην Περιφέρεια. Η αξιοποίηση/ ανάδειξη και κυρίως η διάσωση της πληθώρας των πολιτιστικών μνημείων, του λαϊκού πολιτισμού και της ιστορίας της Περιφέρειας θεωρείται επιβεβλημένη όχι μόνο για την προώθηση του πολιτιστικού τουρισμού. Ωστόσο, η ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού θεωρείται ένα βασικό μέσο για την διάσωση και διάδοση του πολιτισμού. Έτσι το Μέτρο αφορά δράσεις φυσικών επενδύσεων στον τομέα του πολιτισμού με στόχο την ανάδειξη στοιχείων που συνδέονται με την ελληνική μυθολογία και την τοπική ιστορία, την προβολή παραδοσιακών αντικειμένων, την διάσωση παραδοσιακών επαγγελμάτων και μια σειρά άλλων δράσεων μη φυσικών επενδύσεων (soft) που αφορούν κυρίως διοργάνωση μουσικών και χορευτικών πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Συγκεκριμένα, όσον αφορά την πρόταση για τη δημιουργία του Κέντρου Μυθολογίας και Ιστορίας Ολύμπου, η αναγκαιότητα του έργου, οι σκοποί της λειτουργίας, τα τεχνικά χαρακτηριστικά κ.α. αναλύονται διεξοδικά στη μελέτη που εκπόνησαν οι εταιρείες FOREST SA και TEAM 4 με τίτλο «Διαχείριση του εσωτερικού τμήματος της Θεσσαλίας που ορίζεται από τον ορεινό όγκο του Ολύμπου και του Κίσαβου, με στόχο την ήπια, οικολογική τουριστική ανάπτυξή του». Όσον αφορά την πρόταση για τη δημιουργία νέων και βελτίωση ήδη υπαρχόντων μόνιμων λαογραφικών εκθέσεων, αυτής στηρίζεται στο γεγονός ότι οι εκθέσεις αυτές ενισχύουν την τοπική ταυτότητα των κατοίκων, ευαισθητοποιώντας τους παράλληλα για την διατήρησή της. Παράλληλα ενισχύεται και η ιδιαιτερότητα του κάθε τόπου και οι ανάδειξή των χαρακτηριστικών εκείνων που τον κάνουν να ξεχωρίζει από άλλους τουριστικούς προορισμούς. Στο ίδιο πνεύμα κινείται και η πρόταση για τη δημιουργία του Κέντρου Ξυλογλυπτικής της Καλαμπάκας, το οποίο θα αξιοποιεί την παράδοση που έχει ο τόπος στην ξυλογλυπτική, σκοπεύοντας στη διάσωση και ανάδειξη της τέχνης αυτής, μέσα της δημιουργίας ενός εργαστηρίου που θα διδάσκεται η τέχνη στους νέους της περιοχής και θα παράγονται σύγχρονα και παραδοσιακά προϊόντα τα οποία θα πωλούνται στους τουρίστες της περιοχής. Το Κέντρο αυτό θα μπορούσε να λειτουργεί και ως εκθεσιακό χώρος και πωλητήριο των έργων που θα κατασκευάζονται, ενώ θα μπορούσε να γίνεται και επίδειξη της ξυλογλυπτικής στους τουρίστες, όπως συμβαίνει για παράδειγμα σε παρόμοια τέτοια κέντρα στο εξωτερικό.

Επίσης, για την ανάπτυξη του πολιτιστικού τουρισμού, κρίνονται αναγκαίες και άλλες δράσεις, όπως η σήμανση και η τοποθέτηση επεξηγηματικών πινακίδων σε πολιτιστικά μνημεία της περιφέρειας, καθώς και η διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων τοπικής αλλά και διεθνής εμβέλειας. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται ο χαρακτήρας της κάθε δράσης, αν δηλαδή πρόκειται για μελέτη, έργο ή ενέργεια, καθώς και ο βαθμός προτεραιότητας αυτής. Στον ίδιο πίνακα παρουσιάζονται οι αρμόδιοι φορείς για την χρηματοδότηση των δράσεων αυτών μέσα από ειδικά προγράμματα που διαχειρίζεται ο κάθε ένας, όπως το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Υπουργείου Πολιτισμού, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, καθώς και άλλες πηγές όπως ιδιωτικά κεφάλαια και προϋπολογισμός των Δήμων. Για την υποβολή πρότασης και την υλοποίηση των δράσεων αυτών, αρμόδιοι φορείς είναι οι Δήμοι, οι ιδιώτες, καθώς και τοπικοί συλλογικοί (πολιτιστικοί) φορείς. Αθροίζοντας το ποσό του προϋπολογισμού των δράσεων εκείνων που μπορεί να εκτιμηθεί, ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου ανέρχεται σε 4.480.000 €.

ΜΕΤΡΟ 2.5. ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Το Μέτρο αφορά στην προώθηση του θρησκευτικού τουρισμού μέσω της δημιουργίας πακέτου συνδυασμένης αξιοποίησης εκκλησιαστικών μνημείων διαφόρων περιοχών της Περιφέρειας. Ο θρησκευτικός τουρισμός υπάρχει ήδη στην περιφέρεια Θεσσαλίας, αλλά μόνο στην Καλαμπάκα. Ωστόσο στην Θεσσαλία υπάρχουν και άλλα αξιόλογα θρησκευτικά μνημεία πέραν από εκείνα της Καλαμπάκας τα οποία θα μπορούσαν να ενταχθούν σε ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα-δίκτυο Θρησκευτικού τουρισμού. Στην Α΄ ΦΑΣΗ της μελέτης παρατίθεται για το σύνολο της περιφέρειας, αλλά και για κάθε περιοχή που μελετάται χωριστά πληθώρα αξιόλογων εκκλησιαστικών μνημείων που με την κατάλληλη φροντίδα για την αποκατάσταση και ανάδειξή τους θα μπορούσαν να αποτελέσουν σημαντικούς τουριστικούς προορισμούς.

Η προτεινόμενη δράση του παρόντος Μέτρου απευθύνεται σε ιδιώτες – τοπικούς επιχειρηματίες οι οποίοι, εκμεταλλευόμενοι τους πόρους που διαθέτει το

Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας αλλά και ίδια κεφάλαια ,θα μπορούσαν να υλοποιήσουν τη δράση αυτή.

ΜΕΤΡΟ 2.6. ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η αξιοποίηση της Ολυμπιακής αθλητικής υποδομής στο Βόλο, καθώς και του δικτύου των ολυμπιακών προπονητηρίων στη Θεσσαλία και της αθλητικής υποδομής Σκιάθου για χρήση αθλητικού-προπονητικού τουρισμού αποτελεί τον στόχο του συγκεκριμένου Μέτρου. Το Πρόγραμμα ΕΛΛΑΔΑ 2004 του Υπουργείου Πολιτισμού, το οποίο μεταξύ άλλων, αφορά στην δημιουργία σύγχρονων αθλητικών υποδομών σε όλη την Ελλάδα εκτός της Αττικής, έχει χρηματοδοτήσει τη δημιουργία πολλών αθλητικών εγκαταστάσεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Σημειώνεται δε ότι στο Βόλο κατασκευάζεται το Πανθεσσαλικό Στάδιο στο οποίο θα διεξαχθούν οι προκριματικοί Αγώνες ποδοσφαίρου για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Επίσης, πολλοί αθλητικοί χώροι της Θεσσαλίας έχουν ενταχθεί στον κατάλογο των Προπονητικών Κέντρων για τους αθλητές που θα λάβουν μέρος στους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004. Όλα αυτά θα έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός σημαντικού προηγούμενου μετά το 2004. Οι τοπικές αρχές, εκμεταλλευόμενοι την ευκαιρία που τους έχει παρουσιαστεί, τόσο όσον αφορά την κατασκευή σύγχρονων αθλητικών κέντρων, όσο και του γεγονότος ότι ο Βόλος είναι Ολυμπιακή Πόλη και πολλές άλλες πόλεις τις Θεσσαλίας θα φιλοξενήσουν αθλητές από όλο τον κόσμο για την προπόνησή τους ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων, θα πρέπει να αναδείξουν την Θεσσαλία ως μια Περιφέρεια που προσφέρει όλες τις αναγκαίες υποδομές για την προσέλκυση αθλητών από όλο τον κόσμο και κυρίως από τη Βόρεια Ευρώπη.

Η ενέργεια αυτή, η αξιοποίηση δηλαδή της Ολυμπιακής αθλητικής υποδομής της Περιφέρειας (Πανθεσσαλικό Στάδιο, Προπονητικά Κέντρα), μπορεί να υλοποιηθεί από τους Δήμους της Περιφέρειας με τη συνεργασία της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (ΓΓΑ) του Υπουργείου Πολιτισμού, τοπικούς και πολιτιστικούς φορείς και να χρηματοδοτηθεί από Προγράμματα της ΓΓΑ, από το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης και από τον προϋπολογισμό των Δήμων. Το ποσό της χρηματοδότησης της δράσης αυτής εξαρτάται από το μέγεθος του επικοινωνιακού

προγράμματος, το πλήθος των χωρών και των αθλητικών σωματείων του εξωτερικού που θα απευθύνεται.

ΜΕΤΡΟ 2.7. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ

Πέρα από τις παραπάνω εναλλακτικές μορφές τουρισμού, η Περιφέρεια Θεσσαλίας ενδείκνυται και για την ανάπτυξη του τουρισμού περιπέτειας, εξάλλου σε πολλές περιοχές της Περιφέρειας έχει ήδη αρχίσει προώθηση του τουρισμού αυτού. Στο πλαίσιο αυτό προτείνεται για παράδειγμα η ανάπτυξη-οργάνωση σπορ αέρος (ανεμοπτερισμός, αεροπλοΐα), σπορ ποταμού (ράφτινγκ, κανόινγκ, ψάρεμα), η αναρρίχηση και η ορειβασία, καθώς και η δημιουργία ορισμένων έργων υποδομής που έχουν να κάνουν με την βελτίωση των ορεινών καταφύγιων και των εγκαταστάσεων των χιονοδρομικών κέντρων.

Τέτοιου είδους μορφή τουρισμού έχει ήδη κάνει την εμφάνισή στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και κυρίως στις περιοχές του Ολύμπου, Καλαμπάκας και Λίμνης Πλαστήρας. Εκείνο που πρέπει άμεσα να γίνει είναι η σωστή οργάνωση των προσφερόμενων υπηρεσιών, ξεκινώντας από την επικοινωνιακή πολιτική και την προβολή του τουρισμού περιπέτειας τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή, την δημιουργία των αναγκαίων εγκαταστάσεων, την προσφορά υπηρεσιών από εξειδικευμένα άτομα, κ.α.

Η συνεργασία των τοπικών αθλητικών φορέων και των οποιονδήποτε φορέων που σήμερα προσφέρουν υπηρεσίες στον τομέα αυτό κρίνεται απολύτως αναγκαία για την σωστή οργάνωση του τουρισμού περιπέτειας. Προτείνεται δηλαδή η δημιουργία ενός ειδικού φορέα σε κάθε περιοχή που θα προσφέρει μια ειδική μορφή τουρισμού περιπέτειας η οποία θα είναι υπεύθυνη για την «πρόσκληση», φιλοξενία και οργάνωση των δραστηριοτήτων, την ασφάλεια των τουριστών, κ.α. Οι προτεινόμενες ενέργειες μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας στα οποία προβλέπεται η χρηματοδότηση τέτοιου είδους δράσεων.

Στον πίνακα που ακολουθεί στο τέλος της ενότητας αυτής παρουσιάζεται ανά δράση ο αρμόδιος φορέας για την υποβολή πρότασης χρηματοδότησης, ο υπεύθυνος φορέας για την έγκριση της πρότασης και ένταξή της σε Επιχειρησιακό Πρόγραμμα του Γ΄

ΚΠΣ και ο βαθμός προτεραιότητας υλοποίησης της κάθε προτεινόμενης δράσης. Ο συνολικός προϋπολογισμός που απαιτείται για την εφαρμογή του Μέτρου δεν μπορεί να εκτιμηθεί στην παρούσα φάση διότι απαιτούνται ειδικές μελέτες.

ΜΕΤΡΟ 2.8. ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Δεδομένου ότι σε ειδική μελέτη που εκπονήθηκε για τον Συνεδριακό Τουρισμό με τίτλο «Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού και των Υποδομών Γκολφ στην Ελλάδα» δεν προβλέπετε η δημιουργία νέων συνεδριακών κέντρων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, στο παρόν Μέτρο προτείνεται ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων συνεδριακών κέντρων που λειτουργούν κυρίως σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας, καθώς και η δημιουργία νέων συνεδριακών κέντρων σε προϋπάρχοντα κτίρια για μικρές συνεδριακές δράσεις στη Σκόπελο και Αλόνησο.

Ο συνεδριακός τουρισμός αποτελεί μια μορφή εναλλακτικού τουρισμού που έχει ως αποτέλεσμα την προσέλκυση τουριστών υψηλών εισοδημάτων και μεγάλα οικονομικά οφέλη στην τοπική οικονομία. Για την προώθηση όμως και αυτής της μορφής εναλλακτικού τουρισμού, απαιτείται η εκπόνηση ειδικών μελετών που κυρίως θα αφορούν την σκοπιμότητα της ανάπτυξης του συνεδριακού τουρισμού, την καταγραφή της υφιστάμενης κατάστασης και των τάσεων που θα υπάρξουν στο μέλλον, των κτιρίων που πιθανόν θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για συνέδρια και φυσικά την αναγκαιότητα σύστασης ενός φορέα διοργάνωσης συνεδρίων σε περιφερειακό επίπεδο.

Αρμόδιοι φορείς για την υποβολή πρότασης και υλοποίησης των προτεινόμενων δράσεων είναι οι ιδιώτες – τοπικοί επιχειρηματίες. Οι προτεινόμενες δράσεις θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης. Για τη σύσταση του φορέα διοργάνωσης συνεδρίων, αρμόδιο όργανο είναι οι ίδιοι οι ιδιώτες επιχειρηματίες, ενώ για τις άλλες δράσεις είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης. Όπως και στο προηγούμενο Μέτρο, ο συνολικός προϋπολογισμός για την υλοποίηση των δράσεων του δεν μπορεί να εκτιμηθεί διότι είναι αναγκαία η διεξαγωγή ειδικών μελετών.

ΜΕΤΡΟ 2.9. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΕΩΝ

Το Μέτρο αφορά στην ανάπτυξη του τουρισμού στα τέσσερα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, συγκεκριμένα αφορά στην δημιουργία Οδηγών και στην οργάνωση, ανάδειξη και σήμανση διαδρομών και δραστηριοτήτων πολιτισμού/ιστορίας, αρχιτεκτονικής/τέχνης, αγοράς, φαγητού/ποτού, αναψυχής και επιχειρηματικού ενδιαφέροντος. Τα αστικά κέντρα της Περιφέρειας δεν θα πρέπει να θεωρούνται μόνο ως ενδιάμεσος σταθμός του τουρίστα για την μετάβασή του σε περιοχές όπως το Πήλιο, οι Σποράδες, η Λίμνη Πλαστήρα και η Καλαμπάκα. Έχουν και αυτά τα δικά τους ιδιαίτερα χαρακτηριστικά – συγκριτικά πλεονεκτήματα- τα οποία θα πρέπει να αναδειχθούν.

Οι προτεινόμενες δράσεις του παρόντος μέτρου αφορούν ακριβώς στην ανάδειξη των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των αστικών κέντρων της Περιφέρειας και στην προβολή τους ως τουριστικών προορισμών. Για την υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων και την υλοποίησή τους υπεύθυνοι φορείς θεωρούνται οι Δήμοι (όπως αναφέρεται στον πίνακα στο τέλος της ενότητας), ενώ αρμόδιος φορέας για την αξιολόγηση και έγκριση των προτάσεων είναι η Περιφέρεια Θεσσαλίας, η Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ το οποίο στα Τεχνικά Δελτία των Μέτρων που προλαμβάνει αναφέρεται και η χρηματοδότηση τέτοιου είδους δράσεων. Όπως διαπιστώνεται από τον παρακάτω πίνακα, οι προτεινόμενες δράσεις του παρόντος Μέτρου δεν κρίνονται άμεσης προτεραιότητας, ενώ ο συνολικός προϋπολογισμός των δράσεων που αφορούν εκπόνηση μελετών ανέρχεται σε 60.000€. Ο προϋπολογισμός των δράσεων που φορούν σε έργα θα εκτιμηθεί βάσει των μελετών που πρέπει να εκπονηθούν.

ΜΕΤΡΟ 2.10. ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Το Μέτρο αφορά κυρίως εκπόνηση μελετών για την ανάδειξη του Ιαματικού Τουρισμού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και την ανάπτυξη των υποδομών τους. Δεδομένου ότι εδώ και αρκετά χρόνια στη χώρα μας έχει αναπτυχθεί αυτή η εναλλακτική μορφή τουρισμού, η Θεσσαλία θα μπορούσε να διεκδικήσει ένα μερίδιο της αγοράς αυτής μιας και διαθέτει τους αναγκαίους φυσικούς πόρους.

Στην ειδική μελέτη για τον Ιαματικό Τουρισμό με τίτλο «Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη του ιαματικού Τουρισμού στην Ελλάδα» την οποία εκπόνησε το 2000 η εταιρεία ΚΕΠΑΜΕ, οι ιαματικές πηγές της χώρας μας κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες α) στις πηγές τουριστικής σημασίας (Σμοκόβο) και β) στις πηγές τοπικής σημασίας (Κόκκινο Νερό, Δρανίστα). Στις πηγές τουριστικής σημασίας παρουσιάζεται πτωτική τάση της κίνησης των τουριστών, σε αντίθεση με τις πηγές τοπικής σημασίας που παρουσιάζεται αυξητική τάση γεγονός που αποδίδεται στην βελτίωση και την οργάνωση των πηγών και των εγκαταστάσεών τους. Τα προβλήματα της ανάπτυξης του ιαματικού τουρισμού στη χώρας έγκειται κυρίως στην υποβάθμιση των αισθητικών και υγειονομικών συνθηκών και της ιατρικής παρακολούθησης, στην υποβάθμιση των περιβαλλοντικών συνθηκών άμεσου και ευρύτερου περιβάλλοντος, καθώς και στην αδυναμία του υφιστάμενου management να οδηγήσει σε εκσυγχρονισμούς εγκαταστάσεων, προσφερόμενων υπηρεσιών και διοίκησης.

Οι προτεινόμενες δράσεις του παρόντος Μέτρου αφορούν τόσο στην ανάπτυξη-βελτίωση των υποδομών και των προσφερόμενων υπηρεσιών στις ιαματικές πηγές Κόκκινο Νερό, Σμοκόβου, Βλαχάβα και Δρανίστας. Υπεύθυνοι για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης των δράσεων αυτών και υλοποίησή τους είναι οι Δήμοι και αρμόδιοι φορείς για την έγκριση των προτάσεων και την χρηματοδότησή τους είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και οι ίδιοι οι Δήμοι. Τα προγράμματα από οποία θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν οι προτεινόμενες δράσεις είναι το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα. Οι προτεινόμενες δράσεις δεν θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας και ο προϋπολογισμός του Μέτρου (πλην της δράσης που αφορά σε έργα βελτίωσης των υποδομών για την οποία θα πρέπει να γίνει ειδική μελέτη) ανέρχεται σε 30.000 €.

ΜΕΤΡΟ 2.11. ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑΣ

Το Μέτρο αυτό αφορά την προώθηση ενεργειών για την ανάπτυξη του τουρισμού γευσιγνωσίας. Συγκεκριμένα το Μέτρο αποσκοπεί στην επέκταση εφαρμογής του θεσμού των Τοπικών Συμφώνων Ποιότητας στις επιχειρήσεις εστίασης και στις

λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις, καθώς και στην οργάνωση/βελτίωση δραστηριοτήτων-εκδηλώσεων γευσιγνωσίας με πιστοποιημένα τοπικά προϊόντα ποιότητας.

Υπεύθυνοι φορείς για την υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων είναι οι ιδιώτες και η χρηματοδότηση μπορεί να γίνει από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα του Υπουργείου Ανάπτυξης, από την Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader Plus την για λογαριασμό της χώρας μας διαχειρίζεται το Υπουργείο Γεωργίας και από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας. Οι προτεινόμενες δράσεις δεν θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας και ο προϋπολογισμός τους δεν μπορεί να εκτιμηθεί στην παρούσα διότι εξαρτάται από το πλήθος και το μέγεθος των προτάσεων των επιχειρηματικών σχεδίων.

ΜΕΤΡΟ 2.12. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΛΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Το Μέτρο αφορά κυρίως ενέργειες που θα πρέπει να κάνουν οι ιδιώτες επιχειρηματίες για την ανάπτυξη άλλων εναλλακτικών μορφών τουρισμού όπως η ανάπτυξη της τηλεεργασίας με τον κατάλληλο εξοπλισμό των καταλυμάτων ώστε ο τουρίστας να μπορεί να κάνει χρήση διαδικτύου, στην ανάπτυξη ειδικών προγραμμάτων τουρισμού 3^{ης} ηλικίας, εκπαιδευτικού τουρισμού, κοινωνικού τουρισμού, χρονομεριστικού, κ.α.. Το γεγονός της προσφοράς συγκεκριμένου τουριστικού προϊόντος σε συγκεκριμένες κατηγορίες πληθυσμού, προσαρμοσμένο στις ανάγκες τους έχοντας ως αποτέλεσμα την προσέλκυση τουριστών καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και κυρίως στις περιόδους εκείνες που η κίνηση παραδοσιακού τύπου τουριστών (τουρίστας μαζικού τουρισμού) είναι ελάχιστη έως και μηδενική.

Οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν τους ξενοδόχους και τους τουριστικούς πράκτορες, ενώ η χρηματοδότησή τους μπορεί να γίνει μέσω του Επιχειρησιακού προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κοινωνία της Πληροφορίας και του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Θεσσαλίας. Από το σύνολο των προτεινόμενων δράσεων. Ο βαθμός προτεραιότητας των προτεινόμενων δράσεων παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί στο τέλος της ενότητας, ενώ όσον αφορά τον συνολικό προϋπολογισμό αυτός δεν μπορεί να εκτιμηθεί διότι εξαρτάται από το πλήθος των προτεινόμενων επενδυτικών σχεδίων

και το μέγεθος της κάθε επένδυσης. Σημειώνεται πάντως, ότι τα προαναφερόμενα Επιχειρησιακά Προγράμματα περιλαμβάνουν Μέτρα που χρηματοδοτούν δράσεις τέτοιου είδους.

ΜΕΤΡΟ 2.13. ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Το παρόν Μέτρο αφορά μελέτες και ενέργειες για την δικτύωση των περιοχών που εξειδικεύονται σε συγκεκριμένες μορφές εναλλακτικού τουρισμού. Όπως αναφέρεται στην ενότητα Α.3.6.3.σε πρώτη φάση την πρωτοβουλία για τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία των δικτύων καλείται να αναλάβει η Περιφέρεια σε συνεργασία με την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση και σε αναζήτηση συνεργασιών με τον ιδιωτικό τομέα. Ενώ όσον αφορά τη λειτουργία των δικτύων προτείνεται η εκπόνηση ειδικής μελέτης που θα αφορά στις δομές, τις μορφές οργάνωσης, στο περιεχόμενο, στη χρονική κλιμάκωση των σχετικών δράσεων, καθώς και στη διεύρυνση των δικτύων με νέες περιοχές.

Η των δικτύων αυτών θα έχει ως συνέπεια την μεγιστοποίηση του μεριδίου της Περιφέρειας στην ελληνική και διεθνή τουριστική αγορά, στην αύξηση της τουριστικής κίνησης με επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου καθώς και της διάρκειας παραμονής, στην προσέλκυση, στην άμβλυνση των χωρικών ανισοτήτων, δια της δημιουργίας των δικτυώσεων και των απαραίτητων για την τουριστική ανάπτυξη υποδομών, σε περιοχές υψηλής διασπορά στο χώρο της Περιφέρειας, κ.α.

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων θα γίνει κυρίως από εταιρικά σχήματα ιδιωτικού δικαίου στα οποία θα μετέχουν ιδιώτες επιχειρηματίες, κοινωνικοί και οικονομικοί φορείς, καθώς και τοπικές αρχές. Η χρηματοδότηση των δράσεων μπορεί να γίνει μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα του Υπουργείου Ανάπτυξης και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας. Όλες οι δράσεις θεωρούνται άμεσης προτεραιότητας καθώς στις δικτυώσεις αυτές προτείνεται να στηριχθεί η τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας. Όσον αφορά τον συνολικό προϋπολογισμό του Μέρους, αυτός δεν μπορεί να εκτιμηθεί στην παρούσα φάση διότι απαιτείται η εκπόνηση ειδικών μελετών (μελέτη σύστασης και εφαρμογής ανά θεματικό δίκτυο αξίας 250.000€).

ΑΞΟΝΑΣ 3 : ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ, ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ Η/ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

ΜΕΤΡΟ 3.1. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Το Μέτρο αφορά ιδιωτικές επενδύσεις που στοχεύουν στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των τουριστικών καταλυμάτων και στην οργάνωση και διοίκησή τους.

Η διεθνής και ιδιαίτερα η ευρωπαϊκή αγορά καταγράφει ροπή ανάπτυξης μεγάλων, πολυδύναμων εγκαταστάσεων παροχής πολλαπλών και πολύπλευρων υπηρεσιών, αλλά και προς μικρές, ευέλικτες μονάδες παροχής εναλλακτικών, εξειδικευμένων και συνήθως υψηλής ποιότητας, τουριστικών υπηρεσιών. Οι τουριστικές επιχειρήσεις και ειδικότερα τα τουριστικά καταλύματα αναβαθμίζονται ποιοτικά με εκσυγχρονισμό, ριζική ανακαίνιση, αντικατάσταση ξενοδοχειακού εξοπλισμού, διεύρυνση και βελτίωση προσφερομένων υπηρεσιών, οργανωτική αναδιάρθρωση, κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού, αξιοποίηση των τεχνολογικών εξελίξεων όσον αφορά στα σύγχρονα κοινωνικά μέσα, κλπ, και γενικά, ανταποκρίνονται στην αύξηση των απαιτήσεων των τουριστών σε ποιότητα και ποικιλία τουριστικών υπηρεσιών.

Οι τάσεις της διεθνούς αγοράς, υποχρεώνουν σε επαναπροσδιορισμό των ποιοτικών χαρακτηριστικών της τουριστικής προσφοράς, τόσο στο πεδίο των καταλυμάτων, όσο και των επιχειρήσεων των λοιπών τουριστικών κλάδων, προκειμένου να αναβαθμιστεί, συνολικά, η ανταγωνιστικότητα του ελληνικού τουριστικού προϊόντος. Οι προτεινόμενες δράσεις που περιλαμβάνει το παρόν Μέτρο μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας του Υπουργείου Ανάπτυξης και από το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας.

Οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την υποβολή σχετικής πρότασης χρηματοδότησης των δράσεων είναι οι ιδιώτες επιχειρηματίες. Ενώ αρμόδιοι φορείς για την έγκριση και χρηματοδότηση των προτεινόμενων δράσεων είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και η Περιφέρεια Θεσσαλίας (Διαχειριστικές Αρχές Επιχειρησιακών Προγραμμάτων). Η υλοποίηση των δράσεων αυτών θεωρείται άμεση, για τους λόγους που αναφέρθηκαν παραπάνω, ενώ δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση του κόστους των επενδύσεων αυτών καθώς αυτό εξαρτάται από το πλήθος και το μέγεθος των επενδυτικών

σχεδίων/προτάσεων που θα υποβάλουν στους αρμόδιους φορείς οι επιχειρηματίες. Ενδεχομένως οι προσκλήσεις των αρμόδιων φορέων προς τους επιχειρηματίες να αναφέρουν μέγιστο κόστος επενδύσεων που δύναται να καλυφθεί από το αντίστοιχο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

ΜΕΤΡΟ 3.2. ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ

Στην Περιφέρεια λειτουργούν ελάχιστα καταλύματα Α΄ και ΑΑ΄ κατηγορίας με συνέπεια σε πολλές αξιόλογες περιοχές το γεγονός αυτό να δρα ανασταλτικά στην προσέλκυση τουριστών υψηλών εισοδημάτων. Επίσης το Μέτρο αυτό στοχεύει, πέρα από τη δημιουργία νέων καταλυμάτων υψηλής κατηγορίας και στην προώθηση της επανάχρησης παλαιών κενών κατοικιών παραδοσιακής αρχιτεκτονικής ως τουριστικών καταλυμάτων, προκειμένου να διατηρηθεί και να αναδειχθεί η παραδοσιακή αρχιτεκτονική και να αποφευχθεί η κατασκευή νέων μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων που πιθανόν να αλλοιώνουν την αισθητική του τοπίου και που θα ξεφεύγουν από τα παραδοσιακά πρότυπα της τοπικής αρχιτεκτονικής.

Οι προτεινόμενες δράσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα του Υπ. Ανάπτυξης, το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας, την Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader Plus, και τον Αναπτυξιακό Νόμο. Υπεύθυνοι φορείς για την υποβολή πρότασης χρηματοδότησης των επενδυτικών σχεδίων είναι ιδιώτες-επιχειρηματίες. Ενώ, οι φορείς που είναι αρμόδιοι για την έγκριση των προτάσεων και την χρηματοδότησή τους, όπως φαίνονται από τον πίνακα που παρατίθεται στο τέλος της ενότητας, είναι το Υπ. Ανάπτυξης, το Υπ. Γεωργίας, και η Περιφέρεια Θεσσαλίας. Στον ίδιο πίνακα παρουσιάζεται και ο βαθμός προτεραιότητας για την υλοποίηση της κάθε δράσης. Όσον αφορά τον απαιτούμενο προϋπολογισμό για τη χρηματοδότηση της υλοποίησης της κάθε δράσης, αυτός δεν μπορεί να εκτιμηθεί στην παρούσα φάση καθώς εξαρτάται από το πλήθος και το μέγεθος των προτεινόμενων ιδιωτικών επενδυτικών σχεδίων.

ΜΕΤΡΟ 3.3. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Το Μέτρο περιλαμβάνει έργα τα οποία κυρίως σκοπεύουν στην αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των καταλυμάτων της Περιφέρειας. Αναβάθμιση των καταλυμάτων με υποδομές που θα βελτιώνουν την διαμονή του τουρίστα κατά τη χειμερινή περίοδο και συμπλήρωση των βιολογικών καθαρισμών των τουριστικών καταλυμάτων για την προστασία του περιβάλλοντος.

Όπως έχει τονισθεί τόσο στην Α΄ φάση της μελέτης όσο και στις προηγούμενες ενότητες της παρούσας φάσης, η εξασφάλιση της τουριστικής κίνησης καθ' όλη τη διάρκεια του έτους και όχι σε συγκεκριμένες εποχές-περιόδους του έτους, πρέπει να αποτελέσει βασικό στόχος της πολιτικής τουριστικής ανάπτυξης της Περιφέρειας. Για την επίτευξη όμως αυτού του στόχου απαιτείται η υλοποίηση μιας σειράς επενδύσεων. Το παρόν Μέτρο αφορά δράσεις που στόχο έχουν να βελτιώσουν τις συνθήκες διαμονής των τουριστών στα τουριστικά καταλύματα της περιοχής κατά την χειμερινή περίοδο, και κυρίως των καταλυμάτων που βρίσκονται στα νησιά των Σποράδων, μιας και οι περισσότερες μονάδες που βρίσκονται στις άλλες περιοχές της Θεσσαλίας δέχονται τουρίστες και την χειμερινή περίοδο.

Όσον αφορά δε τη δράση για την αναβάθμιση, τον εκσυγχρονισμό και τη συμπλήρωση των βιολογικών καθαρισμών των ξενοδοχειακών μονάδων, έχει αναλυθεί σε μεγάλο βαθμό στην παρούσα μελέτη η αναγκαιότητα της υλοποίησης της δράσης αυτής, τόσο για την προστασία του φυσικού περιβάλλον όσο και για την ενίσχυση της τουριστικής ανάπτυξης. Δεδομένου ότι το περιβάλλον αποτελεί τη βάση πάνω στην οποία στηρίζεται ο τουρισμός, η προστασία και διάσωσή του αποτελεί βασικό παράγοντα για την βιωσιμότητα της τουριστικής ανάπτυξης.

Οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν κυρίως έργα υποδομών των οποίων ο προσδιορισμός του κόστους τους απαιτούν την εκπόνηση ειδικών μελετών. Ωστόσο η χρηματοδότησή τους μπορεί να γίνει μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα και του Αναπτυξιακού Νόμου. Υπεύθυνος φορέας για την υποβολή των αναγκαίων επενδυτικών προτάσεων είναι οι ίδιοι οι επιχειρηματίες-επενδυτές, ενώ αρμόδιος φορέας για την έγκριση και χρηματοδότηση των προτάσεων αυτών είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης. Ο βαθμός προτεραιότητας υλοποίησης των δράσεων αυτών θεωρείται άμεσος για τους λόγους που προαναφέρονται.

ΜΕΤΡΟ 3.4. ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Η λειτουργία επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα και παρέχουν υπηρεσίες υψηλής ποιότητας αποτελεί τον στόχο αυτού του Μέτρου. Η λειτουργία τέτοιου είδους επιχειρήσεων είναι δεδομένο ότι θα συμβάλλει στην προσέλκυση τουριστών υψηλών εισοδημάτων και στην ενίσχυση του περιφερειακού προϊόντος. Συνεπώς, οι δράσεις που περιλαμβάνει το Μέτρο αυτό αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό των τουριστικών επιχειρήσεων και στην βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών τους.

Οι υπεύθυνοι για την υποβολή προτάσεων προς χρηματοδότηση των δράσεων που περιλαμβάνει το παρόν μέτρο είναι κυρίως οι ιδιώτες επενδυτές. Οι δράσεις αυτές μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας, το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας και τον Αναπτυξιακό Νόμο. Οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την έγκριση των προτάσεων των επενδυτών είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και η Περιφέρεια Θεσσαλίας. Και σε αυτό το μέτρο, το οποίο αφορά ιδιωτικές επενδύσεις, δεν μπορεί να προσδιοριστεί το ύψος του προϋπολογισμού του διότι αυτός εξαρτάται από το πλήθος και το μέγεθος των επενδυτικών προτάσεων.

ΑΞΟΝΑΣ 4 : ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ / ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

ΜΕΤΡΟ 4.1. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Η πρόσβαση σε μια περιοχή θεωρείται κρίσιμος παράγοντας για την προσέλκυση επισκεπτών/τουριστών. Ως εκ τούτου, το παρόν Μέτρο στοχεύει στην βελτίωση του οδικού δικτύου της Περιφέρειας, καθώς και των ορεινών μονοπατιών. Επίσης το Μέτρο στοχεύει στην ανάπτυξη των σιδηροδρομικών γραμμών, στη βελτίωση των θαλάσσιων συνδέσεων και των λιμενικών εγκαταστάσεων.

Στην Α΄ φάση της μελέτης στην ανάλυση που έγινε για κάθε μια από τις περιοχές που περιελάμβανε διαπιστώθηκαν οι ελλείψεις που υπάρχουν (σε ορισμένες περιοχές) όσον αφορά τις υποδομές μεταφορών και κυρίως την κατάσταση του οδικού δικτύου του Πηλίου, της περιοχής Ολύμπου-Κισσάβου-Μαυροβουνίου, της περιοχής της λίμνης Πλαστήρα, του Δήμου Καλαμπάκας, καθώς και των Σποράδων. Διαπιστώθηκε δε ότι δεν είναι καλή και η κατάσταση των ορεινών μονοπατιών και των ορεινών χωματόδρομων. Έτσι στο πλαίσιο του παρόντος μέτρου προτείνονται δράσεις που αφορούν στην βελτίωση του οδικού δικτύου (ασφαλτοστρώσεις και διανοίξεις) συγκεκριμένων περιοχών, στην βελτίωση των μονοπατιών και ορεινών δρόμων, στη διάστρωση με 3Α ή στην κατασκευή λιθόστρωτων στους ορεινούς δρόμους της Καλαμπάκας. Τα έργα αυτά, όπως είναι φυσικό βελτιώνουν τόσο τις μετακινήσεις του τοπικού πληθυσμού όσο και την πρόσβαση των τουριστών.

Πέραν των προτεινομένων βελτιώσεων του τοπικού οδικού δικτύου, προτείνονται βελτιώσεις και στο σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας με έμφαση στη σύνδεση του Βόλου με το λιμάνι της Ηγουμενίτσας το οποίο αποτελεί σημαντική πύλη εισόδου για τη χώρα μας από χώρες της Δυτικής Ευρώπης, κάνοντας έτσι πιο άμεση την πρόσβαση των Ευρωπαίων τουριστών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Επίσης, πέραν αυτών των μεγάλων έργων για την βελτίωση της οδικής και σιδηροδρομικής πρόσβασης των τουριστών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, στο παρόν Μέτρο προτείνεται και η υλοποίηση έργων που αφορούν στη βελτίωση των ακτοπολικών μεταφορών. Στο πλαίσιο των δράσεων αυτών περιλαμβάνεται η βελτίωση των λιμενικών εγκαταστάσεων Αγ. Ιωάννη και Πλατανιά, καθώς και η βελτίωση-ανάπτυξη της ακτοπολικής σύνδεσης Β. Σποράδων τόσο μεταξύ τους όσο και με την ηπειρωτική Περιφέρεια καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Βελτιώνοντας έτσι τις

συνθήκες ζωής των κατοίκων των νησιών και βοηθώντας στην προσέλκυση τουριστών και την χειμερινή περίοδο. Τέλος, προτείνεται και η μελέτη για την μετατροπή του στρατιωτικού αεροδρομίου της Λάρισας σε πολιτικό.

Οι παραπάνω δράσεις μπορούν να προταθούν για τη χρηματοδότησή τους από τα διάφορα προγράμματα, και να αντληθούν πόροι από διάφορες πηγές (π.χ. ΚΤΕΛ, ΟΣΕ για τη δράση που αφορά στη βελτίωση της υπεραστικής συγκοινωνίας τα λίκμης Πλαστήρα). Τα προγράμματα στα οποία θα μπορούσαν να ενταχθούν οι προτεινόμενες δράσεις είναι το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Σιδηρόδρομοι, Αεροδρόμια, Αστική Συγκοινωνία, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Οδικοί Άξονες, Λιμάνια, Αστική Ανάπτυξη, καθώς και ιδιωτικά κεφάλαια για τα έργα που αφορούν επενδύσεις στην ακτοπλοΐα. Στον πίνακα που ακολουθεί, στο τέλος της ενότητας, παρουσιάζεται ο αρμόδιος φορέας για την έγκριση των προτεινόμενων δράσεων, το πρόγραμμα στο οποίο δύναται να ενταχθεί η κάθε δράση, ο βαθμός προτεραιότητας στην υλοποίηση της κάθε δράσης, καθώς και ο υπεύθυνος φορέας για την υποβολή πρότασης χρηματοδότησης των δράσεων.

Δυστυχώς στο παρόν Μέτρο δεν μπορεί να γίνει εκτίμηση του προϋπολογισμού, καθώς πρόκειται για μεγάλα έργα και για το κάθε ένα απαιτείται ειδική μελέτη η οποία θα προσδιορίζει το μέγεθος και το κόστος της επένδυσης.

ΜΕΤΡΟ 4.2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

Το παρόν Μέτρο περιλαμβάνει μελέτες, ενέργειες και έργα που αποσκοπούν στην βελτίωση των αστικών υποδομών μιας και από την ανάλυση της Α΄ φάσης προέκυψε ότι οι περιοχές μελέτης παρουσιάζουν σημαντικές ελλείψεις σε αυτόν τον τομέα. Έτσι, το Μέτρο περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στην δημιουργία νέων ή στη βελτίωση υπάρχοντων χώρων στάθμευσης, πεζοδρομίων και πεζοδρόμων-πλακοστρώσεων, στην ανάπτυξη της αστικής συγκοινωνίας, στην βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών στην πρωτοβάθμια περίθαλψη, στην βελτίωση των δικτύων της Περιφέρειας και στη μέριμνα για τα απόβλητα και απορρίμματα.

Η τουριστική ανάπτυξη του Πηλίου, της Καλαμπάκας και των οικισμών της περιοχής Ολύμπου-Κισσάβου-Μαυροβουνίου δημιουργεί σημαντικές πιέσεις στο αστικό

περιβάλλον λόγω της μεγάλης κυκλοφορίας οχημάτων και της ανάγκης για τη στάθμευσή τους. Το παρόν Μέτρο περιλαμβάνει προτεινόμενες δράσεις που αφορούν στην δημιουργία χώρων στάθμευσης στις περιοχές αυτές προκειμένου και οι τουρίστες, εκδρομείς των περιοχών αυτών να εξυπηρετούνται καλύτερα και η διακίνηση πεζών και οχημάτων εντός των οικισμών να γίνεται ευκολότερα.

Όσον αφορά τις πεζοδρομήσεις και πλακοστρώσεις που προτείνονται μέσα από ειδικές δράσεις στο παρόν Μέτρο, αυτές θα βοηθήσουν στο να αναδειχθούν οι παραδοσιακοί οικισμοί της Περιφέρειας, θα είναι ευκολότερη η κίνηση των πεζών (κάτοικοι και τουρίστες) ενώ δεν θα αλλοιώνεται και το δομημένο περιβάλλον των οικισμών αυτών. Στο πλαίσιο της Α΄ φάσης διαπιστώνεται η ανάγκη της δημιουργίας πεζοδρόμων σε διάφορους παραδοσιακού οικισμού της Περιφέρειας και οι προτεινόμενες δράσεις του παρόντος Μέρους αφορούν αυτούς ακριβώς τους οικισμούς.

Άλλες δράσεις που προτείνονται, στο πλαίσιο του Μέρους αυτού είναι η βελτίωση των υποδομών παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας περίθαλψης. Η ανάγκη για την βελτίωση των υποδομών αυτού του είδους, όπως διαπιστώθηκε από την Α΄ φάση της μελέτης, είναι μεγαλύτερη κυρίως στα νησιά των Σποράδων καθώς και στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα. Πέραν από τις δράσεις αυτές, προτείνεται η εξασφάλιση επαρκούς πόσιμου νερού στις Β. Σποράδες, καθώς κατά την καλοκαιρινή περίοδο το πρόβλημα που προκύπτει από την μη επάρκεια του πόσιμου νερού είναι ιδιαίτερο οξύ. Οι Β. Σποράδες όμως έχουν ελλείψεις και στο ηλεκτρικό δίκτυο το οποίο προτείνεται να βελτιωθεί. Προβλήματα με το δίκτυο ύδρευσης, το οποίο χρήζει αντικατάστασης, παρατηρείται και στα τέσσερα μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας.

Άλλες ελλείψεις που παρατηρούνται στις αστικές υποδομές της Περιφέρειας αφορούν στην έλλειψη αθλητικών υποδομών που παρατηρείται κυρίως στην Καρδίτσα, αν και βάσει του Προγράμματος ΕΛΛΑΔΑ 2004 της Γενικής Γραμματείας Ολυμπιακών Αγώνων του Υπουργείου Πολιτισμού έχει χρηματοδοτηθεί η κατασκευή ενός ικανοποιητικού αριθμού αθλητικών υποδομών στην Περιφέρεια. Ωστόσο, σύμφωνα στην Α΄ φάση της μελέτης, στο Νομό Καρδίτσας οι ελλείψεις που παρατηρήθηκαν στον τομέα αυτόν είναι μεγάλες.

Σημαντικότερο όμως είναι το πρόβλημα με την διαχείριση των απορριμμάτων. Η έλλειψη δικτύων αποχέτευσης, επαρκών χώρων υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) και μονάδων βιολογικού καθαρισμού επιφέρει σημαντικές πιέσεις στο φυσικό περιβάλλον, γεγονός που καθιστά την άμεση επίλυση του προβλήματος αυτού. Η εφαρμογή της ειδικής μελέτης η οποία έχει εκπονήσει η Περιφέρεια Θεσσαλίας και αφορά στη διαχείριση των απορριμμάτων πρέπει να υλοποιηθεί άμεσα.

Για την υλοποίηση των περισσότερων από τις προτεινόμενες δράσεις, φορέας υλοποίησης και συνεπώς υποβολής πρότασης για την χρηματοδότησή τους είναι οι Δήμοι. Στον πίνακα που ακολουθεί παρατίθεται ανά δράση ο βαθμός προτεραιότητάς της υλοποίησής της, ο αρμόδιος φορέας για την χρηματοδότησή της (ΥΠΕΧΩΔΕ, Υπ. Υγείας και Πρόνοιας, Υπ. Πολιτισμού, Περιφέρεια Θεσσαλίας, ΔΕΗ, ΟΤΕ, καθώς και ιδιώτες-ξενοδόχοι). Στον ίδιο πίνακα παρουσιάζεται αν δράση και η πηγή/πρόγραμμα χρηματοδότησής της. Οι πηγές/προγράμματα χρηματοδότησης των δράσεων είναι το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον, ο προϋπολογισμός των Δήμων, ιδιωτικοί πόροι, κ.α. Αθροίζοντας των προϋπολογισμό όλων των δράσεων (εκείνων δηλαδή που στην παρούσα φάση μπορεί να εκτιμηθεί ο προϋπολογισμός τους καθώς δεν χρειάζεται η εκπόνηση κάποιας ειδικής μελέτης) προκύπτει ο συνολικός προϋπολογισμός του Μέτρου ο οποίος ανέρχεται σε 23.218.000 €.

ΜΕΤΡΟ 4.3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ / ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ

Το Μέτρο αφορά στην προώθηση της ηλεκτρονικής πληροφόρησης στα καταλύματα και σε άλλου είδους επιχειρήσεις της Περιφέρειας με στόχο την καλύτερη εξυπηρέτηση των τουριστών, με την έννοια ότι οι τουρίστες ήδη πριν φθάσουν στη Θεσσαλία θα έχουν την δυνατότητα για παράδειγμα μέσω του διαδικτύου να κάνουν επιλογή ξενοδοχειακής μονάδας και εστιατορίων, ενώ παράλληλα στοχεύει στην προώθηση της δημιουργίας ιδιωτικών αναψυκτηρίων τα οποία θα παρέχουν στους θαμώνες τους πρόσβαση στο διαδίκτυο προσελκύοντας έτσι περισσότερους τουρίστες

καθώς αναβαθμίζεται και το προφίλ της περιφέρειας με την έννοια ότι δεν είναι μακριά από τις νέες τεχνολογίες. Επίσης το Μέτρο προωθεί και στην ανάπτυξη ενός συστήματος ολοκληρωμένης τουριστικής πληροφόρησης και διαχείρισης τουριστικών παραμέτρων σχετικά με τα προτεινόμενα δίκτυα θεματικού τουρισμού.

Υπεύθυνοι φορείς για την υποβολή πρότασης προς χρηματοδότηση των δράσεων αυτών είναι οι ιδιώτες και οι Δήμοι. Όπως διαπιστώνεται από το φυσικό αντικείμενο των προτεινόμενων δράσεων, οι δύο πρώτες αφορούν ιδιωτικές επενδύσεις και μόνον η τελευταία αφορά συνεργαζόμενους δήμους ανάλογα με το δίκτυο θεματικού τουρισμού στο οποίο συμμετέχουν. Αρμόδιοι φορείς για την έγκριση των προτεινόμενων δράσεων είναι οι Διαχειριστική Αρχή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανταγωνιστικότητα, καθώς και η Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Θεσσαλίας. Τα προγράμματα στα οποία μπορούν να ενταχθούν οι προτεινόμενες δράσεις είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας και το Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας. Οι ιδιωτικές επενδύσεις όμως μπορούν να χρηματοδοτηθούν και από ίδια κεφάλαια.

Ομοίως, και για Μέτρο αυτό, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται όλα τα παραπάνω στοιχεία, καθώς και ο βαθμός προτεραιότητας της υλοποίησης των δράσεων, το είδος των προτεινόμενων δράσεων, εάν δηλαδή πρόκειται για Μελέτης, Ενέργεια ή Έργο και το συγκεκριμένο Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος στο οποίο θα μπορούσε να ενταχθεί η κάθε προτεινόμενη δράση. Δυστυχώς, στην παρούσα φάση δεν μπορεί να υπολογισθεί ο συνολικό προϋπολογισμός των Μέτρων διότι αυτός εξαρτάται από το πλήθος και το μέγεθος των ιδιωτικών επενδύσεων η υλοποίηση των οποίων προτείνεται στο παρόν Μέτρο, καθώς και από το πλήθος των Δικτύων που θα υλοποιηθούν και των δήμων που θα μετέχουν σε αυτά.

ΑΞΟΝΑΣ 5 : ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ, ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ**ΜΕΤΡΟ 5.1. ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ**

Στο πλαίσιο της εξασφάλισης της τουριστικής ανάπτυξης αναγκαίες συνθήκες είναι η ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών και των εξειδικευμένων εργαζομένων, καθώς και η ύπαρξη συγκριτικών φυσικών και πολιτιστικών χαρακτηριστικών ενός τόπου αποτελούν αναγκαίες συνθήκες. Αναγκαία συνθήκη αποτελεί όμως και η κατάστρωση της κατάλληλης επικοινωνιακής πολιτικής, η οποία σε πολλές περιπτώσεις μπορεί να αποτελεί και μοναδική ικανή συνθήκη για την προσέλκυση τουριστών, όχι όμως και για την βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Η ευρεία χρήση του διαδικτύου σε παγκόσμια κλίμακα, αποτελεί σήμερα μια από τις καλύτερες προωθητικές ενέργειες για την τουριστική προβολή. Πολλοί τουριστικοί προορισμοί χρησιμοποιούν το διαδίκτυο προκειμένου να προβάλλουν το σύνολο της ξενοδοχειακής υποδομής τους, τις μονάδες αναψυχής και διασκέδασης, τα μνημεία και τις αξιόλογες φυσικές περιοχές, τον τρόπο ζωής των κατοίκων, βασικές πληροφορίες για το σύστημα διοίκησης της περιοχής, πληροφορίες για την υγεία και ασφάλεια, πληροφορίες για διαδρομές που μπορεί να ακολουθήσει ο τουρίστας, κ.α.

Η προβολή του τουριστικού προϊόντος της Περιφέρειας Θεσσαλίας αποτελεί τον στόχο του παρόντος Μέτρου, το οποίο περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στην κατάστρωση και υλοποίηση ολοκληρωμένων επικοινωνιακών προγραμμάτων σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Οι δράσεις που περιλαμβάνει το παρόν Μέτρο αφορούν στην ανάπτυξη ενός κεντρικού διαδικτυακού κόμβου (portal) το οποίο θα παρέχει κάθε είδους πληροφορία στον δυνητικό τουρίστα, στη χρήση άλλων παραδοσιακών προωθητικών μέσων και ενεργειών όπως είναι οι αφίσες, τα φυλλάδια, ντοκιμαντέρ, κ.α.

Για την ολοκληρωμένη τουριστική προβολή της Περιφέρειας, το Επικοινωνιακό Πρόγραμμα που προτείνεται να εκπονηθεί θα πρέπει να αναφέρεται και στους τέσσερις Νομούς της Περιφέρειας προβάλλοντας όλα τα εναλλακτικά τουριστικά προϊόντα, σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η σε τοπικό επίπεδο πληροφόρηση προτείνεται να γίνεται κυρίως μέσω ειδικών Κέντρων Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών, ανάλογα με αυτών που υπάρχουν σε πόλεις του εξωτερικού, στα οποία ο επισκέπτης λαμβάνει πληροφορίες σχετικές με την διαμονή του, τις ώρες λειτουργίας

των μουσείων και καταστημάτων, τις μετακινήσεις του, την έκδοση εισιτηρίων, τις πολιτιστικές και άλλες εκδηλώσεις που έχουν προγραμματισθεί, κ.α.

Πέραν των Κέντρων Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών³ που προτείνεται να δημιουργηθούν σε τοπικό επίπεδο, σε περιφερειακό επίπεδο προτείνεται η δημιουργία ενός Γραφείου Σχέσεων και Διαπραγμάτευσης με τους Tour Operators, προκειμένου να ελέγχεται τόσο η «ποιότητα των τουριστών», όσο και ο τρόπος που θα προβάλλεται τα εναλλακτικά τουριστικά προϊόντα της Περιφέρειας.

Για την υλοποίηση των δράσεων αυτών υπεύθυνοι φορείς για την υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων είναι οι αρχές της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας) και της Περιφερειακής Διοίκησης (Περιφέρεια). Ο λόγος για τον οποίο είναι υπεύθυνοι για την υποβολή των προτάσεων και συνεπώς την υλοποίηση των δράσεων οι τοπικές αρχές είναι εμφανείς. Η σημασία της επικοινωνιακής στρατηγικής είναι τόσο μεγάλη για την τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας που η οργάνωσή της δεν μπορεί να ανατεθεί σε ιδιώτες, εκτός και εάν δημιουργηθεί ένας συγκεκριμένος φορέας (Νομικό Πρόσωπο) στον οποίο θα μετέχουν κεντρικοί και ιδιωτικοί φορείς.

Αρμόδιοι φορείς για την έγκριση των προτάσεων είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης και η Περιφέρεια Θεσσαλίας. Οι προτεινόμενες δράσεις μπορούν να χρηματοδοτηθούν μέσα από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας και Κοινωνίας της Πληροφορίας. Δεδομένης της σημασίας του φυσικού αντικείμενου των δράσεων που περιλαμβάνει το παρόν Μέτρο για την τουριστική ανάπτυξη της Περιφέρειας οι προτεινόμενες δράσεις θα πρέπει να υλοποιηθούν άμεσα. Όσον αφορά δε το ύψος του προϋπολογισμού του Μέτρου, αυτό ανέρχεται στα 825.000€ (εξαιρουμένου του προϋπολογισμού της δράσης που αφορά στην εφαρμογή στην υλοποίηση του επικοινωνιακού προγράμματος, καθώς αυτός εξαρτάται από το περιεχόμενο του Προγράμματος, τις επιμέρους δράσεις, τις προωθητικές ενέργειες και μέσα που θα περιλαμβάνει).

³ Η Γενική Γραμματεία Ολυμπιακών Αγώνων του Υπουργείου Πολιτισμού έχει εκπονήσει ειδική μελέτη στο πλαίσιο του Προγράμματος ΕΛΛΑΔΑ 2004, η οποία αφορά τη δημιουργία μιας τέτοιας δομής (Κέντρα Πληροφόρησης) σε πολλές ελληνικές πόλεις για την ολυμπιακή και τουριστική

ΜΕΤΡΟ 5.2. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Η Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη απαιτεί την ορθή ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων στην παραγωγή και προσφορά τουριστικού προϊόντος (επιχειρηματίες/ξενοδόχοι, εργαζόμενοι, τουρίστες, κάτοικοι, κ.α.), για το λόγο αυτό το παρόν Μέτρο στοχεύει στην ενημέρωση των τοπικών επιχειρηματιών για τα επενδυτικά κίνητρα που παρέχονται από διάφορα εθνικά και ευρωπαϊκά προγράμματα που αφορούν για παράδειγμα από την εγκατάσταση μιας νέας ξενοδοχειακής μονάδας μέχρι τον εκσυγχρονισμό μιας ήδη υπάρχουσας, την ενημέρωση των αγροτών για τα κίνητρα που τους παρέχονται προκειμένου να ασχοληθούν με τον αγροτουρισμό και να ενισχύσουν το οικογενειακό τους εισόδημα, αλλά και την ενημέρωση/κατάρτιση του τοπικού πληθυσμού σε τουριστικά επαγγέλματα και κυρίως σε εκείνα που αφορούν εναλλακτικές μορφές τουρισμού. Ιδιαίτερα σημαντική είναι η κατάρτιση και ενασχόληση του τοπικού πληθυσμού με τον τουρισμό. Όταν το τουριστικό παράγεται και προσφέρεται από τον τοπικό πληθυσμό τότε ενδέχεται και η ποιότητα του προϊόντος να είναι υψηλότερη διότι ο εργαζόμενος στον τουριστικό τομέα, διαπιστώνοντας τα οφέλη που επιφέρει η τουριστική ανάπτυξη στον τόπο του θα σέβεται περισσότερο το τουριστικό προϊόν και θα δρα για την βελτίωση της ποιότητάς του.

Όσον αφορά δε την ενημέρωση των τοπικών επιχειρηματιών για τις επενδυτικές δυνατότητες που παρέχονται μέσα από διάφορα προγράμματα (χρηματοδοτικά μέσα), στα παραπάνω έχουν ήδη αναφερθεί τα προγράμματα αυτά, καθώς και η ανάγκη για την βελτίωση της ποιότητας του ήδη προσφερόμενου προϊόντος μέσω της βελτίωσης των τουριστικών υποδομών, υπηρεσιών και την προσφορά εναλλακτικών προϊόντων. Για την προώθηση του αγροτουρισμού για παράδειγμα, που αποτελεί μια εναλλακτική μορφή τουρισμού ικανή να ενισχύσει το εισόδημα πολλών οικογενειών κυρίως της ενδοχώρας της Περιφέρειας, και να ενισχύσει την ανάπτυξη πολλών αγροτικών οικισμών που βρίσκονται στο στάδιο της εγκατάλειψης απαραίτητη κρίνεται πρώτα από όλα η ενημέρωση των αγροτών της Περιφέρειας σχετικά με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου το οποίο διαχειρίζεται το Υπουργείο Γεωργίας. Η προσφορά όμως υπηρεσιών

προβολή και πληροφόρηση των ελλήνων και των αλλοδαπών τουριστών ενόψει του 2004 με προοπτική στην μετα-ολυμπιακή περίοδο η λειτουργία της δομής αυτής να περάσει στο Δήμο.

αγροτουρισμού από μια αγροτική οικογένεια μπορεί να αποτελεί βασική απαίτηση του πορογράμματος, για την επιτυχία του όμως απαιτείται η κατάλληλη ενημέρωση της οικογένειας σχετικά και με τον τρόπο τον οποίο θα προσφέρει το προϊόν στον τουρίστα (ποιότητα υπηρεσιών).

Όπως διπιστώνεται από τον πίνακα που παρατίθεται στη συνέχεια, τα προγράμματα (μέσα χρηματοδότησης) των προτεινόμενων δράσεων του παρόντος Μέτρου είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου, η Κοινοτική Πρωτοβουλία Leader Plus, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Απασχόληση και Επαγγελματική Κατάρτιση, καθώς και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Θεσσαλίας και το Ειδικό Πρόγραμμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Οι φορείς που είναι υπεύθυνοι για την υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων χρηματοδότησης των δράσεων αυτών είναι οι ιδιώτες επιχειρηματίες και αγρότες της Περιφέρειας και οι Δήμοι. Στον ίδιο πίνακα παρουσιάζεται επίσης και ο βαθμός προτεραιότητας υλοποίησης κάθε δράσης. Τονίζεται δε ότι οι δράσεις δεν φορούν τεχνικά έργα αλλά μόνο δράσεις κατάρτισης και ενημέρωσης. Όσον αφορά τον προϋπολογισμό του Μέτρου, αυτός δυστυχώς στην παρούσα φάση δεν μπορεί να εκτιμηθεί διότι εξαρτάται από το πλήθος και το μέγεθος των προτάσεων που θα υποβληθούν προς χρηματοδότηση.

ΜΕΤΡΟ 5.3. ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Το Μέτρο περιλαμβάνει μόνο μία δράση η οποία αφορά στην εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης του πληθυσμού των τουριστικών περιοχών για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη. Τα προγράμματα που θα υλοποιηθούν θα πρέπει μεταξύ άλλων να στοχεύουν στην ανάδειξη του ρόλου του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος στην τουριστική ανάπτυξη, την αξία του σεβασμού και της διατήρησης του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου μιας περιοχής, κ.α. Η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των κατοίκων δεν αφορά μόνο στην τουριστική ανάπτυξη αλλά κάθε πτυχή της οικονομικής και κοινωνικής ζωής τους. Δεδομένου όμως ότι στην Περιφέρεια Θεσσαλίας το προτεινόμενο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης βασίζεται στο περιβάλλον (φυσικό και πολιτιστικό/

ανθρωπογενές) είναι σημαντικό ο τοπικός πληθυσμός σαν δρa προς την διατήρηση των τοπικών πόρων απαιτώντας το ίδιο και από τον τουρίστα.

Τα προγράμματα πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης του τοπικού πληθυσμού για τους φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους μπορούν να περιλαμβάνουν διάφορα επικοινωνιακά μέσα και προϊόντα για να επιτευχθεί ο στόχος τους. Μπορούν να αφορούν από σήντομα μηνύματα στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (τοπικά και υπερτοπικά), διανομή φυλλαδίων κατ' οίκον ή/και στα σχολεία, διοργάνωση ημερίδων, κ.α. Ωστόσο, το η προτεινόμενη δράση του παροντος Μέτρου δεν περιορίζεται μόνο στην πληροφόρηση και αυαισθητοποίηση του τοπικού πληθυσμού σχετικά με την προστασία των τοπικών πόρων αλλά και στην ενημέρωσή τους σχετικά με τις εναλλακτικές μορφές τουρισμού, τις απαιτήσεις του τουρίστα κ.α.

Αρμόδιοι φορείς για την υποβολή πρότασης χρηματοδότησης των προγραμμάτων που θα καταρτισθούν είναι οι Δήμοι ή άλλος κεντρικός φορέας (π.χ. Περιφερειακό Φόρουμ). Η πηγή χρηματοδότησης του προτεινόμενου προγράμματος θα μπορούσε να είναι το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα το οποίο διαχειρίζεται το Υπουργείο Ανάπτυξης. Δεδομένης της σημασίας του Μέτρου αυτού για την προώθηση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης στην Περιφέρεια, η προτεινόμενη δράση θεωρείται πρώτιστης προτεραιότητας. Όσον αφορά δεν τον προϋπολογισμό της, αυτός δεν μπορεί να εκτιμηθεί καθώς εξαρτάται από το περιεχόμενο του Προγράμματος (ή των προγραμμάτων) που θα προταθεί, από τα μέσα και τις προωθητικές ενέργειες που θα χρησιμοποιήσει.

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται το σύνολο του Προγράμματος Δράσης ταξινομημένο ανά Άξονα και Μέτρο. Επίσης, στον πίνακα παρουσιάζεται το είδος της κάθε προτεινόμενης Δράσεις, αν δηλαδή πρόκειται για Μελέτη, Ενέργεια, Ρύθμιση ή Έργο, κατηγοριοποιούνται οι Δράσεις σε Α και Β χρονικής προτεραιότητας για την περίοδο έως το 2006, παρουσιάζονται οι αρμόδιοι/συναρμόδιοι φορείς για την υλοποίηση της κάθε δράσης καθώς και ο τελικός δικαιούχος, προσδιορίζεται η πηγή χρηματοδότησης και γίνεται μια εκτίμηση του προϋπολογισμού των δράσεων για τις οποίες μπορεί να γίνει κάτι τέτοιο από τη στιγμή που δεν χρειάζεται κάποια ειδική μελέτη.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
1ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Η/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ/ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ													
11				ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ									
1	1	1	1.1.1.	Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής NATURA που περιλαμβάνει τα Μετέωρα, σύσταση του Φορέα Διαχείρισης, των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχου και προστασίας.	1	Μελέτη-Ενέργεια	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	8.1		
										ΠΕΠ	2.6		
1	1	2	1.1.2.	Διαχειριστικό Σχέδιο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Β. Σποράδων, σύσταση του Φορέα Διαχείρισης, των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχου και προστασίας.	1	Μελέτη-Ενέργεια	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	8.1		
										ΠΕΠ	2.6		
1	1	3	1.1.3.	Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και θεσμοθέτηση των Σχεδίων και των φορέων διαχείρισης των υπόλοιπων περιοχών Natura της Θεσσαλίας.	1	Μελέτη-Ρύθμιση-Ενέργεια	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	3.2		
										ΠΕΠ	2.6, 2.11		
1	1	4	1.1.4.	Αξιοποίηση , ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000.	2	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	3.2		300.000
										ΠΕΠ	2.6		
1	1	5	1.1.5.	Ειδικό πρόγραμμα τακτικού καθαρισμού των ακτών Ν. Λάρισας, Μαγνησίας.	2	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	3.3		180.000
										Π/Υ ΔΗΜΩΝ			
1	1	6	1.1.6.	Οργάνωση εθελοντισμού για τον καθαρισμό των ακτών.	2	Ενέργεια	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.6		15.000
										Π/Υ ΔΗΜΩΝ			

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
1	2	3	4									
1	1	7	1.1.7.	Παρακολούθηση-έλεγχος-αξιολόγηση θαλάσσιων ακτών.	1	Έργο.	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	1.1	-
1	1	8	1.1.8.	Έλεγχος, καθαρισμός χώρων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων στην περιοχή του Ολύμπου – Κισσάβου-Μαυροβουνίου.	1	Ενέργεια - Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.1	-
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.6, 3.3	
1	1	9	1.1.9.	Έλεγχος, καθαρισμός χώρων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων στα ρέματα των οικισμών της λίμνης Πλαστήρα.	1	Ενέργεια - Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ	2.1	-
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.6, 3.3	
1	1	10	1.1.10.	Έλεγχος, καθαρισμός χώρων ανεξέλεγκτης απόθεσης απορριμμάτων σε δασικές περιοχές του Δήμου Καλαμπάκας και στα Μετέωρα.	1	Ενέργεια - Έργο	B	ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.6, 3.3	-
1	1	11	1.1.11.	Αντιπυρική προστασία των δασών στις τουριστικές περιοχές για πυρκαγιές.	1	Έργο	A	ΔΗΜΟΙ, ΤΟΠΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ/ΦΟΡΕΙΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.6, 2.9, 2.11	-
1	1	12	1.1.12.	Ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για την άγρια χλωρίδα και πανίδα των τουριστικών περιοχών, μελέτες εφαρμογής.	2	Ενέργεια - Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ, ΤΟΠΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ/ΦΟΡΕΙΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ	3.2	50.000
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.6, 2.11	
1	1	13	1.1.13.	Προστασία αισθητικής του τοπίου στις ώριμες τουριστικές περιοχές.	1	Μελέτη - Ρύθμιση.	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	3.3	90.000
1	1	14	1.1.14.	Προστασία-ανάδειξη του υδατικού περιβάλλοντος στην περιοχή Πύλης-Ελάτης-Κόζιακα-Περτουλίου.	2	Μελέτη - Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΜΕΛΕΤΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	8.1	150.000
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.1, 2.2, 2.10	
1	1	15	1.1.15.	Ειδική Περιβαλλοντική Μελέτη για τα Μετέωρα (επισκεψιμότητα, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις, άσκηση της αναρρίχησης, κ.ά.).	1	Μελέτη - Ρύθμιση - Ενέργεια	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π.ΠΕΡ.	8.1	250.000
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.6	

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΙΜΟΣ €
1	2											
				ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Ή/ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ								
1	2	1	1.2.1	Μελέτη αισθητικής αναβάθμισης στην πόλη της Καλαμπάκας.	1	Μελέτη	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π.ΠΕΡ. Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2 2.9	180.000
1	2	2	1.2.2	Πρόγραμμα παρεμβάσεων αισθητικής αναβάθμισης της πόλης της Καλαμπάκας.	2	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π.ΠΕΡ. Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2 2.9	-
1	2	3	1.2.3	Πρόγραμμα διάσωσης και ανάδειξης λαϊκού πολιτισμού των τουριστικών περιοχών. (Ήθη-έθιμα, τοπικά προϊόντα, κουζίνα).	2	Ενέργεια	A	ΥΠΠΟ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓ/ΤΗΤΑ Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5.2 1.1, 2.2, 2.10	250.000
1	2	4	1.2.4	Πρόγραμμα προστασίας-ανάδειξης πολιτιστικών πόρων των περιοχών του Δικτύου Πολιτιστικού Τουρισμού και εκτέλεση επιλεγμένων έργων(Πήλιο, Βόλος-Διμήνι-Σέσκλο, Μετέωρα-Καλαμπάκα, Όλυμπος -Όσσα).	2	Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΔΗΜΟΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.2 2.9	180.000
1	2	5	1.2.5	Εκτέλεση λοιπών έργων Προγράμματος Προστασίας-ανάδειξης πολιτιστικών πόρων των περιοχών του Δικτύου Πολιτιστικού Τουρισμού (Πήλιο, Βόλος-Διμήνι-Σέσκλο, Μετέωρα-Καλαμπάκα, Όλυμπος -Όσσα).	2	Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΔΗΜΟΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.1, 1.2 2.10, 3.4	-
1	2	6	1.2.6	Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων.	1	Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΔΗΜΟΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.2 2.10	-

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
1	2	7	1.2.7.	Εκτέλεση λοιπών έργων Προγράμματος προστασίας – ανάδειξης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας.	2	Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΔΗΜΟΙ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.10		
1	2	8	1.2.8.	Μελέτη για το είδος και την έκταση των αρχαιολογικών χώρων Λίμνης Πλαστήρα.	2	Μελέτη	B	ΥΠΠΟ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2		
1	2	9	1.2.9.	Δημιουργία φορέα διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς των Μετεώρων.	2	Ενέργεια	A	ΥΠΠΟ, ΥΠΑΝ, ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΜΟΝΑΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ, ICOMOS	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2		
										Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4		
1	2	10	1.2.10.	Ολοκλήρωση Ανασύλωσης του Κάστρου στη Σκιάθο.	2	Έργο	B	ΥΠΠΟ	ΥΠΠΟ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2		
1	2	11	1.2.11.	Προστασία – ανάδειξη θρησκευτικών μνημείων και διατηρητέων κτιρίων Αγιάς Κισσάβου.	2	Ενέργεια - Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.9		
1	2	12	1.2.12.	Παρεμβάσεις προστασίας-ανάδειξης της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στα χωριά του Δήμου Καλαμπάκας.	2	Μελέτη - Ενέργεια	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π.ΠΕΡ.	7.2	90.000	
										Ε.Π. ΑΑ-ΑΥ	7.5		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.9, 2.17		
1	2	13	1.2.13.	Παρεμβάσεις προστασίας-ανάδειξης της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στα χωριά του Δήμου Καλαμπάκας.	2	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π.ΠΕΡ.	7.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.9, 2.17		
1	2	14	1.2.14.	Δημιουργία - βελτίωση μόνιμων λαογραφικών εκθέσεων στις τουριστικές περιοχές	2	Ενέργεια-Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.1		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.2		

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
1 3 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ													
1	3	1	1.3.1.	Αντιμετώπιση του προβλήματος της αυθαίρετης και μη δόμησης καθώς και άλλων παρεμβάσεων στις εκτός Σχεδίου περιοχές των "ώριμων", "δυναμικών" και "δυσνητικών" τουριστικών περιοχών (προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος, ειδικές μελέτες για τον εμπλουτισμό και την επικαιροποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων).	1	Ειδικές Μελέτες, Θεσμοθετήσεις, Παρακολούθησ η Εφαρμογής.	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	7.1		
1	3	2	1.3.2.	Αντιμετώπιση των προβλημάτων αισθητικής υποβάθμισης, αυθαίρετης δόμησης και άλλων παρεμβάσεων στις Εντός Σχεδίου περιοχές των "ώριμων", "δυναμικών" και "δυσνητικών" τουριστικών περιοχών (Προληπτικός και κατασταλτικός έλεγχος, ειδικές μελέτες για τον εμπλουτισμό, επικαιροποίηση των υφιστάμενων ρυθμίσεων).	1	Ειδικές Μελέτες, Θεσμοθετήσεις, Παρακολούθησ η Εφαρμογής.	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	7.1		
1	3	3	1.3.3.	Παρακολούθηση εφαρμογής θεσμικού πλαισίου για την προστασία και ανάδειξη της αρχιτεκτονικής κληρονομιάς στο Καστράκι.	2	Ενέργεια	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π.ΠΕΡ.	5.1		
1	3	4	1.3.4.	Συστηματικός έλεγχος της δόμησης στις ρεματιές νότιας Σκιάθου.	1	Ενέργεια	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π.ΠΕΡ.	5.1		
1	3	5	1.3.5.	Λήψη ειδικών μέτρων ελέγχου προστασίας των ακτών της Αλοννήσου και των νησίδων του Θαλάσσιου Πάρκου.	1	Ενέργεια	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ - ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΑΡΚΟΥ	Ε.Π.ΠΕΡ.	5.1		

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
1	4	ΡΥΘΜΙΣΗ ΧΡΗΣΕΩΝ ΓΗΣ											
1	4	1	1.4.1.	Εκπόνηση Κτηματολογίου – Δασολογίου στις τουριστικές περιοχές	1	Μελέτη	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΥΠΕΧΩΔΕ	Ε.Π.ΠΕΡ.	8.1	-	
1	4	2	1.4.2.	Εκπόνηση, θεσμοθέτηση των κατάλληλων ανά τουριστική περιοχή χωροταξικών και πολεοδομικών Σχεδίων.	1	Μελέτη - Ρύθμιση	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	7.1	300.000	
1	4	3	1.4.3.	ΓΠΣ (Νόμου 2508/97) Καλαμπάκας.	1	Μελέτη - Ρύθμιση	A	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	7.1	300.000	
1	4	4	1.4.4.	ΣΧΟΟΑΠ Σκιάθου.	1	Μελέτη - Ρύθμιση	A	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	7.1	300.000	
2	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ/ΔΙΚΤΥΑ-ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ.												
2	1	ΑΝΑΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ "ΕΠΙΛΕΚΤΙΚΟ" ΤΟΥΡΙΣΜΟ											
2	1	1	2.1.1.	Καταγραφή των φυσικών χαρακτηριστικών και της ημερήσιας κίνησης των προσπελάσιμων και μη ακτών, διαμόρφωση καταλόγου.	3	Έρευνα	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π/Υ ΔΗΜΩΝ		75.000	
2	1	2	2.1.2.	Σχέδια διαχείρισης των ακτών κολύμβησης (παρεμβάσεις, λειτουργία, οικονομικά).	3	Ενέργεια	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		300.000	
2	1	3	2.1.3.	Έρευνες γνώμης στους κατοίκους και στους επισκέπτες των τουριστικών περιοχών.	3	Έρευνα	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	45.000	

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΛΟΣΜΟΣ €
2	1	4	2.1.4.	Έρευνα για τον προσδιορισμό των ημερήσιων εκδρομικών κυρίως στο Πήλιο, στις ακτές Ολύμπου-Όσσας-Μαυροβουνίου, στην Καλαμπάκα-Μετέωρα.	3	Έρευνα	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	45.000
2	1	5	2.1.5.	Απογραφή μη δηλωμένων καταλυμάτων στις τουριστικές περιοχές.	3	Έρευνα	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	70.000
2	1	6	2.1.6.	Αξιολόγηση και διαμόρφωση επικαιροποιημένου προγράμματος νομιμοποίησης αδήλων καταλυμάτων.	3	Πρόγραμμα	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	-
2	1	7	2.1.7.	Παρακολούθηση (καταγραφή, ποιοτικές έρευνες) των παρεχόμενων υπηρεσιών στις τουριστικές δραστηριότητες.	3	Έρευνα-Ενέργεια	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	-
2	1	8	2.1.8.	Συνεργασία των φορέων της περιοχής Λίμνης Πλαστήρα (Δ.Ε.Η. Ο.Τ.Α., επιχειρηματίες κλπ) για την ανάπτυξη της περιοχής εντός του πλαισίου της ΖΟΕ. (Αρμόδιοι:Περιφέρεια, ΕΟΤ, φορείς ξενοδόχων).	3	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	ΤΟΠΙΚΟΙ ΗΜΟΣΙΟΙ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	-
2	1	9	2.1.9.	Δημιουργία «ελαφριάς» υποδομής για υπαίθρια αναψυχή, ψάρεμα και άλλες εναλλακτικές μορφές τουρισμού στις παραποτάμιες ζώνες.	3	Μελέτη - Έργο	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	90.000
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.15	
2	1	10	2.1.10.	Πιστοποίηση τοπικών προϊόντων.	3	Ενέργεια	B	ΥΠΑΝ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ,	5.2	-
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.3	

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
2	2	ΘΑΛΑΣΣΙΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.										
2	2	1	2.2.1.	Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στον Αγίοκαμπο (Β΄ Φάση).	3	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	1.000.000
2	2	2	2.2.2.	Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους- κατασκευή πλωτής προβλήτας, στον Αγ. Ιωάννη.	3	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	1.000.000
2	2	3	2.2.3.	Επέκταση της λιμενολεκάνης και κατασκευή κρηπιδώματος για τη διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στο Λουτράκι.	3	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	2.500.000
2	2	4	2.2.4.	Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στη Μηλίνα.	3	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	2.000.000
2	2	5	2.2.5.	Ολοκλήρωση έργων διαμόρφωσης λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στο Πατητήρι Αλοννήσου.	3	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	1.000.000
2	2	6	2.2.6.	Συμπληρωματικά έργα για τη διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στη Σκόπελο.	3	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	1.500.000
2	2	7	2.2.7.	Διερεύνηση της δυνατότητας εξυπηρέτησης σκαφών αναψυχής εντός του εμπορικού λιμένα Βόλου με την ολοκλήρωση των έργων.	3	Ενέργεια	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	700.000
2	2	8	2.2.8.	Ολοκλήρωση του λιμένα αναψυχής Σκιάθου.	3	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	1.000.000

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
2	2	9	2.2.9		Μελέτη χωροθέτησης και κατασκευή σταθμών εφοδιασμού σκαφών αναψυχής.	3	Μελέτη	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	50.000
2	2	10	2.2.10		Ανάπτυξη-εκσυγχρονισμός επισκευαστικής δραστηριότητας σκαφών αναψυχής σε Λουτράκι-Αλμυρό.	3	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΟΑΛΑΑ	7.1	-
2	3	ΟΙΚΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ-ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ											
2	3	1	2.3.1		Στήριξη της καλλιέργειας τοπικών προϊόντων ποιότητας στις αγροτικές εκτάσεις των ώριμων τουριστικών περιοχών και σύνδεση με την τουριστική προσφορά.	3	Ενέργεια	A	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΑ-ΑΥ	1.2, 7.9	-
											ΟΠΑΑΧ		
2	3	2	2.3.2		Έρευνα για τη μετατροπή παραδοσιακών κτισμάτων σε αγροτουριστικά καταλύματα (πλήθος, διαθεσιμότητα επενδυτών).	3	Έρευνα	B	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π. ΑΑ-ΑΥ	7.5, 7.6, 7.9	50.000
											ΟΠΑΑΧ		
2	3	3	2.3.3		Δημιουργία πιστοποιημένων αγροτουριστικών καταλυμάτων με συγχρηματοδότηση (ΚΥΑ 471/2002, Αν Νόμος, κ.α.)	3	Ενέργεια	A	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΕΟΤ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΑ-ΑΥ	7.6, 7.9	-
											Κ.Π. LEADER PLUS		
											ΟΠΑΑΧ		

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
2	3	4	2.3.4.		Εφαρμογή των μέτρων 7.6 «Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων» και 7.9 «Ενθάρρυνση τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων» του Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου» για την υλοποίηση παρεμβάσεων αγροτουρισμού στη Θεσσαλία.	3	Ενέργεια	A	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΑ-ΑΥ	7.6, 7.9	-
					Κ.Π. LEADER PLUS,								
					Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.15							
2	3	5	2.3.5.		Βελτίωση –συμπλήρωση-σήμανση μονοπατιών, ανάδειξη χλωρίδας και πανίδας με επεξηγηματικές πινακίδες.	3	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	8.1	300.000
					Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.6							
2	3	6	2.3.6.		Μελέτη για τη χωροθέτηση και έργο κατασκευής παρατηρητηρίων για πουλιά στην περιοχή Ολύμπου-Οσσας-Μαυροβουνίου.	3	Μελέτη - Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	3.2	180.000
					Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4							
2	3	7	2.3.7.		Μελέτη για τη χωροθέτηση και έργο κατασκευής παρατηρητηρίων για πουλιά στην περιοχή Καλαμπάκας, Ελάτης – Κόζιακα – Περτουλίου και Λίμνης Πλαστήρα.	3	Μελέτη - Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	3.2	180.000
					Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4							
2	4	ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ											
2	4	1	2.4.1.		Δημιουργία Κέντρου Μυθολογίας και Ιστορίας Ολύμπου. ⁴	3	Μελέτη - Ενέργεια - Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ	Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ,	1.1	1.500.000
					Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2							

⁴ Βλέπε Α΄ ΦΑΣΗ (τεύχος περιοχής μελέτης Ολύμπου - Κίσαβου –Μαυροβουνίου) και μελέτης FOREST SA – TEAM 4 «Διαχείριση του εσωτερικού τμήματος της Θεσσαλίας που ορίζεται από τον ορεινό όγκο του Ολύμπου και του Κίσαβου, με στόχο την ήπια, οικολογική τουριστική ανάπτυξή του»

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	
2	4	2	2.4.2	Δημιουργία-βελτίωση μόνιμων λαογραφικών εκθέσεων στις τουριστικές περιοχές.	3	Ενέργεια - Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ		Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2	500.000
											Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.10	
2	4	3	2.4.3	Δημιουργία Κέντρου Ξυλογλυπτικής, στην Καλαμπάκα.	3	Έργο	B	ΥΠΠΟ, ΕΟΜΕΧ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ		Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.3	100.000
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.10	
2	4	4	2.4.4	Δημιουργία φορέα διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς των Μετεώρων. (Αρμόδιοι φορείς:Υπουργείο Πολιτισμού, Υπουργείο Ανάπτυξης, Νομαρχία Τρικάλων, Δήμος Καλαμπάκας, Εκκλησία, Icomos).	3	Ενέργεια	A	ΥΠΠΟ	ΥΠΠΟ		Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2	-
2	4	5	2.4.5	Σήμανση - πληροφόρηση στους πολιτιστικούς πόρους των τουριστικών περιοχών.	3	Έργο	A	ΥΠΠΟ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ		Ε.Π. ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2	200.000
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	
2	4	6	2.4.6	Κέντρο πολιτιστικών και συνεδριακών χρήσεων στη Σκιάθο με την αξιοποίηση υφιστάμενου αξιόλογου κτιρίου	3	Μελέτη - Έργο	A	ΔΗΜΟΙ	ΙΔΙΩΤΕΣ		Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	2.000.000
											ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ		
2	4	7	2.4.7	Μικρές εκδηλώσεις εντός και εκτός θερινής περιόδου στους οικισμούς των ώριμων τουριστικών περιοχών.	3	Ενέργεια	B	ΔΗΜΟΙ, ΤΟΠΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΗΜΟΙ-ΤΟΠΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ		Π/Υ ΔΗΜΩΝ, ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		180.000

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
2 5 ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ													
2	5	1	2.5.1	Δημιουργία τουριστικού πακέτου συνδυασμένης αξιοποίησης εκκλησιαστικών μνημείων Πηλίου, Σκοπέλου, Ολύμπου, Μετεώρων	3	Ενέργεια	A	ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6		
										ΑΥΤΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ			
2 6 ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ.													
2	6	1	2.6.1	Αξιοποίηση Ολυμπιακής Αθλητικής υποδομής στο Βόλο, καθώς και του δικτύου των ολυμπιακών προπονητηρίων στη Θεσσαλία (Λάρισας, Τρικάλων, Καρδίτσας, Καλαμπάκας, Λίμνης Πλαστήρα) και της αθλητικής υποδομής Σκιάθου για χρήση αθλητικού-προπονητικού τουρισμού.	3	Ενέργεια	A	ΓΓΑ/ΥΠΠΟ, ΔΗΜΟΙ, ΤΟΠΙΚΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ & ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΗΜΟΙ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Γ.Γ.Α., Π/Υ ΔΗΜΩΝ, ΕΠΤΑ			
2 7 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΣ													
2	7	1	2.7.1	Ανάπτυξη-οργάνωση σπορ αέρος (ανεμοπτερισμός, αεροπλοΐα) με την αξιοποίηση των αεροδρομίων Λάρισας, Αγχιάλου, Σκιάθου καθώς και αεροπτερισμού, αλεξίπτωτου πλαγιάς στην περιοχή Ολύμπου κ.ά.	3	Μελέτη - Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, Γ.Γ.Α./ΥΠΠΟ	ΤΟΠΙΚΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6		
2	7	2	2.7.2	Ανάπτυξη-όροι-οργάνωση σπορ ποταμού (ράφτινγκ, κανόινγκ, ψάρεμα κ.λ.π.)	3	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΤΟΠΙΚΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΤΟΠΙΚΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6		

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
2	7	3	2.7.3.	Ανάπτυξη –όροι – οργάνωση - υποδομή ορειβασίας και αναρρίχησης.	3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΤΟΠΙΚΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΤΟΠΙΚΟΙ ΑΘΛΗΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6		
2	7	4	2.7.4.	Βελτίωση ορεινών καταφυγίων	3	Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		
2	7	5	2.7.5.	Βελτίωση χιονοδρομικών εγκαταστάσεων Περιφέρειας Θεσσαλίας (Πήλιο, Πετρούλι, καταφύγιο Καραμανώλη περιοχής Λ. Πλαστήρα, Βρυσοπούλες Ολύμπου).	3	Ενέργεια - Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4		
2 8 ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ⁵													
2	8	1	2.8.1.	Σύσταση Φορέα διοργάνωσης συνεδρίων. (Convention Bureau). Μελέτη σκοπιμότητας, καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης, κλπ).	3	Μελέτη-Ενέργεια	Β	ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6		
2	8	2	2.8.2.	Εκσυγχρονισμός-συμπλήρωση υφιστάμενων συνεδριακών κέντρων σε φορείς και ξενοδοχεία.	3	Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.5		
2	8	3	2.8.3.	Επανάχρηση κτιρίων για μικρές συνεδριακές δράσεις σε Σκόπελο και Αλόνησο.	3	Μελέτη - Έργο	Β	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2		

⁵ Στην Μελέτη που εκπόνησε το Γραφείο Μελετών Ι. Ατελή, 2000, «Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την Ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού και των Υποδομών Γκολφ στην Ελλάδα» δεν προβλέπεται η δημιουργία νέων Συνεδριακών χώρων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	
2 9 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΠΟΛΕΩΝ												
2	9	1	2.9.1.	Δημιουργία Οδηγών και οργάνωση και ανάδειξη-σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στη Λάρισα.	3	Μελέτη-Ενέργεια	A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	150.000
2	9	2	2.9.2.	Οργάνωση και ανάδειξη-σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στη Λάρισα.		Ενέργεια	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	15.000
2	9	3	2.9.3.	Οργάνωση και ανάδειξη-σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στη Λάρισα.	3	Έργο	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	-
2	9	4	2.9.4.	Οργάνωση και ανάδειξη-σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στο Βόλο.	3	Ενέργεια	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	15.000

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
2	9	5	2.9.5.	Οργάνωση και ανάδειξη- σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στα Βόλο.	3	Έργο	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	-	
2	9	6	2.9.6.	Οργάνωση και ανάδειξη- σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στα Τρίκαλα.	3	Ενέργεια	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	15.000	
2.	9	7	2.9.7.	Οργάνωση και ανάδειξη- σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στα Τρίκαλα.	3	Έργο	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	-	
2	9	8	2.9.8.	Οργάνωση και ανάδειξη-σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στην Καρδίτσα.	3	Ενέργεια	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	15.000	
2	9	9	2.9.9.	Οργάνωση και ανάδειξη-σήμανση πολιτιστικών-ιστορικών, αρχιτεκτονικών και τέχνης, shopping, φαγητού-ποτού, αναψυχής, επιχειρηματικού ενδιαφέροντος, διαδρομών και δραστηριοτήτων στην Καρδίτσα.	3	Έργο	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.2	-	
2 10 ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ													
2	10	1	2.10.1.	Ανάδειξη των ανθρακούχων πηγών Κόκκινου Νερού.	3	Μελέτη	Γ	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	10.000	

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	
2	10	2	2.10.2.	Ανάδειξη ιαματικής πηγής στον οικισμό Βλαχάβα-ΔΔ Ελάτης.	3	Μελέτη	Γ	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	10.000	
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4		
2	10	3	2.10.3.	Μελέτη εκσυγχρονισμού της ιαματικής πηγής Σμοκόβου.	3	Μελέτη	Γ	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	10.000	
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4		
2	10	4	2.10.4.	Ανάπτυξη-βελτίωση των υποδομών των ιαματικών πηγών Σμοκόβου, Βλαχάβα, Κόκκινου Νερού.	3	Έργο	Γ	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4		
2 11 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΓΕΥΣΙΓΝΩΣΙΑΣ													
2	11	1	2.11.1.	Επέκταση εφαρμογής του θεσμού των Τοπικών Συμφώνων Ποιότητας στις επιχειρήσεις εστίασης και στις λοιπές τουριστικές επιχειρήσεις	3	Ενέργεια	Β	ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.2		
2	11	2	2.11.2.	Οργάνωση– βελτίωση δραστηριοτήτων-εκδηλώσεων γευσιγνωσίας με πιστοποιημένα προϊόντα ποιότητας.	3	Ενέργεια	Β	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Κ.Π. LEADER PLUS			
										Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4		
2 12 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΛΛΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΜΟΡΦΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ.													

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ		ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
2	12	1	2.12.1.	Εξοπλισμός καταλυμάτων για χρήση διαδικτύου για την ανάπτυξη τουρισμού τηλεεργασίας.	3	Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΙΔΙΩΤΕΣ		Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.1	
											Ε.Π.ΚτΠ.	1.6	
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	
2	12	2	2.12.2.	Οργάνωση τουριστικών προγραμμάτων 3 ^{ης} ηλικίας και παραχείμασης.	3	Ενέργεια	Β	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΙΔΙΩΤΕΣ, TOUR OPERATORS		Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6	
2	12	3	2.12.3.	Οργάνωση τουριστικών προγραμμάτων τουρισμού νέων, εκπαιδευτικού τουρισμού.	3	Ενέργεια	Β	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΙΔΙΩΤΕΣ, TOUR OPERATORS		Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6	
2	12	4	2.12.4.	Οργάνωση τουριστικών προγραμμάτων κοινωνικού τουρισμού.	3	Ενέργεια	Α	ΥΠ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ, TOUR OPERATORS				
2	12	5	2.12.5.	Πρώθηση προοπτικών χρονομεριστικού τουρισμού.	3	Ενέργεια	Β	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ, TOUR OPERATORS		Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4	
2	12	6	2.12.6.	Οργάνωση τοπικών προγραμμάτων για άτομα για άτομα με αναπηρία	3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ, TOUR OPERATORS		Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	
2 13				ΑΝΑΠΤΥΞΗ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΕ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ									

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ		ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
2	13	1	2.13.1.	Μελέτη εφαρμογής ανά δίκτυο θεματικού τουρισμού.		3	Μελέτη	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	250.000
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6	
2	13	2	2.13.2.	Ανάπτυξη διακλαδικών συνεργασιών με αντικείμενο τον τουρισμό. Επέκταση και εμπλουτισμός της πρακτικής των Τοπικών Σύμφωνων Ποιότητας.		3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΔΗΜΟΙ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2, 1.4	
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6	
2	13	3	2.13.3.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Θαλάσσιου τουρισμού μεταξύ των περιοχών που διαθέτουν και στην πορεία και των προτεινόμενων (Μέτρο 2.2: Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόνησος, Βόλος, Αγ. Ιωάννης, Λουτράκι, Μηλίνα και Αγιόκαμπος) για την κατασκευή λιμένων αναψυχής.		3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2	
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6	
2	13	4	2.13.4.	Οργάνωση-λειτουργία δύο Περιφερειακών δικτύων - ανατολικού και δυτικού- για τον Οικοτουρισμό – αγροτουρισμό καθώς και Περιφερειακής δομής συντονισμού τους.		3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩ Ν ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4, 5.2	
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6	
2	13	5	2.13.5.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Πολιτιστικού Τουρισμού μεταξύ των περιοχών Πήλιο, Βόλος-Διμήνι-Σέσκλο, Όλυμπος-Όσσα, Μετέωρα-Καλαμπάκα.		3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4, 5.2	

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
									ΦΟΡΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩ Ν ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6	
2	13	6	2.13.6.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Θρησκευτικού τουρισμού, μεταξύ των περιοχών: Καλαμπάκα – Μετέωρα, Πήλιο, Σκόπελος και Όλυμπος.	3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩ Ν ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4, 5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6		
2	13	7	2.13.7.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Αθλητικού τουρισμού, μεταξύ των περιοχών Ολυμπιακών εγκαταστάσεων-προπονητηρίων (Βόλος, Αλμυρός, Σκόπελος, Λάρισα, Τρίκαλα, Καλαμπάκα, Καρδίτσα, Λίμνη Πλαστήρα).	3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩ Ν ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4, 5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6		
2	13	8	2.13.8.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου μεταξύ των περιοχών με ορειβατικό τουρισμό και άλλων περιοχών με τουρισμό περιπέτειας (Καλαμπάκα, Μετέωρα, Πύλη, Ελάτη, Περούλι, Όλυμπος-Όσσας, Μαυροβούνι).	3	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩ Ν ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4, 5.2		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.6		

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
2	13	9	2.13.9	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου μεταξύ των περιοχών Λάρισας, Αγχιάλου, Σκιάθου, για τουρισμό περιπέτειας σε σπορ αέρος (ανεμοπτερισμός, αιωροπτερισμός, αεροπλοΐα, σκι).	3	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩ Ν ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4, 5.2	1.2	
2	13	10	2.13.10	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Τουρισμού πόλεων μεταξύ των 4 ^{ων} αστικών κέντρων της Θεσσαλίας.	3	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4, 5.2	1.2, 1.6	
2	13	11	2.13.11	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου τουρισμού γευσιγνωσίας, συντονισμός και συνεργασία με τα δίκτυα πιστοποίησης προϊόντων ποιότητας (Leader +, Δρόμοι κρασιού, κ.α.).	3	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩ Ν ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΕΤΑΙΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΟΚΥΨΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.4, 5.2	1.2, 1.6	
3				ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ - ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, Η/ΚΑΙ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ									
3				1 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ									

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
3	1	1	3.1.1.	Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός τουριστικών καταλυμάτων.	4	Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, Περιφέρεια Θεσσαλίας	ΙΔΙΩΤΕΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.1, 1.5		
										Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2		
3	1	3	3.1.2.	Οργάνωση, διοίκηση μονάδων καταλυμάτων.	4	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2		
3		2	ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ										
3	2	1	3.2.1.	Δημιουργία ξενοδοχειακών καταλυμάτων ΑΑ' και Α' κατηγορίας, στην περιοχή Ολύμπου – Κισσάβου – Μαυροβουνίου.	4	Μελέτη - Έργο	Β	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2		
										ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ			
3	2	2	3.2.2.	Μετατροπή-επανάχρηση παραδοσιακών παλαιών / κενών / ερειπωμένων κατοικιών των τουριστικών περιοχών σε τουριστικά καταλύματα.	4	Μελέτη - Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, Υπ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	ΚΠ LEADER PLUS			
										ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ			
										ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.17		
3		3	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ-ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ										
3	3	1	3.3.1.	Αναβάθμιση-συμπλήρωση των καταλυμάτων στη Σκιάθο, Σκόπελο, Αλόνησο, με υποδομές χειμερινής λειτουργίας. Λοιπές τεχνικές υποδομές και εξοπλισμό.	4	Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2		

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
										ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ		
3	3	2	3.3.2.	Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση βιολογικών καθαρισμών τουριστικών καταλυμάτων.	4	Έργο	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ	2.2	
3	3	3	3.3.3.	Οργάνωση υποδομής τουριστικών επιχειρήσεων.	4	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ	2.2	
3 4 ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ-ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ												
3	4	1	3.4.1.	Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση υπηρεσιών τουρισμού.	4	Έρευνα	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ, ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ	5.2	120.000
3	4	2	3.4.2.	Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων υπηρεσιών τουρισμού.	4	Έργο	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.2, 1.1	

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
3	4	3	3.4.3.	Οργάνωση και βελτίωση των παρεχομένων υπηρεσιών των τουριστικών επιχειρήσεων.	4	Ενέργεια	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ, ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ	2.2	
										ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.1	
3	4	4	3.4.4.	Εκσυγχρονισμός - βελτίωση της τεχνολογίας των τουριστικών επιχειρήσεων	4	Έργο	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2	
										Ε.Π.ΚτΠ.	3.2	
										ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.1	
4ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΛΛΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ/ ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΗ												
4 1ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ												
4	1	1	4.1.1.	Βελτίωση οδικού δικτύου στο Πήλιο.	5	Μελέτη-Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		
										ΠΕΠ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.12	
4	1	2	4.1.2.	Βελτίωση οδικού δικτύου στην περιοχή Ολύμπου – Κισσάβου – Μαυροβουνίου.	5	Μελέτη-Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		
										ΠΕΠ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.12	

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
4	1	3	4.1.3.	Βελτίωση του τοπικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ		ΕΠΤΑ		
											ΠΕΠ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.12	
4	1	4	4.1.4.	Βελτίωση του περιμετρικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ		ΕΠΤΑ		
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.12	
4	1	5	4.1.5.	Βελτίωση της υπεραστικής συγκοινωνίας Λίμνης Πλαστήρα.	5	Ενέργεια - Έργο	Α	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΚΤΕΛ, ΟΣΕ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ		ΚΤΕΛ, ΟΣΕ		
4	1	6	4.1.6.	Βελτίωση του ασφαλτοστρωμένου οδικού δικτύου Δήμου Καλαμπάκας.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ		ΕΠΤΑ		
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.12	
4	1	7	4.1.7.	Διάστρωση με 3Α ή/και τμηματικές πλακοστρώσεις-λιθόστρωτα ορεινών δρόμων του Δήμου Καλαμπάκας.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ		ΕΠΤΑ		
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.12	
4	1	8	4.1.8.	Βελτίωση του ασφαλτοστρωμένου δικτύου Σκιάθου, Σκοπέλου, Αλοννήσου.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ		ΕΠΤΑ		
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.12	
4	1	9	4.1.9.	Βελτίωση των μονοπατιών και των ορεινών χωματόδρομων Σκιάθου, Σκοπέλου, Αλοννήσου.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ		ΕΠΤΑ		
											Π.ΕΠ. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.12	
4	1	10	4.1.10.	Ανάπτυξη προαστιακού ηλεκτροκίνητου σιδηροδρόμου Λάρισας–Βόλου, διπλής γραμμής.	5	Έργο	Β	ΥΠ. ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΟΣΕ	ΟΣΕ		Ε.Π. ΣΑΑΣ	1.1, 2.,4	

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
4	1	11	4.1.11.	Διασύνδεση των λιμανιών Ηγουμενίτσας – Βόλου με επέκταση της σιδηροδρομικής γραμμής Παλαιοφαρσάλου – Καλαμπάκας.	5	Έργο	B	ΥΠ. ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΟΣΕ	ΟΣΕ	Ε.Π. ΣΑΑΣ	1.1	-
4	1	12	4.1.12.	Βελτίωση λιμενικών εγκαταστάσεων Αγ. Ιωάννη και Πλατανιά	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ	Ε.Π. ΟΑ.ΛΑΑ	7.1	-
4	1	13	4.1.13.	Βελτίωση – ανάπτυξη ακτοπλοϊκής συγκοινωνίας Β. Σποράδων καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους.	5	Ενέργεια	A	ΥΠ. ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ			-
4	1	14	4.1.14.	Βελτίωση – ανάπτυξη τακτικής θαλάσσιας συγκοινωνίας μεταξύ των Β. Σποράδων καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους.	5	Ενέργεια	A	ΥΠ. ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ			-
4	1	15	4.1.15.	Χρήση του στρατιωτικού αεροδρομίου της Λάρισας από την πολιτική αεροπορία.	5	Ενέργεια	B	ΥΠ. ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΥΠ. ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ			-
4 2				ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ								
4	2	1	4.2.1.	Επιλεγμένοι χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς του Πηλίου.	5	Μελέτη -Έργο	A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		3.000.000
4	2	2	4.2.2.	Λοιποί χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς του Πηλίου.	5	Έργο	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		-

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΛΟΣΜΟΣ €
4	2	3	4.2.3.	Επιλεγμένοι χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς Ολύμπου – Κισσάβου - Μαυροβουνίου.	5	Μελέτη - Έργο	A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		1.500.000
4	2	4	4.2.4.	Λοιποί χώροι στάθμευσης και πεζοδρομήσεις στους οικισμούς Ολύμπου – Κισσάβου - Μαυροβουνίου.	5	Έργο	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		-
4	2	5	4.2.5.	Στάθμευση στα Μετέωρα.	5	Μελέτη-Ενέργεια	A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		750.000
4	2	6	4.2.6.	Κυκλοφοριακή μελέτη Καλαμπάκας. (Ανάπτυξη αστικής συγκοινωνίας, μέτρα για τον περιορισμό των ΙΧ, πεζοδρομήσεις, περιμετρικά πάρκινγκ)	5	Μελέτη	A	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	ΕΠΤΑ		-
4	2	7	4.2.7.	Ανάπτυξη αστικής συγκοινωνίας στην Καλαμπάκα.	5	Έργο	B	ΥΠ. ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ - ΚΤΕΛ			900.000
4	2	8	4.2.8.	Μέτρα για τον περιορισμό των ΙΧ, πεζοδρομήσεις, περιμετρικά πάρκινγκ στην Καλαμπάκα	5	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	ΕΠΤΑ Π/Υ/ ΔΗΜΟΥ		-
4	2	9	4.2.9.	Οργάνωση - συμπλήρωση πάρκινγκ στη Χώρα και στις ακτές κολύμβησης της Σκοπέλου.	5	Μελέτη - Έργο	B	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΕΠΤΑ		750.000
4	2	10	4.2.10.	Συμπλήρωση-βελτίωση της συγκοινωνίας στη Σκόπελο και Αλόννησο.	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ, ΚΤΕΛ			-
4	2	11	4.2.11.	Πεζοδρομήσεις στο χωριό Καστράκι του Δ. Καλαμπάκας	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.5	240.000

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΙΣΜΟΣ €
4	2	12	4.2.12.	Πεζοδρομήσεις στα παραδοσιακά χωριά του Δ. Καλαμπάκας	5	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.5	750.000
4	2	13	4.2.13.	Επιλεγμένα έργα πεζοδρομήσεων στα 4 αστικά κέντρα	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.5	-
4	2	14	4.2.14.	Συμπλήρωση των πεζοδρομήσεων και κατασκευή πάρκινγκ περιμετρικά του κέντρου πόλης, στα 4 αστικά κέντρα.	5	Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ, ΙΔΙΩΤΕΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.5	6.000.000
4	2	15	4.2.15.	Δημιουργία Περιφερειακού Κέντρου Υγείας στην περιοχή της λίμνης Πλαστήρα καθώς και Περιφερειακού Ιατρείου.	5	Έργο	B	ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΣΥ	Ε.Π. ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ	1.1	9.000.000
										ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.1	
4	2	16	4.2.16.	Δημιουργία περιφερειακών φαρμακείων και ιατρείων με εξοπλισμό τηλεϊατρικής σε Σκιάθο, Σκόπελο και Αλόνησο.	5	Ενέργεια - Έργο	A	ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ	ΥΠ. ΥΓΕΙΑΣ	Ε.Π. ΥΓΕΙΑ-ΠΡΟΝΟΙΑ	1.1	-
4	2	17	4.2.17.	Έρευνα κατανάλωσης ενέργειας στις τουριστικές περιοχές.	5	Έρευνα	B	ΔΕΗ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΕΗ		24.000
4	2	18	4.2.18.	Έρευνα κατανάλωσης ύδατος στις τουριστικές περιοχές.	5	Έρευνα	B	ΔΕΥΑ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.8	24.000
4	2	19	4.2.19.	Εξασφάλιση επαρκούς πόσιμου νερού στη Σκιάθο, Σκόπελο και Αλόνησο.	5	Μελέτη-Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.2	30.000
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2,8, 3,5	
4	2	20	4.2.20.	Βελτίωση ηλεκτρικού δικτύου Β. Σποράδων.	5	Έργο	A	ΔΕΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ,	ΔΕΗ	ΔΕΗ		

ΑΞΟΝΑΣ	ΜΕΤΡΟ	ΔΡΑΣΗ	ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
								ΔΗΜΟΙ		Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.2	
4	2	21	4.2.21.	Βελτίωση των τηλεπικοινωνιών των τουριστικών περιοχών.	5	Έργο	A	ΟΤΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΟΤΕ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΟΤΕ		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.2	
4	2	22	4.2.22.	Αποκατάσταση και ανανέωση δικτύων ύδρευσης των Αστικών Κέντρων	5	Έργο	B	ΔΕΥΑ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΕΥΑ	ΔΕΥΑ		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.7	
4	2	23	4.2.23.	Εμπλουτισμός των αθλητικών υποδομών στην Καρδίτσα.	5	Έργο	B	ΓΓΟΑ/ΥΠΠΟ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΣ	ΓΓΑ, ΕΠΤΑ		
4	2	24	4.2.24.	Εμπλουτισμός των αθλητικών υποδομών στη Σκιάθο.	5	Έργο	B	ΓΓΑ/ΥΠΠΟ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	ΓΓΑ, ΕΠΤΑ		
4	2	25	4.2.25.	Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης στους ώριμους και στους δυναμικούς τουριστικούς στόχους.	5	Ενέργεια - Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.2	
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3	
4	2	26	4.2.26.	Εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης στους δυναμικούς τουριστικούς στόχους.	5	Ενέργεια-Έργο	B	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.2	
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3	
4	2	27	4.2.27.	Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Πηλίου.	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3, 2.10	

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
4	2	28	4.2.28.	Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Ολύμπου-Κισσάβου-Μαυροβουνίου.	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3, 2.10	-
4	2	29	4.2.29.	Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Πύλης-Ελάτης-Κόζιακα-Περτουλίου.	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.10, 3.3	-
4	2	30	4.2.30.	Ολοκλήρωση του αποχετευτικού δικτύου οικισμών Λίμνης Πλαστήρα. (Κοινότητες Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Μοσχάτου, Καστανιάς, Κρυονερίου και Κερασιάς).	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.10, 3.3	-
4	2	31	4.2.31.	Κατασκευή αποχετευτικού δικτύου και σύνδεση με το βιολογικό καθαρισμό νέας περιοχής ένταξης Καλαμπάκας, Καστρακίου και μονών Μετεώρων.	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.10, 3.3	-
4	2	32	4.2.32.	Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης, σύνδεση με το βιολογικό καθαρισμό Σκιάθου.	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.10, 3.3	-
4	2	33	4.2.33.	Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στην Αλόνησσο.	5	Έργο	A	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.10, 3.3	-
4	2	34	4.2.34.	Τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων στις παραλίες Ν. Λάρισας και Μαγνησίας.	5	Έργο	B	ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.1	250.000
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3	
4	2	35	4.2.35.	Προγράμματα διαχείρισης απορριμμάτων στις	5	Ενέργεια	A	ΔΗΜΟΙ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.1	-

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
					τουριστικές περιοχές.						Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3	
4	2	36	4.2.36.	Κατασκευή βιολογικών καθαρισμών στο Πήλιο, στον Ολυμπο-Κίσσαβο-Μαυροβούνι, στην Πύλη-Ελάτη-Κόζιακα-Περτούλι, στην λίμνη Πλαστήρα, στη Σκόπελο και στην Αλόννησο.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.1		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3		
4	2	37	4.2.37.	Βελτίωση λειτουργίας βιολογικών καθαρισμών μονάδων καταλυμάτων Σκιάθου.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.1		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3		
4	2	38	4.2.38.	Χωροθέτηση και λειτουργία ΧΥΤΑ με βάση τον Προγραμματισμό της Περιφέρειας Θεσσαλίας.	5	Έργο	Α	ΥΠΕΧΩΔΕ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΣ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π.ΠΕΡ.	2.1		
										Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.3		
4 3				ΑΝΑΠΤΥΞΗ - ΒΕΛΤΙΩΣΗ – ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ / ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ									
4	3	1	4.3.1.	Εξοπλισμός των τουριστικών επιχειρήσεων με υποδομή πληροφορικής για τη λειτουργία και οργάνωσή τους.	5	Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2		
										Ε.Π.ΚτΠ.	3.2		
										ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1,2, 1,6		

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ			ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
4	3	2	4.3.2.	Ανάπτυξη επιχειρήσεων διάθεσης υποδομής πληροφορικής/διαδικτύου στο κοινό	5	Ενέργεια	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΙΔΙΩΤΕΣ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	2.2	
										Ε.Π.ΚτΠ.	3.2	
										ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	1.2, 1.6	
4	3	3	4.3.3.	Ανάπτυξη Συστήματος ολοκληρωμένης τουριστικής πληροφόρησης και διαχείρισης τουριστικών παραμέτρων της Περιφέρειας / Θεματικών τουριστικών Δικτύων.	5	Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.3	
5 ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ & ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ												
5 1 ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ												
5	1	1	5.1.1.	Ανάπτυξη κεντρικού δικτυακού κόμβου (portal) για την αναλυτική και θεματική τουριστική προβολή της Περιφέρειας.	6	Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΟΤΑ, ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.3	45.000
										Ε.Π.ΚτΠ.	4.2	
5	1	2	5.1.2.	Επικοινωνιακό Πρόγραμμα τουριστικής προβολής της Θεσσαλίας και των θεματικών της δικτύων.	6	Μελέτη - Έργο	Α	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΟΤΑ, ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.3	450.000

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ΄ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
5	1	3	5.1.3.		Επικοινωνιακό Πρόγραμμα τουριστικής προβολής των νομών της Περιφέρειας	6	Μελέτη - Έργο	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΟΤΑ, ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	-
5	1	4	5.1.4.		Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.).	6	Έργο	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΟΤΑ, ΞΕΝΟΔΟΧΟΙ, ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.3	180.000
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	
5	1	5	5.1.5.		Δημιουργία σε επίπεδο Περιφέρειας, Γραφείου σχέσεων και διαπραγμάτευσης με τους Tour Operators.	6	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ, ΦΟΡΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.3	150.000
											Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	3.4	
5	2	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ / ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ											
5	2	1	5.2.1.		Ενημέρωση των επιχειρηματιών για την αξιοποίηση των κινήτρων και προγραμμάτων, για εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση των τουριστικών επιχειρήσεων.	6	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΕΠΙΜΕΛΗΤΤΗΡΙΑ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.1	-
5	2	2	5.2.2.		Ενημέρωση αγροτών των ώριμων και δυναμικών τουριστικών περιοχών για την ανάπτυξη	6	Ενέργεια	A	ΥΠ. ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΜΕΔ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Π.Ε.Π. ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.9	-

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠ/ΣΜΟΣ €
					αγροτουρισμού σε συνδυασμό με την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.				LEADER +		Ε.Π. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ- ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΥΠΑΙΘΡΟΥ	4.1, 4.2	
											Κ.Π. LEADER PLUS		
5	2	3	5.2.3.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή).	6	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΟΑΕΔ/ΙΕΚ/ΚΕΚ	ΙΔΙΩΤΕΣ	ΕΠ ΑΠΑΣΧ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΚΑΤ.	1.3		
										ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.9		
5	2	4	5.2.4.	Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών.	6	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΟΑΕΔ/ΙΕΚ/ΚΕΚ	ΙΔΙΩΤΕΣ	ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	2.9		
										ΕΠ ΑΠΑΣΧ. ΕΠΑΓΓΕΛΜ. ΚΑΤ.	1.3		
										Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	8.1		
5	2	5	5.2.5.	Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..	6	Ενέργεια	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΟΑΕΔ/ΙΕΚ/ΚΕΚ	ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΤΟΜΕΑΣ	ΕΠΤΑ			
5	2	6	5.2.6.	Ενημέρωση/εκπαίδευση κατοίκων σχετικά με τις ήπιες εναλλακτικές μορφές τουρισμού.	6	Ενέργεια	B	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΟΑΕΔ/ΙΕΚ/ΚΕΚ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		
										Κ.Π. LEADER PLUS			
5	2	7	5.2.7.	Ενημέρωση των επιχειρηματιών των "ώριμων περιοχών" για τον αναπροσανατολισμό από τον μαζικό στον "επιλεκτικό" τουρισμό, απαιτήσεις της ανάπτυξης του "επιλεκτικού" τουρισμού.(δυνατότητες, εργαλεία, ενισχύσεις).	6	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, ΔΗΜΟΙ/ΦΟΡΕΙΣ ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ	ΙΔΙΩΤΕΣ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		

ΑΞΟΝΑΣ ΜΕΤΡΟ ΔΡΑΣΗ				ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ	ΣΤΟΧΟΣ	ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ	ΑΡΜΟΔΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ	ΤΕΛΙΚΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ / ΦΟΡΕΑΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ – Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Γ'ΚΠΣ	Μέτρο Επιχειρησιακού Προγράμματος	ΠΡΟΫΠΣΜΟΣ €
5	3	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ											
5	3	1	5.3.1.	Εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης του πληθυσμού των τουριστικών περιοχών για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη (ρόλος του στην τουριστική ανάπτυξη, περιβάλλον, σύγχρονα χαρακτηριστικά του τουρισμού και των τουριστών κ.ά).	6	Ενέργεια	A	ΕΟΤ/ΥΠΑΝ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΔΗΜΟΙ	Ε.Π. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	5.2		

Δ.4. Αναμενόμενες επιπτώσεις

Το προτεινόμενο Πρόγραμμα περιλαμβάνει μια σειρά δράσεων που στοχεύουν να θέσουν την Περιφέρεια Θεσσαλίας σε μια τροχιά βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης που να αναβαθμίσει τη θέση της ανάμεσα στις Περιφέρειες της Ελλάδας και να βελτιώσει την διεθνή ανταγωνιστικότητά της ως τουριστικού προορισμού.

Βασικό αναμενόμενο αποτέλεσμα του Προγράμματος Δράσης είναι η ανάδειξη της Περιφέρειας σε έναν τόπο όπου, το κυρίαρχο τουριστικό προϊόν θα αναβαθμισθεί ποιοτικά και θα αναπροσανατολιστεί προς τον «επιλεκτικό» τουρισμό και όπου θα προσφέρονται ποικίλες εναλλακτικές και ήπιες μορφές τουρισμού σε διάφορες περιοχές, ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους. Για τις περιοχές εκείνες που ως ένα βαθμό έχουν κοινά χαρακτηριστικά και μπορούν να αναπτυχθούν ομοειδείς μορφές εναλλακτικού τουρισμού, προτείνεται η μεταξύ τους δικτύωση και συνέργια.

Όπως περιγράφεται στην παράγραφο Α.3.3.1. το σενάριο της δικτύωσης που επελέγη δίδει προτεραιότητα στη δημιουργία μεγεθών κλίμακας με τη συνεργασία των έξι περιοχών ώριμης τουριστικής ανάπτυξης με δυναμικές και κάποιες δυνητικές περιοχές στη βάση λόγου χάρη κοινών μορφών εναλλακτικού ή θεματικού τουρισμού, ομοιότητας ή συμπληρωματικότητας του τουριστικού προϊόντος, συνεργασιών σε οικονομικές δραστηριότητες, καινοτομιών, νέων τεχνολογιών, ανθρώπινου δυναμικού, κ.α.

Βασική παράμετρος της επιλεγείσας στρατηγικής και του Προγράμματος, είναι η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων της χρηματοδοτικής περιόδου μέχρι το 2006:

Α)με χρηματοδότηση επιλεγμένων έργων για την ενίσχυση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, κυρίως στις «ώριμες» τουριστικά περιοχές και εν μέρει σε άλλες τουριστικές περιοχές που είναι συνδεδεμένες μαζί τους σε θεματικά δίκτυα, καθώς και τη στήριξη του εκσυγχρονισμού της τουριστικής προσφοράς τους

Β)με χρηματοδότηση ενεργειών οργάνωσης, μάνατζμεντ, προβολής, χρήσης νέων τεχνολογιών και ενημέρωσης/εκπαίδευσης του ανθρώπινου που στοχεύουν σε πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα με μικρούς σχετικά πόρους. Μέσω αυτών των ενεργειών, των δικτύωσης μεταξύ των ώριμων και των υπόλοιπων τουριστικών περιοχών, της συνέργιας, των συνεργασιών και των συγχρηματοδοτήσεων των

δημόσιων φορέων με τους φορείς του ιδιωτικού τομέα, αναμένονται θετικά αποτελέσματα σε μικρούς σχετικά χρόνους.

Αναλυτικά τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή των δικτυώσεων των ώριμων τουριστικών περιοχών, των δυναμικών και δυνητικών τουριστικά περιοχών της Περιφέρειας Θεσσαλίας παρουσιάζονται στην παράγραφο Α.3.3.2.

Στο πλαίσιο των παραπάνω, το προτεινόμενο Πρόγραμμα περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν την δημιουργία των κατάλληλων υποδομών που απαιτούνται, οι οποίες όπως είναι φυσικό θα βελτιώσουν την ποιότητα του προσφερόμενου προϊόντος, θα αυξήσουν την ανταγωνιστικότητα, βασικά των ώριμων τουριστικά περιοχών, και θα δημιουργήσουν μια σειρά θετικών εξωτερικών οικονομιών που θα συμπαρασύρουν σε μια τροχιά βιώσιμης ανάπτυξης το σύνολο των τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας.

Με την εφαρμογή του Προγράμματος, αναμένεται η βελτίωση των υποδομών της Περιφέρειας μέσω των κατασκευαστικών έργων που προτείνονται (οδικοί άξονες, λιμάνια και σιδηρόδρομοι) ώστε εκτός από τις πάγιες ανάγκες στους τομείς αυτούς για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της Περιφέρειας, θα καλύπτουν και θα βελτιώνουν την πρόσβαση του τουρίστα τους τουριστικούς προορισμούς.

Μια σειρά δράσεων που προτείνονται και αφορούν στη βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού συμβάλλουν επίσης στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων.

Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται μέσα από το προτεινόμενο Πρόγραμμα για δράσεις –έργα, μελέτες, ενέργειες, ρυθμίσεις-, που έχουν να κάνουν με την προστασία ή/και ανάδειξη των φυσικών πόρων με πρώτη προτεραιότητα τις περιοχές Natura, τις δασικές περιοχές και τις ακτές. Επίσης με τη βελτίωση των υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων και λυμάτων, καθώς και η περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και η εφαρμογή προγραμμάτων ανακύκλωσης, αναμένεται ως αποτέλεσμα η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος μιας και όπως αναδείχτηκε από την Α΄ Φάση της μελέτης, το φυσικό περιβάλλον αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πόλους έλξης τουριστών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Δεν είναι όμως μόνο το φυσικό περιβάλλον σημαντικός πόλος έλξης για τους τουρίστες ή η βάση στην οποία στηρίχθηκε η έως σήμερα ανάπτυξη του τουρισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, ο πολιτισμός κατέχει και αυτός την δική του εξέχουσα θέση.

Η Θεσσαλία έχει να αναδείξει μια πληθώρα πολιτιστικών μνημείων από την νεολιθική – κλασσική μέχρι και την βυζαντινή και μετα-βυζαντινή περίοδο. Πολλά από τα μνημεία όμως αυτά δυστυχώς δεν βρίσκονται σε καλή κατάσταση, ενώ και η προβολή τους δεν είναι η άριστη. Για το λόγο αυτό, το πρόγραμμα δράσης περιλαμβάνει δράσεις που σκοπεύουν τόσο στη διάσωση επιλεγμένων μνημείων αυτών σε όλες τις τουριστικές περιοχές, όσο και στη σωστή ανάδειξη και προβολή τους στις περιοχές του Πολιτιστικού Δικτύου, αποδίδοντάς τους έτσι την υψηλή θέση που τους ανήκει στην επιδίωξη της ανταγωνιστικότητας της Θεσσαλίας στη διεθνή αγορά.

Πέραν από τα μνημεία της Περιφέρειας, ο λαϊκός πολιτισμός έχει την δική του ξεχωριστή θέση στο σύνολο των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της Περιφέρειας. Η διατήρηση των παραδοσιακών αξιών που έχουν κάνουν με την τέχνη ή και τον τρόπο ζωής δύνανται να διατηρηθούν και να προβληθούν μέσω της υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων που προτείνονται (π.χ. δημιουργία λαογραφικών μουσείων). Επίσης η προώθηση της σύγχρονης πολιτιστικής δραστηριότητας αποτελεί θετικό παράγοντα για την βελτίωση της ζωής των κατοίκων και την προσέλκυση τουριστών. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται η δημιουργία του Κέντρου Μυθολογίας και Ιστορίας του Ολύμπου που θα αποτελεί γέφυρα μεταξύ της αίγλης, της ιστορίας και του συμβολισμού του Ολύμπου με σύγχρονες πνευματικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, η επανάχρηση παραδοσιακού κτιρίου στη Σκιάθο για δημιουργία Κέντρου πολιτιστικών δραστηριοτήτων και συνεδρίων, η δημιουργία ενός Κέντρου σύγχρονης ξυλογλυπτικής στην Καλαμπάκα, το οποίο αξιοποιώντας την παράδοση θα παράγει και θα μυεί τους μόνιμους κατοίκους και τους επισκέπτες στη σύγχρονη τέχνη. Παράλληλα, οι προτεινόμενες μικρής κλίμακας πολιτιστικές εκδηλώσεις που θα διοργανώνονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους θα έχουν ως αποτέλεσμα πέραν από τις θετικές επιπτώσεις στην καθημερινή ζωή των κατοίκων και στην επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Εκτός όμως των πολιτιστικών, οι υποδομές που αφορούν στις αναπλάσεις οικιστικών περιοχών, πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, λιθόστρωτα, αναδείξεις παραδοσιακών κτιρίων, δημιουργία χώρων στάθμευσης, κ.α., καθώς και τα έργα βελτίωσης δικτύων κοινής ωφέλειας, έχουν ως αποτέλεσμα τόσο την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των τουριστικών περιοχών όσο και την δημιουργία ενός ελκυστικότερου δομημένου περιβάλλοντος για τον τουρίστα.

Ο τουρίστας όμως, πέραν από την ύπαρξη ενός ελκυστικού φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, καθώς και σημαντικών πολιτιστικών πόρων, και κυρίως ο τουρίστας ενός ιδιαίτερα υψηλού εισοδηματικού επιπέδου, επιθυμεί το σύνολο των υπηρεσιών που του προσφέρεται να είναι σε ένα τέτοιο επίπεδο που και την ποιότητα της διαμονής του να ανεβάζει και την ευχαρίστησή του να διατηρεί σε υψηλά επίπεδα. Στο πλαίσιο αυτό, το προτεινόμενο Πρόγραμμα, περιλαμβάνει δράσεις οι οποίες στοχεύουν όχι μόνο στην βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών από τις μονάδες διαμονής που λειτουργούν στην Περιφέρεια αλλά και της μονάδες εστίασης και αναψυχής. Περιλαμβάνει επίσης δράσεις που η υλοποίησή τους θα βελτιώνει την άμεση και άνετη κίνησή του, την πληροφόρησή του, και την δυνατότητα πρόσβασης στις εξυπηρετήσεις που προσφέρει η νέα τεχνολογία και κυρίως το Διαδίκτυο.

Η βελτίωση όμως του συνόλου της υποδομής που μπορεί να υπάρχει σε έναν τόπο δεν αποτελεί ταυτόχρονα ικανή και αναγκαία συνθήκη για την μεγιστοποίηση της ευχαρίστησης του τουρίστα κατά τη διάρκεια της παραμονής του σε έναν τόπο. Ο ανθρώπινος παράγοντας αποτελεί ίσως και τον πιο κρίσιμο. Η κατάστρωση για παράδειγμα ειδικών προγραμμάτων προστασίας των φυσικών πόρων δεν μπορεί να φθάσει στο σκοπό της εάν πρώτα απ' όλα οι κάτοικοι της περιοχής δεν είναι περιβαλλοντικά ευαισθητοποιημένοι. Ομοίως, η ύπαρξη καταλυμάτων υψηλής ποιότητας, χωρίς όμως το προσωπικό τους να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένο μειώνει την ευχαρίστηση του τουρίστα και θέτει σε κίνδυνο τόσο την βιωσιμότητα των μονάδων αυτών. Σε έναν τόπο όμως που δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση ενός κλάδου της οικονομίας και που δεσμεύονται μεγάλα κεφάλαια για την δημιουργία σημαντικών επενδύσεων απαιτείται συστράτευση όλων των τοπικών φορέων ανεξαρτήτου του οικονομικού κλάδου στον οποίο απασχολούνται. Όσον αφορά δεν τον τουρισμό, αυτός από τη φύση του αποτελεί έναν οικονομικό κλάδο ο οποίος δέχεται ροές από το σύνολο της οικονομίας, από τον πρωτογενή, τον δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα. Κατά συνέπεια ο τουρισμός θα μπορούσε να θεωρηθεί ως ένα κατάλληλο μέσο για την στήριξη της τοπικής οικονομίας, και ως τέτοιο, το προτεινόμενο Πρόγραμμα δεν θα μπορούσε παρά να λάβει υπόψη τη σημαντική αυτή παράμετρο και να περιλαμβάνει δράσεις για την ενίσχυση και άλλων τομέων της τοπικής οικονομίας, όπως η ενημέρωση των αγροτών και κατά συνέπεια η ενίσχυσή τους για την παραγωγή προϊόντων ποιότητας και την δημιουργία

αγροτουριστικών καταλυμάτων, η εκπαίδευση των εργαζομένων στον δημόσιο τομέα και σε επιχειρήσεις που σχετίζονται με τον τουρισμό, κ.α.

Διαπιστώνεται ως εκ τούτου, ότι το προτεινόμενο Πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει δράσεις που αφορούν στενά τον τουρισμό, όπως για παράδειγμα επενδύσεις για την βελτίωση των τουριστικών μονάδων που ήδη λειτουργούν ή τη δημιουργία νέων, λαμβάνει υπόψη του τις ροές που υπάρχουν, σε τοπικό/περιφερειακό επίπεδο, μεταξύ όλων των κλάδων της οικονομίας και προσπαθεί να αναδείξει τις μεταξύ τους σχέσεις και να προτείνει δράσεις οι οποίες άμεσα ή έμμεσα (με τη δημιουργία εξωτερικών θετικών οικονομιών) επιδρούν θετικά στην ανάπτυξη του συνόλου της οικονομίας της Περιφέρειας, την προστασία των φυσικών και πολιτιστικών πόρων, καθώς και των τοπικών – παραδοσιακών αξιών. Πρόκειται δηλαδή για ένα Πρόγραμμα που εξασφαλίζει την αιεφορία των τοπικών πόρων και μεγιστοποιεί τα αναμενόμενα οφέλη τόσο για τον τουριστικό τομέα όσο και για τους λοιπούς τομείς της περιφερειακής – τοπικής οικονομίας και κοινωνίας.

Δ.5. Συσχέτιση προτάσεων και Δράσεων Προγράμματος Χωροταξικού Σχεδίου Θεσσαλίας με το προτεινόμενο Πρόγραμμα Δράσεων της Μελέτης Τουριστικής Ανάπτυξης Περιφέρειας Θεσσαλίας

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η συσχέτιση των προτάσεων και των Δράσεων που περιλαμβάνονται στον τόμο της Γ΄ φάσης του Χωροταξικού Σχεδίου της Θεσσαλίας με το προτεινόμενο Πρόγραμμα Δράσεων της παρούσας μελέτης.

Όπως διαπιστώνουμε από τον πίνακα αυτόν, μεταξύ του χωροταξικού Σχεδίου της Περιφέρειας Θεσσαλίας και του Προτεινόμενου Προγράμματος Δράσεων της Μελέτης Τουριστικής Ανάπτυξης της Θεσσαλίας υπάρχει υψηλή συσχέτιση.

**ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ**

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Γ΄ ΦΑΣΗ)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ
Μ.1.4. Μελέτες χωρικής εξειδίκευσης-διαχείρισης για τις περιοχές Natura 2000 της Περιφέρειας Θεσσαλίας, καθώς και γι' αυτές των όμορων περιφερειών, που τμήματά τους ανήκουν στη Θεσσαλία. Σε όλες σχεδόν τις περιπτώσεις η υπάρχουσα πληροφορία για τις περιοχές αυτές δεν είναι σήμερα αρκετή για να ληφθούν αποφάσεις σχετικά με τον χωρικό σχεδιασμό (χρήσεις γης, χωροθέτηση δραστηριοτήτων, μεγάλα έργα, κλπ)	1.1.1.	Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής NATURA που περιλαμβάνει τα Μετέωρα, σύσταση του Φορέα Διαχείρισης, των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχου και προστασίας.
	1.1.3.	Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και θεσμοθέτηση των Σχεδίων και των φορέων διαχείρισης των υπόλοιπων περιοχών Natura της Θεσσαλίας.
	1.1.4.	Αξιοποίηση , ανάδειξη και προστασία περιοχών φυσικού κάλλους, τοπίων και περιοχών Natura 2000.
Μ.2.5. Οικιστικό Δίκτυο (Μελέτες / έργα ανάπλασης)	1.2.1.	Μελέτη αισθητικής αναβάθμισης στην πόλη της Καλαμπάκας.
	1.2.2.	Πρόγραμμα παρεμβάσεων αισθητικής αναβάθμισης της πόλης της Καλαμπάκας.
	1.2.12.	Παρεμβάσεις προστασίας-ανάδειξης της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής στα χωριά του Δήμου Καλαμπάκας.
Μ.2.5. Εκπόνηση ΓΠΣ των ΟΤΑ που περιλαμβάνουν οικιστικά κέντρα 3 ^{ου} επιπέδου και άνω.	1.4.3.	ΓΠΣ (Νόμου 2508/97) Καλαμπάκας.
Μ.2.5. Εκπόνηση ΣΧΟΑΠ των ΟΤΑ που περιλαμβάνουν παράκτιες περιοχές, τμήματα των ζωνών ανάπτυξης αστικών λειτουργιών και περιοχές που δέχονται πιέσεις (Λίμνη Πλαστήρα, Περιούλι-Ελάτη, κλπ).	1.4.4.	ΣΧΟΟΑΠ Σκιάθου.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Γ΄ ΦΑΣΗ)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ
M.2.1. Οδικά έργα υπερτοπικής σημασίας (Ολοκλήρωση ΠΑΘΕ, Αυτοκινητόδρομος Ε65-τμήμα Παναγιά-τρίκαλα-Λαμία, βελτίωση χαρακτηριστικών στα τμήματα: Λάρισα – Καρδίτσα, Ολοκλήρωση έργου Λάρισα-Τύρναβος-Ελλάσσονα-Κοζάνη, Ολοκλήρωση έργου Τρίκαλα-Πύλη-Ελάτη-Μεσοχώρα-Άρτα, παράκαμψη Βόλου. M.2.1. Οδικά έργα τοπικής σημασίας (Βελτίωση χαρακτηριστικών σε συνδέσεις εδρών ΟΤΑ με τα αντίστοιχα κέντρα 3^{ου} επιπέδου, Ορεινές διαδρομές-τουριστικά κυκλώματα)	4.1.1.	Βελτίωση οδικού δικτύου στο Πήλιο.
	4.1.2.	Βελτίωση οδικού δικτύου στην περιοχή Ολύμπου – Κισσάβου – Μαυροβουνίου.
	4.1.3.	Βελτίωση του τοπικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα.
	4.1.4.	Βελτίωση του περιμετρικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα.
	4.1.6.	Βελτίωση του ασφαλτοστρωμένου οδικού δικτύου Δήμου Καλαμπάκας.
	4.1.7.	Διάστρωση με 3Α ή/και τμηματικές πλακοστρώσεις-λιθόστρωτα ορεινών δρόμων του Δήμου Καλαμπάκας.
	4.1.8.	Βελτίωση του ασφαλτοστρωμένου δικτύου Σκιάθου, Σκοπέλου, Αλοννήσου.
M.2.1. Σιδηροδρομικό δίκτυο (ολοκλήρωση άξονα Β/Ν, Ολοκλήρωση αναβάθμισης γραμμής Παλαιοφαρσάλου-Καλαμπάκας, Αναβάθμιση σύνδεσης Λάρισας-Βόλου, Μελέτη σύνδεσης Αλμυρού)	4.1.11.	Ανάπτυξη προαστιακού ηλεκτροκίνητου σιδηροδρόμου Λάρισας-Βόλου, διπλής γραμμής.
	4.1.12.	Διασύνδεση των λιμανιών Ηγουμενίστας – Βόλου με επέκταση της σιδηροδρομικής γραμμής Παλαιοφαρσάλου – Καλαμπάκας.
M.2.1. Λιμάνια (Ολοκλήρωση προγραμματισμένων έργων Λιμανιού Βόλου, Μελέτη-προγραμματισμός δυνατοτήτων εξέλιξης Λιμανιού Αλμυρού, Έργα υποδομής Λιμανιού Αλμυρού)	4.1.13.	Βελτίωση λιμενικών εγκαταστάσεων Αγ. Ιωάννη και Πλατανιά
M.2.1. Κατασκευή κτιριακών εγκαταστάσεων αεροδρομίου Λάρισας-Επαναλειτουργία ως πολιτικού	4.1.16.	Χρήση του στρατιωτικού αεροδρομίου της Λάρισας από την πολιτική αεροπορία.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Γ΄ ΦΑΣΗ)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ
M.2.6. ΕΕΛ-αποχέτευση (Ολοκλήρωση έργων ΕΕΛ Βόλου, Ολοκλήρωση έργων ΕΕΛ οικισμών 3 ^{ου} επιπέδου, Ολοκλήρωση σε ΒΙΠΕ, Μελέτες-έργα αναβάθμισης ΕΕΛ Καρδίτσας-Τρικάλων, Μελέτες-έργα με στόχο αναβάθμισης ΕΕΛ των περιβαλλοντικά ευαίσθητων περιοχών και κατά προτεραιότητα), ΧΥΤΑ (αντιμετώπιση κατά προτεραιότητα των αναγκών Καρδίτσα, Τρίκαλα, Οικισμοί 3 ^{ου} επιπέδου, Οικισμοί που βρίσκονται σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες περιοχές των οποίων προγραμματίζεται η τουριστική ανάπτυξη (Πήλιο, Όλυμπος, Όσσα, κλπ)	4.2.27.	Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Πηλίου.
	4.2.28.	Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Ολύμπου-Κισσάβου-Μαυροβουνίου.
	4.2.29.	Συμπλήρωση Δικτύων αποχέτευσης οικισμών Πύλης-Ελάτης-Κόζιακα-Περτουλίου.
	4.2.30.	Ολοκλήρωση του αποχετευτικού δικτύου οικισμών Λίμνης Πλαστήρα. (Κοινότητες Μεσενικόλα, Μορφοβουνίου, Μοσχάτου, Καστανιάς, Κρυονερίου και Κερασιάς).
	4.2.31.	Κατασκευή αποχετευτικού δικτύου και σύνδεση με το βιολογικό καθαρισμό νέας περιοχής ένταξης Καλαμπάκας, Καστρακίου και μονών Μετεώρων.
	4.2.32.	Ολοκλήρωση δικτύου αποχέτευσης, σύνδεση με το βιολογικό καθαρισμό Σκιάθου.
	4.2.33.	Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης στην Αλόννησο.
	4.2.36.	Κατασκευή βιολογικών καθαρισμών στο Πήλιο, στον Όλυμπο-Κίσσαβο-Μαυροβούνι, στην Πύλη-Ελάτη-Κόζιακα-Περτούλι, στην λίμνη Πλαστήρα, στη Σκόπελο και στην Αλόννησο.
	4.2.38.	Χωροθέτηση και λειτουργία ΧΥΤΑ με βάση τον Προγραμματισμό της Περιφέρειας Θεσσαλίας

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΠΟΥ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ**

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Γ΄ ΦΑΣΗ)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ
Γ.1.3.5. «Οι ακτές της Θεσσαλίας όπως και της υπόλοιπης χώρας αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα λόγω της ευαισθησίας τους αλλά και των πιέσεων που υφίστανται από την άσκηση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων και την οικιστική ανάπτυξη, που οδηγούν συχνά σε υποβάθμιση των παράκτιων οικοσυστημάτων και των φυσικών πόρων και σε συγκρούσεις για τη χρήση τους... Σε ότι αφορά τις ακτές που βρίσκονται έξω από τα όρια προστατευόμενων ή προστατευτέων περιοχών, προτείνεται η διαχείρισή τους σύμφωνα με τα πρότυπα του Σχεδίου Οδηγίας για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη των Ελληνικών Ακτών (ΥΠΕΧΩΔΕ & Πανεπιστήμιο Αιγαίου, 1997), που θα πρέπει να θεσμοθετηθεί και να τεθεί σε εφαρμογή.»	1.1.5.	Ειδικό πρόγραμμα τακτικού καθαρισμού των ακτών Ν. Λάρισας, Μαγνησίας.
	1.1.6.	Οργάνωση εθελοντισμού για τον καθαρισμό των ακτών.
	1.1.7.	Παρακολούθηση-έλεγχος-αξιολόγηση θαλάσσιων ακτών.
	2.1.2.	Σχέδια διαχείρισης των ακτών κολύμβησης (παρεμβάσεις, λειτουργία, οικονομικά).
Γ.1.3.4.2. «...Ειδικές Χωροταξικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που θα καθορίσουν τις χρήσεις γης και τον τρόπο διαχείρισης των φυσικών πόρων.»	1.1.12.	Ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για την άγρια χλωρίδα και πανίδα των τουριστικών περιοχών, μελέτες εφαρμογής.
Γ.1.3.4.5. «Επιβάλλεται...η προστασία και η προώθηση των επώνυμων/τοπικών προϊόντων, που θα ωφελήσει πολλαπλά και την εθνική αλλά και την τοπική οικονομία ιδιαίτερα στην προσπάθεια ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού στις ορεινές και προβληματικές περιοχές της Περιφέρειας»	2.1.10.	Πιστοποίηση τοπικών προϊόντων.
	2.2.1.	Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στον Αγιόκαμπο (Β΄ Φάση).
	2.2.2.	Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους-κατασκευή πλωτής προβλήτας, στον Αγ. Ιωάννη.
	2.2.3.	Επέκταση της λιμενολεκάνης και κατασκευή κρηπιδώματος για τη διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στο Λουτράκι.
	2.2.4.	Διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στη Μηλίνα.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Γ΄ ΦΑΣΗ)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ
	2.2.5.	Ολοκλήρωση έργων διαμόρφωσης λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στο Πατητήρι Αλοννήσου.
	2.2.6.	Συμπληρωματικά έργα για τη διαμόρφωση λιμένα αναψυχής μικρού μεγέθους στη Σκόπελο.
	2.2.8.	Ολοκλήρωση του λιμένα αναψυχής Σκιάθου.
Γ.1.3.6.3. «Για να ανταποκριθεί στις σημερινές, αλλά και τις σύμφωνα με τις προοπτικές του, ανάγκες το λιμάνι του Βόλου απαιτείται άμεσα η ολοκλήρωση των προγραμματισμένων έργων που θα επιτρέψουν τη λειτουργική του αναβάθμιση τόσο ως εμπορικό εθνικής και διεθνούς εμβέλειας όσο και ως το κύριο επιβατικό, τουριστικό και αλιευτικό λιμάνι της Περιφέρειας Θεσσαλίας.....Η επέκταση του επιβατικού και τουριστικού τμήματος στο λιμάνι του Βόλου θα επιτρέψει παράλληλα την εκτέλεση έργων αναβάθμισης της ποιότητας ζωής στην όλη του Βόλου..»	2.2.7.	Διερεύνηση της δυνατότητας εξυπηρέτησης σκαφών αναψυχής εντός του εμπορικού λιμένα Βόλου με την ολοκλήρωση των έργων.
Γ.1.3.4.5. «Επιβάλλεται...η προστασία και η προώθηση των επώνυμων/τοπικών προϊόντων, που θα ωφελήσει πολλαπλά και την εθνική αλλά και την τοπική οικονομία ιδιαίτερα στην προσπάθεια ανάπτυξης ήπιων μορφών τουρισμού στις ορεινές και προβληματικές περιοχές της Περιφέρειας»	2.3.1.	Στήριξη της καλλιέργειας τοπικών προϊόντων ποιότητας στις αγροτικές εκτάσεις των ώριμων τουριστικών περιοχών και σύνδεση με την τουριστική προσφορά.
Γ.1.3.5. «Σε ό,τι αφορά τις παραγωγικές δραστηριότητες ενθαρρύνεται η διατήρηση των παραδοσιακών μεθόδων αγροτικής παραγωγής στις περιοχές του δικτύου με γεωργικό χαρακτήρα και η ανάπτυξη ήπιων μορφών αναψυχής και τουρισμού έτσι ώστε οι επισκέπτες να απολαμβάνουν τη φύση και να ενημερώνονται για την αξία της περιοχής»	2.3.2.	Έρευνα για τη μετατροπή παραδοσιακών κτισμάτων σε αγροτουριστικά καταλύματα (πλήθος, διαθεσιμότητα επενδυτών).
	2.3.3.	Δημιουργία πιστοποιημένων αγροτουριστικών καταλυμάτων με συγχρηματοδότηση (ΚΥΑ 471/2002, Αν Νόμος, κ.α.)
	2.3.4.	Εφαρμογή των μέτρων 7.6 «Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων» και 7.9 «Ενθάρρυνση τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων» του Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου» για την υλοποίηση παρεμβάσεων αγροτουρισμού στη Θεσσαλία.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ (Γ΄ ΦΑΣΗ)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	
	ΚΩΔΙΚΟΣ	ΑΞΟΝΑΣ - ΜΕΤΡΟ - ΔΡΑΣΗ
Γ.1.1.1. «Ο τουρισμός είναι από τη φύση του διαπεριφερειακή λειτουργία. Οι σημερινοί τουριστικοί πόλοι (Σποράδες, Πήλιο, Μετέωρα) θα παύσουν να αποτελούν μη συνδεδεμένους τουριστικούς προορισμούς και θα δικτυωθούν, μέσω της δημιουργίας εκτατικής ορεινής ζώνης νέων μορφών τουρισμού, διαμορφώνοντας ένα τουριστικό τόξο στο οποίο οι διάφορες συνιστώσες θα έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αλλά και θα αλληλοϋποστηρίζονται μέσω της δημιουργίας σύνθετων τουριστικών κυκλωμάτων και της επιμήκυνσης της συνολικής τουριστικής περιόδου.»	2.13.3.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Θαλάσσιου τουρισμού μεταξύ των περιοχών που διαθέτουν και στην πορεία και των προτεινόμενων (Μέτρο 2.2: Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόνησος, Βόλος, Αγ. Ιωάννης, Λουτράκι, Μηλίνα και Αγιοκάμπος) για την κατασκευή λιμένων αναψυχής.
	2.13.4.	Οργάνωση-λειτουργία δύο Περιφερειακών δικτύων -ανατολικού και δυτικού- για τον Οικοτουρισμό – αγροτουρισμό καθώς και Περιφερειακής δομής συντονισμού τους.
	2.13.5.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Πολιτιστικού Τουρισμού μεταξύ των περιοχών Πήλιο, Βόλος-Διμήνι-Σέσκλο, Όλυμπος-Όσσα, Μετέωρα-Καλαμπάκα.
	2.13.6.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Θρησκευτικού τουρισμού, μεταξύ των περιοχών: Καλαμπάκα – Μετέωρα, Πήλιο, Σκόπελος και Όλυμπος.
	2.13.7.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Αθλητικού τουρισμού, μεταξύ των περιοχών Ολυμπιακών εγκαταστάσεων-προπονητηρίων (Βόλος, Αλμυρός, Σκόπελος, Λάρισα, Τρίκαλα, Καλαμπάκα, Καρδίτσα, Λίμνη Πλαστήρα).
	2.13.8.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου μεταξύ των περιοχών με ορειβατικό τουρισμό και άλλων περιοχών με τουρισμό περιπέτειας (Καλαμπάκα, Μετέωρα, Πύλη, Ελάτη, Περούλι, Ολύμπος-Όσσας, Μαυροβουνί).
	2.13.9.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου μεταξύ των περιοχών Λάρισας, Αγχιάλου, Σκιάθου, για τουρισμό περιπέτειας σε σπορ αέρος (ανεμοπτερισμός, αιωροπτερισμός, αεροπλοΐα, σκι).
	2.13.10.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου Τουρισμού πόλεων μεταξύ των 4 ^{ων} αστικών κέντρων της Θεσσαλίας.
	2.13.11.	Οργάνωση-λειτουργία Περιφερειακού Δικτύου τουρισμού γευσιγνωσίας, συντονισμός και συνεργασία με τα δίκτυα πιστοποίησης προϊόντων ποιότητας (Leader +, Δρόμοι κρασιού, κ.α.).

Δ.6. Συσχέτιση ενταγμένων έργων στο Γ΄ ΚΠΣ, προτάσεων της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER plus με τα έργα/δράσεις που εντάσσονται στο προτεινόμενο Πρόγραμμα Δράσεων

Στον πίνακα που ακολουθεί γίνεται μια προσπάθεια ανάδειξης της συνάφειας μεταξύ των ενταγμένων έργων στο Γ΄ ΚΠΣ, προτάσεων της Κοινοτικής Πρωτοβουλίας LEADER plus με τα έργα/δράσεις που εντάσσονται στο προτεινόμενο Πρόγραμμα Δράσεων. Από το σύνολο των ενταγμένων έργων στο Γ΄ ΚΠΣ (Τομεακά Προγράμματα και ΠΕΠ Θεσσαλίας) επιλέχθηκαν εκείνα που ανταποκρίνονται στους στόχους του προτεινόμενου Προγράμματος Δράσης της παρούσας μελέτης.

Μέχρι 31/3/2003 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας έχουν ενταχθεί αναλυτικά τα εξής έργα:

Νομός Λαρίσης: 299 έργα συνολικού προϋπολογισμού 301.434.879 ευρώ.

Νομός Τρικάλων: 195 έργα συνολικού προϋπολογισμού 68.000.000 ευρώ.

Νομός Καρδίτσας: 177 έργα συνολικού προϋπολογισμού 79.699.416 ευρώ

Νομός Μαγνησίας 279 έργα συνολικού προϋπολογισμού 382.842.561 ευρώ

Επιπλέον στην Περιφέρεια Θεσσαλίας έχουν ενταχθεί 62 διανομαρχιακά έργα συνολικού προϋπολογισμού 169.563.319 ευρώ.

ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΕΡΓΩΝ ΕΝΤΑΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ Γ' ΚΠΣ / ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+ με τα έργα που προτείνονται στην μελέτη Τουριστικής Ανάπτυξης της Περιφέρειας Θεσσαλίας

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
LEADER+	1.1.	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ, ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΛΛΟΥΣ, ΤΟΠΙΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΧΩΝ Natura 2000	1.1.5.-1.1.13.-1.1.14.-1.1.15.	Ειδικό πρόγραμμα τακτικού καθαρισμού των ακτών Ν. Λάρισας, Μαγνησίας, Προστασία αισθητικής του τοπίου στις ώριμες τουριστικές περιοχές, / Διαχειριστικές μελέτες για την προστασία και ανάδειξη των δασικών περιοχών των «ώριμων» τουριστικών πόλων και εκτός περιοχών Natura / Προστασία-ανάδειξη του υδατικού περιβάλλοντος στην περιοχή Πύλης-Ελάτης-Κόζιακα-Περτουλίου.
LEADER+	1.1.	ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	1.1.1.-1.1.2.-1.1.3.	Διαχειριστικό Σχέδιο της περιοχής NATURA που περιλαμβάνει τα Μετέωρα, σύσταση του Φορέα Διαχείρισης, των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχου και προστασίας / Διαχειριστικό Σχέδιο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Β. Σποράδων, σύσταση του Φορέα Διαχείρισης, των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχου και προστασίας / Εκπόνηση Ειδικών Περιβαλλοντικών Μελετών και θεσμοθέτηση των Σχεδίων και των φορέων διαχείρισης των υπόλοιπων περιοχών Natura της Θεσσαλίας.
ΕΠΠΕΡ	1.1.	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΑΡΚΟΥ Β.ΣΠΟΡΑΔΩΝ	1.1.2.	Διαχειριστικό Σχέδιο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Β. Σποράδων, σύσταση του Φορέα Διαχείρισης, των μηχανισμών εφαρμογής ελέγχου και προστασίας
ΕΠΠΕΡ	1.1.	ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΑΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΣΟΠΟΝΙΑΣ (ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ) ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΑ ΣΧΕΔΙΑ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΠΙΟΥ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ	1.1.12. - 1.1.13. - 1.1.14.	Ειδικές περιβαλλοντικές μελέτες για την άγρια χλωρίδα και πανίδα των τουριστικών περιοχών, μελέτες εφαρμογής / Προστασία αισθητικής του τοπίου στις ώριμες τουριστικές περιοχές / Διαχειριστικές μελέτες για την προστασία και ανάδειξη των δασικών περιοχών των «ώριμων» τουριστικών πόλων και εκτός περιοχών Natura
ΕΠΠΕΡ	1.1.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΝΕΡΩΝ ΑΚΤΩΝ ΚΟΛΥΜΒΗΣΗΣ	1.1.7.	Παρακολούθηση-έλεγχος-αξιολόγηση θαλάσσιων ακτών.
LEADER+	1.2.	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΚΑΙ ΚΤΙΡΙΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	1.2.5.	Εκτέλεση λοιπών έργων Προγράμματος Προστασίας-ανάδειξης πολιτιστικών πόρων των περιοχών του Δικτύου Πολιτιστικού Τουρισμού (Πήλιο, Βόλος-Διμήνι-Σέσκλο, Μετέωρα-Καλαμπάκα, Όλυπος -Όσσα).
LEADER+	1.2.	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	1.2.3.	Πρόγραμμα διάσωσης και ανάδειξης λαϊκού πολιτισμού των τουριστικών περιοχών. (Ηθη-έθιμα, τοπικά προϊόντα, κουζίνα)
LEADER+	1.2.	ΚΕΝΤΡΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ, ΘΕΑΤΡΑ, κ.λ.π.)	1.2.6.	Πρόγραμμα προστασίας-διάσωσης των κληρυσμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων
LEADER+	1.2.	ΜΟΥΣΕΙΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ, ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ	1.2.14.	Δημιουργία - βελτίωση μόνιμων λαογραφικών εκθέσεων στις τουριστικές περιοχές
ΠΕΠ	1.2.	Α΄ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΑΡΙΣΑΣ	1.2.6.	Πρόγραμμα προστασίας-διάσωσης των κληρυσμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων.

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – Β΄ ΦΑΣΗ

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+	ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΠΕΠ	1.2.	ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΝΑΚΤΟΡΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ	1.2.6.	Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων.
ΠΕΠ	1.2.	ΑΝΑΠΛΑΣΗ-ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ ΦΘΙΩΤΙΔΩΝ ΘΗΒΩΝ-ΝΕΑΣ ΑΓΧΙΑΛΟΥ	1.2.6.	Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων.
ΠΕΠ	1.2.	ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΚΑΣΤΡΟΥ ΦΑΝΑΡΙΟΥ-ΝΟΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	1.2.7.	Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων.
ΕΠ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2.	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΤΙΡΙΟΥ, ΝΕΑ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΠΑΝΕΚΘΕΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΒΟΛΟΥ	1.2.7.	Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων.
ΠΕΠ	1.2.	ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ ΑΖΩΡΟΥ-ΜΗΛΕΑΣ ΔΗΜΟΥ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	1.2.7.	Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων.
ΠΕΠ	1.2. / 2.5.	Ι.Μ. ΑΓΙΑΣ ΤΡΙΑΔΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ - ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΚΑΙ ΟΔΩΝ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΕΩΣ	1.2.4., 1.2.6., 1.2.9., 2.5.1.	Πρόγραμμα προστασίας-ανάδειξης πολιτιστικών πόρων των περιοχών του Δικτύου Πολιτιστικού Τουρισμού και εκτέλεση επιλεγμένων έργων (Πήλιο, Βόλος-Διμήνι-Σέσκλο, Μετέωρα-Καλαμπάκα, Όλυμπος -Όσσα) / Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων / Δημιουργία φορέα διαχείρισης της πολιτιστικής κληρονομιάς των Μετεώρων.
ΠΕΠ	1.2. / 2.5.	Ι.Μ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ΣΤΗ ΣΚΙΑΘΟ. ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ, ΝΟΤΙΑ ΠΤΕΡΥΓΑ, ΤΡΑΠΕΖΑ-ΕΣΤΙΑ	1.2.6., 1.2.7., 2.5.1.	Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων / Εκτέλεση λοιπών έργων Προγράμματος προστασίας –ανάδειξης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας, Δημιουργία τουριστικού πακέτου συνδυασμένης αξιοποίησης εκκλησιαστικών μνημείων Πηλίου, Σκοπέλου, Ολύμπου, Μετεώρων / Δημιουργία τουριστικού πακέτου συνδυασμένης αξιοποίησης εκκλησιαστικών μνημείων Πηλίου, Σκοπέλου, Ολύμπου, Μετεώρων
ΕΠ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	1.2. / 2.4.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ	1.2.6.	Πρόγραμμα προστασίας –διάσωσης των κηρυγμένων πολιτιστικών πόρων των λοιπών τουριστικών περιοχών της Θεσσαλίας και εκτέλεση επιλεγμένων έργων.
ΠΕΠ	1.2.	ΠΡΟΒΟΛΗ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΟΥ ΜΥΚΗΝΑΪΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ ΔΙΜΗΝΙΟΥ (ΙΩΛΚΟΣ) ΚΑΙ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΛΕΙΨΑΝΩΝ ΤΩΝ ΝΕΟΛΙΘΙΚΩΝ ΟΙΚΙΣΜΩΝ ΣΕΣΚΛΟΥ ΚΑΙ ΔΙΜΗΝΙΟΥ	1.2.4., 1.2.5.	Πρόγραμμα προστασίας-ανάδειξης πολιτιστικών πόρων των περιοχών του Δικτύου Πολιτιστικού Τουρισμού και εκτέλεση επιλεγμένων έργων(Πήλιο, Βόλος-Διμήνι-Σέσκλο, Μετέωρα-Καλαμπάκα, Όλυμπος -Όσσα) / Εκτέλεση λοιπών έργων Προγράμματος Προστασίας-ανάδειξης πολιτιστικών πόρων των περιοχών του Δικτύου Πολιτιστικού Τουρισμού (Πήλιο, Βόλος-Διμήνι-Σέσκλο, Μετέωρα-Καλαμπάκα, Όλυμπος -Όσσα).

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – Β΄ ΦΑΣΗ

Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+	ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ			
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΠΕΠ	1.4.	ΝΕΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ & ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ	1.4.3.	Εκπόνηση, θεσμοθέτηση των κατάλληλων ανά τουριστική περιοχή χωροταξικών και πολεοδομικών Σχεδίων.
ΕΠΠΕΡ	1.4.	ΤΕΧΝΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΗΣ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ & ΑΕΙΦΟΡΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ & ΚΡΗΤΗΣ	1.4.3.	Εκπόνηση, θεσμοθέτηση των κατάλληλων ανά τουριστική περιοχή χωροταξικών και πολεοδομικών Σχεδίων.
LEADER+	2.3.	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΓΡΟΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΑ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΑ Μ ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗΣ)	2.3.3.	Δημιουργία πιστοποιημένων αγροτουριστικών καταλυμάτων με συγχρηματοδότηση (ΚΥΑ 471/2002, Αν Νόμος, κ.α.)
LEADER+	2.3.	ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΧΩΡΩΝ (ΠΑΤΗΤΗΡΙΑ, ΚΕΛΑΡΙΑ, ΕΠΙΣΚΕΨΙΜΑ ΟΙΝΟΠΟΙΙΑ)	2.3.4.	Εφαρμογή των μέτρων 7.6 «Διαφοροποίηση των γεωργικών δραστηριοτήτων» και 7.9 «Ενθάρρυνση τουριστικών και βιοτεχνικών δραστηριοτήτων» του Ε.Π. «Αγροτική Ανάπτυξη και Ανασυγκρότηση της Υπαίθρου» για την υλοποίηση παρεμβάσεων αγροτουρισμού στη Θεσσαλία.
LEADER+	2.7.	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΤΑΦΥΓΙΩΝ	2.7.4.	Βελτίωση ορεινών καταφυγίων
LEADER+	2.13.	ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	2.13.4.	Οργάνωση-λειτουργία δύο Περιφερειακών δικτύων -ανατολικού και δυτικού- για τον Οικοτουρισμό – αγροτουρισμό καθώς και Περιφερειακής δομής συντονισμού τους.
LEADER+	3.3.	ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	3.3.1.	Αναβάθμιση-συμπλήρωση των καταλυμάτων στη Σκιάθο, Σκόπελο, Αλόνησο, με υποδομές χειμερινής λειτουργίας. Λοιπές τεχνικές υποδομές και εξοπλισμό.
ΠΕΠ	3.3.	ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΝΟΜΟΥ 2601/98 ΤΟΜΕΑΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΕΤΟΣ 2001	3.3.1.	Αναβάθμιση-συμπλήρωση των καταλυμάτων στη Σκιάθο, Σκόπελο, Αλόνησο, με υποδομές χειμερινής λειτουργίας. Λοιπές τεχνικές υποδομές και εξοπλισμό.
ΠΕΠ	3.3.	ΠΟΙΟΤΙΚΟΣ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, ΚΑΜΠΙΝΓΚ & ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΝ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟ Ν.2601/98	3.3.1.	Αναβάθμιση-συμπλήρωση των καταλυμάτων στη Σκιάθο, Σκόπελο, Αλόνησο, με υποδομές χειμερινής λειτουργίας. Λοιπές τεχνικές υποδομές και εξοπλισμό.
LEADER+	3.4.	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ (ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΚΑΦΕΝΕΙΑ, ΚΕΝΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ κ.λ.π.)	3.4.1.	Αναβάθμιση, εκσυγχρονισμός, συμπλήρωση υπηρεσιών τουρισμού.
ΠΕΠ	4.1.	ΑΡΤΗΡΙΑ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΒΟΛΟΥ ΤΜΗΜΑ ΓΟΡΙΤΣΑ (ΟΔΟΣ ΑΛΚΙΠΗΣ)	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΤΟΣΤΡΩΣΗ ΟΔΟΥ ΜΟΣΧΟΦΥΤΟΥ - ΠΟΛΥΝΕΡΟΥ - ΜΥΡΟΦΥΛΛΟΥ - ΤΜΗΜΑ: ΜΟΣΧΟΦΥΤΟ - ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΣΗ ΠΡΟΣ ΒΑΛΚΑΝΟ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΑΠΟ ΓΕΦΥΡΑ ΠΥΡΓΟΥ ΜΕΧΡΙ ΓΕΦΥΡΑ ΡΟΓΓΙΩΝ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – Β΄ ΦΑΣΗ

Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+	ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ			
	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΠΕΠ	4.1.	ΔΥΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΛΑΡΙΣΑΣ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	Ε.Ο. ΛΑΡΙΣΑΣ-ΚΟΖΑΝΗΣ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	Ε.Ο. ΛΑΡΙΣΑΣ-ΤΡΙΚΑΛΩΝ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	Ε.Ο. ΛΑΡΙΣΑΣ-ΦΑΡΣΑΛΩΝ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	Ε.Ο. ΣΟΦΑΔΕΣ - Ν.ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	Ε.Ο. ΤΡΙΚΑΛΩΝ-ΑΡΤΑΣ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΟΔΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ-ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΓΟΝΝΩΝ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΡΟΜΟΥ ΚΑΛΥΒΙΑ-ΘΕΣΗ ΤΟΥΡΤΟΦΩΛΙΑ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΟΔΟΥ ΠΥΛΗΣ - ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΟΔΟΥ ΠΑΛΑΜΑ ΑΠΟ ΧΘ 2+800 ΕΩΣ ΧΘ4+850	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΟΔΟΣ ΚΑΡΟΠΛΕΣΙ-ΙΤΑΜΟΣ	4.1.3., 4.1.4., 4.1.5.	Βελτίωση του τοπικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα / Βελτίωση του περιμετρικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα / Βελτίωση της υπεραστικής συγκοινωνίας Λίμνης Πλαστήρα.
ΠΕΠ	4.1.	ΟΔΟΣ ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟ-ΝΕΡΑΪΔΑ	4.1.2, 4.1.3.	Βελτίωση του τοπικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα / Βελτίωση οδικού στην περιοχή Ολύμπου - Κισσάβου - Μαυροβουνίου
ΠΕΠ	4.1.	ΟΔΟΣ ΚΩΦΟΙ-ΤΣΑΤΑΛΙ ΟΘΡΥΟΣ-ΚΟΚΚΩΤΟΙ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗΣ ΒΟΛΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΑΠΟ ΚΡΑΥΔΙΣΩΝΑ (ΧΘ 13+540) ΕΩΣ ΓΟΡΙΤΣΑ (ΧΘ 16-230) ΜΕΤΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΩΝ ΟΔΩΝ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΟΔΙΚΟΥ ΚΥΚΛΩΜΑΤΟΣ ΛΙΜΝΗΣ Ν.ΠΛΑΣΤΗΡΑ	4.1.3., 4.1.4., 4.1.5.	Βελτίωση του τοπικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα / Βελτίωση του περιμετρικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα / Βελτίωση της υπεραστικής συγκοινωνίας Λίμνης Πλαστήρα.
ΕΠΟΑΛΛΑ	4.1.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΜΗΜΑΤΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΔΡΟΜΟΥ Π.Α.Θ.Ε. ΚΠΣ II	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	Π.Ε.Ο ΒΟΛΟΥ-ΛΑΡΙΣΑΣ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	4.1.	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.1.	ΠΑΡΑΛΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ ΠΑΡΑΚΑΜΨΗ ΚΑΡΙΤΣΑΣ	4.1.3, 4.1.4.	Βελτίωση του τοπικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα / Βελτίωση του περιμετρικού οδικού δικτύου της λίμνης Πλαστήρα

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ – Β΄ ΦΑΣΗ

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΕΠ ΣΑΑΣ	4.1.	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2000-2007,ΕΠΗΜΕΡΙΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΑΞΟΝΑ 2	4.1.11.	Ανάπτυξη προαστιακού ηλεκτροκίνητου σιδηροδρόμου Λάρισας-Βόλου, διπλής γραμμής.
ΕΠ ΣΑΑΣ	4.1.	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΛΑΡΙΣΑΣ-ΠΛΑΤΕΟΣ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Α΄ ΦΑΣΗ)	4.1.11.	Ανάπτυξη προαστιακού ηλεκτροκίνητου σιδηροδρόμου Λάρισας-Βόλου, διπλής γραμμής.
ΕΠ ΣΑΑΣ	4.1.	ΥΠΟΛΕΙΠΟΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΗΣ	4.1.11.	Ανάπτυξη προαστιακού ηλεκτροκίνητου σιδηροδρόμου Λάρισας-Βόλου, διπλής γραμμής.
ΠΕΠ	4.1.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΓΕΦΥΡΑΣ ΔΑΜΑΣΙΟΥ	4.1	Ανάπτυξη - Βελτίωση μεταφορικών υποδομών
ΠΕΠ	4.2.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΛΙΜΝΟΔΕΞΑΜΕΝΗΣ ΚΑΙ ΑΓΩΓΟΥ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΚΑΣΤΑΝΙΑΣ Ν.ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ	4.2.19.	Εξασφάλιση επαρκούς πόσιμου νερού στη Σκιάθο, Σκόπελο και Αλόνησο.
ΕΠΠΕΡ	4.2.	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΠΟΡΡΙΜΑΤΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ	4.2.35.	Προγράμματα διαχείρισης απορριμμάτων στις τουριστικές περιοχές.
ΠΕΠ	4.2.	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΑΚΑΘΑΡΤΩΝ ΟΜΒΡΙΩΝ ΣΤΗ Μ.Π. ΒΟΛΟΥ	4.2.	Ανάπτυξη - Βελτίωση αστικών υποδομών
ΕΠΠΕΡ	4.2.	ΜΕΛΕΤΕΣ ΤΡΟΦΟΔΟΣΙΑΣ ΛΙΜΝΗΣ ΚΑΡΛΑΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΤΗΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΒΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΔΕΙΞΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΡΛΑΣ	4.2.22.	Αποκατάσταση και ανανέωση δικτύων ύδρευσης των Αστικών Κέντρων
ΠΕΠ	4.2.	ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΒΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	4.2.36.	Κατασκευή βιολογικών καθαρισμών στο Πήλιο, στον Όλυμπο-Κίσσαβο-Μαυροβούνι, στην Πύλη-Ελάτη-Κόζιακα-Περτούλι, στην λίμνη Πλαστήρα, στη Σκόπελο και στην Αλόνησο.
ΕΠΑΝ	4.3.	ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ & ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΔΕΤ Α.Ε. ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ "ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ "ΔΙΚΤΥΩΘΕΙΤΕ"	4.3.1.	Εξοπλισμός των τουριστικών επιχειρήσεων με υποδομή πληροφορικής για τη λειτουργία και οργάνωσή τους.
ΕΠΚτΠΣ	4.3.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	4.3.3.	Ανάπτυξη Συστήματος ολοκληρωμένης τουριστικής πληροφόρησης και διαχείρισης τουριστικών παραμέτρων της Περιφέρειας / Θεματικών τουριστικών Δικτύων.
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΜΟΥΖΑΚΙΟΥ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+				
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΠΑΛΑΜΑ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΣΟΦΑΔΩΝ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΛΑΡΙΣΑΣ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΤΥΡΝΑΒΟΥ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΕΛΛΑΣΣΟΝΑΣ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΒΟΛΟΥ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΝΕΑΣ ΙΩΝΙΑΣ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΑΛΜΥΡΟΥ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΚΕΝΤΡΟ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΠΑΚΑΣ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΕΠΚτΠΣ	5.1.	ΑΡΙΑΔΝΗ:ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ	5.1.1.	Ανάπτυξη κεντρικού δικτυακού κόμβου (portal) για την αναλυτική και θεματική τουριστική προβολή της Περιφέρειας.
ΕΠΚτΠ	5.1.	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ	5.1.1	Ανάπτυξη κεντρικού δικτυακού κόμβου (portal) για την αναλυτική και θεματική τουριστική προβολή της Περιφέρειας.
ΕΠΚτΠ	5.1.	ΚΕΝΤΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ	5.1.1.	Ανάπτυξη κεντρικού δικτυακού κόμβου (portal) για την αναλυτική και θεματική τουριστική προβολή της Περιφέρειας.
LEADER+	5.1.	ΤΟΠΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	5.1.4.	Δημιουργία Κέντρου Πληροφόρησης και Υποδοχής Επισκεπτών ανά τουριστική περιοχή (προβολή περιοχής και υποδομής, ανάδειξη τουριστικών πόρων, οργάνωση της επίσκεψης, παρακολούθηση συστήματος καταλυμάτων, λειτουργία εκθετηρίου, χώρων πώλησης προϊόντων-δώρων, κ.α.)
ΠΕΠ	5.1.	MARKETING PLAN ΓΙΑ ΤΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	5.1.3.	Επικοινωνιακό Πρόγραμμα τουριστικής προβολής των νομών της Περιφέρειας
LEADER+	5.2.	ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2000 (Β' ΕΞΑΜΗΝΟ)	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2000 (Β' ΕΞΑΜΗΝΟ)	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2001 (Β' ΕΞΑΜΗΝΟ)	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2001 (Α' ΕΞΑΜΗΝΟ)	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2001 (Α' ΕΞΑΜΗΝΟ)	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2001 (Α' ΕΞΑΜΗΝΟ)	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2001 (Β' ΕΞΑΜΗΝΟ)	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΑΤΟΜΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΖΟΜΕΝΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2001 (Β' ΕΞΑΜΗΝΟ)	5.2.3. - 5.2.4. - 5.2.5.	Επαγγελματική κατάρτιση σε επαγγέλματα που αφορούν στον τουρισμό (ειδικές μορφές τουρισμού που προωθούνται σε κάθε περιοχή) / Εξειδικευμένη ενημέρωση/εκπαίδευση/κατάρτιση όλων των κατηγοριών των απασχολούμενων στον τουρισμό, καθώς και των επιχειρηματιών / Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..

ΜΕΛΕΤΗ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
Γ' ΚΠΣ - ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ LEADER+	ΜΕΤΡΟ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΟΥ	Κωδικός Δράσης	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΕΡΓΑ
ΕΠ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ & ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	5.2.	ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΕΤΟΥΣ 2002	5.2.5.	Κατάρτιση των στελεχών δημόσιων φορέων και στελεχών Ο.Τ.Α..
LEADER+	5.3.	ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΠΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ	5.3.1.	Εφαρμογή προγραμμάτων ενημέρωσης-ευαισθητοποίησης του πληθυσμού των τουριστικών περιοχών για τη βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη (ρόλος του στην τουριστική ανάπτυξη, περιβάλλον, σύγχρονα χαρακτηριστικά του τουρισμού και των τουριστών κ.ά).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ -ΠΗΓΕΣ

ΔΙΚΤΥΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

- 1 eld.teipir.gr/prefectures/greek/Larissas/.htm
- 2 katafyto.tripod.com
- 3 nexnet.forthnet.gr/larissa_city/
- 4 sofades-city.virtualave.net
- 5 www.3kala.gr
- 6 www.3kala.gr/diadromes/diad_1.htm
- 7 www.ahelinada.com
- 8 www.alonissos.com
- 9 www.alonissos.gr
- 10 www.alonissosvisit.gr
- 11 www.anem.gr
- 12 www.anem.gr
- 13 www.anem.gr, <http://www.magnesia.gr>
- 14 www.angelfire.com/ego/fanari/
- 15 www.athinorama.gr/taksidi/katafugia/4.asp
- 16 www.bananabeach.fsnet.co.uk
- 17 www.culture.gr
- 18 www.cybex.gr/pertouli/
- 19 www.diakopes.gr
- 20 www.dtravel.gr
- 21 www.ecoguide.gr
- 22 www.geocities.com
- 23 www.geocities.com/mavroab/
- 24 www.geocities.com/mesochora/
- 25 www.geocities.com/palaiokaria/
- 26 www.geocities.com/pelionature
- 27 www.geocities.com/TheTropics/
- 28 www.gnto.gr
- 29 www.greecetravel.com
- 30 www.greek-sites.com/sites/kalampaka.com
- 31 www.gtpnet.com
- 32 www.hke-thessalias.gr
- 33 www.holidays-in-greece.com/thessalia/
- 34 www.holidays-in-pelion.com.gr
- 35 www.kalampaka.com
- 36 www.karditsa-net.gr
- 37 www.magnesia.gr
- 38 www.magnesia.gr
- 39 www.melivoia.gr
- 40 www.minenv.gr
- 41 www.oreivatein.gr
- 42 www.ornithologiki.gr
- 43 www.pelion.com.gr
- 44 www.pilion.be/papanero/index.html

- 45 www.pilion.be/railway/trenoindex.htm
- 46 www.plastiras.gr
- 47 www.skiathos.direct.gr
- 48 www.skiathos.gr
- 49 www.skiathos-direct.com
- 50 www.skiathosinfo.com
- 51 www.skiathosinfo.gr
- 52 www.skopelos.net
- 53 www.skopelosweb.gr
- 54 www.skopelosweb.gr
- 55 www.travel-pelion.gr
- 56 www.travel-pelion.gr
- 57 www.trekking.gr
- 58 www.uth.gr/main/research/synedria/anakoinvseis/tefaa_synedrio_dec2001/Trikala_info/pyli.htm

ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 59 Guidelines for Carrying Capacity assessment for tourism in Mediterranean coastal areas. UNEP 1997. UNEPMAP.
- 60 Carrying capacity assessment for tourism of the central-eastern part of the island of Rhodes». 1993 Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- 64 Guidelines for Carrying Capacity assessment for tourism in Mediterranean coastal areas. UNEP 1997. UNEPMAP.
- 65 Lozato – Giotart J – P, Τουριστική Γεωγραφία, Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1996
- 66 UNEP, (1997) ‘‘Guidelines for Carrying Capacity assessment for tourism in Mediterranean coastal areas’’ UNEMAP.
- 67 UNEPMAP, (1999) ‘‘Coastal Area Management program (CAMP) FUKA MATRUH. Egypt. Carrying Capacity Assessment for tourism Development’’.
- 68 UNEPMAP. ‘‘Coastal Area Management programme (CAMP) FUKA MATRUH. Egypt. Carrying Capacity Assessmant for tourism Development» 1999
- 69 WWF. Συνέδριο «METHODS OF CARRYING CAPACITY, MEASYREMENT AND VISITOR MANAGEMENT IN PROTECTED AREAS». 2002.
- 70 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ, (1993) ‘‘Carrying capacity assessment for tourism of the central-eastern part of the island of Rhodes’’.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

- 71 Χ. Κοκκώσης, Π. Τσάρτας. Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις. Εκδόσεις Εξάντας. 2000.
- 72 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, (ΙΟΥΛΙΟΣ 1998). Κ. Δασκαλάκης , Στ. Τσακίρης & Συνεργάτες.
- 73 Χωροταξικός σχεδιασμός τουριστικής ανάπτυξης Νομού Μαγνησίας. Τελική έκθεση. Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης-Παν/μιο Θεσσαλίας,1999.
- 74 Βόρειες Σποράδες. Εθνικό θαλάσσιο Πάρκο. G. Hau – C.P. Hutter. Εκδόσεις ROAD 1998.

- 75 Γ. Σπιλάνης (2000), «Τουρισμός και περιφερειακή ανάπτυξη. Η περίπτωση των νησιών του Αιγαίου», In: Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις, Επ. Π. Τσάρτας. Εκδ. ΕΞΑΝΤΑΣ.
- 76 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΕΑΣ ΓΕΝΙΑΣ – ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ, (1993) «Οικοτουριστικός Οδηγός της Ελλάδας».
- 77 Διαχείριση των Περιοχών του δικτύου Natura 2000. Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2000.
- 78 Εκ. Toby's. «Πήλιο. Η χώρα των Κενταύρων». 1998.
- 79 ΕΟΤ – ΚΕΠΕ, (1995).
- 80 ΕΟΤ-ΚΕΠΕ 1995
- 81 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ 2000-2006.
- 82 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ 2000-2006.
- 83 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 2000-2006.
- 84 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΛΙΕΙΑ 2000-2006.
- 85 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ 2000-2006.
- 86 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΡΧΙΚΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ 2000-2006.
- 87 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ 2000-2006.
- 88 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΔΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ – ΛΙΜΑΝΙΑ – ΑΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 2000-2006.
- 89 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ 2000-2006.
- 90 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ – ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ & ΑΣΤΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ 2000-2006.
- 91 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΥΓΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ 2000-2006.
- 92 Ευρωπαϊκή Επιτροπή, (2000), «Διαχείριση των Περιοχών του δικτύου NATURA 2000.
- 93 ΙΤΕΠ, «Ο χειμερινός τουρισμός στην Ελλάδα, Ανάλυση, Συμπεράσματα Προτάσεις», Παναγιώτης Παυλόπουλος, 2001.
- 94 Ηγουμενάκης Νίκος, «Τουριστική Οικονομία», Εκδόσεις Interbooks, Αθήνα 1991.
- 95 Κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER Plus.
- 96 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, (2001) «Ανάδειξη Θαλάσσιου Πάρκου Βορείων Σποράδων και ένταξη του στον τοπικό κοινωνικό ιστό», για τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας, στα πλαίσια του προγράμματος ‘INTERREG IIc – ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ, Μεσογειακό σύστημα διαδρομών σε φυσικά και πολιτιστικά πάρκα, ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ».
- 97 Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας. Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης. «Χωροταξικός Σχεδιασμός Τουριστικής Ανάπτυξης των Παράκτιων Περιοχών Νομού Μαγνησίας. Κοινοτικό Πρόγραμμα LIFE96ENV/GR/580». 1999.
- 98 Περιφέρεια Θεσσαλίας «Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 2000-2006».
- 99 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2000-2006.
- 100 ΠΕΤΑ ΑΕ. «Οδηγός Εφαρμογής Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Γ΄ΚΠΣ. Περιφέρεια Θεσσαλίας». 2002.

- 101 Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. Προστασία και Διαχείριση Λίμνης Πλαστήρα Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος (ΕΠ.ΠΕΡ.) «Μελέτη οργάνωσης και ανάδειξης για δασική αναγνώριση του περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα Παραποτάμιο Δάσος Καροπλεσίου - Συμπληρωματικά έργα στο Δημόσιο Δάσος Μπελοκομύτη»
- 102 Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας, Σχέδιο Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάπτυξης του νομού Μαγνησίας, 1999.
- 102 Τ.Ε.Ι. ΑΘΗΝΑΣ (2001) Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας. Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων. «Τουρισμός και πολιτισμός: διερεύνηση θετικών επιδράσεων και αρνητικών επιπτώσεων από κοινωνικο-ψυχολογικής πλευράς».
- 104 ΤΕΙ Αθήνας. Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας. Τμήμα Τουριστικών Επιχειρήσεων. «Τουρισμός και πολιτισμός: διερεύνηση θετικών επιδράσεων και αρνητικών επιπτώσεων από κοινωνικο-ψυχολογικής πλευράς» 2001.
- 105 Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Περιφερειακής Ανάπτυξης. «Χωροταξικός Σχεδιασμός Τουριστικής Ανάπτυξης των Παράκτιων Περιοχών Νομού Μαγνησίας. Κοινοτικό Πρόγραμμα LIFE96ENV/GR/580». Ενδιάμεση έκθεση, 1998.
- 106 Τουριστική Ανάπτυξη. Πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις. Χ. Κοκκώσης, Π. Τσάρτας. Εξάντας. 2000.
- 107 Τουριστική Πολιτική 2000 – 2004. Υπουργείο Ανάπτυξης, 2000.
- 108 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ, (1996) «Πίνδος, Μετέωρα, Αχελώος, Χάσια» ΚΕΝ.Α.ΚΑ.Π. Α.Ε.
- 109 Τουριστικός οδηγός: Σκιάθος Σκόπελος και Αλόνησος, Εκδόσεις Τουμπίς, 2000.
- 110 ΥΠΕΧΩΔΕ. «Χωροταξικό Σχέδιο Περιφέρειας Θεσσαλίας» 1998.
- 111 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, (2000) «Τουριστική Πολιτική 2000 – 2004».

ΜΕΛΕΤΕΣ

- 112 FOREST ΑΕ και TEAM 4 ΕΠΕ, «Μελέτη για την διαχείριση του εσωτερικού τμήματος της Θεσσαλίας που ορίζεται από τον ορεινό χώρο του Ολύμπου και του Κισσάβου, με στόχο την ήπια, οικολογική τουριστική ανάπτυξη του», Σεπτέμβριος 2000.
- 113 FOREST ΑΕ. «Μελέτη σκοπιμότητας για τη βελτίωση και τον εκσυγχρονισμό του χιονοδρομικού κέντρου Πηλίου». 1996.
- 114 FOREST ΑΕ.-TEAM4 ΕΠΕ «Διαχείριση του εσωτερικού τμήματος της Θεσσαλίας που ορίζεται από τον ορεινό χώρο του Ολύμπου και του Κίσαβου, με στόχο την ήπια, οικολογική Τουριστική Ανάπτυξή του». 2000.
- 115 Αναπτυξιακή Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ.) – Ε.Ο.Τ. Μελέτη με τίτλο «Κατασκευή μονοπατιών περιοχής Αγράφων» Ανάδοχος: ΑΝ.ΚΑ. 2000.
- 116 Αυγερινού Σοφία, «Ο ρόλος του τουρισμού στη διατήρηση και την ανάπτυξη των ιστορικών πόλεων», στον τόμο «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΠΟΛΥΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ».
- 117 Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε., (1998) «Μελέτη καταγραφής τουριστικών πόρων και ανάδειξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας».

- 118 ΕΕΤΑΑ ΑΕ. «Μελέτη καταγραφής τουριστικών πόρων και ανάδειξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας». 1998.
- 119 ΕΟΤ. «Μελέτη ανάπτυξης εθνικού συστήματος λιμένων αναψυχής», 1999
- 120 Κ. Πατσης, 1999. «Σχεδιασμός Βιώσιμης Τουριστικής Ανάπτυξης. Πιλοτική εφαρμογή στο νησί της Σκοπέλου». Διπλωματική εργασία. Παν/μιο Θεσσαλίας.
- 121 TEAM 4, «Σχεδιασμός Αξιοποίησης με Στόχο την Ήπια – Οικολογική Τουριστική Ανάπτυξη του τμήματος της ενδοχώρας που ορίζεται από τον Άξονα της Οροσειράς της Πίνδου και από τις Πρέσπες έως τη Ναύπακτο και Αναγνώριση Ορεινών και Χιονοδρομικών Όγκων».
- 122 TEAM4 ΕΠΕ – ΟΜΑΣ ΕΠΕΠ «Σχεδιασμός αξιοποίησης με στόχο την ήπια – οικολογική τουριστική ανάπτυξη του τμήματος της ενδοχώρας που ορίζεται από τον άξονα της οροσειράς της Πίνδου και από τις Πρέσπες έως τη Ναύπακτο και αναγνώριση ορεινών και χιονοδρομικών όγκων». 1999.
- 123 Εμμ. Δαμανάκης, «Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού στο Νομό Μαγνησίας: Οικοτουρισμός». Διπλωματική εργασία, Παν/μιο Θεσσαλίας. 1996.
- 124 Οδηγοί εφαρμογής για την Τοπική Αυτοδιοίκηση των Επιχειρησιακών προγραμμάτων 2000-2006 Γ΄ Κ.Π.Σ., Κοινοτικές Πρωτοβουλίες και Ταμείο συνοχής. Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (ΥΠ.ΕΣ.Δ.Α.Α.) – Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.) Ανάδοχος: Πληροφόρηση – Επιμόρφωση – Τοπική Ανάπτυξη (Π.Ε.Τ.Α.Α.Ε.) Ιούνιος 2002.
- 125 Η Τουριστική Ανάπτυξη της Μαγνησίας, Απολογισμός – Σχεδιασμός – Προοπτική. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας, 1997.
- 126 Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Μαγνησίας. «Η Τουριστική Ανάπτυξη της Περιφέρειας Μαγνησίας». 1997.
- 127 ΥΠΕΧΩΔΕ, «Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την ανάπτυξη του Συνεδριακού τουρισμού και των υποδομών Γκόλφ στην Ελλάδα – περίληψη Συνεδριακός Τουρισμός», 2000
- 128 ΥΠΕΧΩΔΕ, «Στρατηγικό Πλαίσιο Χωρικών Κατευθύνσεων για την ανάπτυξη του Χιονοδρομικού τουρισμού στην Ελλάδα», 2000
- 129 Πτυχιακή εργασία με τίτλο «Λίμνη Πλαστήρα – Οικολογία Τουριστική Ανάπτυξη της περιοχής» Τ.Ε.Ι. ΛΑΡΙΣΑΣ Παράρτημα Καρδίτσας Τμήμα Δασοπονίας Ιανουάριος 1996.

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

- 130 ΕΘΝΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ, (2002) , Ένθετο Πατριδογνωσία, 03.11.2002, (Εφημερίδα)
- 131 ΕΞΠΡΕΣ, 3/4/2003, Σελ. 19, (άρθρο της εφημερίδας, «ΜΕΙΩΘΗΚΑΝ 30% ΟΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ»).
- 132 Περιοδικό Επιλογή (2000-2001), Ειδικές Ετήσιες Εκδόσεις «Οι νομοί της Ελλάδος», εκδόσεις All Media.
- 133 Τ.Ε.Ε., Τεχνικά Χρονικά 5/95. «Τουρισμός και περιβάλλον: επιλογές για βιώσιμη ανάπτυξη – ημερίδα».

- 134** ΤΑ ΝΕΑ , 25-07-2002 , Σελ.: Ρ28 , (Άρθρο της εφημερίδας, για τα αυθαίρετα των Μετεώρων).
- 135** ΤΕΕ. Τεχνικά Χρονικά 5/95. «Τουρισμός και περιβάλλον: επιλογές για βιώσιμη ανάπτυξη – ημερίδα».
- 136** Περιοδικό Τουρισμός και Οικονομία (τεύχος 270 – Ιανουάριος 2002). Έρευνα ΙΤΕΠ (Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών).
- 137** ΕΠΙΛΟΓΗ, (2000-2001), περιοδικό.

ΝΟΜΟΙ

- 138** Φ.Ε.Κ. 315/Δ/29-5-91
- 139** Φ.Ε.Κ. 885/6-11-98
- 140** ΦΕΚ 1078/Δ/17.9.96
- 141** ΦΕΚ 194/Δ/27.2.92
- 142** ΦΕΚ 7978/19.11.86
- 143** ΦΕΚ 898/Δ/15.12.99
- 144** Νόμος 2234/94
- 145** Αναπτυξιακός Νόμος 2601/98.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- 146** ΥΠΕΧΩΔΕ. «Μητρώο περιοχών κολύμβησης νομού Λαρίσης».
- 147** ΕΟΤ «Μητρώο τουριστικών καταλυμάτων» 2000.
- 148** ΕΟΤ ΒΟΛΟΥ, (2000) «Μητρώο Ξενοδοχειακών Καταλυμάτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας».
- 149** ΕΣΥΕ «Απογραφή Πληθυσμού 1991, 2001».